

ZATOR

PRZECISZÓW

SPYTKOWICE

BRZEŹNICA

OSIEK

POLANKA WIELKA

TOMICE

Lokalna Strategia Rozwoju obszaru „Dolina Karpia”

Opracowanie:
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER
Cieszyn, 2008

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Charakterystyka LGD jako jednostki odpowiedzialnej za realizację.....	5
2. Opis obszaru objętego LSR wraz z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności.....	30
3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR, wnioski z przeprowadzonej analizy.....	52
4. Cele ogólne i szczegółowe LSR, planowane do realizacji przedsięwzięcia.....	59
5. Misja LGD	74
6. Spójność specyfiki obszaru z celami LSR	75
7. Podejście zintegrowane dla projektów planowanych w ramach LSR.....	79
8. Podejście innowacyjne dla projektów planowanych w ramach LSR.....	81
9. Procedury oceny zgodności operacji z LSR, wyboru operacji przez LGD.....	84
10. Budżet LSR dla każdego roku jej realizacji	107
11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR	110
12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR.....	119
13. Zasady i sposób dokonywania oceny (ewaluacji) własnej	125
14. Powiązania LSR z innymi programami związanymi z obszarem LSR.....	128
15. Działania realizowane przez LGD w ramach innych programów.....	133
16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich.....	139
17. Spis tabel i schematów	145
18. Informacja o załącznikach.....	146

Wprowadzenie

Niniejszy dokument prezentuje Lokalną Strategię Rozwoju (LSR) obszaru „Dolina Karpia” opracowaną przez Lokalną Grupę Działania – Stowarzyszenie Dolina Karpia, obejmującą obszar 7 gmin położonych na terenie dwóch powiatów: oświęcimskiego (gminy Zator, Osiek, Polanka Wielka, Preciszów) oraz wadowickiego (gminy Brzeźnica, Spytkowice, Tomice). Zakres LSR zgodny jest z wymaganiami określonymi w *Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 roku w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. Nr 103 poz. 659)* oraz wytycznymi PROW na lata 2007-2013. W tworzeniu Strategii udział wzięli przedstawiciele podmiotów sektora publicznego, społecznego oraz gospodarczego. W proces ten zaangażowano również Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER z Cieszyna, które zapewniło obsługę ekspercką działań w ramach przedsięwzięcia.

Dokument ten jest formą uaktualnienia i uzupełnienia Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW), powstałej w wyniku projektu „Dolina Karpia - spójny rozwój cywilizacyjny 6 Gmin, dzięki opracowaniu ZSROW i utworzeniu LGD”, realizowanego w okresie od stycznia do marca 2006 r., a współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Pilotażowego Programu Leader+. W ramach realizacji owego projektu powstało Stowarzyszenie Dolina Karpia, które jako Lokalna Grupa Działania wzięło na siebie odpowiedzialność za osiąganie celów zawartych w Strategii. W międzyczasie skład LGD poszerzył się o dodatkową gminę Tomice. Osoby, które zaangażowały się w działalność Stowarzyszenia dysponują zaś obecnie wystarczającym potencjałem i doświadczeniem, by efektywnie wdrażać projekty, które zostały zapisane w niniejszym dokumencie strategicznym.

Metodologia pracy nad dokumentem Strategii miała charakter kompleksowy oraz zgodny z założeniami Programu Leader+ - kluczowe było tu podejście „oddolne”. W związku z tym zorganizowano szereg spotkań informacyjnych, szkoleń, konsultacji społecznych warsztatów, dyskusji i debat – zarówno na etapie tworzenia ZSROW, jak i jej aktualizacji do obecnej LSR. W czasie pracy ze społecznością lokalną eksperci wykorzystywali warsztatowe metody aktywizujące uczestników – pozwalające na zabranie głosu przez każdego zainteresowanego mieszkańca regionu, co w każdej Lokalnej Strategii Rozwoju powinno być najważniejsze. Wskazówki i informacje pochodzące bezpośrednio od mieszkańców miały kluczowe znaczenie dla

kształtu Strategii. Można więc wysnuć wniosek, że dokument ten oparty jest na solidnych podstawach merytorycznych, ale przede wszystkim powstał w sposób całkowicie partnerski.

Stowarzyszenie LGD „Dolina Karpia” postanowiło skupić się w LSR na realizacji trzech głównych celów: „poprawie jakości życia na obszarze Doliny Karpia”, „zachowaniu i wykorzystaniu zasobów dziedzictwa przyrody i kultury w celu różnicowania lokalnej gospodarki oraz rozwoju lokalnego rynku pracy”, a także „wzmocnieniu lokalnego kapitału społecznego Doliny Karpia – aktywizacji mieszkańców, poprawie samoorganizacji oraz zarządzania zasobami lokalnymi”. Wybór, którego dokonano nie był przypadkowy. Cele i przedsięwzięcia, które sobie założono, wynikają bezpośrednio z różnorodnych uwarunkowań obszaru, który choć podzielony administracyjnie na 7 gmin, jest jednak połączony tradycjami historycznymi, przyrodniczymi, kulturowymi i charakteryzuje się spójnością społeczno-gospodarczą. Wybór ten został również poparty wynikami wielopłaszczyznowych konsultacji społecznych oraz przeprowadzoną analizą SWOT. Jest więc bezpośrednią odpowiedzią na określone potrzeby i pomysły społeczności lokalnej.

Ponieważ jednak działania określone w tym dokumencie nie dotyczą wszystkich aspektów życia na obszarze objętym LSR, ale koncentrują się tylko na wybranych dziedzinach, Lokalna Grupa Działania „Dolina Karpia” nie zastępuje istniejących instytucji, lecz ma za zadanie je wspierać, działać w specyficznych obszarach, które dają szansę na wykorzystanie zasobów i rozwój terenu.

Zespół SWIG DELTA PARTNER pragnie podziękować za zaangażowanie i współpracę oraz aktywny udział w realizacji projektu wszystkim mieszkańcom Doliny Karpia, w szczególności przedstawicielom władz lokalnych i samorządów, organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw, a także młodzieży. Jesteśmy przekonani, że Strategia, będąca owocem wspólnej pracy, będzie stanowiła doskonałe narzędzie dla promocji i rozwoju Doliny Karpia.

1. Charakterystyka LGD jako jednostki odpowiedzialnej za realizację

1.1. Nazwa i status prawny LGD oraz data jej wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze

Stowarzyszenie Dolina Karpia stanowiące Lokalną Grupę Działania jest organizacją pozarządową zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000257705. Data wpisu do KRS to 25.05.2006 r. Stowarzyszenie działa na mocy:

- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U nr 64, poz. 427),
- rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L 277 z 20.09.2005),
- oraz Statutu.

Władzami Stowarzyszenia są:

- Walne Zebranie Członków,
- Zarząd,
- Komisja Rewizyjna,
- Rada.

1.2. Opis procesu budowania partnerstwa

Z inicjatywą utworzenia Lokalnej Grupy Działania wyszli przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, w szczególności Gminy Spytkowice, Preciszów i Zator. Pomysł utworzenia Stowarzyszenia powstał w ramach szkoleń Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich, w których uczestniczyli przedstawiciele ww. Gmin. Program Szkoleniowy dla Samorządów (komponent B-3 PAOW) realizowała, na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej (FRDL). Celem programu szkoleniowego było rozwijanie praktycznych umiejętności urzędników i radnych w zakresie planowania i wdrażania projektów w różnych dziedzinach działalności samorządu. Umiejętności te są niezbędne dla skutecznego

pozyskiwania środków Unii Europejskiej oraz funduszy krajowych dostępnych dla samorządów i ich jednostek organizacyjnych.

Przedstawiciele ww. Gmin na przełomie 2005/2006 r. zainicjowali kontakty z pobliskimi gminami oraz zorganizowali pierwsze spotkania informacyjne dla przedstawicieli społeczności lokalnych, poświęcone utworzeniu partnerstwa na obszarze Doliny Karpia. Były one rozpropagowane w mediach lokalnych oraz na tablicach ogłoszeniowych we wszystkich gminach wchodzących w skład późniejszego partnerstwa. Na spotkaniach tych prezentowano korzyści, jakie płyną z nawiązania partnerstwa, przede wszystkim w ramach Programu Pilotażowego LEADER+, podawano przykłady różnych partnerskich inicjatyw nawiązanych w najbliższym regionie i wreszcie rozbudzono zainteresowanie podjęciem współdziałania różnych sektorów na rzecz rozwoju własnych gmin.

Trzeba podkreślić, że dalej powstawanie LGD odbywało się przy bardzo dużym zaangażowaniu społeczności lokalnej. Procesowi temu towarzyszyła ciągła szeroka promocja partnerstwa, jego celów i działalności wśród mieszkańców omawianego obszaru. Całość spotkań była promowana za pomocą plakatów wydanych w związku z realizacją projektu „Dolina Karpia - spójny rozwój cywilizacyjny 6 Gmin, dzięki opracowaniu ZSRÓW i utworzeniu LGD” oraz folderu, który zawierał szczegółowe informacje o obszarze Doliny Karpia jak i Pilotażowym Programie Leader+. Miały tu miejsce szkolenia m.in. o idei partnerstwa i celach programu LEADER+, spotkania z młodzieżą, organizacjami pozarządowymi, przedstawicielami biznesu, indywidualne spotkania z lokalnymi liderami i autorytetami oraz aktywnymi przedsiębiorcami w formie dyżurów, a wreszcie spotkanie założycielskie.

Poniżej zaprezentowano w układzie schematycznym całość procesu, którego efektem było powstanie Stowarzyszenie Dolina Karpia, które jako Lokalna Grupa Działania jest odpowiedzialne za osiągnięcie zaplanowanych celów strategicznych.

- Spotkanie Informacyjne – podpisanie umowy
termin: 09.01.2006
lokalizacja: UM Zator
liczba uczestników: 11
- Szkolenie o idei partnerstwa i celach programu LEADER+.
termin: 12.01.2006
lokalizacja: ORT „KARPIK” Graboszyce
liczba uczestników: 30
- Warsztaty na temat metod pracy i zarządzania w grupie.
termin: 18.01.2006

- lokalizacja: UM Zator
liczba uczestników: 31
- Warsztaty na temat negocjacji i konfliktów.
termin: 25.01.2006
lokalizacja: UG Spytkowice
liczba uczestników: 31
  - Warsztaty na temat monitoringu i ewaluacji projektów.
termin: 01.02.2006
lokalizacja: Dom Kultury Brzeźnica
liczba uczestników: 26
  - Spotkanie informacyjne z przedstawicielami organizacji pozarządowych z 6 gmin.
termin: 16.02.2006, 15.00 – 19.00
lokalizacja: Gminne Centrum Kultury w Polance Wielkiej
liczba uczestników: 16
  - Spotkanie informacyjne z młodzieżą z każdej z 6 gmin.
termin: 02.02.2006, 09.00 – 13.00
lokalizacja: Dom Kultury w Przeciszowie
liczba uczestników: 96
  - Spotkanie z przedsiębiorcami z każdej z 6 gmin
termin: 20.02.2006, 15.00 – 19.00
lokalizacja: ORT „KARPIK” Graboszyce
liczba uczestników: 20
  - Spotkanie z pozostałymi mieszkańcami, w każdej z Gmin Doliny Karpia:
    - Zator:
termin: 15.02.2006, 16.00 – 20.00   termin: 17.02.2006, 16.00 – 20.00
lokalizacja: Rest. „Myśliwska” Zator   lokalizacja: Rest. „Myśliwska” Zator
liczba uczestników: 8   liczba uczestników: 8
    - Przeciszów:
termin: 15.02.2006, 16.00 – 20.00   termin: 16.02.2006, 16.00 – 20.00
lokalizacja: Dom Kultury   lokalizacja: Dom Kultury
liczba uczestników: 2   liczba uczestników: 2
    - Spytkowice:
termin: 15.02.2006, 16.00 – 20.00   termin: 16.02.2006, 16.00 – 20.00
lokalizacja: WDK Ryczów   lokalizacja: Dom Strażaka Bachowice

liczba uczestników: 3	liczba uczestników: 8
- Osiek:	
termin: 16.02.2006, 14.00 – 18.00	termin: 17.02.2006, 16.00 – 20.00
lokalizacja: sala WDK w UG	lokalizacja: sala WDK w UG
liczba uczestników: 1	liczba uczestników: 6
- Polanka Wielka:	
termin: 15.02.2006, 16.00 – 20.00	termin: 17.02.2006, 16.00 – 20.00
lokalizacja: Gminne Centrum Kultury	lokalizacja: Gminne Centrum Kultury
liczba uczestników: 1	liczba uczestników: 1
- Brzeźnica:	
termin: 15.02.2006, 16.00 – 20.00	termin: 17.02.2006, 16.00 – 20.00
lokalizacja: Dom Kultury	lokalizacja: Dom Kultury
liczba uczestników: 4	liczba uczestników: 1
- Przygotowanie i przeprowadzenie indywidualnych spotkań z lokalnymi liderami i autorytetami oraz aktywnymi przedsiębiorcami w formie dyżuru:
- Zator:	
termin: 14.02.2006, 17.00. – 19.00	termin: 18.02.2006, 10.00 – 11.30
lokalizacja: Miejski Ośrodek Kultury	lokalizacja: Miejski Ośrodek Kultury
liczba uczestników: 6	liczba uczestników: 5
- Preciszów:	
termin: 14.02.2006, 17.00 – 19.00	termin: 18.02.2006, 10.00 – 11.30
lokalizacja: Dom Kultury	lokalizacja: Dom Kultury
liczba uczestników: 1	liczba uczestników: 7
- Spytkowice:	
termin: 14.02.2006, 17.00. – 19.00	termin: 18.02.2006, 10.00 – 11.30
lokalizacja: sala narad w UG	lokalizacja: Świetlica wiejska
liczba uczestników: 7	liczba uczestników: 4
- Osiek:	
termin: 14.02.2006, 17.00. – 19.00	termin: 18.02.2006, 10.00 – 11.30
lokalizacja: Klub Centrum w UG	lokalizacja: Klub Centrum w UG
liczba uczestników: 5	liczba uczestników: 8
- Polanka Wielka:	
termin: 14.02.2006, 17.00. – 19.00	termin: 18.02.2006, 10.00 – 11.30

lokalizacja: Gminne Centrum Kultury	lokalizacja: Gminne Centrum Kultury
liczba uczestników: 3	liczba uczestników: 6
- Brzeźnica:	
termin: 14.02.2006, 17.00 – 19.00	termin: 18.02.2006, 10.00 – 11.30
lokalizacja: Urząd Gminy Brzeźnica	lokalizacja: Urząd Gminy Brzeźnica
liczba uczestników: 3	liczba uczestników: 7

- Organizacja i przeprowadzenie zebrań założycielskich LGD:

- spotkania robocze

termin: 13.03.2006 godz. 14.00-18.00

lokalizacja: Spytkowice GOK

liczba uczestników: 32

- spotkanie założycielskie

termin: 21.03.2006 godz. 14.00-18.00

lokalizacja: Osiek Restauracja Włosień

liczba uczestników: 46

- Dodatkowe spotkanie – warsztat strategiczny

termin: 06.03.2006 godz. 13.00 – 17.00

lokalizacja: Restauracja „Myśliwska” Zator

liczba uczestników: 43

Trzeba też zaznaczyć, że w ramach opracowania poprzedniej Strategii przeprowadzono badania ankietowe. 10 000 ankiet zostało dostarczonych do mieszkańców Doliny Karpia, uzyskano zwrot na poziomie 872. Wyniki badań posłużyły jako kluczowy materiał pozwalający na identyfikację potrzeb społeczności lokalnej, co było kluczowe na etapie tworzenia partnerstwa, oraz oczekiwań mieszkańców, co do zasadniczych kierunków rozwoju obszaru objętego ZSROW.

Na zebraniu założycielskim w Osieku, w którym wzięło udział 46 osób – przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i samorządowców – powołano stowarzyszenie, którego nadrzędnym celem stało się działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju Doliny Karpia. Lokalna Grupa Działania obejmująca swoim zasięgiem terytorialnym obszar Zatora, Preciszowa, Spytkowic, Brzeźnicy, Osieka i Polanki Wielkiej powstała w dniu 21.03.2006 r. jako

Stowarzyszenie Dolina Karpia. Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w kwietniu 2006 roku.

W międzyczasie Zarząd Stowarzyszenia przystąpił z wnioskiem do Programu Leader+, jednak pomimo zaangażowania Członków Zarządu w nie udało się uzyskać wsparcia finansowego na realizację opracowanej Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich, ze względu na przekroczenie jednego z kryteriów, a mianowicie gęstości zaludnienia (przekroczenie liczby 150 osób/km²). W związku z brakiem dofinansowania działalność Stowarzyszenia została ograniczona do promocji regionu. Przedstawiciele Stowarzyszenia Doliny Karpia brali udział w wielu spotkaniach mających na celu promocję i popularyzację obszaru Doliny Karpia i jego produktów lokalnych. Organizacja uczestniczyła w Targach Przedsiębiorczości organizowanych w 2006 roku w Chrzanowie, gdzie produkt lokalny pn. KARP ZATORSKI - WĘDZONY otrzymał pierwszą nagrodę „Złote orły”. Stowarzyszenie otrzymało również wyróżnienie w konkursie „Odkrywanie Małopolski” organizowanym przez Gazetę Krakowską za najlepszą atrakcję turystyczną w Małopolsce w 2006 roku. Stowarzyszenie brało również udział wspólnie z Urzędem Miasta Zator i Instytutem Rybactwa Śródlądowego w Zatorze w konkursie na najlepszy produkt lokalny z terenu Małopolski. Konkurs ten był organizowany we wrześniu 2006 r. w Nawojowej koło Nowego Sącza. W ramach niniejszego konkursu Karp Zatorski zdobył drugie miejsce. Stowarzyszenie promowane było również na imprezach organizowanych przez gminy z terenu Doliny Karpia. Stowarzyszenie Dolina Karpia przystąpiło również do „Małopolskiej Sieci LGD” podpisując w dniu 27 czerwca 2007 r. Deklarację współpracy. Ponadto Stowarzyszenie uczestniczyło w Świącie Karpia w Zatorze poprzez wystawianie materiałów promocyjnych. Członkowie zarządu informowali mieszkańców o działalności stowarzyszenia. Złożono również wniosek do Funduszu dla Organizacji Pozarządowych działających krócej niż jeden rok, w ramach komponentu Demokracja i Społeczeństwo obywatelskie. Przedmiotem wniosku było „Wzmocnienie i Rozwój Stowarzyszenia Dolina Karpia”. Wniosek opiewał na kwotę 53 400 PLN, niestety nie uzyskano dofinansowania z powodu zbyt małej ilości środków przeznaczonych na ten komponent. Stowarzyszenie uzyskało w ocenie 86 pkt. Następnie został złożony wniosek do Urzędu Marszałkowskiego o przyznanie dotacji w zakresie „Rozwój Społeczności Lokalnych w Kontekście Ochrony Środowiska”. Łączna wartość projektu wynosiła 19,8 tys. PLN, a wnioskowana kwota dofinansowania 17,2 tys. PLN. W tym przypadku Stowarzyszenie otrzymało dofinansowanie zarówno ze strony Urzędu Marszałkowskiego, jak również ze strony Gmin leżących w obszarze Doliny Karpia. Celem tego zadania jest aktywizacja lokalnej społeczności na rzecz ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami. Program adresowany do mieszkańców gmin Doliny Karpia obejmował następujące działania:

- szkolenia na temat selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwach domowych, przedsiębiorstwach, budynkach publicznych,
- konkurs wiedzy dla uczniów klas VI szkół podstawowych,
- konkurs dla uczniów gimnazjum na przygotowanie eko-mapki zawierającej miejsca cenne przyrodniczo oraz lokalizację dzikich wysypisk śmieci,
- dokonanie analizy realizacji gminnych planów gospodarki odpadami oraz sporządzenie raportu i przygotowanie wniosków.

Szkolenia w każdej z gmin „Doliny Karpia” odbyły się w dniach 24-26 października i obejmowały problematykę gospodarki odpadami, przepisów prawnych, obowiązków gmin i mieszkańców w tym zakresie. Szkolenia zostały przeprowadzone przez fundację „Nasza Ziemia”, z którą wspólnie opracowano raport o selektywnej zbiórce odpadów w Dolinie Karpia. Dla klas IV w szkołach przeprowadzony został konkurs „ABC Segregacji”.

W dniu 7 lutego 2008 r. stowarzyszenie zorganizowało w Urzędzie Gminy Brzeźnica szkolenie dla przedstawicieli samorządów z zakresu tworzenia specjalnych stref ekonomicznych na terenie gmin Doliny Karpia w ramach Krakowskiego Parku Technologicznego. Szkolenie przeprowadzone przez kierownictwo Krakowskiego Parku Technologicznego cieszyło się dużym zainteresowaniem, a udział w nim wzięli przedstawiciele władz gminnych, wraz z zainteresowanymi pracownikami tych urzędów.

Dokonano również zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym w związku ze zmianami składu osobowego Zarządu po Walnym Zebraniu Członków, jakie odbyło się 9.05.2007 r. Zmieniono oraz opracowano dodatkowe dokumenty Stowarzyszenia (m.in. zmieniono statut Stowarzyszenia, regulamin Walnego Zebrania Członków) dostosowując ich strukturę do obowiązujących przepisów regulujących działalność Lokalnych Grup Działania. W okresie od maja 2006 r. do lutego 2008 r. Zarząd obradował w sumie 11 razy.

Istotnym jest fakt, iż w roku 2008 r. nastąpiło rozszerzenie terenu obejmującego działalność Stowarzyszenia Dolina Karpia i poszerzenie istniejącego partnerstwa. Odpowiadając na propozycję Zarządu Stowarzyszenia Dolina Karpia, Rada Gminy Tomice przyjęła dnia 5 września 2008 r. uchwałę Nr XVII/112/2008 w sprawie przystąpienia Gminy Tomice do Stowarzyszenia Dolina Karpia. Rada wyznaczyła Wójta Gminy Tomice na przedstawiciela Gminy w Stowarzyszeniu. Tym samym LGD rozszerzyła obszar wdrażania LSR o dodatkową, siódmą gminę i było to autonomiczną decyzją jej członków.

Obecność Gminy Tomice w Lokalnej Grupie Działania Stowarzyszenie Dolina Karpia jest w pełni uzasadniona i wiele przesłanek przemawiało za tym, aby gmina ta stała się partnerem LGD. Historia miejscowości tworzących obecną Gminę Tomice jest nierozzerwalnie związana z dziejami

miejsowości obejmujących gminy wchodzące w skład Stowarzyszenia Dolina Karpia. Wszystkie wchodziły w skład księstwa oświęcimskiego i zatorskiego. Tomice, tak jak pozostałe z gmin partnerstwa, kojarzone są w regionie jako gmina o charakterze rolniczym, z wielowiekowymi tradycjami w hodowli ryb czy uprawie wikliny.

Włączenie do LGD Stowarzyszenie Dolina Karpia Gminy wiejskiej Tomice nastąpiło z uwzględnieniem reguł przyjętych w ramach podejścia Leader. Zgodnie z zasadami, jakie obowiązują w okresie programowania 2007-2013, obszar objęty LSR obszaru „Doliny Karpia” zachował swą spójność przestrzenną, historyczną, kulturową, przyrodniczą oraz społeczno-gospodarczą.

Jednocześnie w ciągu roku 2008 Gminy z obszaru Doliny Karpia podejmowały uchwały o przystąpieniu do Stowarzyszenia wyznaczając w nich jednocześnie przedstawiciela na Walne Zebranie Członków – w każdym przypadku Wójta/Burmistrza Gminy. Zaowocowało to podjęciem przez Zarząd Stowarzyszenia uchwały w dniu 30.09.2008 r. o przyjęciu Gmin jako członków zwyczajnych.

Kolejnym krokiem jakie poczyniło poszerzone partnerstwo była, prócz dostosowania swej struktury do nowych wymagań i zmodyfikowania statutu, realizacja głównego toru działań, jakim jest opracowywanie lokalnej strategii rozwoju i jej realizacja. Działania te wynikały z pojawienia się możliwości otrzymania dofinansowania na ten cel ze środków osi 4. Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Zapoznano się z głównymi wymogami i założeniami dla LGD i z racji tego, iż LGD „Dolina Karpia” istniała już od kilku lat w formie stowarzyszenia, a powstała przed wejściem w życie ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków EFRROW, w celu aplikowania o środki osi 4. Leader zobowiązana była spełniać kryteria dostępu określone w PROW. LGD jako stowarzyszenie dokonało więc wspomnianych zmian w statucie, w szczególności:

- wprowadzono jako cel działania realizację lokalnej strategii rozwoju,
- rozdzielono funkcję decyzyjną od zarządczej, gdyż dotychczas były one połączone,
- powołano obok istniejącego zarządu organ decyzyjny, do którego wyłącznej kompetencji należy wybór operacji (co najmniej 50% składu tego organu stanowią przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych),
- wprowadzono inne zmiany dostosowujące Stowarzyszenie do regulacji art. 15 ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków EFRROW.

Zmiany w statucie zostały zgłoszone do Krajowego Rejestru Sądowego.

Tym razem to Gmina Spytkowice przyjęła na siebie wiodącą rolę w procesie przygotowywania LSR - stała się stroną umowy z ekspertami ze Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER, którzy pełnili rolę partnerów i moderatorów wybranych działań, czuwając nad prawidłowym wypełnieniem wymogów stawianych partnerstwu, mającym zamiar ubiegać się o środki finansowe w ramach PROW 2007-2013 oraz dokonali aktualizacji dokumentu w jego ostatecznym kształcie. Gmina Spytkowice koordynowała również wspólne działania grupy osób, przedstawicieli urzędów gmin i innych zainteresowanych stron, reprezentujących różne środowiska społeczno-gospodarcze, którzy zaangażowani byli w prace nad Strategią. Przyjęto uspołeczniony proces prac nad dokumentem. Przeprowadzona seria warsztatów strategicznych, poświęconych wypracowaniu głównych elementów Lokalnej Strategii Rozwoju oraz zmian w statucie, przy okazji przyczyniła się do zacieśnienia więzi pomiędzy członkami LGD. W listopadzie 2008 r. ostatecznie zaakceptowano LSR obszaru „Doliny Karpia” i tym samym przygotowana do jej realizacji Lokalna Grupa Działania rozpoczęła działania mające na celu uzyskanie współfinansowania w ramach PROW 2007-2013.

1.3. Charakterystyka członków LGD albo jej partnerów i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD

Stowarzyszenie Dolina Karpia jako Lokalna Grupa Działania jest partnerstwem złożonym z przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego. Wszystkie sektory są tu jednak reprezentatywne. Listę obecnych członków LGD przedstawiono w załączniku nr 7.

Sektor publiczny jest tutaj reprezentowany przez 10 podmiotów – są to osoby prawne – Urzędy siedmiu poszczególnych gmin należących do LGD.

Tabela 1. Reprezentatywność poszczególnych sektorów w składzie LGD

L.p.	Sektor	Liczba członków LGD	% składu LGD
1.	sektor publiczny	10	12
2.	sektor społeczny	54	65
3.	sektor gospodarczy	19	23
ŁĄCZNIE		83	100

Stowarzyszenie LGD nie prowadzi działalności gospodarczej. Podstawowym zadaniem, jakie stoi przed Stowarzyszeniem Dolina Karpia działającym jako Lokalna Grupa Działania jest aktywizacja mieszkańców obszaru objętego niniejszą strategią w celu ich angażowania w realizację

poszczególnych, konkretnych przedsięwzięć mających na celu rozwój lokalny. Aby skutecznie wywiązywać się z tego zadania, konieczne jest stałe powiększanie grupy osób, które współpracują przy realizacji projektów poprzez włączanie ich do stowarzyszenia jako członków. Konieczne jest tu również angażowanie instytucji w charakterze członków zwyczajnych lub wspierających. Z punktu widzenia rozwoju oraz potencjału organizacji (w tym w szczególności w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięć) jest nadawanie tytułu członka honorowego Stowarzyszenia osobom szeroko znanym, które poszczycić się mogą znacznym dorobkiem w działalności na rzecz rozwoju Doliny Karpia jak i Małopolski. W tym celu LGD wykorzystuje każdą nadarzającą się okazję do promowania partnerstwa, jego celów i działalności i w ten sposób zachęca do współpracy kolejne podmioty, które działają na obszarze objętym LGD. Poniżej zaprezentowano procedury towarzyszące poszerzaniu składu Stowarzyszenia Dolina Karpia:

Sposób rozszerzania składu LGD został określony w statucie stowarzyszenia (rozdział III). Status przewiduje trzy kategorie członków:

- Członek zwyczajny,
- Członek wspierający,
- Członek honorowy.

Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być pełnoletnia **osoba fizyczna**, która:

- Spełnia warunki określone w ustawie Prawo o stowarzyszeniach,
- Działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich i przedstawi rekomendację (wskazanie) zawierającą w szczególności pozytywną opinię w tym zakresie udzieloną przez działających na obszarze, dla którego ma być opracowana LSR lub którego dotyczy LSR:
  - Partnera społecznego i gospodarczego w rozumieniu przepisów o Narodowym Planie Rozwoju lub
  - Gminę wiejską, lub
  - Gminę miejsko-wiejską, lub
  - Związek międzygminny, lub
  - Inną osobę prawną, której działalność obejmuje realizację celu Stowarzyszenia,
- Złoży deklarację członkowską.

Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia w trybie art. 15 ust. 2 pkt. 1 ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Z 2007r. Nr 64 poz 427) może być również **osoba**

prawna, w tym jednostki samorządu terytorialnego, która przedstawi uchwałę organu stanowiącego, zawierającą:

- deklarację przystąpienia do LGD,
- wskazanie osoby reprezentującej osobę prawną w LGD.

Zostanie członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia należy traktować jako rozszerzenie składu LGD/jej partnerów.

Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna, prawna chcąc przekazać środki finansowe, darowiznę rzeczową, majątkową lub inny rodzaj pomocy na rzecz stowarzyszenia nie starając się o członkostwo zwyczajne. Członek wspierający wpłaca środki finansowe, przekazuje darowiznę rzeczową, majątkową lub inny rodzaj pomocy na rzecz stowarzyszenia, lecz jest zwolniony ze składek członkowskich. Nabycie i stwierdzenie utraty członkostwa zwyczajnego i wspierającego w Stowarzyszeniu LGD następuje na podstawie uchwały Zarządu Stowarzyszenia przyjętej zwykłą większością głosów.

Utrata członkostwa przez członka Stowarzyszenia następuje wskutek:

- złożenia Zarządowi pisemnej rezygnacji – w przypadku osoby fizycznej,
- wykluczenia przez Zarząd:
  - za działalność niezgodną ze Statutem lub uchwałą władz Stowarzyszenia,
  - z powodu pozbawienia praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu,
- cofnięcia rekomendacji, o której mowa w § 10 ust. 1,
- niezapłacenia dwóch kolejnych składek członkowskich,
- śmierci osoby fizycznej
- likwidacji osoby prawnej,
- utraty osobowości prawnej.
- złożenia Zarządowi uchwały organu stanowiącego osoby prawnej z decyzją o wystąpieniu z LGD.

Członkiem honorowym Stowarzyszenia może być:

- Osoba spełniająca kryteria określone w ustawie Prawo o stowarzyszeniach,
- Osoba wyróżniająca się swoją aktywnością dla promocji, rozwoju i szerzenia dobrego imienia gmin Zator, Brzeźnica, Osiek, Polanka Wielka, Preciszów, Spytkowice i Tomice.

Nabycie członkostwa honorowego następuje poprzez:

- Zgłoszenie przez członka Stowarzyszenia do Zarządu Stowarzyszenia wniosku o przyjęcie członka honorowego,
- Podjęcie przez Walne Zebranie Członków uchwały zwykłą większością głosów.

Utrata członkostwa honorowego następuje poprzez podjęcie przez Walne Zebranie Członków uchwały zwykłą większością głosów:

- za działalność niezgodną ze Statutem lub uchwałą władz Stowarzyszenia,
- z powodu pozbawienia praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu,
- złożenia Zarządowi pisemnej rezygnacji,
- śmierci.

Członkowie Stowarzyszenia są obowiązani:

- propagować cel Stowarzyszenia i aktywnie uczestniczyć w realizacji tego celu,
- przestrzegać postanowień Statutu,
- opłacać składki członkowskie,
- brać udział w Walnych Zebraniach Członków.

1.4. Struktura organu decyzyjnego

Struktura Rady LGD jako ciała decyzyjnego – organu podejmującego decyzje co do wyboru projektów w ramach wdrażania LSR odzwierciedla powszechnie obowiązujące wymogi dla tego typu organów, w tym szczególnie wymogi trójsektorowości oraz parytetu co najmniej 50% głosów decyzyjnych należących do partnerów gospodarczych i społecznych oraz innych odpowiednich podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się zagadnieniami z zakresu środowiska naturalnego oraz podmiotami odpowiedzialnymi za promowanie równości mężczyzn i kobiet - wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie wyłącznie spośród członków zwyczajnych Stowarzyszenia.

Liczebność organu Rady LGD została ustalona na podstawie publicznej debaty, a następnie wpisana do Statutu Stowarzyszenia w §20. Na podstawie tych zapisów Rada składa się z przewodniczącego, dwóch wiceprzewodniczących i od 15 do 21 członków (przy czym z co najmniej 50% członków zwyczajnych Stowarzyszenia wskazanych przez poszczególne podmioty będące partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz innymi, o których mowa powyżej, działającymi na obszarze dla którego ma być opracowana LSR lub którego dotyczy LSR). Obowiązuje tu również zasada, że w składzie Rady nie może być mniej niż 40% kobiet i mniej niż 40 % mężczyzn.

Nie można być jednocześnie członkiem Zarządu Stowarzyszenia, Komisji Rewizyjnej, Rady. Kadencja Rady trwa 4 lata. Rada ukonstytuuje się na pierwszym zebraniu po wyborze, zaś w razie zmniejszenia się jej składu poniżej wymaganego w czasie trwania kadencji, podobnie jak w przypadku pozostałych władz Stowarzyszenia, następuje jego uzupełnienie na najbliższym Walnym Zebraniu Członków. Uchwały Rady zapadają zwykłą większością głosów przy obecności

co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania jeśli inne postanowienia statutu nie stanowią inaczej.

Do najważniejszych kompetencji Rady, zgodnie z § 20, pkt. 3 Statutu Stowarzyszenia, należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach lokalnej strategii rozwoju. Wybór operacji dokonywany jest w formie uchwały Rady, podjętej zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania, zaś głosowania są jawne. Ponadto do kompetencji Rady należy wybór projektów współpracy, opiniowanie projektu LSR i zmian w LSR opracowywanych przez Zarząd, opracowanie regulaminu Rady, opracowanie procedury oceny zgodności operacji z LSR oraz opracowanie kryteriów wyboru operacji przez LGD.

Rada obraduje zgodnie z potrzebami oraz na wniosek Przewodniczącego Rady, Zarządu Stowarzyszenia lub Komisji Rewizyjnej, nie rzadziej jednak niż raz na pół roku. W jej posiedzeniach mogą uczestniczyć członkowie zarządu, komisji rewizyjnej lub zaproszeni eksperci bez prawa głosowania przy podejmowaniu uchwał. Ponadto Członek Rady, który jest wnioskodawcą wybieranej przez Radę operacji lub zgłosi powiązanie z daną operacją, albo co do którego zachodzi podejrzenie stronniczości przy wyborze danej operacji – zostaje wykluczony z tego wyboru.

Odwoływanie członków Rady należy do kompetencji Walnego Zebrania Członków. Podjęcie uchwały w sprawie odwołania jej członków wymaga bezwzględnej większości głosów przy obecności ponad połowy członków Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia. Odwołanie członka Rady następuje na skutek: utraty członkostwa zgodnie z zapisem §12 statutu Stowarzyszenia, złożenia pisemnej rezygnacji z członka Rady do Przewodniczącego Rady, dwukrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Rady.

Poziom reprezentatywności poszczególnych sektorów w organie decyzyjnym jest zbliżony do podobnych wskaźników liczonych dla całego partnerstwa. Można więc powiedzieć, że członkowie organu decyzyjnego odzwierciedlają skład partnerstwa.

Rada może korzystać z pomieszczeń biurowych, urządzeń i materiałów Stowarzyszenia (koszty działalności Rady ponosi Stowarzyszenie), jednak osoby będące członkami Rady nie mogą być zatrudniane w Biurze LGD.

Tabela 2. Reprezentatywność poszczególnych sektorów w składzie Rady

L.p.	Sektor	Liczba członków w Radzie LGD	% składu LGD
1.	sektor publiczny	10	45,45
2.	sektor społeczny	8	36,36
3.	sektor gospodarczy	4	18,18
ŁĄCZNIE		22	100
w tym kobiet		9	40,9

Szczegółowe zasady funkcjonowania Rady określa jej regulamin (załącznik nr 5 do LSR), struktura składu osobowego została również załączona do niniejszej Strategii (załącznik nr 6 do LSR).

1.5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego

Podział kompetencji

Podział kompetencji pomiędzy poszczególnymi organami Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia” zapewnia rozdział funkcji decyzyjnej - którą sprawuje Rada oraz Walne Zebranie Członków - od zarządczej - przypisanej Zarządowi LGD.

Najważniejsze z punktu widzenia LGD decyzje, przede wszystkim wybór operacji objętych dofinansowaniem w ramach wdrażania LSR, zgodnie ze Statutem LGD „Dolina Karpia” są wyłączną kompetencją Rady (ciało decyzyjne). Członkowie Rady wybierani i odwoływani są przez Walne Zebranie wyłącznie spośród członków zwyczajnych Stowarzyszenia. Inne istotne decyzje, takie jak:

- uchwalanie kierunków i programu działania Stowarzyszenia,
- zatwierdzanie LSR,
- wybór i odwoływanie członków Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady,
- uchwalanie lokalnych kryteriów wyboru operacji,
- rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych, sprawozdań Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady, w szczególności dotyczących projektów realizowanych w ramach LSR,
- uchwalanie zmian Statutu oraz wiele innych kompetencji

zgodnie z § 17 Statutu podejmuje Walne Zebranie Członków.

Zarządowi LGD powierzono funkcje typowo zarządcze, takie jak:

- kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia,
- reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
- opracowywanie i aktualizacja LSR,
- opracowywanie projektów do realizacji oraz innych dokumentów w celu pozyskiwania środków na realizację celów Stowarzyszenia z innych programów pomocowych, czy
- zatrudnianie pracowników do biura LGD.

Dodatkowo w celu wykazania rozdziału funkcji pomiędzy poszczególne organy LGD, § 15 ust. 2 statutu Stowarzyszenia jasno stanowi, iż nie można łączyć członkostwa w Zarządzie, Komisji Rewizyjnej lub Radzie.

Szczegółowe zasady funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania „Dolina Karpia” regulują regulaminy odpowiednio: Walnego Zebrania Członków, Rady, Zarządu oraz Biura LGD, które zostały załączone do niniejszej LSR.

Regulamin funkcjonowania LGD

Regulamin funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania o nazwie „Dolina Karpia” reguluje statut Stowarzyszenia „Dolina Karpia”, który stanowi, że jest ono partnerstwem trójsektorowym, składającym się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego. Jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem osób fizycznych i osób prawnych, w tym jednostek samorządu terytorialnego, mającym na celu działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich gmin Zator, Brzeźnica, Osiek, Polanka Wielka, Preciszów, Spytkowice i Tomice.

W szczególności, zgodnie z przyjętym statutem, Stowarzyszenie Dolina Karpia jako Lokalna Grupa Działania będzie działać na rzecz osiągnięcia następujących celów:

- Opracowanie, aktualizacja i wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz przepisów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013,
- Wspieranie realizacji i realizacja LSR dla obszaru gmin Doliny Karpia,
- Promocja obszarów położonych w gminach Doliny Karpia,
- Mobilizowanie ludności do aktywnego udziału w procesie rozwoju Doliny Karpia,
- Upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach położonych w wyżej wymienionych gminach Doliny Karpia,
- Wspieranie zastosowania nowych informacji i nowych technologii w celu podniesienia konkurencyjności produktów i usług na obszarach gmin Doliny Karpia,
- Poprawa jakości życia w Dolinie Karpia,
- Podejmowanie działań na rzecz podnoszenia wartości lokalnych produktów zwłaszcza przez integrowanie małych jednostek produkcyjnych,
- Wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych, w tym potencjału obszaru należącego do sieci Natura 2000,
- Działanie na rzecz rozwoju turystyki, rybactwa, ornitologii, wędkarstwa i ochrony środowiska,

- Działanie na rzecz ochrony i promocji zdrowia, w tym działanie na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Działanie na rzecz kultury, sztuki, dziedzictwa narodowego i tradycji,
- Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- Działanie na rzecz rozwoju turystyki w tym agroturystyki,
- Działanie na rzecz edukacji, w tym wyrównywanie szans rozwoju mieszkańców obszarów wiejskich, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu,
- Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównanie szans tych rodzin i osób,
- Krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży,
- Promocja i rozwój lokalnej aktywności w tym twórczości ludowej,
- Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy w tym rozwój przedsiębiorczości,
- Wspieranie działalności innych organizacji pozarządowych działających w obszarze Doliny Karpia.

Ponadto Stowarzyszenie Dolina Karpia przyjęło następujące zasady działania dla pełnego i skutecznego realizowania celów statutowych:

- Organizowanie, finansowanie i realizowanie:
  - Przedsięwzięć o charakterze informacyjnym lub szkoleniowym, w tym seminariów, szkoleń, konferencji i konkursów,
  - Imprez kulturalnych i sportowych, takich jak festiwale, targi, jarmarki, pokazy i wystawy, służących zwłaszcza promocji regionu i jego tożsamości kulturowej,
  - Działalności promocyjnej, informacyjnej i poligraficznej, w tym:
    - Opracowywanie i druk broszur, folderów, plakatów, książek i innych publikacji,
    - Opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów audiowizualnych,
    - Tworzenie stron internetowych,
    - Przygotowywanie i rozpowszechnianie innych materiałów o charakterze reklamowym lub promocyjnym,
- Prowadzenie doradztwa w zakresie przygotowywania projektów inwestycyjnych oraz projektów społecznych związanych z realizacją LSR oraz innych działań,
- Współpracę i wymianę doświadczeń z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorstwami działającymi w zakresie objętym celami Stowarzyszenia na poziomie krajowym i międzynarodowym,

- Wspieranie rozwoju gospodarczego poprzez działania skierowane do przedsiębiorców oraz rolników,
- Sprawdzanie zgodności projektów z założeniami LSR,
- Dokonywanie wyboru projektów do dofinansowania z puli środków przyznanych LGD na realizację LSR w ramach działania 4.1,
- Przystąpienie do konkursów na realizację LSR, organizowanych przez Samorząd Województwa,
- Prowadzenie innych działań przewidzianych dla LGD w przepisach PROW 2007-2013 oraz innych programach w ramach Funduszy Strukturalnych i Inicjatyw Unii Europejskiej.

Stowarzyszenie może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji o podobnych celach działania, a skupiając swoją działalność na obszarze gmin objętych LSR, może swoją działalność prowadzić również na obszarze całego kraju oraz poza jego granicami. Czas trwania Stowarzyszenia jest nieograniczony. Stowarzyszenie LGD „Dolina Karpią” posiada osobowość prawną, a nadzór nad jego działalnością sprawuje Marszałek Województwa Małopolskiego. Stowarzyszenie nie prowadzi działalności gospodarczej.

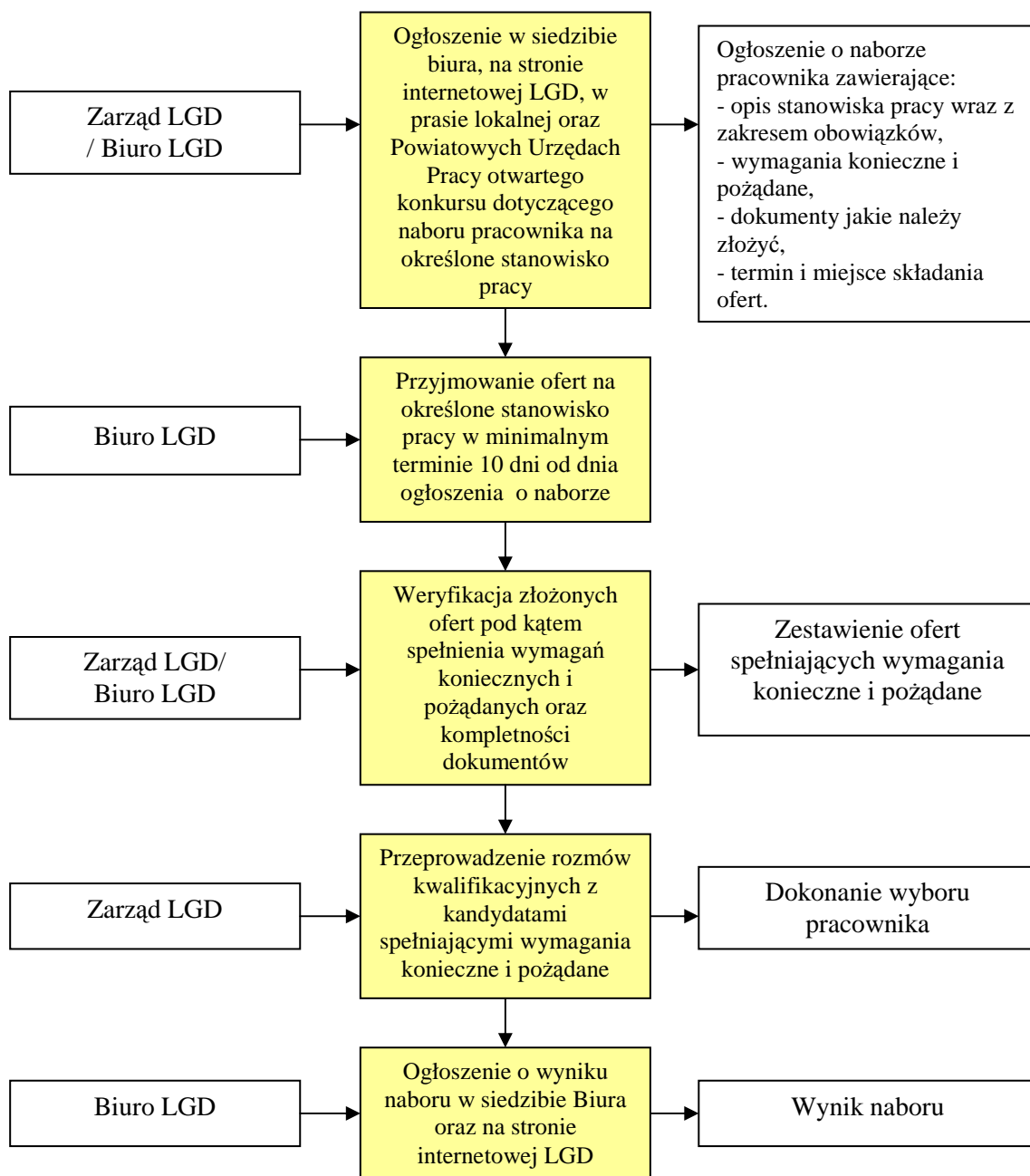
Zasady działania Stowarzyszenia stanowią, iż Stowarzyszenie realizując cele statutowe może powołać inne jednostki organizacyjne w granicach dopuszczonych prawem, a także opiera się na społecznej pracy swych członków oraz na pracy zatrudnionych pracowników - do obsługi administracyjnej Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpią” Zarząd może zatrudniać pracowników, którzy tworzą Biuro Stowarzyszenia LGD i określa jego szczegółową organizację.

Procedura rekrutacji pracowników, w tym wymagania konieczne oraz pożądane

Bieżącą obsługę działalności Stowarzyszenia prowadzi Biuro LGD, zatrudniające wykwalifikowany głównie pod kątem zarządzania projektami, personel. Pracownicy Biura LGD rekrutowani są według obowiązujących w LGD „Dolina Karpią” - przedstawionych niżej - procedur naboru. Postępowanie to bierze pod uwagę uwzględnienie wymagań „koniecznych” i „pożądanych” w odniesieniu do kandydatów do pracy w LGD, co pozwala na zatrudnienie osób gwarantujących profesjonalną obsługę organów LGD i jej beneficjentów.

Procedurę naboru pracowników, uwzględniającą podział odpowiedzialności za przeprowadzenie danego etapu rekrutacji przez poszczególne organy LGD, przedstawiono na poniższym schemacie.

Schemat 1. Procedura naboru pracowników

Jak zaznaczono na schemacie, informacja o prowadzonym naborze zostanie możliwie jak najszerszej rozpropagowana. Wykorzystana tu będzie działająca już strona internetowa LGD Stowarzyszenia „Dolina Karpia”. Ponadto ogłoszenia o zatrudnieniu zamieszczone będą w lokalnej prasie, w samym biurze LGD, jak również w powiatowych urzędach pracy. Zostanie w nich szczegółowo opisane dane stanowisko pracy wraz z określeniem zakresu głównych obowiązków, wymagań niezbędnych i dodatkowych oraz procedura składania ofert (miejsce, termin, rodzaj dokumentów).

Weryfikacja złożonych ofert zostanie przeprowadzona w oparciu o określone wcześniej kryteria formalne (kompletność dokumentów; dostarczenie ich w wymaganym terminie i miejscu; spełnianie wymagań koniecznych) i merytoryczne (ocena spełniania wymagań pożądanых; rozmowa kwalifikacyjna z kandydatami, którzy pozytywnie przeszli ocenę formalną; ewentualne sprawdzenie poziomu zadeklarowanych umiejętności w zakresie obsługi komputera, znajomości języków itp.). Ocena formalna przy pierwszym naborze pracowników do Biura LGD przeprowadzona będzie przez Zarząd, przy kolejnych zaś będzie to należało do kompetencji pracowników Biura LGD. Po dokonaniu weryfikacji merytorycznej, ostatecznego wyboru pracownika dokonają Członkowie Zarządu, uzgadniając między sobą swoją decyzję.

Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach

W przypadku braku ofert spełniających wymagania konieczne procedurę naboru wszczyna się od nowa. W przypadku braku ofert spełniających wymagania konieczne w dwóch kolejnych konkursach Zarząd LGD może obniżyć wymagania konieczne i ogłosić kolejny konkurs, o krótszym terminie naboru i weryfikacji ofert.

Opisy stanowisk

LGD „Dolina Karpia” po dokonaniu analizy budżetu pod kątem dostępnych środków, jakie można będzie przeznaczyć na wynagrodzenia oraz zakresu zadań, jakie będzie wykonywać biuro, określiła liczbę i rodzaj utworzonych stanowisk oraz przystąpiła do sformułowania wymagań dla każdego z nich.

Charakterystykę tworzonych stanowisk wraz z określeniem wymagań i odpowiedzialności przedstawiono poniżej:

Tabela 3. Opis stanowiska „Kierownik biura”

Stanowisko	KIEROWNIK BIURA
Bezpośredni przełożony	Prezes Zarządu LGD Dolina Karpia
Stanowisko podległe	Kierownik nadzoruje bezpośrednio pozostałych pracowników Biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dolina Karpia”
Wymagane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe	<p>Konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wykształcenie wyższe; - Min. 2-letnie doświadczenie w realizacji i rozliczaniu projektów współfinansowanych ze środków UE; - Min. komunikatywna znajomość j. angielskiego lub niemieckiego lub francuskiego; - Znajomość obsługi komputera; - Prawo jazdy kat. B. <p>Pożądane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wykształcenie wyższe ekonomiczne, prawnicze lub administracyjne; - Co najmniej 2-letnie doświadczenie w kierowaniu zespołem; - Dyspozycyjność.
Do bezpośrednich zadań należy	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wykonywanie uchwał Walnego Zebrania Członków, Zarządu Stowarzyszenia oraz Rady, 2) nadzór nad przygotowaniem i wdrażaniem projektów w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru „Doliny Karpia” 3) prowadzenie bieżących spraw Stowarzyszenia, 4) gromadzenie i udostępnianie informacji z zakresu działalności Stowarzyszenia, 5) prowadzenie działalności wydawniczej, oraz współpraca z mediami, 6) wydawanie wewnętrznych materiałów informacyjnych i problemowych, 7) ogólne poradnictwo prawne, finansowe, organizacyjne i inne w oparciu o własny bank danych oraz zamawiane ekspertyzy i opinie specjalistyczne, 8) przygotowywanie materiałów na Walne Zebranie Członków, zebrania Zarządu Stowarzyszenia oraz Rady, 9) opracowywanie projektów zmian w statucie i regulaminach organizacyjnych, 10) obsługa Walnego Zebrania Członków, 11) sporządzanie protokołów z Walnego Zebrania Członków oraz zebrań Rady 12) prowadzenie dokumentacji Walnego Zebrania Członków, Zarządu oraz Rady, 13) sporządzanie odpisów uchwał Walnego Zebrania Członków i wydawanie ich uprawnionym organom, 14) prowadzenie dokumentacji członkowskiej, 15) obsługa Zarządu oraz Rady, 16) sporządzanie syntetycznych protokołów z zebrań Zarządu, 17) prowadzenie rejestru uchwał Walnego Zebrania Członków, Zarządu oraz Rady, 18) opracowywanie planów pracy, budżetu oraz sprawozdań

	<p>merytorycznych i finansowych,</p> <p>19) prowadzenie korespondencji,</p> <p>20) udział w różnego rodzaju naradach, sympozjach, szkoleniach, uroczystościach związanych z działalnością Stowarzyszenia,</p> <p>21) utrzymywanie stałego kontaktu z członkami wspierającymi i honorowymi Stowarzyszenia,</p> <p>22) prowadzenie spraw kadrowych i dokumentacji Stowarzyszenia,</p> <p>23) sprawowanie pieczy nad sprzętem biurowym oraz zlecenie przeprowadzenia jego konserwacji lub naprawy,</p> <p>24) Wykonywanie zaleceń pokontrolnych organu przeprowadzającego kontrolę oraz udzielanie kontrolującemu władzom Stowarzyszenia wyczerpujących wyjaśnień wraz z przedstawieniem wszelkich dokumentów i innych materiałów dotyczących przedmiotu kontroli.</p>
Zakres uprawnień	<p>1) Organizacja pracy reprezentowania Stowarzyszenia w granicach umocowania,</p> <p>2) Prowadzenie zwykłego zarządu sprawami Stowarzyszenia,</p> <p>3) Podpisywanie bieżącej korespondencji,</p> <p>4) Dokonywanie samodzielnych zakupów bieżących jednorazowo do wysokości 5000, zł, po akceptacji Zarządu,</p> <p>5) Zawieranie umów - zleceń i o dzieło, po akceptacji Zarządu,</p> <p>6) Kierowanie pracą i nadzór nad pracownikami Biura i zleceniobiorcami,</p> <p>7) Składanie oświadczeń woli w sprawach majątkowych, jak: podpisywanie dokumentów o charakterze finansowo - rozliczeniowym (łącznie z Księgowym Biura),</p> <p>8) Współdziałanie z przedstawicielami środków masowego przekazu oraz informowania ich o działalności i zamierzeniach Stowarzyszenia,</p> <p>9) Organizowanie konferencji prasowej,</p> <p>10) Koordynowanie sprawami funkcjonowania zespołów problemowych,</p> <p>11) Podejmowanie decyzji dotyczących działalności Stowarzyszenia w zakresie nie zastrzeżonym dla innych organów.</p>
Zakres odpowiedzialności	<p>1) Zgodna z powierzonym zakresem obowiązków realizacja zadań;</p> <p>2) Profesjonalne prowadzenie powierzonych spraw.</p>

Tabela 4. Opis stanowiska „Specjalista ds. wdrażania LSR”

Stanowisko	SPECJALISTA DS. WDRAŻANIA LSR
Bezpośredni przełożony	Kierownik biura LGD „Dolina Karpią”
Stanowisko podległe	Specjalista ds. wdrażania LSR nie nadzoruje żadnego pracownika
Wymagane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe	<p>Konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wykształcenie min. średnie; - Min. 2-letnie doświadczenie w realizacji i rozliczaniu projektów współfinansowanych ze środków UE; - Znajomość obsługi komputera; - Prawo jazdy kat. B. <p>Pożądane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wykształcenie wyższe zawodowe lub magisterskie (preferowane o kierunku ekonomicznym, z zarządzania i/lub finansów, technicznym,

	<p>rolniczym, ochrona środowiska);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikatywna znajomość j. angielskiego, niemieckiego lub francuskiego.
Do bezpośrednich zadań należy	<ol style="list-style-type: none"> 1) Obsługa związana z naborem wniosków zgłaszanych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru „Doliny Karpia”; 2) Pomoc beneficjentom w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie; 3) Organizacja pracy Rady stowarzyszenia oceniającej projekty; 4) Przygotowanie i składanie wniosków o pomoc na funkcjonowanie LGD i realizację przedsięwzięć; 5) Przygotowanie i składanie wniosków o płatność pośrednią i ostateczną; 6) Przygotowywanie odpowiednich sprawozdań dla IW; 7) Nadzór nad realizacją rzeczową przedsięwzięć oraz kontrola wypłat środków z tytułu realizacji umów; 8) Monitorowanie realizacji umów; 9) Przygotowanie sprawozdań z realizacji LSR dla Zarządu; 10) Koordynowanie projektów współpracy; 11) Sporządzanie opinii dotyczących problemów związanych z realizacją projektów; 12) Przeprowadzenie końcowego rozliczenia rzeczowego pod względem zgodności z warunkami Umów o pomoc; 13) Wykonywanie innych poleceń kierownika Biura LGD
Zakres uprawnień	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wydawanie opinii w zakresie objętym zakresem obowiązków i przedkładanie ich kierownikowi biura; 2) Planowanie i organizowanie spotkań z wnioskodawcami po uzgodnieniu z kierownikiem Biura LGD; 3) Przygotowywanie korespondencji i przedkładanie do akceptacji kierownikowi Biura LGD; 4) Podejmowanie decyzji dotyczących przebiegu przygotowania projektów, zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami po uprzedniej akceptacji kierownika Biura LGD; 5) Akceptacja zgodności merytorycznej faktur wystawianych za realizację projektów LGD.
Zakres odpowiedzialności	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zgodna z powierzonym zakresem obowiązków realizacja zadań; 2) Merytoryczna, profesjonalna, wysokiej jakości strona prowadzonych spraw.

Tabela 5. Opis stanowiska „Księgowy Biura”

Stanowisko	KSIĘGOWY BIURA
Bezpośredni przełożony	Kierownik biura LGD „Dolina Karpia”
Stanowisko podległe	Księgowy Biura nie nadzoruje bezpośrednio żadnego pracownika
Wymagane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe	<p>Konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wykształcenie wyższe; - Aktualne kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia księgowości; - Znajomość obsługi komputera; - Prawo jazdy kat. B. <p>Pożądane:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Doświadczenie w prowadzeniu pełnej księgowości organizacji pozarządowych; - Doświadczenie w księgowaniu środków pochodzących z dotacji ze środków UE.
<p>Do bezpośrednich zadań należy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Prawidłowe i bieżące prowadzenie księgowości oraz sprawozdawczości finansowej, terminowe dokonywanie rozliczeń finansowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, 2) Prowadzenie rachunkowości zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, 3) Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny, 4) Tworzenie warunków dla przestrzegania ścisłej dyscypliny finansowej i budżetowej Stowarzyszenia, 5) Należyte przechowywanie i zabezpieczanie dokumentów księgowych, ksiąg rachunkowych, sprawozdań finansowych oraz środków pieniężnych, 6) Bieżące, prawidłowe prowadzenie księgowości z zastosowaniem racjonalnej organizacji pracy i techniki przetwarzania danych, 7) Rejestracja operacji gospodarczych - finansowych, 8) Analiza dokumentów finansowych, 9) Sporządzanie obowiązujących dowodów księgowych, kasowych i magazynowych, 10) Dokonywanie zamknięcia rocznego ksiąg oraz sporządzanie wymaganych zasadami rachunkowości sprawozdań finansowych w tym GUS, 11) Sporządzanie w obowiązującym terminie deklaracji i wykazów dla celów organów podatkowych i ZUS, 12) Udostępnianie ksiąg oraz dokumentów finansowych do kontroli sprawowanej przez uprawnione organa kontrolne, 13) Prowadzenie ewidencji środków trwałych i wyposażenia, 14) Prowadzenie kartotek wynagrodzeń, 15) Sporządzanie list płac, 16) Regulowanie zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, 17) Prowadzenie tabel amortyzacyjnych i wyceny środków trwałych, 18) Wypłata udzielonych zaliczek i ich rozliczanie, 19) Regulowanie płatności wynikających ze zobowiązań, 20) Odprowadzanie składek ZUS, rozliczenia z ZUS i wypłat zasiłków chorobowych, 21) Wypłata wynagrodzeń osobowych i honorariów, sporządzanie sprawozdań dotyczących zatrudnienia i funduszu płac, 22) Wystawianie rachunków. 23) Prowadzenie dokumentacji składek członków zwyczajnych i wspierających, 24) Prowadzenie rachunku bankowego, 25) Opracowywanie projektu preliminarza budżetowego, 26) Czuwanie nad prawidłowym przebiegiem wykonania budżetu Stowarzyszenia, 27) Wnioskowanie wraz z uzasadnieniem o wprowadzenie zmian w preliminarzu budżetowym, 28) Realizowanie wydatków w zakresie ubezpieczeń społecznych i kosztów

	<p>podróży,</p> <p>29) Prowadzenie kasy gotówkowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa,</p> <p>30) Prowadzenie systematycznej kontroli wewnętrznej dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,</p> <p>31) Prawidłowe zabezpieczenie środków finansowych i pozostałych składników majątkowych,</p> <p>32) Sporządzanie pism, wniosków i podań związanych z działalnością finansowo-księgową Stowarzyszenia.</p>
Zakres uprawnień	<p>1) Zgodny z udzielonymi pełnomocnictwami i upoważnieniami;</p> <p>2) Wynikający z przepisów Kodeksu pracy.</p>
Zakres odpowiedzialności	<p>1) Prawidłowość finansów pod względem formalno rachunkowym;</p> <p>2) Prawidłowość danych liczbowych zawartych w sprawozdaniach podawanych na zewnątrz.</p>

Zasady funkcjonowania biura, warunki techniczne oraz lokalowe

Siedziba Biura LGD „Dolina Karpia” jest zlokalizowana w Zatorze, przy ul Rynek 2 (Ośrodek Kultury), w ścisłym centrum miasta. Jest to miejsce zapewniające dogodny dojazd z całego obszaru działania LGD zarówno prywatnymi, jak i publicznymi środkami transportu. Pomieszczenie wynajmowane jest na podstawie bezterminowej umowy użyczenia z 7 czerwca 2006 r. zawartej z Gminą Zator, w której Gmina zobowiązała się udostępnić biuro dla LGD. Biuro jest czynne w godzinach od 8.00 do 16.00. Powierzchnia biura wynosi 25 m². Pomieszczenie wyposażone jest w telefon, sprzęt komputerowy oraz dostęp do Internetu. Pracownicy biura będą prowadzili stronę internetową Stowarzyszenia, która znajduje się pod adresem www.dolinakarpia.org oraz posiada adres e-mail: biuro@dolinakarpia.org. Pomieszczenie zapewnia możliwość archiwizacji dokumentów – jest odpowiednio umeblowane i posiada wystarczającą powierzchnię. Ma również dostęp do pomieszczenia sanitarnego. LGD posiada również bezpośredni dostęp do Sali multimedialnej. Warunki techniczne i lokalowe Biura LGD pozwalają na efektywne i sprawne wykonywanie zadań LGD, w tym w szczególności - obsługę potencjalnych beneficjentów. Biuro zapewnia możliwość przyjmowania interesantów w dogodnych dla obu stron warunkach, jak i organizacji posiedzeń organów statutowych. Stowarzyszenie ma również możliwość nieodpłatnego zorganizowania szkoleń, konferencji czy spotkań członków LGD w salach sesyjnych i innych pomieszczeniach należących do Gmin zrzeszonych w LGD. Ponadto członkowie stowarzyszenia dysponują własnym sprzętem komputerowym i telefonicznym, który wykorzystują do realizacji celów statutowych Stowarzyszenia.

Szczegółowe zasady funkcjonowania biura LGD opisane zostały w jego regulaminie, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej Strategii.

1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego

Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego gwarantują obiektywność oraz efektywność i skuteczność działania Rady. Osoby te są zaangażowane w rozwój lokalny, większa część ukończyła studia wyższe, uczestniczyli również w szkoleniach (np. o idei partnerstwa i celach programu LEADER+, warsztatach na temat metod pracy i zarządzania w grupie, warsztaty na temat monitoringu i ewaluacji projektów), są długoletnimi mieszkańcami Doliny Karpia i doskonale znają występujące tu problemy. Wielu z nich, zwłaszcza zatrudnionych w urzędach gmin, udało się pozyskać fundusze unijne na projekty służące poprawie jakości życia mieszkańców Doliny Karpia. Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych członków Rady LGD znajdują się w załączniku nr 6 (struktura składu osobowego Rady LGD).

1.7. Doświadczenie LGD i członków LGD albo jej partnerów w realizacji operacji

Z punktu widzenia realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru Doliny Karpia ważny jest nie tylko potencjał członków LGD, ale i organizacji, które ich desygnowały. Zaprezentowano więc potencjał instytucji delegujących członków LGD oraz Rady. Przy wyborze informacji skupiono się na wskazaniu kwalifikacji i doświadczenia związanego z rolnictwem, obszarem wiejskim, funduszami zewnętrznymi, działalnością na rzecz społeczności lokalnych. Doświadczenie LGD, członków Rady LGD i jej partnerów znajduje się w załączniku nr 8.

2. Opis obszaru objętego LSR wraz z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności

2.1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD albo będących jej partnerami

Dolinę Karpią tworzy siedem gmin położonych w zachodniej części województwa małopolskiego. Są to: gmina miejsko-wiejska Zator oraz gminy wiejskie: Brzeźnica, Osiek Polanka Wielka, Przeciszów, Spytkowice i Tomice. Gminy te sąsiadują ze sobą – część z nich należy do powiatu oświęcimskiego, a część do powiatu wadowickiego.

Do powiatu oświęcimskiego należą gminy:

- Zator: miasto Zator i 9 sołectw: Graboszyce, Grodzisko, Laskowa, Łowiczki, Palczowice, Podolsze, Rudze, Smolice, Trzebieńczyce;
- Osiek: sołectwa Osiek i Głębowice;
- Polanka Wielka;
- Przeciszów: sołectwa Przeciszów, Las, Piotrowice.

Na terenie powiatu wadowickiego leżą gminy:

- Brzeźnica: sołectwa Bęczyn, Brzezinka, Brzeźnica, Chrzastowice, Kopytówka, Kossowa, Łączany, Marcyporęba, Bachowice, Nowe Dwory, Paszkówka, Sosnowice, Tłuczań, Wyżrań;
- Spytkowice: sołectwa Spytkowice, Bachowice, Ryczów, Lipowa, Miejsce, Półwieś;
- Tomice: sołectwa Lgota, Radosza, Tomice, Witanowice, Woźniki, Zygodowice.

Uwaga: większość danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego obrazuje stan na dzień 31.12.2007.

2.2. Uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe

Uwarunkowania przyrodnicze/środowiskowe

Ukształtowanie powierzchni

W załączniku do LSR przedstawiono mapkę obrazującą granice administracyjne LGD Doliny Karpią (zał. nr 1).

Powierzchnia Doliny Karpią wynosi 310 km², w tym powierzchnia gminy Zator - 52 km², gminy Brzeźnica - 66 km², gminy Osiek - 41 km², gminy Polanka Wielka - 24 km², gminy Przeciszów - 35 km², gminy Spytkowice - 50 km², gminy Tomice - 42 km².

Dla gmin tworzących Dolinę Karpią charakterystyczne jest zróżnicowane, malownicze ukształtowanie terenu – część terenów, zwłaszcza położonych w dolinie Wisły i Skawy to niziny, a część to tereny pagórkowate i wyżynne (stanowiące część Pogórza Wielickiego, rozpoczynającego pasmo Zewnętrznych Karpat Zachodnich). Ponadto charakterystyczną cechą Wisły i Skawy w Dolinie Karpią jest kręty bieg tych rzek, występowanie tarasów rzecznych i licznych starorzeczy. To dalekie od monotonii ukształtowanie terenu sprawia, że Dolina Karpią może stanowić bardzo atrakcyjne miejsce wypoczynku dla turystów. Poniżej szczegółowo omówiono ukształtowanie terenu w poszczególnych gminach Doliny Karpią. Wszystkie gminy Doliny Karpią charakteryzuje podobne ukształtowanie powierzchni: na południu dominują pagórki poprzecinane licznymi wąwozami i jarami, zaś w kierunku północnym teren obniża się i przyjmuje postać szerokiej równiny w dolinie Wisły.

Klimat, gleby i lesistość

Dolina Karpia leży w środkowoeuropejskiej strefie klimatycznej, w karpackim i podkarpackim regionie klimatycznym, na który wpływa zarówno klimat kontynentalny, jak i morski. Z tego względu region ten charakteryzuje się dużą zmiennością warunków pogodowych. Klimat Doliny Karpia współkształtowany jest ponadto poprzez bliskość obszarów górskich, która zasadniczo wpływa na zwiększenie ilości opadów. Szczegółowe dane dotyczące klimatu zostały zebrane na terenie gminy Zator: śr. temp. w ciągu roku: 8°C; śr. prędkość wiatru: 2,5 do 3 m/s; wysokość opadów: poniżej 800 mm; obecność pokrywy śnieżnej: 69 dni w roku; okres wegetacji: 224 dni; okres bezprzymrozkowy: 172 dni. Warunki klimatyczne na terenie Doliny Karpia można określić jako korzystne. Problemem na terenach położonych w dolinach rzek (najgęściej zabudowane), jest niska prędkość wiatru i duża liczba dni bezwietrznych, przyczyniająca się do zalegania pyłów i mgieł. Na terenach położonych niżej występują większe dobowe wahania temp. i większa wilgotność powietrza. Na terenie Doliny Karpia przeważają gleby klas bonitacyjnych IIIa, IIIb i IVa. Wskaźnik bonitacji jakości i przydatności rolniczej gleb dla gminy Zator wynosi 62,1 (średnia dla województwa małopolskiego – 52,2). Jakość gleb na pozostałych terenach Doliny Karpia kształtuje się podobnie; generalnie można stwierdzić, że Dolina posiada korzystne warunki glebowe do uprawy zbóż. Na terenie tym przeważa uprawa pszenicy i mieszanek zbożowych przeznaczonych na paszę. Powierzchnię lasów w Dolinie Karpia wynosi ogółem 2 884,4 ha. Najwięcej lasów występuje w gminie Brzeźnica – 872,9 ha, najmniej w gminie Przeciszów – 143,5 ha, tu jednak znajduje się rezerwat leśny „Przeciszów” o pow. 85,13 ha. Poziom lesistości w Dolinie Karpia jest generalnie dość niski. Dominują lasy mieszane z przewagą dębu, modrzewiu, brzozy i sosny.

Bogactwa naturalne i budowa geologiczna

Najbardziej rozpowszechnionymi utworami geologicznymi w Dolinie Karpia są utwory młodszego plejstocenu. Na wysoczyznach występują one jako dyluwia, lessy lub utwory lessopodobne; w obszarze wyższych terasów akumulacyjnych dolin rzecznych są to piaski, żwiry i pyłowe utwory lessowate. Najniższe terasy dolin rzecznych zbudowane są z utworów holocenijskich takich jak żwiry i piaski, przykryte glinami, mułami i łąkami serii powodziowej. Pod osadami czwartorzędowymi, na głębokości poniżej 300 metrów, w utworach karbońskich znajdują się znaczne pokłady węgla kamiennego.

Na terenie gminy Zator najliczniej występującym surowcem naturalnym jest kruszywo. Eksploatuje się kilka wyrobisk o łącznej powierzchni ponad 110 ha. Eksploatowana jest również glina czwartorzędowa (odkrywka „Zator” - 4,70 ha). Pomimo zlokalizowania pokładów węgla kamiennego, nie prowadzi się jego eksploatacji. Z budową geologiczną związany jest problem osuwisk występujący zwłaszcza w okresach nasilonych opadów deszczu - największe niebezpieczeństwo wiąże się z osuwiskami na terenie miasta, zagrażającymi budynkom mieszkalnym i obiektom zabytkowym. W wielu miejscach Doliny Karpia występują pokłady węgla kamiennego, jednak ze względu na głębokość, na jakiej zalegają i przypuszczalną wielkość złóż, ich eksploatacja nie byłaby opłacalna. Najbardziej charakterystyczną cechą budowy geologicznej Doliny Karpia jest jednak liczne występowanie surowców ilastych, które przyczyniło się do ukształtowania charakteru gospodarczego tego terenu – trudno przepuszczalne podłoże ułatwiło bowiem zakładanie i utrzymywanie stawów hodowlanych i prowadzenie gospodarki rybackiej.

Zasoby wodne

Charakterystyczną cechą Doliny Karpia jest bogata i ciekawa sieć hydrograficzna, a jej najważniejszym elementem są duże kompleksy stawów rybnych. Główne z nich to Przeręb, Bugaj oraz kompleksy spytkowickie, zatorskie i rudzkie.

Sprzyjające warunki geomorfologiczne, geologiczne (trudno przepuszczalne podłoże z gruntów gliniastych), łatwość doprowadzania i odprowadzania wody ze stawów sprawiły, że hodowla ryb na tym terenie prowadzona jest od XIV w.

W gminie Zator stawy i zalane wyrobiska po eksploatacji kruszywa zajmują aż 22% powierzchni gminy. Gminę przecina rzeka Skawa, wpadająca do Wisły w miejscowości Podolsze. Na terenie gminy Zator do Wisły wpada również potok Bachórz. Poziom wody w Skawie wykazuje tendencje spadkową, natomiast coraz częściej pojawiają się wezbrania - tendencja ta związana jest z budową wałów przeciwpowodziowych oraz regulacją części cieków. Sieć hydrograficzna na terenie gminy jest bardzo rozwinięta. Do Skawy uchodzą: Wieprzówka, Łowiczanka oraz Czarczówka, sieć rzek uzupełnia gęsta sieć rowów melioracyjnych oraz rowów doprowadzających wodę do poszczególnych stawów. Z tak bogatą siecią hydrograficzną związane jest duże zagrożenie powodziowe.

Obszar gminy Osiek odwadniają przede wszystkim rzeki i potoki należące do zlewni rzeki Soły (wśród nich Osieczanka i Macocha), a częściowo także dopływy rzek Włosienica i Bachórz, zaliczanych do zlewni Wisły. Wody powierzchniowe wykorzystywane są dla potrzeb stawów rybnych – na terenie gminy znajdują się 54 stawy o łącznej powierzchni 240,63 ha. Największe z nich to Bonar Wielki oraz Bonar Mały. Duże znaczenie ma kompleks stawów „Włosień” o pow. zalewu 73,41 ha zasilany Młynówką Czarniecką Górą i potokiem Maleckiego. Podstawowym odbiornikiem wody ze stawów jest potok Macocha. W sołectwie Głębowice jest niewielki kompleks stawów „Śmietanówka” o pow. całkowitej 1,96 ha. Gmina Polanka Wielka leży w całości w zlewni Wisły. Teren odwadniany przez drobne lokalne ciek wodne. Strumienie i potoki wypływające z zalesionych pagórków zasilają w wodę stawy hodowlane. Znajduje się tu 15 stawów rybnych, należących głównie do RSP Polanka Wielka. Nie ma w gminie zbiorników wodnych służących celom rekreacyjnym.

Również gmina Przeciszów cechuje się dużą ilością wód powierzchniowych. Cały obszar gminy znajduje się w dorzeczu górnej Wisły. Charakterystycznym elementem sieci hydrograficznej gminy są dwa kompleksy stawów hodowlanych: Hocimów, Przedpolański i Bachórz (37 ha) i drugi o pow. ok. 156 ha - zespół gospodarstwa rybnego (stawy: Grabina, Przesadki I, Pastwisko, Kanonik, połowa Stawu nad Rzeką, Marynin Górny, Marynin Dolny, Górecznik Górny, Górecznik Dolny, Nowińczyk. Stawy Pastwisko oraz Przesadki I porośnięte są roślinnością trzcinową).

W płn. części gminy Spytkowice występują tereny po części dzikie, zajęte przez Wisłę, stare koryto tej rzeki („Wiślisko”) oraz kompleksy stawów rybnych z otuliną zieleni. Tereny są atrakcyjne dla wędkarzy, myśliwych i ornitologów.

Prawie cały obszar gminy Tomice leży w zasięgu zlewni rzeki Skawy. Na terenie wsi Tomice i Radocza znajdują się stawy hodowlane zajmujące powierzchnię około 92 ha. Stawy zasilane są wodami potoków: Tomickiego i Radoczanki.

Ogromne znaczenie dla zachowania potencjału przyrodniczego Doliny Karpia ma ochrona istniejących zbiorników wodnych i zrównoważona gospodarka hodowlana. Naturalny stan wód na terenie Doliny Karpia uległ daleko idącym przeobrażeniom, szczególnie na skutek przeprowadzonych prac melioracyjnych i drenarskich oraz regulacji cieków. Obecnie największe zagrożenie dla środowiska naturalnego niesie za sobą zanieczyszczenie wód powierzchniowych i płytko zalegających wód podziemnych spowodowane nieuporządkowaną gospodarką ściekową.

Fauna i flora

Dolina Karpia to teren o ogromnym znaczeniu przyrodniczym. Prowadzona tu była od czasów średniowiecza hodowla ryb i gospodarka stawowa. Właśnie ze stawami hodowlanymi związane są najcenniejsze i najbardziej zagrożone gatunki roślin i zwierząt. Większość stawów jest niewielka (30-40 ha) i niezbyt głęboka (do 2-3 metrów). Na kilku z nich występują zwarte szuwary trzcinowe, stanowiące dogodne miejsce gniazdowania dla gatunków takich jak bąk, bączek

i ptaki wróblowate. Cykl hodowli ryb powoduje, że woda ze stawów jest jesienią spuszczana i powstają wtedy bardzo dobre warunki żerowania dla ptaków siewkowatych i blaszkodziobych.

Stawy te stanowią bardzo ważną – w skali Polski i Europy – ostoję ślepowrona i rybitwy białowąsej. W 2004 r. z 558 par ślepowrona gniazdujących w Polsce 447 znajdowało się na terenie powiatu oświęcimskiego. Stawy są miejscem koncentracji ptaków wodnych w okresie przelotów, jesienią w okolicach tych gromadzi się 20-30 tys. ptaków. Zagrożone i rzadkie gatunki to też: bąk, bączek rożeniec, hełmiatka, podgorzałka, zielonka, sieweczka obroźna, podróżniczek, wąsatka.

Wśród chronionych gatunków roślin tu występujących można wymienić: wawrzynek wilczełyko, kruszczyk szerokolistny, skrzyp olbrzymi, bluszcz pospolity, lilia złotogłów, pióropusznik strusi, grązel żółty, grzybieńczyk wodny, salwinia pływająca, kotewka orzech wodny (gatunek wpisany do polskiej czerwonej księgi jako „krytycznie zagrożony”; najliczniejsza populacja kotewki znajduje się na kompleksie stawów Przeręb w gminie Zator), barwinek pospolity, kopytnik pospolity, konwalia majowa, kruszyna pospolita, przytulia wonna, pierwiosnka wyniosła, kalina koralowa.

Do najcenniejszych przyrodniczo obszarów Doliny Karpia należy dolina Skawy na terenie gminy Zator (odcinek Graboszyce – ujście do Wisły). W wielu miejscach nad Skawą zachowała się jeszcze naturalna dla teras zalewowych podgórskich rzek roślinność – łągi wierzbowo-topolowe i zarośla krzewiastych wierzb. Wzdłuż prawego brzegu Skawy występują rozległe płaty wiklin nadrzecznych. W dolinie są też stanowiska chronionego pióropusznika strusiego. Po wydobywaniu żwiru – często niekontrolowanym – pozostały wzdłuż Skawy charakterystyczne małe zbiorniki wodne, które obecnie stanowią środowisko życia różnych gatunków, m.in. bobrów. W korycie Skawy gniazdują takie gatunki ptaków jak: sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy i brzegówki. Licznie lęgną się także słowik rdzawy, dziwonia oraz strumieniówka, gatunki uznane za nieliczne bądź średnio liczne.

Inny cenny obszar przyrodniczy na terenie gminy Zator to żwirownia „Zakole A” w meandrze Wisły. Wyspy na terenie tej nieczynnej żwirowni są bardzo ważnym miejscem gniazdowania dla kilku gatunków ptaków kolonijnych, głównie ślepowrona. Na jednej z wysp gniazduje także mewa czarnogłowa i białogłowa. Ponadto lęgną się tutaj: mieszkka, rybitwa rzeczna, kokoszka wodna, perkoz dwuczuby, czernica oraz głowienka.

Najcenniejszy pod względem przyrodniczym obszar w gminie Brzeźnica to las Burzyński w miejscowości Tłuczań. Występują tu zróżnicowane zbiorowiska leśne: buczyna karpacka, grąd oraz – na dnie wąwozów nad potokami – łąg jesionowy. Stwierdzono też stanowiska szeregu roślin chronionych. Z tego względu zaproponowano objęcie południowej części lasu Burzyńskiego rezerwatem przyrody „Burzynek”. Inne obszary wymagające ochrony to: zbiornik retencyjny wraz z przylegającymi trzcinowiskami w Łączanach, pomnik florystyczny „Nad Grabarzem” – stanowisko skrzypu olbrzymiego oraz zespoły parkowe w Bęczynie, Kossowej i Paszkówce z drzewami pomnikowymi.

W gminie Osiek obiektami chronionymi na podstawie ustawy o ochronie przyrody (prócz bytujących gatunków flory i fauny objętych ochroną gatunkową) są pomniki przyrody, przede wszystkim dęby (w tym jeden w wieku ponad 300 lat) oraz rosnące w parku pałacowym tulipanowiec amerykański i platan klonolistny. W północnej części znajduje się obszar, porośnięty w większości lasem wielogatunkowym, w którym można spotkać chroniony bluszcz pospolity i goryczkę. Występują tu liczne głębokie i podmokłe jary. Dominuje tu rzeżucha gorzka, knieć błotna a także miejscami chroniony skrzyp olbrzymi. Wzdłuż potoków wypływających z jarów rozwijają się rzadkie w Polsce, wilgotne łąki ostrożeńiowe.

W gminie Polanka Wielka obszary cenne pod względem przyrodniczym to przede wszystkim dawny park dworski i tereny wokół starego kościoła. W zabytkowym parku rośnie jedenaście drzew uznanych za pomniki przyrody.

W gminie Przeciszów najcenniejsze pod względem przyrodniczym obszary występują w północnej części, gdzie dominują zbiorowiska łąkowe o różnej wilgotności, w tym łąki zabagnione. W półn.-wsch. części tego rejonu gminy wytworzyły się specyficzne zespoły roślinności związane z kompleksem stawów Przeręb. Zbiorowiska leśne tej części obszaru gminy związane są z rezerwatem „Przeciszów”. Występują w nim myszołowy, sowy, puszczyki, bociana biała, kukułki i kilka gatunków dzięcioła. Odnotowano tu ponad 200 gatunków ptaków, z czego 124 to gatunki lęgowe, a 75 to gatunki przelotne np. perkoz rdzawoszyi i zausznik, bąk, bączek, łabędź niemy, błotniak stawowy, kropiatka, sieweczka obroźna, rycyk, rybitwa zwyczajna i czarna, rokitniczka, trzcinniczek oraz trzcinia; ślepowron i rybitwa białowasa.

W gminie Przeciszów stwierdzono występowanie 9 gatunków roślin objętych ochroną ścisłą. Są to: barwinek pospolity, bluszcz pospolity, grzybieńczyk wodny, kruszczyk szerokolistny, kotewka orzech wodny, salwinia pływająca, skrzyp olbrzymi, storczyk szerokolistny i wawrzynek wilczelyko. Na terenie gminy występują także pomniki przyrody.

W gminie Spytkowice, w jej północnej części, występują tereny dzikie, na których znajduje się stare koryto rzeki Wisły (tzw. „Wiślisko”) oraz kompleksy stawów rybnych z otuliną zieleni. Obszar ten stanowi cenne siedlisko wodno-błotne i jest wylęgarnią rzadkich gatunków ptactwa. Są tutaj Góry Bachowskie – porośnięte buczyną pagórki poprzecinane stromymi jarami, w których występują chronione gatunki kopytnika pospolitego i bluszcza pospolitego oraz skrzypu olbrzymiego. Wśród pomników przyrody są drzewa rosnące w parku pałacowym w Ryczowie np. tulipanowiec amerykański, platan klonolistny, klon zwyczajny i gr. 8 dębów szypułkowych na terenie OSP w Ryczowie.

Przyrodnicze bogactwo obszaru gminy Tomice tworzą między innymi stawy, rzeka Skawa, liczne strumienie, połacie łąk, lasy mieszane na wzgórzach a grądy i łągi u ich stóp. Stanowią ostoję wielu gatunków ptaków środowiska wodnego i lądowego, chronionych owadów i płazów. Są tu pomniki przyrody w miejscowościach Radosza oraz Witanowice.

Z przedstawionej powyżej krótkiej charakterystyki najcenniejszych pod względem przyrodniczym obszarów Doliny Karpia wynika, że teren ten jest wyjątkowo bogaty w rzadkie i cenne gatunki fauny i flory. Stanowi to specyfikę wszystkich gmin wchodzących w skład obszaru. Dolina Karpia przyciąga przede wszystkim ornitologów – kompleksy stawów hodowlanych stanowią wspaniałe środowisko życia dla ptaków wodno-błotnych. Niewiele innych obszarów w Polsce może poszczycić się tak cennymi zasobami przyrodniczymi. Ten olbrzymi potencjał Doliny Karpia z pewnością może zostać lepiej wykorzystany, aby przyciągnąć turystów, wędkarzy i ornitologów – amatorów. Wszelkie działania promujące turystykę w Dolinie Karpia muszą być prowadzone z dbałością o ochronę środowiska i gatunków. Swoistym paradoksem jest, że występowanie wielu gatunków chronionych związane jest z gospodarką hodowlaną prowadzoną przez człowieka i uzależnione od jej kontynuacji. Pod tym względem Dolina Karpia stanowi wspaniały przykład na to, iż działalność człowieka nie stoi w nieuchronnej sprzeczności z potrzebami środowiska naturalnego.

Obszary chronione

Na terenie Doliny Karpia znajduje się rezerwat przyrody „Przeciszów” (w obrębie ostoi Dolina Dolnej Skawy), utworzony w 1996 r. Rezerwat ten zajmuje powierzchnię 85 ha na terenie gminy Przeciszów (sołectwo Las), utworzono go w celu ochrony naturalnego kompleksu leśnego, w którym wyróżniono trzy obszary: zespół kontynentalnego boru mieszanego z dominującym gatunkiem sosny i dębu szypułkowego, łąg jesionowo – olszowy z dominującą olszą czarną, zbiorowisko grądu subkontynentalnego. Na tym terenie występują prawnie chronione: rośliny objęte ochroną ścisłą - barwniczek pospolity, kruszczyk szerokolistny, skrzyp olbrzymi, storczyk szerokolistny i wawrzynek wilczelyko; oraz rośliny objęte ochroną częściową - kalina koralowa, konwalia majowa i kruszyna pospolita. Wśród zwierząt objętych ochroną można wymienić: krzyżówkę, bażanta kolchidzkiego, myszołowa zwyczajnego, pustułkę i bekasa kszyka.

Na obszarze Doliny Karpia występują chronione tereny pod nazwą „Dolina Dolnej Skawy”. Obszar ten posiada łączną powierzchnię 7 081,7 ha, z czego na terenie Doliny Karpia zajmuje: w gminie miejskiej Zator – 393,8 ha, gminie wiejskiej Zator – 2 541 ha, gminie Spytkowice – 517,2 ha, gminie Przeciszów – 744,2 ha oraz gminie Tomice – 747 ha. Obszar Doliny Dolnej Skawy obejmuje największe kompleksy stawów na Ziemi Oświęcimsko - Zatorskiej: Spytkowice, Przeręb, Bugaj oraz Stawy Monowskie. Stawy obejmują około 1500 ha powierzchni. Prowadzona jest tu intensywna hodowla ryb, wiele zbiorników jest mocno zarośniętych roślinnością wodną. W ostoi znajdują się zwirownie z wyspami, chętnie zasiedlanymi przez ptaki. Występuje tutaj co najmniej 17 gatunków ptaków z Zał. I Dyrektywy Ptasiej, dla których wyznacza się ostoje sieci Natura 2000; 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCKZ). Stawy te to jedno z nielicznych w Polsce stanowisk łęgowych podgorzałki (kaczki zagrożonej w skali światowej). Łęgą się tutaj również inne gatunki zagrożone w Europie: ślepowron, mewa czarnogłowa, rybitwa białowasa (PCKZ, najliczniejsze stanowisko w kraju), bąk (PCKZ), bączek (PCKZ), zausznik, czapla purpurowa, kropiatka, zielonka (PCKZ), hełmiatka, rycyk, krwawodziób, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna oraz podróżniczek. Na terenie Doliny Karpia występuje jeszcze obszar chroniony „Dolina Dolnej Soły”, którego łączna pow. wynosi 4 023,6 ha, a na terenie gminy Osiek znajduje się 238,9 ha (rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 27 października 2008, poz. 1226).

Oprócz omówionych powyżej terenów, do obszarów objętych ochroną należą liczne w Dolinie Karpia pomniki przyrody. Ich duża liczba związana jest przede wszystkim z występującymi w niemal każdej gminie zabytkowymi założeniami parkowymi, okalającymi zamki i dawne rezydencje magnackie. W gminie Zator jako jeden pomnik przyrody zarejestrowano wspaniałą aleję lipową przy drodze Zator - Przeciszów, którą tworzy 381 drzew w wieku ponad 150 lat.

Zanieczyszczenie środowiska

Dolinę Karpia cechuje zasadniczo dobry stan środowiska naturalnego. Na terenie Doliny nie ma dużych zakładów przemysłowych, toteż główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza jest tzw. niska emisja zanieczyszczeń z lokalnych kotłowni i indywidualnych palenisk. Ze względu na bliskość sąsiadujących, uprzemysłowionych obszarów woj. śląskiego i aglomeracji krakowskiej, część zanieczyszczeń napływa na tereny Doliny Karpia z tamtych regionów. Tereny Doliny Karpia sąsiadują z gminami należącymi do powiatów: oświęcimskiego (Kęty, Brzeszcze, gmina wiejska Oświęcim), wadowickiego (Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice, Tomice, Wieprz) i chrzanowskiego (Alwernia, Babice). Powiaty te należą do najbardziej uprzemysłowionych i zurbanizowanych terenów woj. małopolskiego; na ich terenie zlokalizowane są zakłady przemysłu wydobywczego, chemicznego, metalowego i lekkiego, jak Zakłady Chemiczne Alwernia S.A., Rafineria Trzebinia S.A, Zakłady Górnicze „Trzebionka”, Kopalnia Dolomitu Libiąż, Firma Chemiczna Dwory S.A..

Największym problemem związanym z ochroną środowiska naturalnego na terenie Doliny Karpia jest zanieczyszczenie płytko zalegających wód podziemnych przez ścieki odprowadzane bezpośrednio do warstwy powierzchniowej. Problem ten powstaje na skutek braku wystarczającej sieci kanalizacyjnej: gmina Zator jest obecnie skanalizowana w około 60%, jednak na terenie innych gmin do kanalizacji podłączonych jest co najwyżej 25% gospodarstw. Do zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych przyczynia się także rolniczy charakter Doliny, z którym wiąże się stosowanie dużej ilości środków ochrony roślin i nawozów sztucznych. Ponadto do zanieczyszczenia wód i gleby przyczyniają się także liczne dzikie wysypiska śmieci, które powinny zostać zlikwidowane.

W ubiegłych latach przeprowadzono analizę wód Skawy na terenie gminy Zator. Pod względem zawartości substancji biogenych i zawiesin wody te znajdowały się w III klasie czystości; pod względem zawartości substancji organicznych – w klasie II, pod względem zawartości substancji nieorganicznych – w klasie I, zaś pod względem zanieczyszczeń bakteriologicznych wody Skawy nie spełniały norm.

Należy podkreślić, że oprócz zanieczyszczenia wód największe niebezpieczeństwo dla środowiska naturalnego w Dolinie Karpia związane jest z degradacją krajobrazu i zmianą charakteru zbiorników wodnych. Z tego względu należy dołożyć starań, aby rozwój gospodarczy regionu odbywał się z uwzględnieniem potrzeb środowiska naturalnego i nie naruszał unikalnego charakteru przyrodniczego tego regionu.

Uwarunkowania kulturowe

Dziedzictwo kultury materialnej i duchowej

Dolina Karpia stanowi niezwykle interesujący region o bogatym dziedzictwie kulturowym, zwłaszcza w dziedzinie architektury świeckiej i sakralnej. Niemal w każdej gminie znajduje się zamek bądź ruiny zamku; ponadto wiele miejscowości może poszczycić się zabytkowymi świątyniami.

Na terenie gminy Zator znajduje się 10 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Najcenniejsze to kościół parafialny p.w. świętych Wojciecha i Jerzego z 1393 r. w Zatorze, stanowi zabytek klasy I, grobowiec księżnej Apolonii Poniatowskiej - właścicielki dóbr zatorskich (XVIII/XIX w.), pałac w Zatorze – pierwotnie zamek książęcy o cechach obronnych z 1445 r., dawny park krajobrazowy w stylu angielskim z zabytkowym drzewostanem, zniszczony przez wiatrolomy i osuwiska podczas powodzi w 2001 r., układ urbanistyczny miasta Zatora z XIV-XV wieku z zespołami zabudowy z XIX wieku; cmentarz katolicki założony w 1784 r. oraz żydowski kirkut z połowy XIX w.; Aleja lipowa; relikty średniowiecznych obwarowań miejskich; gotycko-renesansowy dwór obronny z XVI w. w Graboszycach otoczony parkiem ze starym pomnikowym drzewostanem; drewniany kościółek z XVI w. p.w. św. Andrzeja w stylu śląsko – małopolskim w Graboszycach; drewniany kościółek z XIX w. w Palczowicach; ślady grodziska wczesnośredniowiecznego w Grodzisku; staropolski dwór barokowy z połowy XVIII w. w Rudzach.

Najbardziej znanym zabytkiem na terenie gminy Brzeźnica jest pałac z II połowy XIX wieku w Paszkówce. Wokół pałacu rozciąga się zabytkowy park ze szpalerami grabowo-lipowymi i dębami. Układ założenia parkowego jest starszy niż pałac - zawiera w sobie XVIII-wieczną geometryczną kompozycję barokową. Ponadto warto tu zobaczyć: murowany, parterowy dwór z facjată z XVIII w. w Brzeźnicy, położony w ogrodzie krajobrazowym z pięknym starodrzewiem; drewniany kościółek Nawiedzenia NMP z 1664r. w miejscowości Tłuczeń; zespoły dworsko-parkowe w Kopytówce, Bęczynie i Kossowej; zespół sakralny w Marcyporębie z kościołem p.w. św. Marcina z 1670 roku.

Najbardziej znanym zabytkiem w gminie Osiek jest zespół pałacowo-parkowy z II poł. XVIII w. Około 1850 r. przebudowany na styl orientalny, wg projektu F.M. Lanciego. Pałac otacza obszerny ogród krajobrazowy z pierwszej połowy XIX w.; kościół p.w. św. Andrzeja, wybudowany w stylu późnogotyckim w 1558 r., stanowi jeden z najcenniejszych drewnianych zabytków sakralnych na pograniczu śląsko-małopolskim; kopiec „Grunwald” nieznanego pochodzenia. W Głębowicach jest zabytkowy kościół parafialny pw. Matki Bożej Szkaplerznej z 1581 r., ruiny renesansowo-barokowego pałacu wzniesionego w 2. poł. XVI w. i zabytkowa figura św. Jana Nepomucena z 1843 r.

Układ urbanistyczny Polanki Wielkiej wskazuje, iż może być on kontynuacją układu średniowiecznego. Zabytki to zespół pałacowy wraz z parkiem z I poł. XVII w.; kościół p.w. Św. Mikołaja z XIII/XIV w.; liczne kapliczki i krzyże, niektóre w rejestrze zabytków; wiejskie drewniane domy mieszkalne; przykłady budownictwa murowanego mieszkalnego z XIX w.

Wśród obiektów gminy Przeciszów można wymienić kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Przeciszowie zbudowany 1816-1818 r. na miejscu wcześniejszej drewnianej świątyni, kościół p.w. Nawiedzenia N.P. Marii w Piotrowicach z cenną rzeźbą Piety z początku XV w. i posągami Chrystusa upadającego pod krzyżem (prawdopodobnie z II poł. XVIII w.),

zabytkowa zagroda z I poł. XIXw. w Łowiczkach, murowane kapliczki z I i II poł. XIXw., budynek dworca kolejowego z 1883 r.

Najciekawszym zabytkiem architektury w gminie Spytkowice jest zamek w stylu gotycko-renesansowym z I poł. XVI w., ok. 1630 r. powiększony i przekształcony w okazałą rezydencję wczesnobarokową z zabytkowym zespołem parkowym. Inne obiekty to: kościół p.w. św. Katarzyny w Spytkowicach z I poł. XVII w., otoczony starym drzewostanem, dwór w Ryczowie z 1870 r. czy XVII-wieczna kaplica św. Bartłomieja w Bachowicach.

Godnymi uwagi są zabytkowe kościoły w gminie Tomice. W Radoczy znajduje się kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego. Jego budowę ukończono w roku 1535, jako o konstrukcji zrębowej z wieżą na słup, istniejącą do dzisiaj (po kilkunastu remontach i przebudowach). W Woźnikach znajduje się Kościół drewniany p.w. Wniebowzięcia NPM z XVI w. o konstrukcji zrębowej, powstały w I poł. XVI w.

Oprócz zabytków kultury materialnej, charakterystyczne dla wszystkich gmin Doliny Karpia jest także bogactwo dziedzictwa duchowego, przekazywanego przede wszystkim w postaci tradycji i zwyczajów ludowych. Podobnie jak w innych regionach Polski, dniem najbardziej obrosłym w tradycyjne obrzędy jest Wigilia Bożego Narodzenia. Najstarsi mieszkańcy Doliny z rozrzewnieniem wspominają wieczery wigilijne sprzed kilkadziesiąt lat. Przez cały dzień wigilijny zachowywano ścisły post, potrawy postne podawano w jednej glinianej misie. Do zwyczajowych dań wigilijnych należały: żur z grzybami i ziemniakami, barszcz z uszkami, kasza z suszonymi gruszkami, groch z kapustą, kompot z suszonych owoców, kluski z makiem i miodem oraz – oczywiście – smażony karp. Resztki z wieczerzy wigilijnej podawano zwierzętom gospodarskim, aby chronić je od chorób i uroków. W dzień Bożego Narodzenia wszyscy świętowali i wychodzili jedynie do kościoła. Nie wolno było wykonywać żadnych prac – zakazane było nawet mycie naczyń, przynoszenie wody ze studni i odwiedzanie sąsiadów. W drugim dniu Świąt odbywało się tradycyjne poświęcenie owsa – zwyczaj ten, podobnie jak część obyczajów opisanych powyżej, zachował się w całej Dolinie Karpia do dziś.

Tradycyjne rzemiosło i działalność artystyczna

Zanikanie tradycyjnej działalności rzemieślniczej jest procesem charakterystycznym dla nowoczesnych społeczeństw; proces ten prowadzi do wyginięcia całych obszarów działalności, grup zawodowych i produktów. Tymczasem warto dołożyć starań, aby dawne rodzaje działalności nie zaginęły zupełnie, lecz – być może wykorzystywane w nowatorski sposób – przyczyniły się do podniesienia atrakcyjności turystycznej regionu.

W przeszłości najbardziej charakterystyczną dla Doliny Karpia dziedziną rzemiosła było wikliniarstwo. Rozpowszechniło się ono ze względu na naturalne bogactwo Doliny Karpia – liczne nadrzeczne zarośla wierzbowe. Jednak obecnie działalność ta jest prowadzona tylko w bardzo niewielkim stopniu, zazwyczaj jedynie na własne potrzeby wykonawcy. Obecnie jednym z ostatnich wikliniarzy jest pan Andrzej Żwawa z Bugaja. Kultuwyje on tradycyjną sztukę wikliniarstwa: używa jedynie niekorowanej wikliny (pochodzącej z własnej plantacji, bądź z plantacji w pobliskich Jankowicach), a wszystkie przedmioty - kosze, kwietniki i dzbany – wyplata ręcznie, bez posługiwania się formą. Pan Żwawa wytwarza swoje wyroby wyłącznie na indywidualne zamówienia; czasami uczestniczy także w warsztatach i pokazach tej trudnej sztuki. Trzeba jednak podkreślić, że obserwuje się powrót do dawnych zawodów rzemieślniczych. Produkty wytwarzane w taki sposób nie mogą konkurować ze względu na swoją cenę z masową produkcją i zyskują swoją wartość właśnie dzięki temu, że zostały wytworzone tradycyjnie, najczęściej ręcznie, a każdy egzemplarz jest niepowtarzalny. Ponadto produkty te łączą się ściśle z regionem, w którym zostały wytworzone i z tego względu wspaniale nadają się do promocji obszaru (tu np. wiklinowy karp, bardzo dobrze symbolizujący obszar LSR).

Wikliniarstwo jest dziedziną rzemiosła, które może zostać odnowione w Dolinie, co przyczyniłoby do wzrostu atrakcyjności tego regionu w oczach przyjezdnych.

Innym tradycyjnym zawodem na terenie Doliny Karpia – charakterystycznym zwłaszcza dla gminy Polanka Wielka – było kołodziejstwo. Związane ono było z uczęszczanym szlakiem handlowym przebiegającym przez Polankę Wielką i ciąłym popytem na usługi kołodzieja. Obecnie zawód ten można określić jako całkowicie historyczny.

Kolejną dziedziną rzemiosła, leżącą na pograniczu działalności użytkowej i artystycznej było w Dolinie Karpia koronkarstwo oraz hafciarstwo, typowe zwłaszcza dla gminy Spytkowice (wieś Bachowice). Tradycje te, kultywowane w rodzinach, rozkwitły jeszcze po II woj. św. Pod koniec lat 80. rynek zbytu wyraźnie się załamał i obecnie hafciarstwo traktowane jest jedynie jako hobby bądź rodzinna tradycja, która jednak nie przynosi żadnych dochodów. Niegdyś haftowano gorsety do strojów regionalnych, duże obrusy, serwety, bieżniki i niewielkie serwetki. W wielu rodzinach w Dolinie Karpia wciąż przekazuje się umiejętność haftowania i posiadanie tego kunsztu uważane jest za powód do dumy, jednak przeszkodą w rozwoju tej gałęzi rzemiosła jest brak miejsc zbytu i postępujący za tym brak odbiorców.

Jako działalność rzemieślniczą na terenie Doliny Karpia można jeszcze wskazać pszczelarstwo - obecne w niemal każdej z gmin. Wielu pszczelarzy nie ogranicza się jedynie do tradycyjnej produkcji miodu, ale zajmuje się także wytwarzaniem produktów z wosku pszczelego.

Wśród rzemiosła artystycznego wymienić można rzeźbiarstwo w drewnie i w łupku węglowym, a także produkcję ręcznie malowanych bombek świątecznych i okolicznościowych w Kaniowie w gminie Spytkowice.

Omawiając twórczość artystyczną na terenie Doliny Karpia, nie sposób nie wspomnieć o państwie Kazimierze i Kazimierzu Skórskich, zajmujących się malarstwem i rzeźbą. Skórscy stworzyli niezwykle oryginalną galerię własnej twórczości w miejscowości Smolice w gminie Zator. Galeria ta nosi nazwę „Wilczy Pysk”, a prace zgromadzone są pod gołym niebem i tworzą tajemniczy, baśniowy ogród. Wśród rzeźb odnaleźć można głównie postacie bajkowe i fantastyczne: potwory, wiedźmy, księżęta, dziady, baby i najróżniejsze zwierzęta. Państwo Skórscy zostali uhonorowani wieloma nagrodami, jednak ich twórczość mogłaby zostać jeszcze lepiej wypromowana, gdyż galeria stanowi niewątpliwie jedną z najciekawszych atrakcji kulturalnych Doliny Karpia.

Warto byłoby być może powrócić do zapomnianej tradycji lokalnych jarmarków. Organizacja takich jarmarków – o stałej porze i w stałym miejscu, bądź też za każdym razem w innej gminie Doliny Karpia – dałaby lokalnym twórcom szansę na zaprezentowanie swoich produktów i dzieł na własnym straganie i stanowiłaby dużą atrakcję dla turystów. Obecnie podobne jarmarki organizowane są poniekąd jako dopełnienie innych imprez, np. dożynek gminnych czy Dni Wsi, jednak warto byłoby uczynić z nich tradycję, która na stałe wpisze się w kalendarium wydarzeń kulturalnych Doliny Karpia.

Produkt lokalny

Z pewnością najbardziej charakterystycznym produktem lokalnym Doliny Karpia jest – jak wskazuje sama nazwa doliny – karp, a szerzej – ryby. Rybactwo na terenie Doliny jest nie tylko ważną dziedziną lokalnej gospodarki, ale także rodzajem dziedzictwa kulturowego, szczególnie ze względu na swą długą i bogatą historię. Tradycja hodowli ryb sięga tu 1291 r., kiedy to w Bachowicach odnowiono zamulone wylewem Wisły jezioro i rozpoczęto w nim gospodarkę rybacką. W 1493 r. książę zatorski Janusz IV zezwolił mieszkańcom na wykopanie i napełnienie wodą z rz. Wieprzówki dwóch sadzawek. Wówczas też utworzono pierwsze „odrostaliszczą” – miejsca do pielęgnowania młodego narybku.

Istniejące w Dolinie Karpia stawy odzwierciedlają usytuowanie przestrzenne stawów XVI-wiecznych, które wybudowano za kasztelanii Myszkowskiego i Seweryna Bonara, wykorzystując siłę niewolników tatarskich. Wiele

stawów do dziś nosi nazwy swych założycieli: Bonar, Kasztelan, Starosta, Leliwa itp. Po okresie stopniowej utraty znaczenia, w XIX w. nastąpił gwałtowny rozwój hodowli ryb na terenie Doliny Karpia, a gospodarstwo zatorskie zajmowało pod tym względem pierwsze miejsce w kraju. Hodowany w zatorskich stawach karp nazywany był „karpem królewskim” - często gościł na stołach króla na Wawelu. Obecnie na 1186 ha stawów gospodaruje Rybacki Zakład Doświadczalny Instytutu Rybactwa Śródlądowego, który posiada status jednostki naukowo-badawczej i jest właścicielem trzech wielkich kompleksów stawów: Przeręb, Spytkowice i Bugaj oraz obiektu doświadczalnego. RZD prowadzi również działalność produkcyjną, a jednym z głównych obszarów jego działalności jest hodowla zachowawcza cennej linii karpia zatorskiego.

Karp zatorski może być uznany za najbardziej charakterystyczny produkt lokalny zarówno jako gatunek fauny, jak i jako potrawa. Karp Zatorski został wpisany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na listę produktów tradycyjnych woj. małopolskiego w dniu 28.02.2007 r. Danie „Karp po zatorsku” zdobyło jedno z czołowych miejsc w plebiscycie „Małopolski Smak” zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Gazetę Krakowską oraz Radio Kraków (4. miejsce). Zapieka się go z farszem z pieczarek i gotowanych jajek. Potrawa tą przyrządził osobiście Robert Makłowicz i Piotr Bikont podczas uroczystości wręczenia pamiątkowych dyplomów na zamku w Niepołomicach. Niepowtarzalny smak posiada także wędzony karp zatorski. Swoje walory smakowe zawdzięcza on tradycyjnemu sposobowi wędzenia: ryba owinięta jest w pokrzywy i wędzona na zimno, na wiklinowych koszach, a cały proces trwa ponad 12 godzin.

Regionalne wydarzenie kulinarno-artystyczne „Święto Karpia” zostało laureatem plebiscytu Wielkie Odkrywanie Małopolski w kategorii Wydarzenie Roku 2005. Z corocznej grudniowej imprezy pn. „Zatorski Karp na Świątecznym Stole” w 2005 r. ukazał się film emitowany w TVP 2 podczas Świąt Bożego Narodzenia. Karp Zatorski został także nagrodzony Złotym Orłem Małopolski Zachodniej w kat. Produkt Lokalny w 2006 r. oraz oficjalnym Produktem Lokalnym Powiatu Oświęcimskiego.

Należy podkreślić, że karp zatorski hodowany jest w sposób tradycyjny – ekstensywnie, z użyciem jedynie naturalnych pasz. Można zatem w uprawniony sposób nadać mu miano produktu ekologicznego. Obecnie trwają prace nad rejestracją karpia zatorskiego jako produktu regionalnego („Chroniona Nazwa Pochodzenia”) w Unii Europejskiej.

Uwarunkowania historyczne

Częściowo udokumentowane informacje na temat przeszłości tych ziem pochodzą z okresu średniowiecza, kiedy to tereny te jako zachodnia część Małopolski zostały włączone pod panowanie pierwszych Piastów. Około 1179 r. w wyniku darowizny Kazimierza Sprawiedliwego na rzecz Mieszka Płatonogiego - księcia opolskiego i Pana na Raciborzu, rozległa kasztelania oświęcimska została oderwana od Polski i przyłączona do Śląska pod panowanie Piastów Śląskich. Okres ich dominacji trwał prawie 300 lat.

W 1281 r. powstało księstwo cieszyńsko-oświęcimskie, którym władał książę Mieszko cieszyński. Z rąk Mieszka 10 listopada 1292 r. otrzymał prawa miejskie Zator. W XIV w. z podziału księstwa cieszyńskiego powstało księstwo oświęcimskie, zaś w XV w. wyodrębniło się z niego księstwo zatorskie. Część terenów Doliny Karpia pozostała w granicach księstwa oświęcimskiego, część weszła do utworzonego w 1445 r. zatorskiego. W 1513 r. tereny zatorszczyzny zostały włączone do ziem krakowskich, prawnej inkorporacji księstwa do Polski dokonał Sejm Walny w 1564 r.

Od czasów średniowiecza przez tereny Doliny Karpia przechodził ważny szlak handlowy z Krakowa na Śląsk, umożliwiający długotrwały rozwój gospodarczy aż do okresu wojen szwedzkich. W wyniku I rozbioru Polski ziemia

zatorska znalazła się w granicach zaboru austriackiego jako część Galicji. Do czasów II wojny światowej miejscowości Doliny Karpia pozostawały w rękach rodów: Duninów, Poniatowskich, Potockich, Tyszkiewiczów czy Larishów. W 1884 r. uruchomiono linię kolejową Skawina-Oświęcim, która przyczyniła się do ożywienia gospodarczego leżących przy niej terenów. Po okresie II wojny światowej (w czasie której zatorszczyzna została włączona do Rzeszy Niemieckiej) nastąpiła odbudowa zniszczeń i rozwój gospodarczy. Świadectwem bogatej przeszłości regionu są liczne zamki, pałace i dwory oraz zabytki architektury sakralnej.

Opisując dzieje Doliny Karpia, nie sposób nie zwrócić szczególnej uwagi na historię rybactwa na tych terenach, które w ogromnym stopniu przyczyniło się do ich gospodarczego rozwoju. Początki hodowli ryb na terenie Doliny Karpia sięgają 1291 r., kiedy to odnowiono zamulone jezioro w Bachowicach i rozpoczęto w nim gospodarkę rybacką. Po okresie średniowiecza rybactwo w Dolinie Karpia stopniowo traciło swe znaczenie, by odrodzić się z wielką gwałtownością w XIX w. Tak długa historia rybactwa w Dolinie Karpia może być bezsprzecznie powodem do dumy, a hodowlę ryb można bez wątplenia uznać za ważną część dziedzictwa kulturowego tego obszaru.

2.3. Ocena społeczno - gospodarcza obszaru

Stan, struktura i ruch naturalny ludności Doliny Karpia

Dolinę Karpia zamieszkuje 54 828 osób, w tym 3 715 mieszkańców miasta Zator i 51 113 ludności wiejskiej. Liczby te odnoszą się do ludności zameldowanej na pobyt stały, według stanu na dzień 31.12.2006 r. (dane GUS). W tabeli poniżej przedstawiono dodatkowo porównanie obecnej, wg najnowszych danych GUS, liczby mieszkańców poszczególnych gmin Doliny Karpia w stosunku do danych GUS na dzień 31.12.2006 r.

Tabela 6. Liczba ludności Doliny Karpia

Obszar	Liczba ludności	
	na dzień 31.12.2006	na dzień 31.12.2007
Zator - miasto	3715	3703
Liczba ludności miejskiej	3715	3703
Zator – obszar wiejski	5352	5367
Brzeźnica	10291	9786
Osiek	7907	7964
Polanka Wielka	4167	4151
Przeciszów	6711	6733
Spytkowice	9412	10004
Tomice	7273	7345
Liczba ludności wiejskiej	51113	51350
Liczba ludności ogółem	54828	55053

Źródło: GUS

Liczba ludności w gminach tworzących Dolinę Karpia w ciągu ostatnich lat systematycznie wzrastała. Tendencję tę obrazuje poniższa tabela; dane w niej zgromadzone dotyczą liczby ludności zameldowanej na terenie danej gminy na koniec każdego roku. W latach 1998-2007 nastąpił przyrost liczby ludności w Dolinie Karpia o 3 095 osób. Wzrost ten był częściowo spowodowany zmianami administracyjnymi gminy Osiek: od 01.01.2002 do gminy Osiek zostało przyłączone sołectwo Głębowice, stanowiące wcześniej część gminy Wieprz. Pomijając gminę Osiek, stosunkowo największy przyrost liczby ludności nastąpił w gminie Spytkowice. Jest to spowodowane m.in. faktem, iż z dniem 01.01.2007 r. nastąpiło przyłączenie do gminy Spytkowice obszaru wsi Półwieś o powierzchni 289,55 ha z gminy Brzeźnica (tym samym zmalała liczba mieszkańców gminy Brzeźnica).

Tabela 7. Liczba ludności w gminach Doliny Karpia w latach 1998-2007 (stan na 31.12 każdego roku)

Gmina	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zator	9056	9084	8877	8919	8959	9030	9037	9067	9067	9070
Brzeźnica	9968	10032	10025	10057	10102	10128	10170	10223	10291	9786
Osiek	6251	6258	6376	6385	7761	7779	7854	7860	7907	7964
Polanka W.	4021	4064	4055	4103	4140	4142	4145	4147	4167	4151
Przeciszów	6725	6724	6700	6708	6701	6736	6720	6714	6711	6733
Spytkowice	9131	9176	9118	9181	9236	9323	9331	9382	9412	10004
Tomice	6806	6976	7023	7048	7034	7102	7168	7227	7273	7345
Ogółem	51958	52314	52174	52401	53933	54240	54425	54620	54828	55053

Źródło: GUS

Mimo, iż przyrost liczby ludności w poszczególnych gminach nie jest duży, należy podkreślić, że tendencja obserwowana w Dolinie Karpia jest przeciwna do tendencji ogólnokrajowej. W ciągu ostatnich 5 lat liczba ludności Polski zmniejszyła się o ponad 80 tys. Pozytywnie na tym tle wypada sytuacja woj. małopolskiego, w którym liczba ludności w latach 1998-2007 systematycznie się zwiększała. Również liczba ludności w pow. wadowickim zwiększyła się w omawianym okresie do obecnej liczby 155 664 osób. W pow. oświęcimskim liczba ludności nieznacznie spada i wynosi obecnie 153 826 os.

Województwo Małopolskie w 2007 roku zamieszkiwało 3 264 293 osób, ludność zamieszkująca Dolinę Karpia stanowi zatem 1,7% ludności województwa. Ludność gmin: Zator, Osiek, Polanka Wielka, Przeciszów stanowi 18% ludności powiatu oświęcimskiego; ludność gmin Brzeźnica, Spytkowice i Tomice stanowi 17,5% ludności powiatu wadowickiego.

Największy procentowy udział w liczbie ludności Doliny Karpia mają gminy: Spytkowice (18%), Brzeźnica (17,8%) i Zator (16,5%). Najmniejszą gminą – zarówno pod względem zajmowanej powierzchni, jak i liczby ludności jest gmina Polanka Wielka (7,5% ludności Doliny Karpia).

Dolinę Karpia cechuje duża gęstość zaludnienia. Najgęściej zaludnione są gminy Spytkowice (199 osób na km²), Osiek (195 os./km²) i Przeciszów (189 os./km²), zaś najmniejszą gęstość zaludnienia ma gmina Brzeźnica – 149 osób na 1 km². Średnia gęstość zaludnienia w Dolinie Karpia – 180 osób na 1 km² - jest mniejsza niż średnia gęstość w województwie małopolskim (216 osób na 1 km²), które należy do najgęściej zaludnionych województwa w Polsce, ale znacznie przewyższa średnią gęstość zaludnienia w kraju – 122 osoby na km².

W gminach tworzących Dolinę Karpia obserwuje się występującą w całym kraju tendencję zmniejszania się przyrostu naturalnego. Średnia wartość przyrostu naturalnego na tym terenie w 2007 r. wyniosła 1,8 na 1000 mieszkańców (Zator 0,7; Przeciszów 1,2; Polanka Wlk. 0,5; Osiek 1,8; Brzeźnica 3,1; Spytkowice 1,7; Tomice 3,7), a zatem jest wyższa niż śr. wartość przyrostu naturalnego na terenie woj. Małopolskiego (1,4), w skład którego wchodzi gminy Doliny Karpia.

Co do struktury płci, to podobnie jak ma to miejsce w kraju, w Dolinie przeważa liczba kobiet nad liczbą mężczyzn. Przewaga ta nie jest jednak tak widoczna jak w całej Polsce, dla której wskaźnik ten wynosi 107 kobiet na 100 mężczyzn. Najwyższy wskaźnik - 105 kobiet/100 mężczyzn występuje w gminach Spytkowice i Brzeźnica, zaś w gminie Przeciszów jest to już zaledwie 101 kobiet/100 mężczyzn. Przewaga w liczbie kobiet zaczyna mieć miejsce w przedziale wiekowym ludności od 44 do 50 lat. Do tego wieku występuje nieznaczna przewaga mężczyzn.

Jeśli chodzi o strukturę ludności ze względu na wiek., w gminach Doliny Karpia wypada ona korzystnie na tle kraju. Wskaźnik ludności w wieku przedprodukcyjnym w tych gminach wynosi najniżej 20,9% w gminie Przeciszów, jednak i tak wartość tego wskaźnika przekracza średnią ogólnopolską (19,6%). Najwyższy udział ludności w tym wieku występuje w gminie Tomice i wynosi 23,8%. Generalnie więc społeczeństwo Doliny Karpia jest społeczeństwem

młodym. Wskaźniki ilości osób w wieku produkcyjnym są nieco niższe niż średnia krajowa, która wynosi 64,4%. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosi w Polsce 16% - podobnie kształtuje się w gminach Doliny Karpia.

Tabela 8. Struktura ludności - ekonomiczne grupy wieku (stan na 31.12.2007)

Gmina	Ogółem	W wieku przedprodukcyjnym	W wieku produkcyjnym	W wieku poprodukcyjnym
Zator	9070	21,6%	62,9%	15,4%
Brzeźnica	9786	22,5%	61,2%	16,2%
Osiek	7964	22,4%	62,5%	15,2%
Polanka W.	4151	22,8%	61,2%	16,0%
Przeciszów	6733	20,9%	62,9%	16,2%
Spytkowice	10004	23,0%	62,3%	14,7%
Tomice	7345	23,8%	63,0%	13,2%

Źródło: GUS

Innym istotnym wymiarem przy określaniu potencjału ludzkiego danego obszaru jest wykształcenie ludności. Ostatnie kompleksowe badanie wykształcenia ludności, z którego dane zostały zagregowane na poziomie gmin zostało przeprowadzone w ramach Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 roku. Poniższa tabela obrazuje wykształcenie ludności w gminach Doliny Karpia oraz dla porównania w pow. oświęcimskim i wadowickim oraz w woj. małopolskim i w całym kraju. Wśród mieszkańców Doliny Karpia dominują osoby z niskim poziomem wykształcenia – najliczniejsze są grupy osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym. Jednak w porównaniu z wykształceniem ludności w całym kraju na obszarach wiejskich można zauważyć, że na terenie gmin Doliny Karpia więcej osób legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym (od 33,6% w Zatorze do 38,7% w Polance Wielkiej), a mniej wykształceniem podstawowym (od 32,9% w Zatorze do 37,5% w Brzeźnicy).

Tabela 9. Struktura ludności według wykształcenia (według wyników NSP 2002)

Gmina	Ogółem	Wyższe		Policealne		Średnie		Zasadnicze zawodowe		Podstawowe		Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia		Nieustalony	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Dolina Karpia															
Zator	7347	367	5,0	162	2,2	1644	22,4	2470	33,6	2416	32,9	276	3,8	12	0,2
Brzeźnica	8196	303	3,7	139	1,7	1441	17,6	2899	35,4	3075	37,5	339	4,1	—	—
Osiek	6326	203	3,2	106	1,7	1192	18,8	2382	37,7	2246	35,5	191	3,0	6	0,1
Polanka Wielka	3327	112	3,4	47	1,4	668	20,1	1286	38,7	1117	33,6	94	2,8	3	0,1
Przeciszów	5542	275	5,0	83	1,5	1175	21,2	1872	33,8	1947	35,1	190	3,4	—	—
Spytkowice	7493	248	3,3	130	1,7	1367	18,2	2711	36,2	2787	37,2	246	3,3	4	0,1
Tomice	5689	260	4,6	92	1,6	1193	21	2014	35,4	1893	33,3	218	3,8	19	0,3
Inne obszary – porównanie															
Powiat oświęcimski	129955	10402	8,0	3270	2,5	36157	27,8	38748	29,8	36758	28,3	3776	2,9	844	0,6
Powiat wadowicki	125832	7520	6,0	3307	2,6	28845	22,9	42136	33,5	39648	31,5	4000	3,2	376	0,3
Województwo małopolskie	2706984	272888	10,1	88635	3,3	755401	27,9	679216	25,1	782919	28,9	84974	3,1	42951	1,6
Polska	32435423	3203566	9,9	1023894	3,2	9184496	28,3	7539786	23,2	9651858	29,8	1180058	3,6	651765	2,0
Polska- obszary wiejskie	12001090	498806	4,2	227595	1,9	2352809	19,6	3365236	28,0	4762501	39,7	707783	5,9	86360	0,7

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Zasadniczo można stwierdzić, że struktura ludności Doliny Karpia pod względem wykształcenia nie odbiega zasadniczo od struktury wykształcenia charakterystycznej dla polskich obszarów wiejskich. Co jednak istotne, procentowe wskaźniki dotyczące poziomu wykształcenia w poszczególnych gminach Doliny Karpia nie różnią się zbytnio między sobą, co świadczy o spójności tego obszaru pod względem wykształcenia ludności.

Charakterystyka lokalnego rynku pracy

Stopa bezrobocia, czyli procentowy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób aktywnych zawodowo w Polsce, wyniosła na koniec sierpnia 2008 r. 9,3% (dane WUP w Krakowie). W woj. małopolskim bezrobocie jest nieco niższe – stopa bezrobocia wynosiła tu 7,2%, a w sierpniu zarejestrowano 91 196 bezrobotnych. Stopa bezrobocia na terenie powiatu oświęcimskiego i wadowickiego wynosi odpowiednio 8,6% i 7,6% (dane PUP w Oświęcimiu i Wadowicach). Poniższa tabela zawiera szczegółową charakterystykę osób bezrobotnych z gmin tworzących Dolinę Karpia.

Tabela 10. Charakterystyka osób bezrobotnych w Dolinie Karpia (stan na 31.03.2008)

Gminy	Wiek						Wykształcenie				
	18 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 59	60 - 64	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe i niepełne podstawowe
Zator	89	97	76	94	21	0	16	94	35	131	101
Brzeźnica	48	47	41	61	14	1	11	37	14	80	70
Osiek	75	54	45	44	10	0	3	49	32	107	37
Polanka W.	31	23	17	11	1	0	7	14	12	36	14
Przeciszów	73	69	36	46	13	1	12	54	45	76	51
Spytkowice	68	72	70	72	16	3	9	53	31	115	93
Tomice	47	50	37	37	14	1	12	44	14	65	51

Źródło: Powiatowe Urzędy Pracy w Oświęcimiu i w Wadowicach

Jako przejaw pozytywnej tendencji można traktować fakt, iż w ciągu ostatnich lat liczba osób bezrobotnych w każdej z gmin uległa zmniejszeniu i nadal sukcesywnie spada. W ciągu ostatnich 3 lat (od 2005 do 2007 roku) liczba ta zmalała o od 35% w gminie Przeciszów do 55% w gminie Polanka Wielka. Poziom zatrudnienia w poszczególnych gminach na koniec 2007 r. kształtował się następująco: Zator – 396 osób, Brzeźnica – 244 os., Osiek – 243 os., Polanka W. – 87 os., Przeciszów – 259 os., Spytkowice – 298 os., Tomice – 191 os.

Poniższa tabela obrazuje liczbę pracujących wg form własności i płci na podstawie najaktualniejszych danych GUS. Wśród pracujących na terenie gmin Doliny Karpia większość zatrudniona jest w sektorze publicznym (za wyjątkiem gmin Polanka Wielka oraz Tomice); wśród osób zatrudnionych w tym sektorze przeważają kobiety.

Tabela 11. Pracujący według form własności i płci (stan na 31.12.2003)

Gmina	Ogółem			Sektor Publiczny			Sektor Prywatny		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Zator	647	269	378	359	133	226	288	136	152
Brzeźnica	447	160	287	273	76	197	174	84	90
Osiek	367	112	255	227	53	174	140	59	81
Polanka W.	219	95	124	95	11	84	124	84	40
Przeciszów	299	115	184	181	43	138	118	72	46
Spytkowice	495	164	331	316	78	238	179	86	93
Tomice	552	273	279	255	68	187	297	205	92

Źródło: GUS

Analizując odsetek pracujących na terenie Doliny Karpia w poszczególnych sektorach gospodarki można stwierdzić, że olbrzymia większość pracujących znalazła zatrudnienie w sektorze usług (najwięcej w gminie Zator – 70,9%, najmniej w Polance Wielkiej – 58,4%). Dane zgromadzone w poniższej tabeli wyraźnie wskazują na to, że większość osób zatrudnionych w sferze usługowej pracuje w sektorze usług nierynkowych (administracja publiczna, obrona narodowa, edukacja oraz ochrona zdrowia i opieka socjalna). Liczba osób pracujących w sektorze rolniczym jest niska – najwyższa w gminach Osiek i Przeciszów, ale także tutaj nie przekracza poziomu 15%.

Tabela 12. Pracujący według sektorów (stan na 31.12.2003)

Gmina	Pracujący ogółem	Sektor rolniczy		Sektor przemysłowy		Sektor usługowy razem		Usługi rynkowe		Usługi nierynkowe	
		Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Zator	647	12	1,9	176	27,2	459	70,9	143	22,1	316	48,8
Brzeźnica	447	11	2,5	136	30,4	300	67,1	68	15,2	232	51,9
Osiek	367	54	14,7	60	16,3	253	68,9	75	20,4	178	48,5
Polanka W.	219	29	13,2	62	28,3	128	58,4	42	19,2	86	39,3
Przeciszów	299	44	14,7	79	26,4	176	58,9	43	14,4	133	44,5
Spytkowice	495	3	0,6	156	31,5	336	67,9	110	22,2	226	45,7
Tomice	552	2	0,4	276	50,0	274	49,5	52	9,4	222	40,2

Źródło: GUS

Podsumowując zgromadzone dane można powiedzieć, że sytuacja na rynku pracy w Dolinie Karpia nie odbiega znacznie od sytuacji w całym kraju czy na obszarach wiejskich. Współczynnik aktywności zawodowej w większości gmin Doliny Karpia kształtuje się podobnie do wartości współczynnika w kraju. Dane zgromadzone powyżej nie dają jednak pełnego obrazu rynku pracy w Dolinie Karpia, gdyż nie obejmują podmiotów, które poza sektorem publicznym w największym stopniu tworzą miejsca pracy – małych firm osób fizycznych zatrudniających do 9 pracowników.

Charakterystyka poziomu przedsiębiorczości i branż lokalnej gospodarki

Wskaźnik poziomu przedsiębiorczości, oznaczający liczbę zarejestrowanych podmiotów przypadających na 1000 mieszkańców, w Polsce wynosi 97, w województwie małopolskim – 90, zaś w powiecie oświęcimskim i wadowickim odpowiednio 83 i 96. Wskaźniki te na terenie Doliny Karpia znacząco odbiegają od tych wartości i są bardzo niskie, co jest niestety charakterystyczne dla obszarów wiejskich.

Tabela 13. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON (stan na 31.12. 1998 i 2007)

Gmina	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON		Wzrost liczby przedsiębiorstw w latach 1998-2007 (w %)	Liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców w 2007 r.
	1998	2007 r		
Dolina Karpia				
Zator	391	633	62	70
Brzeźnica	469	679	45	69
Osiek	195	360	85	45
Polanka W.	154	262	70	63
Przeciszów	259	377	46	56
Spytkowice	403	606	50	61
Tomice	404	727	80	99
Inne obszary - porównanie				
Powiat oświęcimski	8509	12793	50	83
Powiat wadowicki	11221	14967	33	96
Województwo małopolskie	228085	293845	29	90
Polska	2844256	3685608	30	97

Źródło: GUS

Pozytywnie należy ocenić duży wzrost liczby przedsiębiorstw na przestrzeni ostatnich 10 lat we wszystkich gminach. Jest on bardziej dynamiczny niż ma to miejsce w powiatach, do których należą te gminy, województwie oraz w kraju.

Wg REGON, najwięcej podmiotów na terenie gmin Doliny Karpia zarejestrowanych jest w sekcji PKD „Handel, naprawa” (łącznie we wszystkich gminach 1 104). Ogromna większość przedsiębiorstw działających na terenie Doliny Karpia to firmy małe, jednoosobowe bądź zatrudniające najwyżej kilka osób (w tym firmy rodzinne, zatrudniające domowników). Odnotowuje się tu niski udział sektora rolniczego (125 podmiotów), co wynika z faktu, iż zdecydowanie

przeważają tu rolnicy indywidualni. Niewielki udział tego sektora obnaża słabość lokalnego rolnictwa - jest ono rozdrobnione i produkuje głównie na własne potrzeby. Szczególną uwagę zwraca bardzo mała liczba podmiotów zarejestrowanych w dziale „Hotele i restauracje” (123). Liczba ta wydaje się szczególnie niska, jeśli weźmie się pod uwagę ogromny potencjał Doliny Karpia, który może przyciągnąć znaczną liczbę wędkarzy i turystów. Pod względem proporcji rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej, gminy Doliny Karpia są do siebie bardzo zbliżone.

Największe przedsiębiorstwo w całej Dolinie Karpia to PPH „Aksam” w Osieku produkujące paluszki beskidzkie i zatrudniające ponad 100 osób. Innym znaczącym pracodawcą jest Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska zatrudniająca około 80 osób. W Spytkowicach ma swoją siedzibę Wytwórnia Pasz i Koncentratów HIMA - przedsiębiorstwo zatrudniające 90 osób. W gminie Polanka Wielka do największych przedsiębiorstw należy Zakład Remontowo-Budowlany inż. Grzegorza Boby, zatrudniający około 70-80 osób. Dużym pracodawcą jest też Rybacki Zakład Doświadczalny na terenie gminy Zator, zatrudniający łącznie (razem z osobami zatrudnionymi w innych gminach Doliny Karpia) około 60 osób. Inne przedsiębiorstwa na terenie Doliny Karpia zatrudniają kilku-kilkunastu pracowników. Wielu mieszkańców gmin znajduje zatrudnienie w górnictwie – szczególnie w kopalni węgla kamiennego w Brzeszczach. Ponadto do dużych pracodawców na terenie każdej gminy należą jednostki sektora publicznego – urzędy gmin, zakłady komunalne i szkoły.

Samorządy gmin obszaru LGD stosują dodatkowe instrumenty wspierające lokalną przedsiębiorczość w postaci zwolnień z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność, tworzących nowe miejsca pracy, zwolnień z podatku od środków transportu, itp. Np. Gminy Zator i Spytkowice stosują zwolnienie z opłaty skarbowej dla zgłaszających działalność gosp., którzy byli zarejestrowani jako bezrobotni w PUP, przez okres min. 6 miesięcy – Uchwała Rady Miejskiej w Zatorze nr XXX/179/04 z dnia 30.12.2004 r. Gmina Zator ponadto na podstawie Uchwały nr XIII/96/03 Rady Miejskiej w Zatorze w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców z Gminy Zator zwalnia od płatności podatku, jeżeli przedsiębiorca zwiększy poziom zatrudnienia i utrzyma go przez cały okres zwolnienia – uchwała znowelizowana 25.11.2008 r.

Uwagę zwraca także rosnąca liczba stowarzyszeń na omawianym obszarze w ciągu ostatnich 10 lat, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 14. Liczba stowarzyszeń zarejestrowanych na obszarze Doliny Karpia w latach 1998 i 2007

Gmina	Liczba zarejestrowanych stowarzyszeń	
	1998	2007
Zator	11	26
Brzeźnica	7	25
Osiek	2	7
Polanka W.	1	2
Przeciszów	2	5
Spytkowice	5	12
Tomice	7	20

Dane te świadczą o sporym zaangażowaniu lokalnej społeczności w działania na rzecz poprawy jakości życia w swoich gminach, o czym świadczy również znakomita aktywność części z tych organizacji. We wszystkich gminach Doliny Karpia aktywnie działają kluby sportowe, stanowiące obok ochotniczej straży pożarnej podstawowe organizacje pozarządowe działające w regionie. Wśród najprężniej działających organizacji można również wymienić: Towarzystwo Miłośników Ziemi Zatorskiej w Zatorze, Zatorskie Towarzystwo Wędkarskie w Zatorze, Wielopokoleniowy Zespół Pieśni i Tańca Laskowiaczy, Towarzystwo Miłośników Osieka, a także stowarzyszenia zajmujące się działalnością

kulturalno oświatową i wychowawczą: Rudzkie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe w Rudzach, stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju wsi Palcowice oraz Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Spytkowicach. Ponadto w każdej gminie działają Koła Gospodyń Wiejskich oraz Związki Emerytów i Rencistów.

Rolnictwo i rybactwo

Gminy Doliny Karpia mają w dużej mierze rolniczy charakter. Obszar Doliny Karpia charakteryzuje się korzystnymi warunkami dla rozwoju rolnictwa, potencjał ten nie może być jednak optymalnie wykorzystany przy obecnym stanie rozdrobnienia gospodarstw. Gospodarstwa rolne na terenie gmin Doliny Karpia to w przeważającej większości gospodarstwa o powierzchni do 5 hektarów. Występuje tu najwyżej kilkanaście gospodarstw o powierzchni większej niż 10 ha – takich, które mogłyby zostać uznane za perspektywiczne pod względem produkcji towarowej. Rozdrobnienie rolnictwa na omawianym obszarze jest bardzo duże –przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego w Polsce wynosiła w 2002 r. 9 ha, a w Unii Europejskiej – 19,4 ha, średnia wielkość gospodarstwa rolnego w woj. małopolskim to 2,1 ha (najniższy wskaźnik w kraju). Powierzchnia użytków rolnych ogółem dla wszystkich gmin objętych LSR wynosi 20 249,83 ha, w tym 17 273,62 ha w ramach gospodarstw indywidualnych.

Od 10% do 21% gospodarstw nie prowadzi żadnej działalności; dodatkowe 1-2% prowadzi jedynie działalność pozarolniczą. Znaczna większość indywidualnych gospodarstw rolnych koncentruje się zatem wyłącznie na prowadzeniu działalności rolniczej. Jednak przy przeciętnych rozmiarach gospodarstw może to być w większości jedynie działalność nastawiona na zaspokojenie własnych potrzeb bądź niewielka produkcja rolna.

Jak zaprezentowano, wszystkie gminy Doliny cechują zbliżone proporcje rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej w gospodarstwach rolnych. Dominującą rolę wśród upraw roślinnych zajmują zboża – ok. 80 % powierzchni upraw, następnie ziemniak, rośliny pastewne i warzywa. W wielu gminach duże znaczenie ma też chów trzody chlewnej.

Trzeba podkreślić, że to, co z jednej strony stanowi barierę w rozwoju rolnictwa – duże rozdrobnienie gospodarstw, tradycyjne sposoby gospodarowania – z drugiej strony może stanowić atut przy podejmowaniu działalności nastawionej na produkcję ekologiczną. Właśnie w produkcji ekologicznej oraz w rozwoju agroturystyki można upatrywać przyszłych kierunków rozwoju rozdrobnionego polskiego rolnictwa – także na obszarze Doliny Karpia.

Ogromną rolę w lokalnej gospodarce Doliny Karpia pełni – jak wskazuje na to sama nazwa tego obszaru – gospodarka rybacka, prowadzona najczęściej w sposób tradycyjny – ekstensywnie, z użyciem naturalnych pasz. Bez wątpienia największym przedsiębiorcą w tej branży jest Rybacki Zakład Doświadczalny, gospodarujący na przeszło 1300 hektarach.. Prócz hodowli zachowawczej cennej linii karpia zatorskiego i starzawskiego, hoduje 5 innych linii czystych i 10 linii użytkowych; zaopatruje producentów ryb w materiał zarybieniowy wielu gatunków, m.in.: karpia, lina, karasia srebrzystego, karasia pospolitego, szczupaka, okonia, sandacza, suma, płoci, leszczy, amura, tołpygi i jesiotra. Zakład ten jest jednym z dwóch podmiotów w Polsce – obok Zakładu Ichtibiologii i Gospodarki Rybackiej PAN w Gołyszcu – w których można dokonać zakupu tarlaków karpia nowej linii lub rasy objętych dotacją rządową.

Infrastruktura społeczna

Dolinę charakteryzuje dobrze rozwinięte szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne. Istnieją tu też niepubliczne placówki oświatowe i świetlice, organizujące czas wolny dzieci i młodzieży, co jest dowodem aktywności lokalnych społeczności i ich zaangażowania w sprawy edukacji najmłodszego pokolenia. Bezpieczeństwo publiczne zapewniają jednostki OSP, które działają na terenie każdej gminy Doliny Karpia. Ponadto w gminie Zator funkcjonuje jednostka Ochotniczej Straży

Pożarnej kategorii S-3, włączona do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. Funkcjonują tu też dwa komisariaty policji: w Zatorze oraz w Brzeźnicy.

W każdej gminie istnieje też co najmniej jedna sala gimnastyczna, która jest udostępniana dzieciom i młodzieży, trzeba jednak zauważyć, że poza salami gimnastycznymi w szkołach i kilkoma boiskami brakuje w Dolinie Karpia infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Pomimo istnienia kilkudziesięciu zbiorników wodnych, nie ma w Dolinie Karpia kąpielisk ani przystani wypożyczających rowery wodne i kajaki (oprócz ośrodka „Karpik” w Graboszycach).

Kulturalne centra Doliny Karpia to przede wszystkim gminne ośrodki kultury. Działają bardzo prężnie i oferują szeroką gamę zajęć, szczególnie dla dzieci i młodzieży. Organizowane są także cykliczne imprezy, jak „Święto Karpia”, „Zatorski Karp na Świątecznym Stole”, „Zatorska Prezentacja Potraw Wielkanocnych”, „Zatorska Spartakiada”, „Turniej sołectw”, „Ogólnopolskie zawody wędkarskie”, Mistrzostwa Doliny Karpia w Scrabble, spotkania z piosenką turystyczną, różnorodne turnieje, doskonale integrujące i licznie uczęszczane przez społeczność lokalną Doliny. W Polance Wielkiej działają: chór „Polana”, Zespół Pieśni i Tańca „Polańcza”, młodzieżowy zespół taneczny „Shine” oraz orkiestra dęta. Warto tu również wymienić Wielopokoleniowy Zespół Pieśni i Tańca Laskowiaci oraz Akademię Młodego Animatora. Obecnie trwają prace związane z budową Regionalnego Ośrodka Kultury Doliny Karpia.

Na terenie Doliny Karpia wydawane są następujące gazety lokalne: „Głos Spytkowic”, „Życie Zatora”, „Echa Osieka”, „Polanin”, „Taka malownicza gmina” (Brzeźnica), „Wieści gminy Preciszów”. Funkcjonuje tu też 21 bibliotek wraz z oddziałami.

Infrastruktura techniczna

Dużym problemem całej Doliny Karpia jest fakt, że ruchliwe drogi przebiegają przez centra gmin. Problem ten jest szczególnie palący w mieście Zator, które posiada malowniczy rynek z zabytkowym układem urbanistycznym. Planuje się budowę obwodnicy Zatora na trasie Oświęcim-Wadowice. Problemem związanym z siecią komunikacyjną jest też bardzo zły stan nawierzchni dróg. Dotyczy to wszystkich rodzajów dróg na terenie całej Doliny: krajowych, wojewódzkich i powiatowych, a także dróg gminnych. Poszczególne gminy Doliny Karpia posiadają na ogół dobre połączenia komunikacyjne z Wadowicami, Oświęcimiem i Krakowem.

Zaopatrzenie Doliny Karpia w energię elektryczną można określić jako bardzo dobre. Część terenów Doliny, przede wszystkim obszary leżące w gminie Brzeźnica, posiada złoża wód geotermalnych, które można by wykorzystać w ciepłownictwie i rekreacji. Większość gmin Doliny Karpia posiada własne ujęcia wody. Sieć wodociągów w Dolinie Karpia jest bardzo dobrze rozwinięta i w niemal 100% pokrywa zapotrzebowanie mieszkańców.

Tereny Doliny Karpia są w przeważającej części zgasyfikowane, jednak ze względu na wysokie ceny surowca, gazem ogrzewane są przede wszystkim budynki użyteczności publicznej, indywidualne gospodarstwa domowe zaś ogrzewane są najczęściej węglem. Wiąże się to z problemem wysokiej emisji zanieczyszczeń, powstającej w wyniku spalania węgla (szczególnie niskiej jakości) w lokalnych kotłowniach i indywidualnych paleniskach. Największym problemem infrastruktury technicznej w Dolinie Karpia jest brak sieci kanalizacyjnej w wielu miejscowościach.

2.4. Specyfika obszaru

Poprawa jakości życia mieszkańców Doliny Karpia powinna opierać się o istniejącą specyfikę tego obszaru: wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze, bogate dziedzictwo kulturowe, duży potencjał ludzki, dobre warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego i posiadającą długie tradycje gospodarkę rybacką. Omówiony już potencjał społeczny,

gospodarczy i kulturowy oraz zasoby środowiska naturalnego stanowią bazę dla rozwoju turystyki i wędkarstwa na terenie Doliny.

O specyfice całego obszaru stanowi na pewno **duża ilość stawów**. Zwłaszcza gmina Zator – jak przystało na stolicę Doliny Karpia – posiada bogate zaplecze dla wędkarzy. Wśród najlepiej zagospodarowanych zbiorników można tu wymienić: Tęczak, Piastowski, Podolsze, Zakole A w Smolicach oraz kompleks w Graboszycach. W długim sezonie letnim - od marca do października - stawy te stają się miejscem wypoczynku dla wędkarzy (miejscowych i przyjezdnych) oraz ich rodzin. Za połów ryb na części zbiorników pobierana jest opłata za każdą godzinę oraz dodatkowa opłata za złowione ryby; inne funkcjonują na zasadzie stałych abonamentów (kart wędkarskich). Można tu wymienić m.in.: Łowisko „Podlipki”, dzierżawione przez Zatorskie Towarzystwo Wędkarskie; Zbiornik „Piastowski” w Zatorze, administrowany przez Zatorskie Towarzystwo Wędkarskie (łowisko licencyjne); Zbiorniki „Zakole A”, „Zakole B” w Smolicach, „Graboszyce 1”, „Graboszyce 2”, „Graboszyce 3” oraz „Tęczak” – zbiorniki licencyjne ogólnodostępne, administrowane przez Zatorskie Towarzystwo Wędkarskie, często oferowane są tu dodatkowe atrakcje dla rodzin z dziećmi – place zabaw, możliwość grillowania itp.; przy niektórych zbiornikach funkcjonują także wypożyczalnie sprzętu wędkarskiego; Ośrodek Rekreacyjny w Graboszycach „Karpik”; Rzeka Skawa, Wisła – łowiska administrowane przez Polski Związek Wędkarski Okręg Bielsko – Biała, Katowice bądź Częstochowa. Podobne łowiska funkcjonują także w pozostałych gminach Doliny Karpia. Obszar ten stanowi bezsprzecznie prawdziwy raj dla wędkarzy, jednak pewnym problemem są odrębne opłaty obowiązujące na każdym z łowisk komercyjnych. Problem ten dotyka przede wszystkim osób przyjezdnych, ale także miejscowych wędkarzy. Warty namysłu rozwiązaniem byłoby wprowadzenie wspólnej karty wędkarskiej, której wykupienie dawałoby prawo do łowienia ryb na kilku zbiornikach w różnych gminach Doliny.

Miejscowości Doliny Karpia wtopione są w krajobraz urozmaicany przez antropogeniczne elementy związane z działalnością rolniczą. **Wyjątkowość krajobrazu** Doliny Karpia opiera się na połączeniu wzniesień, mnóstwa zbiorników wodnych, rzek i lasów. Dla odwiedzających Dolinę to krajobraz b. atrakcyjny, a czasem wręcz zaskakujący. Unikatowe gatunki roślin i zwierząt, zwłaszcza ptaków oraz ryb, doprow. do wydzielenia szeregu obszarów chronionych. W krajobrazie Doliny Karpia ważne miejsce zajmują obiekty świadczące o bogatej i unikatowej historii tego obszaru. Na pierwszy plan wysuwają się **zabytki kultury rolnej i zabytki gospodarcze**. W niektórych miejscach regionu przetrwały w dobrym stanie zabudowania folwarczne czy tradycyjne zagrody. Obiekty te cechują specyficzne rozwiązania architektoniczne charakterystyczne dla historii tego regionu. Równie ważną grupą zabytków są obiekty sakralne ilustrujące w namacalny sposób dawną architekturę. Kościoły (barokowe i drewniane), rzeźby, kapliczki i krzyże przydrożne i pokutne, wyposażenia wnętrz kościołów są ważnym atutem obszaru. W przestrzeni Doliny Karpia wyróżniają się także obiekty świadczące o tradycjach szlacheckich: zamki, pałace, parki przypałacowe. Wiele z wymienionych obiektów wymaga renowacji, jednak niewątpliwie tworzą one już dzisiaj unikatowy koloryt tego obszaru. Jedynym pałacem, wykorzystywanym jako obiekt hotelowy jest ekskluzywny zespół hotelowo-parkowy „Pałac w Paszkówce”.

Do specyfiki Doliny Karpia, stanowiącej zarazem o jej spójności należą **wspólne tradycje kulinarne** związane z regionem, a ściślej z karpem. Pierwsze wzmianki o hodowli karpia na tym terenie pochodzą z XIII wieku. Ośrodek ten od czasów średniowiecznych należy do najważniejszych w Polsce. Walory smakowe tutejszego karpia potrafili docenić królowie polscy, sprowadzając go przez lata na swoje stoły. W 1508 roku Księstwo Oświęcimskie i Księstwo Zatorskie dostarczały na dwór Zygmunta I Starego kilkadziesiąt ton tej ryby. Obecnie hoduje się tu kilkanaście linii karpia, w tym linię zatorską. Działają tu restauracje, w których można zjeść tradycyjne potrawy.

Bazę gastronomiczną, jak również noclegową Doliny Karpią można określić generalnie jako niewystarczającą. Większość obiektów zlokalizowana jest w gminie Zator; we wszystkich pozostałych gminach wiejskich - za wyjątkiem gminy Brzeźnica – **baza noclegowa jest mocno ograniczona**. Brak ten jest szczególnie problematyczny ze względu na dużą popularność Doliny Karpią wśród wędkarzy. Wielu wędkarzy przyjeżdża np. na łowiska w gminie Spytkowice, lecz w sytuacji braku pola namiotowego i innych miejsc noclegowych, osoby te zmuszone są spędzać noc w samochodzie lub w rozbitym „na dziko” namiocie. Niedrogie miejsca noclegowe przy najpopularniejszych łowiskach umożliwiłyby przyciągnięcie większej liczby wędkarzy i zachęciłyby ich do przedłużenia pobytu w Dolinie Karpią. Dużym problemem Doliny Karpią jest także mała ilość gospodarstw agroturystycznych. Sytuacja ta jest wręcz zaskakująca, jeśli weźmie się pod uwagę wysoką atrakcyjność przyrodniczą i bogate dziedzictwo kulturowe tego obszaru.

Szansę dla Doliny Karpią stanowi również to, iż posiada ona bardzo dobre **tereny do rozwoju turystyki rowerowej i pieszej**. Wynika to przede wszystkim ze specyficznej, urozmaiconej rzeźby terenu tego regionu - na obszarze każdej z gmin współistnieją malownicze niziny (w dolinach rzek i potoków) i tereny pagórkowate. W wielu gminach już obecnie istnieją wytyczone ścieżki rowerowe. Z pewnością sieć takich ścieżek powinna być rozbudowywana, utwardzona i zabezpieczona, aby w przyszłości umożliwić organizowanie wielokilometrowych wycieczek rowerowych z dala od ruchliwych szos. Przy wytyczaniu tras rowerowych warto przede wszystkim wykorzystać istniejącą sieć wałów wzdłuż rzeki i stawów – istniejące trasy biegnące wzdłuż Skawy, Soły i Wisły, okalające największe zbiorniki wodne bądź przebiegające poprzez groble pomiędzy mniejszymi stawami mogłyby z pewnością uczynić z Doliny Karpią ulubione miejsce wypoczynku wielu amatorów turystyki rowerowej.

Przez region ten - ze względu na jego niezwykle walory krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe - przebiega wiele **szlaków turystycznych**. Ich występowanie jest specyficzne dla tego regionu. Są to przede wszystkim: Zielony Szlak Greenways Kraków–Morawy–Wiedeń, Szlak EuroVelo 11, Szl. Architektury Drewnianej Województwa Małopolskiego. Ponadto przez Dolinę Karpią przebiega Szlak Zabytków Ziemi Oświęcimskiej oraz szlak rowerowy z Zatora do Wadowic prowadzący wzdłuż rzeki Skawy. W gminie Brzeźnica można skorzystać z ciekawych szlaków turystycznych, dzięki jej położeniu wśród pagórkowatego krajobrazu Pogórza Wielickiego. Do znakowanych szlaków turystycznych należą tu: szlak niebieski PTTK z Brzeźnicy do Kalwarii Zebrzydowskiej - 22 km; szlak żółty z Marcyporeby do Wadowic - 14 km oraz inne nieoznakowane jeszcze trasy turystyczne: trasa „Korytarz Radwanicki” z Wielkich Dróg do Brzeźnicy - 16 km; szlak pielgrzymkowy do M.B. Kalwaryjskiej: Kopytówka – Marcyporeba – Kalwaria Zebrzydowska - 15 km; czy trasa sakralnej architektury zabytkowej. Ciągle brakuje **oznakowanych** szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych. Uzupełniającą atrakcją turystyczno-karajoznawczą Doliny Karpią, przeznaczoną szczególnie dla dzieci i młodzieży, są też przyrodnicze ścieżki dydaktyczne: Ścieżka przyrodnicza „Górki Bachowskie – Bucyzna”; Ścieżka przyrodnicza „Dolina rzeki Skawy”; Ścieżka przyrodnicza „Zbiorniki poźwirowe”.

Uzasadnienie wewnętrznej spójności obszaru LGD

W trakcie prac warsztatowych nad LSR dokonano analizy lokalnych potencjałów pod kątem określania spójności obszaru. Poniżej omówiono najważniejsze aspekty spójności regionu.

1. Spójność geograficzna i przyrodnicza

Gminy tworzące Dolinę Karpią sąsiadują ze sobą, tworząc półkolisty pas w zachodniej części województwa małopolskiego. Charakterystyczną cechą Doliny Karpią jest współistnienie – na obszarze poszczególnych gmin, a nawet poszczególnych miejscowości – obszarów nizinnych, występujących zwłaszcza w dolinach rzek Wisły, Skawy i Soły oraz obszarów wyżynnych i pagórkowatych o urozmaiconej rzeźbie (liczne jary i wąwozy). To malownicze

ukształtowanie terenu łączy wszystkie gminy wchodzące w obszar LSR. Inną cechą wspólną wszystkich gmin Doliny Karpia jest bardzo rozwinięta sieć hydrograficzna – występowanie licznych rzek i potoków o charakterystycznych, meandrujących korytach, a także istnienie zakoli i starorzeczy. Jednak najważniejszą cechą łączącą Dolinę Karpia są duże kompleksy stawów hodowlanych występujące na całym jej obszarze. Największe kompleksy stawów – Przeręb, Spytkowice i Bugaj mają łącznie ponad 1100 ha. Niewielka głębokość większości stawów, występowanie roślinności szuwarowej oraz specyfika prowadzonej w nich gospodarki hodowlanej - przede wszystkim okresowe spuszczenie wody - decydują o tym, że tereny te stanowią wspaniałe środowisko życia wielu gatunków ptaków. Dolina Karpia jest bardzo ważną ostoją gatunków zagrożonych w Polsce i Europie, przede wszystkim ślepowrona i rybitwy białowąsej. Tym, co łączy wszystkie miejscowości Doliny Karpia jest także sieć wałów okalających zbiorniki wodne, potoki i rzeki, która stanowi dogodną bazę dla rozwoju turystyki rowerowej.

2. Spójność historyczna i kulturowa

Gminy Doliny Karpia tworzyły w przeszłości samodzielny organizm - księstwo oświęcimsko-zatorskie, co na wiele stuleci ukształtowało więzi gospodarcze i społeczne w tym regionie (m.in. w zakresie gospodarki rybackiej). W późniejszym okresie poszczególne miejscowości należały do włości sławnych polskich rodów magnackich – np. Poniatowskich, Potockich, Tyszkiewiczów. Z czasów tych pochodzą wspaniałe zabytki kultury materialnej, które spajają Dolinę Karpia tworząc sieć zamków, pałaców i dworów. Należy podkreślić, że niewiele obszarów wiejskich w Polsce może poszczycić się takim zagęszczeniem oryginalnych i cennych zabytków, jakie występuje w Dolinie Karpia.

Także dziedzictwo kultury w wymiarze duchowym spaja Dolinę Karpia. Na obszarze tym zachowały się charakterystyczne dla tego regionu zwyczaje i tradycje twórczości artystycznej i rzemieślniczej – przede wszystkim wikliniarstwa, które niegdyś wyróżniało te tereny. Gminy posiadają także wspólny, wyróżniający ich produkt lokalny – ryby, a przede wszystkim cenny gatunek karpia zatorskiego, od którego wzięła początek obecna nazwa obszaru.

Spójność kulturowa Doliny Karpia nie ogranicza się jednak tylko do przeszłości – obecnie podejmowane są liczne działania, aby spójność tę podtrzymywać i rozwijać. Warto wspomnieć przede wszystkim o dwóch inicjatywach: Świątce Karpia i Turnieju Doliny Karpia, które na stałe wpisały się w kalendarium kulturalne tego regionu. Ważnym celem przyświecającym organizatorom tych imprez jest wzmocnienie spójności kulturowej tego regionu, która bazuje na istniejącej wspólnocie duchowej i materialnej.

3. Spójność społeczna i gospodarcza

Wszystkie gminy Doliny Karpia cechuje podobna struktura lokalnej gospodarki oraz podobne problemy gospodarczo-społeczne. Dolina Karpia charakteryzuje się dużym potencjałem ludzkim i pozytywną – na tle kraju – strukturą demograficzną. W strukturze ludności przeważają osoby młode, a przyrost naturalny w każdej z gmin Doliny Karpia osiąga dodatnie wartości.

Gminy tworzące Dolinę Karpia mają w dużej mierze rolniczy charakter, jednak rolnictwo to jest mocno rozdrobnione: we wszystkich gminach występuje bardzo niewielka liczba gospodarstw większych niż 10 ha. Dominującą rolę na całym obszarze pełni uprawa zbóż. Wspólną cechą obszaru jest także rozwinięta gosp. rybacka z długimi tradycjami. Gminy Doliny Karpia charakteryzują się niezbyt wysokim poziomem przedsiębiorczości, a większość podmiotów zarejestrowana jest w formie prawnej „osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą”. Większość podmiotów operuje w branży „Handel i naprawa”. Największa grupa osób pracujących w każdej gminie znajduje zatrudnienie w sektorze usług nierynkowych, który w dużej mierze obciąża budżet lokalnych samorządów. Na terenie całej Doliny Karpia występuje jedynie kilka przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 osób i tylko jedno przedsiębiorstwo

zatrudniające powyżej 100 osób. Ze szczegółowej charakterystyki osób bezrobotnych z gmin tworzących Dolinę Karpia, sporządzanej przez PUP, wyłania się podobny obraz tej grupy osób w każdej gminie. Wśród osób bezrobotnych dominują osoby młode do 34 lat, z reguły posiadają bardzo niewielki staż pracy, bądź też w ogóle nie pracowały.

Z powyższych danych wynika, że pod względem społecznym i gospodarczym gminy Doliny Karpia łączy bardzo podobna struktura lokalnej gospodarki, podobny poziom przedsiębiorczości i podobne problemy społeczno-gospodarcze, przede wszystkim bezrobocie dotyczące przede wszystkim osoby młode. Można zatem z pewnością wysunąć tezę, że we wszystkich gminach Doliny konieczne jest zastosowanie podobnych środków zaradczych, mających na celu przede wszystkim podniesienie poziomu przedsiębiorczości, aktywizację lokalnej społeczności i wykorzystanie istniejącego potencjału. Działania te mają większą szansę powodzenia, jeżeli zostaną podjęte wspólnie – spójność społeczno-gospodarcza tego regionu jest nie tylko pewnym stanem faktycznym, ale może zostać skutecznie i efektywnie wykorzystana dla rozwoju i poprawy jakości życia jego mieszkańców.

3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR, wnioski z przeprowadzonej analizy

Dla osiągnięcia możliwie wysokiej skuteczności procesu planowania strategicznego analiza SWOT została wykonana osobno dla poszczególnych obszarów planowania strategicznego, jakie były istotne przy formułowaniu celów. Jest to uzasadnione z następujących powodów:

- Szansa na specyficzne i szczegółowe zbadanie mocnych i słabych stron, powstały w efekcie analizy obraz ma walor odniesienia do „konkretu” w przeciwieństwie do analiz ogólnych,
- Możliwość precyzyjnego określania potencjału i barier rozwojowych,
- Możliwość bardziej precyzyjnego dopasowania celów strategicznych i operacyjnych do zidentyfikowanych problemów i wartości,
- Możliwość zdefiniowania zasobów i barier dwu lub więcej osiowych (to co jest przewagą w zakresie turystyki, może być barierą w gospodarce – w przypadku obszarowej analizy SWOT tego typu sytuacje są łatwe do zdiagnozowania).

Analiza SWOT dla obszaru planowania strategicznego ROZWÓJ TURYSTYKI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Wielowiekowe dziedzictwo historyczne: <ul style="list-style-type: none"> o Duża liczba zamków, pałaców, ruin (obiekty obecne prawie w każdej z gmin); o Niepowtarzalna tradycja związana z hodowlą karpia; - Niepowtarzalne walory przyrodnicze: <ul style="list-style-type: none"> o Możliwość wypoczynku na obszarze nieskażonym działalnością człowieka; o Możliwość obserwacji unikalnych gatunków ptaków; - Dogodne warunki dla uprawiania turystyki aktywnej: <ul style="list-style-type: none"> o Wędkarstwo; o Rowery i narciarstwo biegowe; - Dogodne położenie komunikacyjne: <ul style="list-style-type: none"> o Stosunkowo dobra dostępność komunikacyjna (droga krajowa 44, bliskość dróg krajowych 28, 	<ul style="list-style-type: none"> - Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura turystyczna: <ul style="list-style-type: none"> o Brak gospodarstw agroturystycznych; o Brak bazy noclegowej i gastronomicznej poza gminą Zator (oprócz gminy Brzeźnica – pałac w Paszkówce); o Brak kąpielisk; o Brak infrastruktury dla wędkarzy (zwłaszcza przyjezdnych) - parkingi, toalety, kosze na śmieci; o Brak infrastruktury dla uprawiania turystyki aktywnej (wypożyczalnie sprzętu, platformy obserwacyjne, pomosty); o Zbyt mało oznakowanych tras rowerowych; - Bardzo zły stan dróg na obszarze wszystkich gmin Doliny Karpia, co zasadniczo obniża jakość obsługi ruchu turystycznego; - Niepełne wykorzystanie potencjału związanego

<p>52 oraz autostrady A4);</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dostępność komunikacji kolejowej; ○ Planowana budowa obwodnicy miasta Zator łączącej drogi krajowe nr 28 z 44 (trasa Oświęcim-Wadowice); - Rozbudowana sieć szlaków turystycznych: ○ Zielony Szlak Greenways Kraków – Morawy – Wiedeń; ○ Szlak EuroVelo 11; ○ Szlak Architektury Drewnianej Województwa Małopolskiego; ○ Szlak Zabytków Powiatu Oświęcimskiego; - Wypromowane produkty turystyczne: ○ Święto Karpia zwyciężyło w plebiscycie na największe wydarzenie kulturalne Małopolski; ○ Karp – czołowe miejsce w plebiscycie „Małopolski Smak”; ○ Karp Zatorski – Produkt Tradycyjny Województwa Małopolskiego (trwa procedura rejestracji Karpia Zatorskiego w UE jako „Chroniona Nazwa Pochodzenia” 	<p>z tradycją hodowli karpia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Brak dostępności najciekawszych wydarzeń związanych z hodowlą dla turystów (spuszczanie stawów); ○ Brak produktów lokalnych i turystycznych opartych na tradycji hodowli karpia; ○ Brak zaplecza infrastrukturalnego dla udostępniania dla odwiedzających dziedzictwa związanego z hodowlą ryb. - Duże zróżnicowanie jakości oferty turystycznej w poszczególnych gminach oraz brak spójności w zakresie promocji: ○ Na każdym łowisku komercyjnym obowiązują odrębne opłaty i zasady korzystania; ○ Brak wspólnego kalendarza imprez; ○ Brak wspólnych wydawnictw promocyjnych; ○ Brak jednolitego systemu oznakowania atrakcji turystycznych;
<p>SZANSE i OKAZJE</p>	<p>TRUDNOŚCI i WYZWANIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Dogodne położenie komunikacyjne: ○ Bliskość aglomeracji górnośląskiej i krakowskiej; ○ Bliskość Wadowic, Kalwarii Zebrzydowskiej i Oświęcimia i Bielska Białej – ważnych ośrodków turystycznych i gospodarczych regionu; ○ Planowana budowa obwodnicy miasta Zator łączącej drogi krajowe nr 28 z 44 (trasa Oświęcim-Wadowice) - Dogodne warunki dla rozbudowy infrastruktury dla turystyki aktywnej: ○ Znakomicie rozbudowana sieć zbiorników wodnych; ○ Teren dogodny dla wytyczenia tras dla uprawiania narciarstwa biegowego oraz rozwoju kajakarstwa i innych sportów wodnych; ○ Sieć wałów – bardzo dogodna baza dla budowy 	<ul style="list-style-type: none"> - Niekorzystne zmiany i rozwiązania zewnętrzne: ○ Stałe obniżanie budżetów krajowych na działania związane z turystyką; - Wzrost zainteresowania turystów zagraniczną ofertą turystyczną; - Ograniczenie możliwości finansowania projektów ze środków budżetu gmin w związku z wzrostem kosztów obsługi zadań zleconych: ○ Zmniejszenie nakładów na inwestycje; ○ Zmniejszenie nakładów na promocję; ○ Ograniczenie środków budżetowych na przygotowanie konkretnych dokumentacji projektowych i wkłady własne; - Niewystarczające zaangażowanie

<p>tras rowerowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Unikatowy dolny bieg Skawy – możliwość wykorzystania jako atrakcji dla pasjonatów przyrody; – Możliwości wzmocnienia potencjału turystycznego w oparciu o tradycję: ○ Rejestracja „karpia zatorskiego” jako produktu regionalnego w UE; ○ Możliwości identyfikacji innych produktów lokalnych na bazie karpia i nie tylko; – Możliwość wykorzystania bliskości ośrodków miejskich: ○ Szansa na rozwój turystyki weekendowej – „wypadów za miasto”; ○ Szansa na tworzenie zaplecza dla odwiedzających Wadowice i Oświęcim; – Możliwość poprawy skuteczności działań promocyjnych: ○ Możliwość zwiększenia nakładów na promocję wobec współpracy kilku gmin; ○ Możliwość budowy spójnej identyfikacji wizualnej Doliny Karpia; ○ Możliwość wprowadzenia karty wędkarskiej Doliny Karpia, której posiadanie uprawniałoby do łowienia ryb na różnych zbiornikach w różnych gminach; – Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na projekty związane z budową potencjału turystycznego (w tym w szczególności środki pomocowe UE); 	<p>przedsiębiorców w przedsięwzięcia z branży turystycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bardzo niski odsetek podmiotów zarejestrowanych na terenie DK w branży „Hotele i restauracje”; ○ Niskie zainteresowanie inwestorów w związku z niską stopą zwrotu inwestycji; ○ Wzrost konkurencyjności innych miast nastawionych na przyciąganie turystów i inwestorów; – Utrata możliwych do pozyskania funduszy UE: ○ Brak kwalifikacji kadry, w tym w szczególności NGO i biznesu do zarządzania projektami; ○ Brak gotowych projektów;
---	--

**Analiza SWOT dla obszaru planowania strategicznego
DZIEDZICTWO HISTORYCZNO – KULTUROWE I PRZYRODNICZE**

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – Wielowiekowe dziedzictwo historyczne i kulturowe: ○ Wyjątkowe nagromadzenie interesujących zabytków na małym obszarze – „sieć” zamków i pałaców; 	<ul style="list-style-type: none"> – Nieuregulowane kwestie własnościowe dotyczące obiektów zabytkowych: ○ Brak możliwości zagospodarowania obiektów w celach turystycznych; ○ Niedostępność obiektów dla zwiedzających (np.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Duża liczba innych interesujących obiektów historycznych – chaty, szopy, kościoły drewniane, inne obiekty); ○ Bogata i doskonale zachowana tradycja hodowli ryb; ○ Bogata tradycja związana z wikliniarstwem; ○ Bogate zasoby archeologiczne, szczególnie na terenach po dawnych żwirowiskach; - Aktywne instytucje i organizacje społeczne działające na obszarze kultury: ○ Prężnie działające gminne ośrodki kultury (działalność zespołów ludowych, orkiestr); ○ Aktywne organizacje pozarządowe – ochotnicze straże pożarne, kluby sportowe; ○ Postępująca integracja Doliny Karpia, np. poprzez organizowanie „Turnieju Doliny Karpia”, „Święta Karpia”, „Zatorski karp na Świętecznym Stole”; - Bogactwo dziedzictwa przyrodniczego: ○ Unikalne tereny stanowiące środowisko życia wielu zagrożonych gatunków ptaków takich jak ślepowron czy rybitwa białowąsa; ○ Siedlisko innych gatunków rzadkich i zagrożonych, np. bąk, bączek rozeniec, hełmiatka, podgorzałka, zielonka, sieweczka obroźna, podróżniczek, wąsatka; - Wyjątkowa symbioza środowiska naturalnego i działalności człowieka: ○ Prowadzona jest gospodarka hodowlana (połączona np. z okresowym spuszczeniem wody w stawach – wspaniałe warunki dla ptaków brodzących); - Unikatowe walory krajobrazowe: ○ Nieuregulowana, naturalnie meandrująca rzeka Skawa; ○ Niepowtarzalne krajobrazy stawów i zbiorników wodnych; - Efektywna współpraca z organizacjami ekologicznymi w zakresie zachowania i promocji środowiska naturalnego;	<p>Zamek w Spytkowicach, pałac w stylu mauretańskim w Osieku);</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Brak inwentaryzacji oraz wykorzystania obiektów architektury drewnianej; - Brak działań „miękkich” na rzecz zachowania dziedzictwa regionu: ○ Brak spisanych legend, podań oraz tradycji i zwyczajów ludowych charakterystycznych dla Doliny Karpia; ○ Brak wspólnej i kompleksowej publikacji na temat Doliny Karpia, np. prezentującej legendy regionu; ○ Brak aktywności instytucji kultury i organizacji w zakresie przechowania tradycji i legend obszaru (przedstawienia, programy artystyczne); - Niewystarczająca promocja zasobów historycznych: ○ Deficyt folderów, albumów, widokówek; ○ Brak przewodnika; ○ Brak wystarczającej liczby tablic informacyjnych; ○ Brak „wiosek historycznych” szczególnie promujących zasoby archeologiczne; - Brak skutecznego wykorzystania i promocji walorów środowiska naturalnego: ○ Brak oznakowania siedlisk unikatowych gatunków, walorów krajobrazowych; ○ Brak wspólnego przewodnika; ○ Brak skutecznych i skoordynowanych działań związanych promocją zasobów przyrodniczych; - Niekorzystny stan infrastruktury skutkujący postępującą degradacją środowiska; ○ Brak kanalizacji – jedynie gmina Zator skanalizowana jest w 60% pozostałe gminy w co najwyżej w 20%; ○ Postępujący wzrost niskiej emisji zanieczyszczeń;
--	--

SZANSE i OKAZJE	TRUDNOŚCI i WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none"> - Dobry potencjał do wykorzystania zasobów historycznych jako jednej z osi promocji obszaru: <ul style="list-style-type: none"> o Możliwość organizacji wspólnej imprezy promującej zabytki w Dolinie Karpia, np. „Noc zamków w Dolinie Karpia” (na wzór „nocy muzeów” w Krakowie); o Możliwość stworzenia strony internetowej „Zamki w Dolinie Karpia”, opracowanie gotowej 1-dniowej trasy zwiedzania; o Możliwość zebrania legend i podań Doliny Karpia (np. w formie konkursu dla młodzieży); o Możliwość promocji tradycji wikliniarstwa i hafciarstwa – także podczas potencjalnych jarmarków, na których sprzedawane byłyby przede wszystkim wytwory lokalnego rzemiosła; - Wykorzystanie środków zewnętrznych (w tym dofinansowania UE): <ul style="list-style-type: none"> o W celu renowacji obiektów; o W kierunku przekształcania ich w obiekty użyteczności publicznej (ukierunkowane na obsługę ruchu turystycznego); o Tworzenie skansenów i muzeum; - Pełne wykorzystanie zasobów przyrodniczych dla promocji oraz zachowania naturalnych walorów Doliny Karpia <ul style="list-style-type: none"> o Stworzenie oferty „Podglądanie ptaków” dla ornitologów – amatorów (wycieczki z lornetkami z przewodnikiem-ornitologiem, dodatkową atrakcją - wschód słońca nad Doliną Karpia); o Wykorzystanie istniejących możliwości prawnych dla ochrony przyrody (prawo lokalne); o Przyciągnięcie oraz zagospodarowanie turystyki naukowo-pasjonackiej (w związku z unikatowymi ekosystemami). 	<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość wystąpienia trudności w zakresie wykorzystania obiektów zabytkowych w związku z niewyjaśnioną sytuacją własnościową: <ul style="list-style-type: none"> o Przeciągające się procesy spadkowe; o Marginalizacja zabytkowych obiektów przez to, że nie są udostępniane zwiedzającym; o Możliwość braku wykorzystania efektu synergii wspólnego podejmowania działań promocyjnych w zakresie obiektów zabytkowych; o Możliwość „wywiezienia” obiektów architektury drewnianej do skansenów i wiosek powstających na terenie całego kraju. - Zagrożenie całkowitym zanikiem tradycji rzemieślniczych, przede wszystkim wikliniarstwa: <ul style="list-style-type: none"> o Brak kanałów dystrybucji dla lokalnych artystów i rzemieślników; o Brak zainteresowania ludzi młodych podejmowaniem działalności w tym zakresie (nawet traktowanej jako hobby); - Możliwość całkowitego zaniku tradycji, obrzędów, legend i podań obszaru: <ul style="list-style-type: none"> o Bardzo niska wiedza na ten temat wśród ludzi młodego i średniego pokolenia; o Brak projektów związanych z ocaleniem tego dziedzictwa dla przyszłych pokoleń; o Brak projektów związanych z ocaleniem tego dziedzictwa oraz wykorzystania go w celach marketingowych; - Zagrożenia dewastacją środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> o Katastrofa ekologiczna spowodowana grabieżczą gospodarką na zbiornikach wodnych (np. przekształcenie wszystkich zbiorników w obiekty rekreacyjne); o Degradacja środowiska poprzez brak inwestycji w

	<p>zakresie wod.-kan.;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dewastacja stanu środowiska w związku ze zwiększającym się ruchem turystycznym (konieczność promocji zasad zrównoważonego rozwoju w obszarze turystyki).
<p>Analiza SWOT dla obszaru planowania strategicznego KONKURENCYJNE ROLNICTWO I GOSPODARKA</p>	
<p>SILNE STRONY</p>	<p>SŁABE STRONY</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Dobre warunki dla rozwoju konkurencyjnego rolnictwa i rybactwa: <ul style="list-style-type: none"> ○ Wyróżniająca Dolinę Karpia gospodarka rybacka o długich tradycjach; ○ Stosunkowo dobre gleby (klasy bonitacyjne IIIa, IIIb, IVa); ○ Hodowla zachowawcza linii karpia zatorskiego; ○ Możliwość przywrócenie innych, zanikających gatunków hodowlanych (jesiotr); - Możliwości w zakresie promocji i rozwoju produktów lokalnych i nowoczesnych form dywersyfikacji przychodów na obszarach wiejskich: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dobre możliwości rozwoju rolnictwa ekologicznego; ○ Znaczący potencjał w zakresie identyfikacji, certyfikacji i promocji produktów lokalnych (funkcjonujące potrawy – karp wędzony, karp po zatorsku); ○ Bardzo korzystne warunki dla rozwoju agroturystyki, ekoturystyki; ○ Hodowla ekstensywna karpia z udziałem wyłącznie naturalnych pasz: karp zatorski może nosić miano produktu ekologicznego; - Dobre warunki dla poprawy dynamiki gospodarki lokalnej: <ul style="list-style-type: none"> ○ Potencjał ludzki – korzystna struktura wiekowa ludności, w większości gmin dodatni przyrost naturalny; ○ Aktywna społeczność lokalna – w tym w szczególności silni i aktywni lokalni liderzy 	<ul style="list-style-type: none"> - Niekorzystna struktura gospodarki rolnej i przedsiębiorstw działających na terenie Doliny Karpia; <ul style="list-style-type: none"> ○ Rozdrobnienie rolnictwa – znakomita większość gospodarstw zajmuje powierzchnię do 5 ha; ○ Brak rolnictwa ekologicznego i agroturystyki; ○ Niski poziom przedsiębiorczości; ○ Bardzo mała liczba spółek prawa handlowego – silnych podmiotów gospodarczych; ○ Brak średnich przedsiębiorstw – tylko 1 przedsiębiorstwo w całej DK zatrudnia powyżej 100 osób: Aksam w Osieku, producent paluszków; ○ Brak certyfikowanych produktów lokalnych; - Bezrobocie oraz zagrożenie trwałym bezrobociem – dość wysoki odsetek długotrwale bezrobotnych <ul style="list-style-type: none"> ○ Brak wiedzy rolników o możliwościach dywersyfikowania źródeł dochodów w gospodarstwach; ○ Brak wiedzy ludzi młodych o możliwościach pozyskiwania wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej; - Brak tradycji międzysektorowej partnerskiej realizacji przedsięwzięć z zakresu aktywizacji społeczności lokalnej: <ul style="list-style-type: none"> ○ Brak funduszu lokalnego; ○ Brak struktur organizacyjnych dla realizacji wspólnych projektów (szczególnie w zakresie współdziałania partnerów z sektora biznesu, NGO i samorządu);

<p>społeczni;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dobre możliwości komunikacyjne dla prowadzenia działalności gospodarczej; ○ Bliskość ośrodków akademickich – dobre możliwości kształcenia; 	
SZANSE i OKAZJE	TRUDNOŚCI i WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none"> - Możliwości wynikające z zagospodarowania przewag polegających na tradycyjnej strukturze rolnictwa: <ul style="list-style-type: none"> ○ Rozdrobnienie rolnictwa i tradycyjne sposoby gospodarowania mogą być atutem przy rozwijaniu rolnictwa ekologicznego; ○ Stale rosnący popyt na produkty rolnictwa ekologicznego; - Możliwości poprawy stymulowania wzrostu gospodarczego na poziomie lokalnym w związku z rozwojem turystyki: <ul style="list-style-type: none"> ○ Wyraźna nisza rynkowa w dziedzinie udostępniania infrastruktury turystycznej; ○ Zasadniczy potencjał Doliny Karpia w zakresie turystyki oraz możliwość rozwoju przedsiębiorstw (także nowe miejsca pracy); - Szansa rozwoju zasobów ludzkich regionu, a poprzez to poprawa konkurencyjności lokalnej gospodarki: <ul style="list-style-type: none"> ○ Możliwość rozwoju umiejętności mieszkańców w zakresie agroturystyki; ○ Możliwość podniesienia umiejętności w zakresie podejmowania działalności gospodarczej; ○ Pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji przedsiębiorstw; ○ Możliwość współfinansowania miękkich projektów ze środków pomocowych UE; 	<ul style="list-style-type: none"> - Zagrożenie niekorzystnymi tendencjami w zakresie zasobów ludzkich: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zagrożenie „utrata” młodego pokolenia – migracja w kierunku aglomeracji; ○ Niski poziom wykształcenia ludności – 70% mieszkańców DK ma wykształcenie podstawowe bądź zasadnicze zawodowe; - Zagrożenie nasilaniem się zjawiska wykluczenia społecznego: <ul style="list-style-type: none"> ○ W przypadku braku rozwoju nowoczesnych form kształcenia, w tym kształcenia dorosłych; ○ Zagrożenie trwałym bezrobociem; - Niekorzystne oddziaływanie tendencji regionalnych i krajowych: <ul style="list-style-type: none"> ○ Nasilanie się zjawiska nieopłacalności produkcji rolnej; ○ Marginalizacja rolnictwa - Niechęć organizacji do zawiązywania szerokiej współpracy: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ambicje poszczególnych organizacji i ich liderów; ○ Brak doświadczenia w partnerskim realizowaniu projektów; ○ Brak doświadczenia w nowoczesnym zarządzaniu projektami społecznymi;

4. Cele ogólne i szczegółowe LSR, planowane do realizacji przedsięwzięcia

Zdefiniowanie misji i wizji Doliny Karpią określiło ogólne ramy i kierunki rozwoju Doliny Karpią. Te zasadnicze dla Strategii założenia pozwoliły na zdefiniowanie 3 celów ogólnych, które wyznaczają główne kierunki działania – ramy aktywności Lokalnej Grupy Działania Doliny Karpią.

Cel ogólny 1. Poprawa jakości życia na obszarze Doliny Karpią.

Tak sformułowany cel ogólny w pełni oddaje aspiracje wszystkich lokalnych środowisk Doliny Karpią – przedstawicieli sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego. Wskazuje on na korzyści, które przyniosą mieszkańcom Doliny Karpią działania w ramach wdrażania LSR związane z poprawą jakości infrastruktury publicznej, wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości, wdrażania projektów w obszarach kultury, turystyki, sportu, rekreacji. Ważnym i pilnym elementem LSR jest możliwość zaangażowania środków w rozwój podstawowej infrastruktury publicznej na obszarach wiejskich – warunek konieczny dla rozwoju opartego o atrakcyjność turystyczną. Konieczne jest także zbudowanie zintegrowanej i kompleksowej oferty dla odwiedzających Dolinę Karpią (w celu wykorzystania unikatowych walorów krajobrazowych i przyrodniczych, a także znakomitego położenia pomiędzy Aglomeracją Górnośląską oraz Aglomeracją Krakowską). Jednym z ważnych w tym kontekście aspektów jest wspieranie projektów związanych z różnicowaniem działalności rolników w kierunku aktywności w obszarach obsługi ruchu turystycznego oraz rozwój mikroprzedsiębiorstw działających w branży turystycznej lub branżach okołoturystycznych. Innym istotnym kierunkiem rozwoju jest możliwe pełne dyskontowanie wartości zasobów związanych z tradycyjnym przemysłem stawiarskim oraz potencjału zbiorników wodnych zlokalizowanych równomiernie na obszarze Doliny Karpią. Jednocześnie w obszarze budowy oferty turystycznej szczególnie duże znaczenie przywiązuje się do oddolnych lokalnych inicjatyw społecznych, w tym w szczególności małych projektów.

Cel ogólny 2. Zachowanie i wykorzystanie zasobów dziedzictwa przyrody i kultury w celu różnicowania lokalnej gospodarki oraz rozwoju lokalnego rynku pracy.

Cel ogólny wskazuje na duże możliwości rozwoju Doliny Karpią w oparciu o niepowtarzalne dziedzictwo przyrodnicze i historyczne obszaru wdrażania LSR. Skuteczne zagospodarowanie tego potencjału będzie miało wpływ na atrakcyjność tego obszaru jako miejsca odpoczynku, inwestycji, osiedlania się, wartość lokalnych zasobów ludzkich. Unikatowe walory przyrodnicze i krajobrazowe, a także ciekawe obiekty zabytkowe pozwalają planować dynamiczny rozwój Doliny Karpią w zakresie rozwoju ruchu turystycznego. Kluczowe jest szerokie zaangażowanie wszystkich sektorów, w tym szczególnie społecznego i gospodarczego w intensywne działania na

rzecz dyskutowania tych przewag obszaru. Należy wskazać na zasadnicze powiązanie elementów dziedzictwa – zarówno przyrody jak i historii z atrakcyjnością turystyczną – poszczególne elementy dziedzictwa, odpowiednio zagospodarowane, mogą stanowić same w sobie unikatowe produkty turystyczne. Jednocześnie rozwój turystyki ma stanowić główne koło zamachowe rozwoju gospodarczego – wzrost liczby odwiedzających bezpośrednio przekłada się na powstanie nowych miejsc pracy w turystyce, poprawę warunków już funkcjonujących i nowopowstających firm z różnych sektorów. Równie ważna jest także dbałość o stan środowiska naturalnego, tak by piękno przyrody Doliny Karpia cieszyło mieszkańców i wszystkich odwiedzających.

W ramach wdrażania celu istotne będzie wzmocnienie i wykorzystanie potencjału tradycyjnej gospodarki rybackiej oraz wdrażania nowatorskich projektów opartych o tradycyjny potencjał Doliny Karpia (np. stawiarstwo, wikliniarstwo).

Cel ogólny 3. Wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego Doliny Karpia – aktywizacja mieszkańców, poprawa samoorganizacji oraz zarządzania zasobami lokalnymi.

Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz wykorzystanie zasobów naturalnych i potencjału przyrodniczego Doliny Karpia wymaga aktywnej społeczności lokalnej, wyposażonej w niezbędne dla skutecznego działania kompetencje i umiejętności. Budowanie kapitału społecznego na wsi, a poprzez to do pobudzenie zaangażowania społeczności lokalnej w rozwój obszaru umożliwi pełne wykorzystanie lokalnego potencjału obszaru Doliny Karpia. Szczególnie istotne jest możliwie szerokie prowadzenie działań aktywizujących, promocyjnych i szkoleniowych, których skuteczne implementacja pozwoli na uzyskanie maksymalnej efektywności operacji wdrażanych w ramach celów 1. i 2. Zasadniczym celem aktywności Lokalnej Grupy Działania jest zatem doprowadzenie do sytuacji konsumowania przez możliwie szeroką grupę lokalnych beneficjentów korzyści z efektów synergii – rozwoju turystyki i przedsiębiorczości oraz zachowania i wykorzystania dziedzictwa naturalnego i historycznego.

Cel ogólny 1.:

Poprawa jakości życia na obszarze Doliny Karpia

Cel szczegółowy 1.1.:

Rozwój infrastruktury publicznej ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury turystycznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców

W ramach wdrażania celu 1.1. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Rozwój zaplecza noclegowo-gastronomicznego,
- Budowa pól namiotowych, campingów,
- Budowa placów zabaw,
- Poprawa stanu dróg i chodników,
- Poprawa stanu technicznego publicznej infrastruktury kulturalnej,
- Budowa 7 pomników karpia,
- Poprawa stanu technicznego infrastruktury sportowej i rekreacyjnej,
- Uporządkowanie, urządzenie terenów zielonych, parków i innych miejsc wypoczynku,
- Budowa i rozwój zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych Doliny Karpia,
- Poprawa dostępności Doliny Karpia dla osób niepełnosprawnych,
- Rozwój wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w obszarze rozwoju turystycznego,
- Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez realizację programów z zakresu promocji, profilaktyki zdrowotnej i ochrony zdrowia,
- Aktywizacja mieszkańców w celu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym i antyspołecznym – integracja społeczna (OPS – pomoc społeczna).

W ramach celu szczegółowego 1.1. wdrażane będą operacje w ramach następujących działań PROW:

- Odnowa i rozwój wsi (minimum 3 operacje),
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (minimum 3 operacje),
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (minimum 3 operacje),
- Małe projekty (minimum 4 operacje).

Cel szczegółowy 1.2.:

Rozwój spójnej i zintegrowanej oferty turystycznej i kulturalnej na obszarze Doliny Karpia

W ramach wdrażania celu 1.2. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Opracowanie wspólnej mapy atrakcji turystycznej Doliny Karpia,
- Opracowanie wspólnego przewodnika po atrakcjach Doliny Karpia,
- Organizacja corocznego cyklu imprez promocyjnych – tzw. Festiwalu Karpia (organizacja 1 imprezy w każdej z 7 gmin Doliny Karpia),
- Coroczna edycja wspólnego kalendarza imprez Doliny Karpia wraz z elementami atrakcyjnego folderu promocyjnego,
- Promocja maskotki Doliny Karpia – „Karp z Doliny” – produkcja gadżetów, wykorzystanie kostiumu podczas imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych,
- Publikacja wydawnictw promocyjnych – książka kucharska, podania i legendy Doliny Karpia,
- Rozwój zaplecza obsługi turystycznej (w tym bazy noclegowej oraz gastronomicznej),
- Wsparcie lokalnych zespołów ludowych i grup twórców, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości tradycyjnej i regionalnej,
- Promocja i wspieranie rozwoju produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych.
- Prowadzenie regularnych i kompleksowych badań ruchu turystycznego na obszarze Doliny Karpia,
- Budowa spójnego systemu informacji turystycznej i wędkarskiej przy wykorzystaniu innowacyjnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

W ramach celu szczegółowego 1.2. wdrażane będą operacje w ramach następujących działań PROW:

- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (minimum 3 operacje),
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (minimum 3 operacje),
- Małe projekty (minimum 16 operacji).

Cel szczegółowy 1.3.:

Zagospodarowanie potencjału zbiorników wodnych wraz ze wzmocnieniem podstawowej infrastruktury technicznej

W ramach wdrażania celu 1.3. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Odnowa, rekultywacja i rewitalizacja zbiorników wodnych,
- Tworzenie sieci łowisk specjalistycznych oraz wypożyczalni sprzętu wędkarskiego,
- Tworzenie kąpielisk,
- Budowa parkingów nad zbiornikami wodnymi,
- Budowa sztucznych wysp na zbiornikach,
- Budowa pomostów i punktów obserwacyjnych,

- Tworzenie infrastruktury zaplecza turystycznego w bezpośredniej bliskości zbiorników wodnych – w tym mała infrastruktura, punkty gastronomiczne.
- Organizacja imprez związanych z tradycją spuszczenia stawów,
- Organizacja Rodzinnego Rajdu Rowerowego szlakiem stawów Doliny Karpia,
- Rozwój możliwości dla uprawiania sportów wodnych przy wykorzystaniu zbiorników na obszarze Doliny Karpia,
- Budowa spójnego systemu informacji wędkarskiej przy wykorzystaniu innowacyjnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych,
- Poprawa dostępności zbiorników wodnych dla osób niepełnosprawnych.

W ramach celu szczegółowego 1.3. wdrażane będą operacje w ramach następujących działań PROW:

- Odnowa i rozwój wsi (minimum 5 operacje),
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (minimum 4 operacje),
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (minimum 4 operacje),
- Małe projekty (minimum 8 operacji).

Cel szczegółowy 1.4.:

Wspieranie i promocja efektywnej, nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki, w tym rybackiej, turystycznej, opartej na tradycyjnych i naturalnych zasobach

W ramach wdrażania celu 1.4. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Kreowanie i rozwój produktów lokalnych na bazie karpia, a także innych produktów,
- Budowanie i rozwój „grup producenckich”,
- Certyfikacja poszczególnych produktów z uwzględnieniem chronionej nazwy pochodzenia, chronionego oznaczenia geograficznego, gwarantowanej tradycyjnej specjalności.
- Wspieranie i promocja efektywnej, nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki rybackiej,
- Poprawa stanu sanitarno-higienicznego obiektów, urządzeń oraz procesów produkcyjnych w obszarze gospodarki rybnej,
- Promocja działań innowacyjnych w zakresie hodowli karpia i innych (w tym ginących) gatunków ryb,
- Wsparcie dla podejmowania rozwoju działalności gospodarczej przez rolników lub ich rodziny, a także gospodarki w branży turystycznej i branżach tzw. okołoturystycznych,

- Wspieranie rozwoju gospodarczego gmin „Doliny Karpia” między innymi przez tworzenie stref rozwoju gospodarczego, w szczególności w zakresie budowy Strefy Rozwoju Gospodarczego w Zatorze.

W ramach celu szczegółowego 1.4. wdrażane będą operacje w ramach następujących działań PROW:

- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (minimum 8 operacji),
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (minimum 8 operacji),
- Małe projekty (minimum 4 operacje).

Cel ogólny 2.:

Zachowanie i wykorzystanie zasobów dziedzictwa przyrody i kultury w celu różnicowania lokalnej gospodarki oraz rozwoju lokalnego rynku pracy.

Cel szczegółowy 2.1.:

Ochrona zabytków architektury, wykorzystanie zasobów wykopaliskowych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

W ramach wdrażania celu 2.1. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Rewitalizacja obiektów zabytkowych między innymi w kierunku ich zagospodarowania na obiekty turystyczne (hotele, muzea, centra turystyczno-edukacyjne),
- Ochrona unikatowych zabytków architektury drewnianej, pomników, miejsc pamięci i kultu,
- Tworzenie i rozwój obiektów i kompleksów typu skansen, izba regionalna, park prehistoryczny, wioska prehistoryczna, park legend, etc.,

W ramach celu szczegółowego 2.1. wdrażane będą operacje w ramach następujących działań PROW:

- Odnowa i rozwój wsi (minimum 4 operacje),
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (minimum 2 operacje),
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (minimum 2 operacje),
- Małe projekty (minimum 8 operacji).

Cel szczegółowy 2.2.:

Zapewnienie przetrwania tradycji stawiarstwa, wikliniarstwa oraz innych ginących zawodów i rzemiosła wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

W ramach wdrażania celu 2.2. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Utworzenie Muzeum Stawiarstwa wraz z uruchomieniem ścieżki edukacyjnej związanej z tradycją stawiarstwa;
- Opracowanie i publikacja wydawnictw dotyczących tradycyjnych form hodowli i połowów karpia i innych gatunków;
- Utworzenie Centrum Wikliniarstwa wraz z uruchomieniem ścieżki edukacyjnej związanej z tradycją wikliniarstwa;
- Opracowanie i publikacja wydawnictw dotyczących tradycji wikliniarstwa na obszarze Doliny Karpia;
- Organizacja kursów wikliniarstwa (w tym także krótkich, kilkugodzinnych interaktywnych pokazów dostępnych dla turystów),
- Wspieranie zachowania oraz promocja i rozwój innych ginących zawodów i tradycji,
- Promocje produktów lokalnych ze szczególnym uwzględnieniem potraw i przetworów z karpia.

W ramach celu szczegółowego 2.2. wdrażane będą operacje w ramach następujących działań PROW:

- Odnowa i rozwój wsi (minimum 2 operacje),
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (minimum 4 operacje),
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (minimum 4 operacje),
- Małe projekty (minimum 12 operacji).

Cel szczegółowy 2.3.:

Ochrona i promocja środowiska naturalnego wraz z promocją rozwiązań i zachowań proekologicznych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

W ramach wdrażania celu 2.3. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Kompleksowa inwentaryzacja wartościowych zasobów przyrodniczych,
- Badanie, ochrona i promocja unikatowych i ginących gatunków (np. ślepowrona, pióropusznika strusiego, skrzypu olbrzymiego),
- Promocja postaw proekologicznych wśród młodzieży,
- Tworzenie ścieżek edukacyjnych i przyrodniczych,
- Utworzenie i rozwój centrum przyrody i edukacji na Przerębie wraz z Muzeum Doliny Karpia.

W ramach celu szczegółowego 2.3. wdrażane będą operacje w ramach następujących działań PROW:

- Odnowa i rozwój wsi (minimum 2 operacje),

- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (minimum 4 operacje),
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (minimum 4 operacje),
- Małe projekty (minimum 8 operacji).

Cel ogólny 3.:

Wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego Doliny Karpia – aktywizacja mieszkańców, poprawa samoorganizacji oraz zarządzania zasobami lokalnymi.

Cel szczegółowy 3.1.:

Wzmocnienie instytucjonalne oraz merytoryczne zasobów Lokalnej Grupy Działania – Stowarzyszenia Dolina Karpia

W ramach wdrażania celu 3.1. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Wzmocnienie potencjału technicznego Lokalnej Grupy Działania – budowa efektywnego i skutecznego zespołu Biura LGD,
- Działalność Biura LGD obejmująca wsparcie potencjalnych beneficjentów na etapie przygotowywania koncepcji projektu, przygotowywania wniosku o dofinansowanie, wdrażanie i rozliczanie projektów,
- Działalność Biura LGD obejmująca całość procesów związanych z technicznymi aspektami wdrażania LSR, w tym kontaktami z poszczególnymi instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie PROW,
- Prowadzenie systematycznych badań nad obszarem Doliny Karpia (badania potencjału, zasobów, dynamiki rozwoju, perspektyw dla rozwoju małego biznesu),
- Systematyczne szkolenia dla członków i osób współpracujących z LGD w zakresie zarządzania projektami, zarządzania zasobami ludzkimi, planowania strategicznego, przygotowywania wniosków aplikacyjnych, zarządzania w turystyce, kulturze, etc.,

W ramach wdrażania celu 3.1. będą realizowane następujące przedsięwzięcia współfinansowane ze środków własnych LGD oraz współfinansowane w ramach działania 4.3 PROW – Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja.

Cel szczegółowy 3.2.:

Skuteczna informacja i promocja, a także efektywne kreowanie środowiska lokalnych liderów na obszarze Doliny Karpia

W ramach wdrażania celu 3.2. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Organizacja imprez promocyjnych związanych z działalnością Stowarzyszenia Dolina Karpia,
- Systematyczna edycja i dystrybucja informatora LGD,
- Systematyczne działania animacyjne na rzecz rozwoju obszarów wiejskich na terenie Doliny Karpia – cykle otwartych spotkań z mieszkańcami organizowane przez Biuro Stowarzyszenia realizowane w każdym roku działalności we wszystkich gminach obszaru objętych wdrażaniem LSR,
- Systematyczny rozwój strony internetowej Doliny Karpia oraz jej wykorzystanie dla osiągnięcia celów LSR,
- Działania szkoleniowe i warsztatowe dla grupy liderów organizacji społecznych, gospodarczych na obszarze Doliny Karpia – zgodnie z opracowywanym co roku programem szkoleń dla liderów na obszarze Doliny Karpia

W ramach wdrażania celu 3.2. będą realizowane następujące przedsięwzięcia współfinansowane ze środków własnych LGD oraz współfinansowane w ramach działania 4.3 PROW – Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja.

Cel szczegółowy 3.3.:

Wzmocnienie potencjału LGD oraz lokalnych liderów poprzez wykorzystanie doświadczeń innych organizacji i Lokalnych Grup Działania

W ramach wdrażania celu 3.3. będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- Wyjazd studialny na obszar działania innej LGD w celu wymiany doświadczeń, wspólne warsztaty poświęcone „dobrym praktykom” w ramach wdrażania LSR,
- Organizacja wizyty studialnej przedstawicieli innej LGD na obszarze Doliny Karpia, wspólne warsztaty poświęcone „dobrym praktykom” w ramach wdrażania LSR,
- Wspólne wydawnictwo promocyjne,

W ramach wdrażania celu 3.3. będzie realizowany jeden kompleksowy projekt współpracy. Projekt będzie współfinansowany ze środków 4.2 PROW Wdrażanie projektów współpracy.

Wskaźniki realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Doliny Karpia

Poniżej zaprezentowano wskaźniki realizacji poszczególnych celów szczegółowych LSR. Wskaźniki umożliwiają weryfikację stopnia osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych LSR, a także wskazują na możliwość monitorowania poziomu osiągnięcia celów ogólnych Strategii.

Wartość początkową dla wszystkich wskaźników określono na rok 2008 (rok przygotowania LSR) natomiast weryfikacja wartości docelowej (zarówno w odniesieniu do produktów, rezultatów jak i oddziaływań) będzie możliwa po zakończeniu wdrażania LSR Doliny Karpia – w roku 2015.

W zakresie oddziaływań przyjęto jeden wskaźnik dla wszystkich celów szczegółowych – poprawę jakości życia na obszarach wiejskich – stanowiący horyzontalny miernik skuteczności działań podejmowanych w ramach wdrażania LSR. Należy podkreślić, że w ramach celu szczegółowego 3.1. niniejszej strategii założono prowadzenie systematycznych badań nad obszarem Doliny Karpia. Należy zatem oczekiwać, że wyniki tych badań dadzą rzetelny obraz oddziaływań LSR na obszar – w szczególności w kontekście poprawy jakości życia na tym terenie.

Cel szczegółowy 1.1.:

Rozwój infrastruktury publicznej ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury turystycznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	13
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	1
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 1.2.:

Rozwój spójnej i zintegrowanej oferty turystycznej i kulturalnej na obszarze Doliny Karpia

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	22
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	1
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 1.3.:

Zagospodarowanie potencjału zbiorników wodnych wraz ze wzmocnieniem podstawowej infrastruktury technicznej

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	21
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	1
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 1.4.:

Wspieranie i promocja efektywnej, nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki, w tym rybackiej, turystycznej, opartej na tradycyjnych i naturalnych zasobach

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	20
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	2
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 2.1.:

Ochrona zabytków architektury, wykorzystanie zasobów wykopaliskowych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	16
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	1
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 2.2.:

Zapewnienie przetrwania tradycji stawiarstwa, wikliniarstwa oraz innych ginących zawodów i rzemiosła wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	22
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	2
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 2.3.:

Ochrona i promocja środowiska naturalnego wraz z promocją rozwiązań i zachowań proekologicznych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	18
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	1
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 3.1.:

Wzmocnienie instytucjonalne oraz merytoryczne zasobów Lokalnej Grupy Działania – Stowarzyszenia Dolina Karpia

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	2
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	3
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 3.2.:

Skuteczna informacja i promocja, a także efektywne kreowanie środowiska lokalnych liderów na obszarze Doliny Karpia

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	2
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	0
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

Cel szczegółowy 3.3.:

Wzmocnienie potencjału LGD oraz lokalnych liderów poprzez wykorzystanie doświadczeń innych organizacji i Lokalnych Grup Działania

Wskaźniki produktów				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba operacji wdrożonych w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	1
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji w ramach celu	szt.	sprawozdania roczne LGD	0	0
Wskaźniki oddziaływań				
Nazwa wskaźnika	Jedn.	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Zmiana poziomu jakości życia na obszarze wdrażania LGD w ocenie mieszkańców obszaru	%	wyniki badań prowadzonych przez LGD	brak danych	wzrost o 15%

5. Misja LGD

Przeprowadzony proces konsultacji i spotkań warsztatowych, w który wzięło udział ponad 500 osób, pozwolił na sformułowanie misji i wizji Doliny Karpia opartych odpowiednio na wartościach oraz pożądanym stanie docelowym. Należy podkreślić, że zarówno misja jak i wizja Doliny Karpia były przedmiotem debaty na etapie aktualizacji ZSROW do LSR. Jednomyślnie podjęto decyzję o utrzymaniu w mocy dotychczasowych zapisów.

Misja Doliny Karpia:

Dolina Karpia jako miejsce gościnne, dostępne i atrakcyjne turystycznie, gdzie mieszkańcy kierują się dobrem wspólnym, zasadami zrównoważonego rozwoju oraz troską o bogate dziedzictwo tej ziemi.

Tak sformułowana misja oddaje wartości, którymi kierują się Mieszkańcy Doliny Karpia, a więc gościnność, przywiązanie do tradycji, świadomość wartości otaczającej przyrody. Jednocześnie wprost wskazuje na możliwości rozwoju Doliny Karpia opartego na turystyce oraz zasobach lokalnego dziedzictwa kultury.

Wizja Doliny Karpia:

Dolina Karpia jako główny ośrodek hodowli karpia oraz wędkarstwa w Polsce, posiadający rozbudowaną i kompleksową ofertę turystyczną. Dolina Karpia stanie się miejscem bogatym w inicjatywy i przedsięwzięcia wspólne, z których korzyści przeznacza się na stałą poprawę jakości życia mieszkańców.

Tak sformułowana wizja wskazuje na pożądaný stan docelowy obszaru Doliny Karpia w okresie realizacji Strategii, który polega na wzmocnieniu sektora turystycznego (w tym szczególnie w zakresie turystyki aktywnej i kwalifikowanej – wędkarstwo) oraz hodowlanego i przetwórczego. Jak widać misja i wizja są ze sobą ściśle powiązane oraz dają precyzyjny obraz wyobrażeń o przyszłości Doliny Karpia oraz kierunkach planowanych działań prorozwojowych. Korelacja misji i wizji wskazuje ponadto, że ich wypracowanie zostało poprzedzone analizą spójności Doliny Karpia, a także osiągnięto porozumienie, co do kluczowych zasad, którymi będzie się kierować Lokalna Grupa Działania na etapie wdrażania działań zaplanowanych w Strategii.

6. Spójność specyfiki obszaru z celami LSR

Założone do osiągnięcia cele niniejszej Lokalnej Strategii Rozwoju zostały sformułowane po dokonaniu dokładnej analizy elementów składających się na specyfikę obszaru Doliny Karpia, a przede wszystkim przy uwzględnieniu rezultatów licznych konsultacji z mieszkańcami. Zaproponowane cele pozostają więc ze wzajemnej zależności z czynnikami wyróżniającymi ten teren oraz z przekonaniem społeczności lokalnej. Daje to podstawę aby sądzić, że realne jest osiągnięcie celów LSR, zarówno ogólnych, jak i szczegółowych i równocześnie spodziewać się wysokiego zainteresowania mieszkańców strategią, co prowadzić będzie do ich zaangażowania w realizację postawionych celów.

Pierwsza grupa celów szczegółowych, składających się na **Cel ogólny 1. Poprawa jakości życia na obszarze Doliny Karpia**, skoncentrowana została na usuwaniu barier w wykorzystaniu walorów obszaru Doliny Karpia, służących poprawie jakości życia na tym terenie.

Dolina Karpia może zaoferować swoim mieszkańcom i osobom odwiedzającym szereg atrakcyjnych walorów, takich jak: twórczość tradycyjna i regionalna, spokój, czy opisywane w innych miejscach walory kulturowe i przyrodnicze, na czele z licznymi stawami i bogactwem występującej tam fauny i flory. Walory te wymagają pielęgnowania, ale także stałego rozwijania i uzupełniania, z naciskiem na rozwój i zagospodarowanie infrastruktury publicznej oraz usług turystycznych i oferty kulturalnej. Realizacja strategii powinna sprzyjać poprawie jakości życia na obszarze Doliny Karpia zarówno w wymiarze materialnym, jak i emocjonalnym. Dlatego pierwszy z wyznaczonych celów, wraz ze zdefiniowanymi w jego ramach przedsięwzięciami, zwraca w szczególności uwagę na: wzmacnianie ładu przestrzennego, a szczególnie na tworzenie funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni publicznych (place zabaw, poprawa stanu dróg i chodników, pomniki karpia) oraz rozwój i poprawę stanu technicznego infrastruktury czasu wolnego: sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej, zaplecza noclegowo-gastronomicznego (ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania potencjału zbiorników wodnych). W celu tym kładzie się również akcent na rozwijanie działań promocyjnych, które pozwoliłyby na odpowiednie wypromowanie posiadanych walorów. Zakłada się eksponowanie atrakcji obszaru w otoczeniu, szczególnie z uwzględnieniem oczekiwań turystów, ale w sposób partnerski, poprzez wspólne wydawnictwa, mapę atrakcji, kalendarz imprez, czy maskotkę promocyjną.

Niewątpliwie walory przyrodnicze Doliny Karpia sprawiają, że w województwie małopolskim wyróżnia się ona wysoką atrakcyjnością zamieszkania. Włączenie mieszkańców w procesy rozwoju lokalnego będzie sprzyjało zwiększeniu ich satysfakcji i dumy z zamieszkiwania na tym

obszarze. Cel ogólny 1. Jest zatem spójny z nakreśloną specyfiką obszaru, gdyż nie tylko promuje zachowanie głównych jego atutów, scalających społeczność lokalną i decydujących o przyjazności i kameralności otoczenia dla mieszkańców, ale idąc dalej tym tropem zakłada ciągłe doskonalenie warunków życia na tym obszarze. Ma to nastąpić poprzez wzbogacanie naturalnego piękna krajobrazu Doliny Karpia, jej odpowiednie zagospodarowanie i wypromowanie oraz stworzenie w ten sposób możliwości pozyskania dochodów dla mieszkańców.

Wyszczególnione w ramach **Celu ogólnego 2. Zachowanie i wykorzystanie zasobów dziedzictwa przyrody i kultury w celu różnicowania lokalnej gospodarki oraz rozwoju lokalnego rynku pracy** cele szczegółowe i planowane przedsięwzięcia, również są związane oraz wykorzystują elementy wyróżniające obszar Doliny Karpia, składające się na jego specyfikę. Cel ten bezpośrednio nawiązuje do takich cech charakterystycznych tego terenu, jak: liczne zabytki architektury, niewykorzystane zasoby wykopaliskowe, twórczość związana w szczególności z wikliniarstwem, produkty lokalne, tradycja stawiarstwa, hodowla i tradycje kulinarne związane z karpim czy wreszcie unikatowe zasoby przyrodnicze.

Cel ogólny i zmierzanie do jego realizacji ma tu podwójne znaczenie. Z jednej strony będzie wspomagał zasoby specyfiki obszaru we wspomnianym zakresie i wykorzystywał lokalne walory dla rozwoju gospodarczego i rozwoju rynku pracy. Z drugiej strony spróbuje zapobiec negatywnym aspektom, czyli przede wszystkim degradacji środowiska naturalnego, obiektów zabytkowych (w szczególności architektury drewnianej) oraz zanikaniu lokalnej tradycji.

Zachowanie i świadome wykorzystywanie specyfiki obszaru zostanie osiągnięte poprzez realizację przedsięwzięć – zapisanych w kolejnych celach szczegółowych – związanych z:

- kompleksową ochroną zasobów przyrodniczych,
- budowaniem świadomości ekologicznej i dostarczaniem możliwości realizowania zachowań proekologicznych,
- organizowaniem wydarzeń pozwalających na eksponowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego – organizacja wydarzeń przez mieszkańców pozwoli na integrowanie społeczności lokalnych całego obszaru,
- zachowaniem dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego poprzez publikacje, promocję oraz wzbogacanie infrastruktury umożliwiającej podejmowanie aktywności kulturalnych i ekologicznych,
- wspieraniem działalności artystycznej, szczególnie takiej, która nawiązuje do tradycji i związana jest z eksponowaniem specyficznych dla obszaru wartości,
- długofalowym kształtowaniem przywiązania do tradycji mieszkańców, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Wyjątkowy potencjał przyrodniczo-krajobrazowy i kulturowy Doliny Karpia może być wykorzystywany dla rozwoju gospodarczego. Zasoby środowiskowe, akweny, tradycje stawiarstwa i wikliniarstwa, związane z tym obrzędy, rzemiosło czy kuchnia regionalna to atrakcje stanowiące podstawę dla rozwoju produktów lokalnych i turystyki. Drugi z celów głównych oraz towarzyszące mu cele szczegółowe i przedsięwzięcia kładą nacisk na wykorzystywanie tych zasobów w sposób przedsiębiorczy przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Tak ukierunkowana przedsiębiorczość może się przejawiać np. w łączeniu działalności turystycznej z rolnictwem, lub rzemiosłem, w podejmowaniu działań biznesowych wymagających zachowania bądź przywracania wartości kulturowej i przyrodniczej obiektów i terenów (hotele, centra rekreacyjne) i takim rozwoju infrastruktury, który umożliwi turystom poznawanie obszaru i korzystanie z jego atrakcji.

Jak zostało to opisane w drugim rozdziale, Dolina Karpia to obszar charakteryzujący się stałym wzrostem liczby organizacji społecznych, co świadczy niewątpliwie o rosnącej aktywności mieszkańców, czy to na rzecz rozwoju własnych miejscowości czy też odwrócenia negatywnych zjawisk, z którymi nie radzą sobie wystarczająco władze poszczególnych gmin. Aktywność mieszkańców pozostaje wciąż jednak na zbyt niskim poziomie, a ich samoorganizacja i wiedza praktyczna np. z zakresu pozyskiwania środków na realizację różnorodnych inicjatyw jest niewystarczająca. Powyższe wymagania zadecydowały o zamieszczeniu w strategii **trzeciego celu głównego: Wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego Doliny Karpia – aktywizacja mieszkańców, poprawa samoorganizacji oraz zarządzania zasobami lokalnymi** oraz związanych z nim celów szczegółowych i przedsięwzięć.

Wielką szansą na realizację ostatniego celu jest właśnie powołanie i działalność Lokalnej Grupy Działania, a w szczególności wdrożenie przez nią LSR. Dlatego cele szczegółowe skupiają się na wzmocnieniu instytucjonalnym i merytorycznym LGD i lokalnych liderów. Zorientowane zostały w szczególności na doskonalenie kapitału ludzkiego. Potencjał mieszkańców jest bowiem dobrą podstawą dla realizowania strategii, ale równocześnie wymaga stałego wzmacniania i doskonalenia. Stąd też, jako jedną z głównych osi strategii przyjęto podwyższanie kwalifikacji oraz kształtowanie odpowiednich postaw wzmacniających aktywność i kreatywność mieszkańców. Wsparcie kapitału ludzkiego sprowadzać się będzie przede wszystkim do działań edukacyjnych nakierowanych na:

- poprawę kompetencji w pozyskiwaniu środków na realizację działań o charakterze społecznym, kulturowym, sportowo-rekreacyjnym, ekologicznym,

- podwyższanie kompetencji związanych z prowadzeniem działalności biznesowej, w szczególności takiej, która jest związana z wykorzystywaniem specyficznych potencjałów obszaru,
- zwiększanie zainteresowania mieszkańców lokalnym dziedzictwem,
- wzmacnianie aktywności o charakterze prospołecznym.

Ponadto zostaną podjęte działania nakierunkowane na wymianę doświadczeń z innymi organizacjami oraz ciągła informacja i promocja na rzecz rozwoju obszarów wiejskich Doliny Karpia, która przełoży się na usuwanie barier informacyjnych dla mieszkańców, a także zwiększanie zainteresowania wdrażaniem strategii wśród mieszkańców. Wspólne działanie mieszkańców siedmiu gmin będzie przynosiło nowe, pozytywne efekty.

Reasumując, należy stwierdzić, że założone do realizacji cele LSR są spójne ze specyfiką omawianego obszaru. To właśnie realizacja tych, a nie innych rozwiązań, ma szansę stać się czynnikiem warunkującym jego rozwój. Bardzo ważnym czynnikiem przemawiającym za zgodnością obranych celów z cechami charakterystycznymi obszaru niech będzie szerokie poparcie społeczne, które wyraźnie dało się odczuć w procesie prac nad ich tworzeniem. Daje to podstawę, by założyć duże prawdopodobieństwo osiągnięcia wyznaczonych celów.

7. Podejście zintegrowane dla projektów planowanych w ramach LSR

Planowaniu przedsięwzięć, które zostały zapisane w Lokalnej Strategii Rozwoju, przyświecała idea podejścia zintegrowanego. Tylko w sytuacji, gdy współdziałają ze sobą różne elementy można mówić o trwałym efekcie działań. Podejście zintegrowane jest warunkiem efektywnego wdrożenia Lokalnej Strategii Rozwoju Doliny Karpia.

Tworząc cele LSR starano się, aby każdy z sektorów współdziałał z pozostałymi, wzajemnie się uzupełniając i aby każda z planowanych inwestycji - zarówno tych w człowieka, jak i materialnych, wzajemnie na siebie oddziaływała. Dlatego zaproponowane działania zostały skonstruowane w ten sposób, aby możliwość realizacji projektów mieli przedstawiciele każdego z sektorów, w każdym z priorytetowych obszarów (turystyka, środowisko itd.). Grupy docelowe, do których będzie skierowana pomoc, to również podmioty pochodzące z każdego sektora, gdyż na realizacji celów LSR, a przez to na rozwoju obszaru, skorzystają wszyscy - zarówno przedsiębiorcy, którzy będą mogli uzyskać dotacje na rozwój prowadzonej działalności, jak i osoby prywatne - dla których rozwój obszaru będzie warunkował poprawę jakości życia oraz sektor publiczny (samorządy), który poprzez uzyskane wsparcie podniesie jakość świadczonych usług oraz zrealizuje swoje zadania z zakresu niezbędnych inwestycji. Znaczna część wyznaczonych przedsięwzięć związana jest też z tworzeniem wspólnych projektów. Realizacja zawartych w LSR przedsięwzięć wymaga niejednokrotnie zintegrowania oraz aktywnego włączenia się podmiotów reprezentujących różne miejscowości i różne sektory. W ten sposób tworzona jest okazja do wzajemnego uzupełniania potencjałów poszczególnych podmiotów, a w konsekwencji zwiększenia możliwości realizacji projektów wdrażających LSR.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia wykorzystują również walory obszaru objętego niniejszą LSR. Każdy kolejny cel ma w swoim zamiarze wykorzystanie i ochronę lokalnych zasobów przyrodniczych, kulturowych i historycznych. W ramach strategii dąży się do integrowania rozwoju w wymiarach środowiskowym, społecznym, kulturowym, przestrzennym, gospodarczym. Realizacja przedsięwzięć w ramach jednego wymiaru sprzyja osiągnięciu celów w innych wymiarach. Dodatkowo przedsięwzięcia te są spójne - są powiązane ze sobą i wzajemnie się uzupełniają, tworząc ze sobą logiczne związki, a jednocześnie każde z nich przyczynia się do realizacji nieco odmiennej potrzeby.

Dla LGD „Dolina Karpia” jedną z głównych idei LSR jest przede wszystkim integracja obszaru. Dlatego jednym z kryteriów przy ocenie przedsięwzięć stał się zasięg oddziaływania projektu

i preferowane tu są te, które obejmują swoim zasięgiem jak największą część terenu Doliny Karpia. Wtedy dopiero można mówić o prawdziwej integracji zrzeszonych gmin.

Co ważne, zintegrowane podejście dla realizowanych przedsięwzięć dotyczy tu zarówno integracji na etapie formułowania LSR, jak i później, w procesie jej wdrożenia. Zintegrowane myślenie oraz działanie zainicjowane na etapie formułowania strategii, przejawiało się przede wszystkim w partnerskim sposobie opracowywania LSR. Można powiedzieć, że zastosowane podejście zintegrowane stało się warunkiem zachowania spójności strategii i jej celów ze specyfiką obszaru, który składa się z różnych jednak gmin. Dzięki zastosowaniu konsultacji społecznych można stwierdzić, że proponowane cele spełniają podstawowe kryterium spójności ze specyfiką obszaru, jakim jest pełna zgodność z oczekiwaniami i aspiracjami społeczności lokalnej. Taki partnerski proces opracowania treści LSR umożliwił osiągnięcie jedności pomiędzy treścią celów, a życzeniami lokalnej społeczności. Zapewnieniu takiej spójności służyło między innymi opracowanie wizji rozwoju obszaru, w której mieszkańcy zaakcentowali najważniejsze dla nich oczekiwania. Równocześnie, należy bardzo wyraźnie zaakcentować, że takie podejście do tworzenia LSR doprowadziło do zintegrowania lokalnych podmiotów tworząc dobrą podstawę dla następnego etapu, jakim jest wdrożenie strategii.

Podsumowując należy stwierdzić, że podejście zintegrowane do planowanych przedsięwzięć jest bardzo szerokie. Dotyczy zarówno celów, przedsięwzięć, operacji, jak i związków między różnymi podmiotami uczestniczącymi w ich realizacji. Uwzględnia równie specyfikę obszaru objętego LSR, jego zasoby lokalne i tożsamość, tworząc potrzebną do końcowego sukcesu komplementarność. Spójność specyfiki obszaru z systemem ustalonych celów ogólnych i szczegółowych została zagwarantowana przede wszystkim w drodze szerokiej konsultacji treści strategii z reprezentantami różnych środowisk lokalnych

8. Podejście innowacyjne dla projektów planowanych w ramach LSR

Należy podkreślić, że samo włączenie partnerów społecznych, gospodarczych wraz z publicznymi do planowania i wdrażania wspólnych inicjatyw lokalnych, partnerskie podejście do rozwoju obszarów wiejskich realizowane przez Lokalną Grupę Działania, polegające na opracowaniu przez społeczność lokalną LSR, jak również realizacja wynikających z niej przedsięwzięć, są już same w sobie, w obrębie obszaru działania LGD innowacyjne. Nowatorstwo dało się tu wyraźnie zauważyć w samym procesie tworzenia dokumentu, gdyż wiązał się on z bardzo szerokim udziałem społecznym i rozbudowanym charakterem konsultacji – niespotykany był tu dotychczas udział partnerów z tak wielu gmin. Nigdy wcześniej, przed zawiązaniem LGD i opracowaniem Strategii, nie zostało też osobom zamieszkującym ten obszar przekazanej tak wiele wiedzy na temat możliwości pozyskania środków pomocowych dla rozwoju swojego terenu.

Mówiąc o innowacyjnym podejściu, trzeba zwrócić uwagę na wielotorowość tego pojęcia i rozpatrywać je pod różnymi kątami. Może ono bowiem dotyczyć praktycznie wszystkich aspektów niniejszej LSR. Na obszarze działania LGD Stowarzyszenie „Dolina Karpia” przykładami takiej innowacyjności mogą być chociażby:

- wykorzystywanie posiadanych niepowtarzalnych walorów lokalnych, w szczególności kulturalnych i przyrodniczych do tworzenia produktów lokalnych i wizytówek Doliny Karpia (np. promocja skoncentrowana na hodowanym w tym obszarze karpia - budowa siedmiu „Pomników karpia”, organizacja corocznego cyklu imprez promocyjnych, tzw. „Festiwalu Karpia” w każdej z gmin obszaru LGD, gadżet „Karp z Doliny” – maskotka promocyjna),
- opracowanie wspólnej mapy atrakcji turystycznych, przewodnika, kalendarza imprez, folderu promocyjnego, książki kucharskiej, podań i legend Doliny Karpia, jako nowa forma promocji,
- kompleksowe zagospodarowanie potencjału zbiorników wodnych (wypożyczalnie sprzętu, kąpieliska, parkingi, budowa sztucznych wysp, pomostów i punktów obserwacyjnych, baza noclegowa w pobliżu zbiorników, imprezy związane z tradycją spuszczenia stawów) i stworzenie w ten sposób kompleksowych całościowych warunków do rozwoju turystyki, a także promocja działań innowacyjnych w zakresie hodowli karpia i innych gatunków ryb,

- rewitalizacja niszczących obiektów zabytkowych dla ich zagospodarowania na obiekty turystyczne (np. oryginalna baza noclegowa, której dotychczas niemalże brak na tym terenie),
- utworzenie nowych atrakcji turystycznych: wioski prehistorycznej, Parku Legend, Utworzenie Muzeum Stawiarstwa i Centrum Wikliniarstwa,
- przywracanie tradycyjnych na tym obszarze technologii oraz rękodzieła w celu wytwarzania wysoko konkurencyjnych produktów lokalnych (wikliniarstwo) - kursy wikliniarstwa, jako element zapewnienia przetrwania tradycji,
- wykorzystywanie nowoczesnych technologii informatycznych do promowania obszaru, a także poprawy komunikacji pomiędzy podmiotami lokalnymi,
- stworzenie nowej i trwałej współpracy pomiędzy lokalnymi podmiotami,
- rozszerzanie działalności organizacji społecznych i liderów lokalnych o nowe akcje, wydarzenia, usługi,
- innowacyjne podejście do zagadnienia ekologii np. poprzez tworzenie stref ochrony, utworzenie centrum edukacyjno-naukowego wraz z Muzeum Doliny Karpia,
- nowatorskie podejście do turystyki - w sposób aktywizujący różne środowiska jednocześnie (gminy, przedsiębiorcy, osoby prywatne, stowarzyszenia).

Przedstawione przykłady nie wyczerpują na pewno do końca wszystkich oryginalnych działań, jakie zostaną przeprowadzone w toku wdrażania Strategii. Warto zaznaczyć, że elementy innowacyjne znajdują się praktycznie w każdym z zaplanowanych działań.

Istotnym elementem wskazującym na nowatorstwo zakładanych do realizacji przedsięwzięć jest również szereg pomysłów, które zakładają rozwój kapitału ludzkiego, jako obszar priorytetowy (np. szkolenia, masowe imprezy, wyjazdy itp.). Planuje się tu zarówno edukację przedsiębiorczą, zorientowaną na wzmacnianie kompetencji do generowania i realizowania pomysłów na własny biznes oraz rozwój już posiadanego w kierunku wykorzystania lokalnych zasobów, jak i otwarcie na otoczenie, a w szczególności poznawanie doświadczeń innych obszarów wiejskich we wdrażaniu niekonwencjonalnych rozwiązań. Warto zaznaczyć, że takie podejście nie występowało wcześniej w zakresie prowadzenia celowych, powiązanych ze sobą działań na terenie objętym LSR. Często nie doceniano tego czynnika we wcześniejszych opracowaniach dotyczących omawianych obszarów wiejskich. Dlatego tak duży nacisk na rozwój i wzmocnienie aktywności mieszkańców, tak jak i ich dotychczasowe zaangażowanie w proces tworzenia LSR, jest czymś nowym. Szereg przeprowadzonych spotkań i konsultacji społecznych daje dużą szansę na dalszą aktywizację lokalnej społeczności i pozytywne tego przejawy w przyszłości.

Istotny jest tutaj fakt, że wypracowane innowacyjne rozwiązania dadzą się bez problemu przenieść na inne obszary geograficzne i społeczne. Po pierwsze, wszędzie tam, gdzie tak jak przy tworzeniu niniejszej strategii, szeroki jest udział społeczny w podejmowaniu decyzji, są one bardziej trafne i odpowiadają występującym problemom. Wielostronne podejście do każdej z poruszanych kwestii pozwala właściwie ją ocenić, zdiagnozować i zaproponować konkretne rozwiązanie. Po drugie zaś, w odniesieniu do wymienionych przykładów przedsięwzięć innowacyjnych opracowanych przez LGD „Dolina Karpia”, wiele z nich jest uniwersalnych - możliwych do zrealizowania na każdym obszarze, jak np. rozwój zaplecza noclegowego, poprawa stanu infrastruktury publicznej czy organizacja tematycznych imprez.

O wadze czynnika innowacyjności dla LGD „Dolina Karpia” świadczy również fakt, iż innowacyjność stanowić będzie istotne kryterium wyboru konkretnych projektów zgłaszanych do realizacji w ramach sformułowanych przedsięwzięć.

9. Procedury oceny zgodności operacji z LSR, wyboru operacji przez LGD

Jednym z ważniejszych elementów prac nad przygotowaniem dokumentu Lokalnej Strategii Rozwoju było ustalenie przejrzystych elementów funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania, a w szczególności procedur dotyczących zasad wyboru operacji (projektów), które będą mogły otrzymać dofinansowanie w ramach wdrażania LSR.

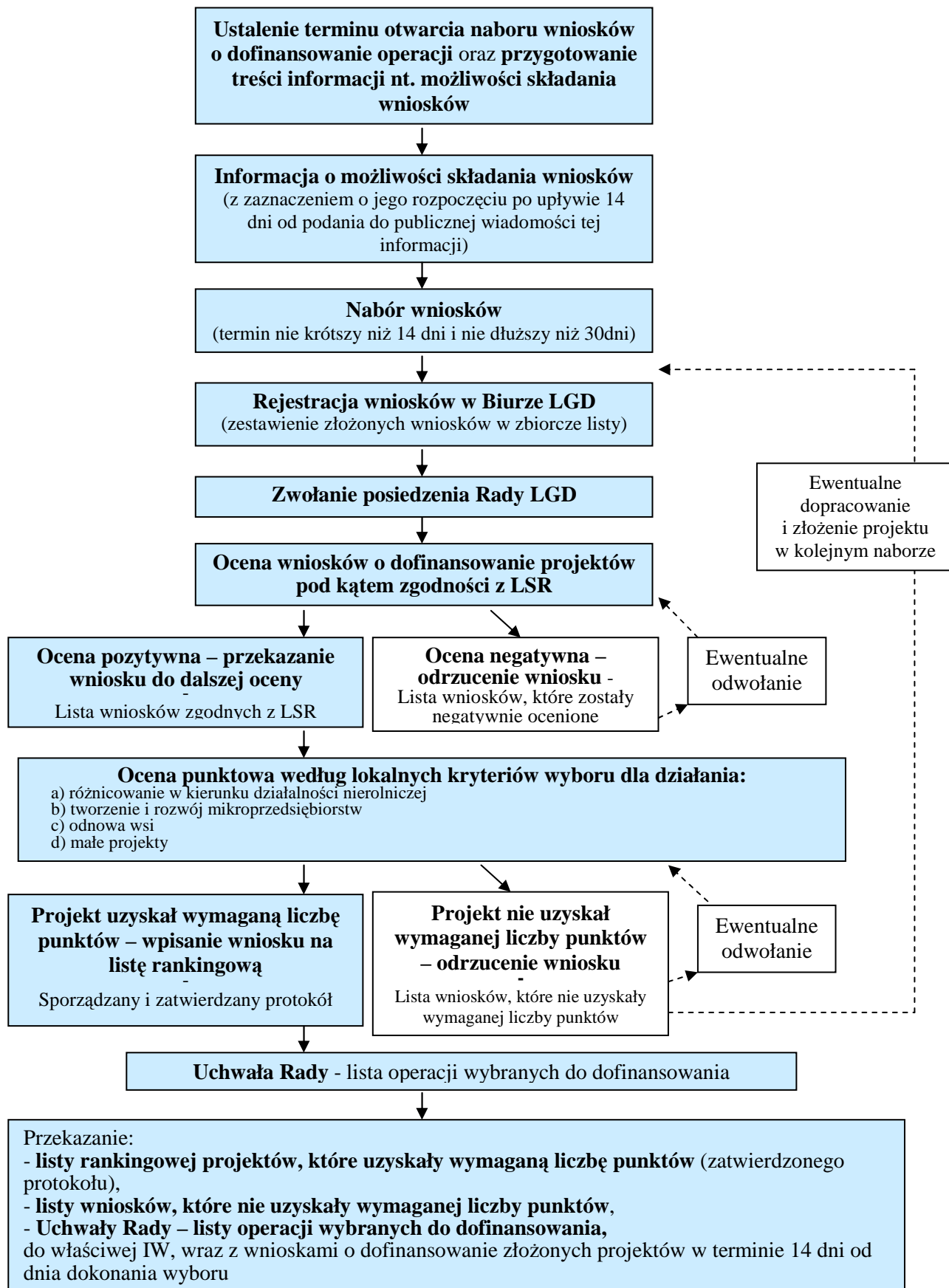
Tworząc procedury i kryteria wyboru projektów kierowano się zarówno wymogami wyznaczonymi poprzez odpowiednie akty legislacyjne jak i ustaleniami, które zostały wypracowane w czasie procesu tworzenia LSR. Te drugie pozwoliły na odpowiedni dobór tzw. kryteriów lokalnych oraz dostosowały procedury do potrzeb przyszłych beneficjentów środków. Dopiero takie połączenie aktów normatywnych z zapisami wywodzącymi się od samych mieszkańców obszaru objętego LSR daje gwarancję jasnych reguł, a przez to odpowiedniego wykorzystania środków.

Ogólna procedura aplikowania i obsługi wniosków o wsparcie w ramach wdrażania LSR wynika z zapisów PROW 2007-2013 oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W ramach tych zapisów wzięte pod uwagę zostaną procedury szczegółowe zakładające:

- ocenę projektów na podstawie weryfikacji ich zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju,
- ocenę projektów w oparciu o ustalone lokalne kryteria wyboru przez Radę,
- procedurę wyłączenia członka Rady od udziału w wyborze projektów w razie zaistnienia okoliczności podważających jego bezstronność w procesie ich oceny,
- procedurę odwołania od rozstrzygnięć Rady,
- procedurę ewentualnych zmian lokalnych kryteriów wyboru, jakie zostały zapisane w LSR.

Kolejne etapy w zakresie przyjmowania i obsługi wniosków o dofinansowanie operacji i dalej wyboru operacji przez LGD przedstawiono na poniższym schemacie i w dalszej części tekstu.

Schemat 2. Procedura obsługi wniosków o dofinansowanie i wyboru operacji

Ustalanie terminu otwarcia naboru wniosków o dofinansowanie operacji w ramach Wdrażania lokalnych strategii rozwoju będzie następowało pomiędzy Lokalną Grupą Działania „Dolina Karpią” (w imieniu której działa Zarząd), a odpowiednią Instytucją Wdrażającą, tj. Samorządem Województwa (w przypadku „Odnowy i rozwoju wsi” oraz „Małych projektów”) lub Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (w przypadku „Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej” oraz „Tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw”).

Opracowana tu zostanie przez kierownika biura LGD treść ogłoszenia na temat możliwości składania wniosków, która będzie zawierała szczegółowe informacje uwzględniające treści rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego PROW na lata 2007-2013, samego PROW 2007-2013, jak i Lokalnej Strategii Rozwoju.

Treść ogłoszenia będzie zawierała informacje:

- **Kto** - nazwa LGD za pośrednictwem której można składać wnioski o przyznanie pomocy;
- **Co** - nabór wniosków o dofinansowanie projektów w ramach realizacji LSR;
- **Termin składania wniosków o przyznanie pomocy** (nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni; przy tym początek terminu składania wniosku ustali się na nie wcześniej niż 14 dni od dnia ogłoszenia naboru - daje to czas na promocję i rozpropagowanie informacji o konkursie, czy udzielenie wsparcia doradczego dla potencjalnych beneficjentów);
- **Miejsce składania wniosków o przyznanie pomocy** (Biuro LGD, adres, godziny otwarcia);
- **Zasady ubiegania się o pomoc** - informacje określające:
  - kryteria wyboru projektów, w tym lokalne kryteria przyznania pomocy określone w LSR,
  - rodzaj projektów podlegających dofinansowaniu,
  - typ beneficjentów,
  - limit dostępnych środków przeznaczonych na wsparcie finansowe projektów i poziom dofinansowania, wysokość środków na realizację operacji w ramach naboru,
  - termin rozstrzygnięcia konkursu;
- **Wykaz dokumentów niezbędnych do wyboru projektów przez LGD;**
- **Wzór formularza wniosku o przyznanie pomocy;**

- **Informacja o tym, gdzie można pobrać pełną dokumentację konkursową** - w formie papierowej w Biurze LGD, urzędach poszczególnych gmin wchodzących w skład LGD; w formie elektronicznej: strona internetowa LGD „Dolina Karpia”, strony urzędów gmin;
- **Informacja o tym, gdzie można uzyskać szczegółowe informacje** - strony internetowe: LGD i urzędów poszczególnych gmin; nazwisko osoby do kontaktu - pracownika Biura LGD, ewentualnie innej kompetentnej osoby, wraz z nr telefonu, adresem e-mail itp.;
- **Zwrócenie uwagi potencjalnych beneficjentów na konieczność zgodności projektu z LSR i lokalnymi kryteriami wyboru** (umożliwienie wglądu do tych dokumentów poprzez umieszczenie na stronach internetowych LGD oraz Gmin linku do LSR).

IW na wniosek LGD „Dolina Karpia” poda do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń w swojej siedzibie, na stronie internetowej oraz w prasie o zasięgu obejmującym obszar realizacji LSR, informację o możliwości składania za pośrednictwem danej LGD, wniosków o przyznanie pomocy (dofinansowania). Beneficjenci będą poinformowani, że wyboru projektów dokonuje LGD, które następnie przekazuje decyzję do Instytucji Wdrażającej. Ogłoszenie to będzie też zamieszczone:

- na stronie internetowej Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia” www.dolinakarpia.org oraz w jej siedzibie na tablicy ogłoszeń,
- na stronach internetowych urzędów poszczególnych Gmin wchodzących w skład partnerstwa, a także ich tablicach ogłoszeniowych,
- w prasie o zasięgu obejmującym obszar realizacji LSR,
- u sołtysów,
- w siedzibach członków/partnerów LGD.

W ramach etapu naboru wniosków, wnioskodawcy z terenu LGD „Dolina Karpia” uprawnieni zgodnie z zapisami PROW oraz wytycznymi LGD w danym działaniu, składają wnioski o dofinansowanie operacji bezpośrednio do Biura LGD. Na zewnątrz biura oraz w urzędach gmin zostanie umieszczona widoczna informacja o przyjmowaniu wniosków (godziny otwarcia, wykaz doradców pomagających przy wypełnianiu wniosków, dyżury pracowników, osoby upoważnione do przyjmowania i wydawania wniosków). Złożenie wniosku o przyznanie pomocy będzie każdorazowo potwierdzane na jego kopii. Potwierdzenie to będzie zawierało datę złożenia wniosku, pieczęć LGD „Dolina Karpia” oraz podpis osoby przyjmującej wniosek. Przy składaniu wniosków sprawdzana będzie kompletność załączników, ilości złożonych egzemplarzy, potwierdzeń za zgodność z oryginałem, tam gdzie jest to konieczne itp. Pracownicy Biura LGD będą nie tylko przyjmować wnioski o dofinansowanie operacji, ale również pomagać wnioskodawcom w przygotowaniu projektów.

Rejestracja wniosków będzie obejmowała zestawienie złożonych wniosków w zbiorcze listy wniosków o dofinansowanie operacji przewidzianych w LSR - Biuro LGD włącza wnioski o dofinansowanie operacji na listę propozycji projektów w ramach danych działań lub przewidzianych w LSR przedsięwzięć, w ramach których uruchomiony jest nabór wniosków. Oficjalne zamknięcie listy następuje w dniu zakończenia terminu składania wniosków poprzez podkreślenie listy i podpisanie jej przez upoważnione osoby w tym samym dniu, w którym jest koniec terminu ich przyjmowania (kierownik biura i członek zarządu przeliczają wnioski, sprawdzają rejestr).

Następuje zwołanie posiedzenia Rady, które ma na celu umożliwienie członkom organu decyzyjnego zapoznania się z wnioskami podlegającymi ocenie, materiałami i dokumentami. Posiedzenia są zwoływane odpowiednio do potrzeb wynikających z naboru wniosków prowadzonego przez LGD. Konieczne jest do tego etapu uzgodnienie: miejsca, terminu oraz porządku obrad Rady. Zgodnie ze Statutem, Rada obraduje zgodnie z potrzebami oraz na wniosek Przewodniczącego Rady, Zarządu Stowarzyszenia lub komisji Rewizyjnej nie rzadziej jednak niż raz na pół roku. Prezydium Rady przygotowuje porządek posiedzeń Rady, wraz z odpowiednimi materiałami, oraz nadzoruje wykonanie uchwał Rady. Poinformowanie członków Rady o terminie, miejscu posiedzenia i porządku obrad następuje na minimum 7 dni przed posiedzeniem (pisemnie) przez Prezydium Rady. Zawiadomienie takie dokonuje się za pomocą wszelkich środków porozumiewania się, umożliwiających weryfikację doręczenia. Jest również podane do publicznej wiadomości poprzez strony internetowe LGD, urzędów gmin, czy tablice ogłoszeń.

Zbiorcze listy przekazywane są Radzie LGD. Przebieg jej posiedzenia odbywa się zgodnie z zatwierdzonym Regulaminem Rady. Członkowie Rady potwierdzają udział w posiedzeniu Rady, podpisem na liście obecności. W posiedzeniach Rady mogą uczestniczyć członkowie zarządu, komisji rewizyjnej lub zaproszeni eksperci bez prawa głosowania przy podejmowaniu uchwał. Zachowana jest tu zasada, że członek Rady, który jest wnioskodawcą wybieranej przez Radę operacji lub zgłosi powiązanie z daną operacją lub co do którego zachodzi podejrzenie stronniczości przy wyborze danej operacji zostaje wykluczony z tego wyboru. Wykluczenie następuje w formie uchwały Rady przyjętej w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów podjętym na wniosek zainteresowanego lub innego członka Rady. Aby zapobiegać tego typu sytuacjom, przed rozpoczęciem oceny zgodności danej operacji z LSR, jak również na późniejszym etapie oceny wg lokalnych kryteriów wyboru, oceniający składa oświadczenie o bezstronności oraz poufności.

Pracownik biura LGD przed terminem posiedzenia Rady przygotowuje streszczenie zgłoszonych wniosków. Na posiedzeniu Rady następuje zreferowanie wniosków przez przewodniczącego Rady.

Prezentacja wniosku (streszczenie) obejmuje informacje, takie jak: nr wniosku, beneficjent, tytuł projektu, data wpływu wniosku do LGD, w ramach jakiego działania jest realizowany projekt (oś 3 i małe projekty), zakres projektu (czego dotyczy) oraz wysokość wnioskowanej kwoty pomocy.

Rada LGD dokonuje oceny zgodności projektów z LSR oraz oceny operacji na podstawie lokalnych kryteriów wyboru (na specjalnych kartach wydanych przez komisję skrutacyjną). Każdorazowo sporządza przy pomocy pracownika biura LGD listy wniosków, które są/nie są zgodne z LSR oraz uzyskały/nie uzyskały wymaganej ilości punktów wg lokalnych kryteriów wyboru. Wnioski, które pozytywnie przeszły etap oceny zgodności z LSR i uzyskały wymaganą liczbę punktów w zakresie oceny projektu wg lokalnych kryteriów wyboru zostają wpisane na listę rankingową (im więcej punktów uzyskuje dany wniosek, tym wyżej znajduje się na liście rankingowej), z której zostaje sporządzony i zatwierdzony przez Radę protokół. Następnie, biorąc pod uwagę listę rankingową, Rada podejmuje decyzje o wybraniu lub nie wybraniu konkretnych operacji do objęcia dofinansowaniem, w ramach przewidzianego w LSR budżetu. Podejmuje stosowną Uchwałę, zawierającą listę operacji wybranych do dofinansowania i wraz z listą rankingową projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów (zatwierdzonym protokołem), jak również z listą wniosków, które nie uzyskały wymaganej liczby punktów, przekazuje w terminie 14 dni do właściwej IW. Wraz z nimi przekazuje dokumentację złożonych projektów.

Te wnioski, które negatywnie przeszły ocenę zgodności z LSR lub nie uzyskały wymaganej liczby punktów na etapie oceny wg lokalnych kryteriów wyboru, zostają odrzucone. Po przeprowadzeniu każdej z ocen następuje powiadomienie beneficjentów o pozytywnym lub negatywnym wyniku oceny i beneficjentowi przysługuje odwołanie od negatywnej dla jego projektu decyzji. Odwołania od uchwał Rady w sprawie naboru wniosków wniesionych przez wnioskodawców zgodnie z regulaminem Rady zostają rozpatrzone przez Radę w tym samym naborze. W przypadku odrzucenia wniosku beneficjent może też dokonać jego poprawek, korzystając przy tym z przysługującej wszystkim beneficjentom pomocy wyznaczonych pracowników Biura LGD, a następnie złożyć wniosek ponownie w nowym naborze.

Dalsza procedura, niezależna już od LGD „Dolina Karpia” przewiduje, iż IW rozpatrują wnioski o dofinansowanie operacji pod kątem spełnienia przez wnioski / wnioskodawców niezbędnych wymogów formalnych. Następnie IW podpisują z wybranymi przez Radę wnioskodawcami (których wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone przez IW) umowy o dofinansowanie operacji. Pomoc przysługuje wg kolejności projektów zaakceptowanych do dofinansowania Uchwałą Rady, przesłaną wcześniej przez LGD.

Cały przebieg posiedzeń Rady, jej kompetencje, proces głosowania, czy tworzenia dokumentacji z posiedzeń Rady został szczegółowo omówiony w załączonym Regulaminie Rady.

Procedura oceny zgodności operacji z LSR

Zgodnie z zapisem PROW wnioski o pomoc, kwalifikujące się do udzielenia pomocy w ramach osi 4 Leader, a więc we wszystkich możliwych w ramach tej osi działaniach, mogą dotyczyć tylko i wyłącznie projektów zgodnych z Lokalną Strategią Rozwoju - w tym wypadku przyjętą przez LGD „Dolina Karpia” i zatwierdzoną do dofinansowania przez Samorząd Województwa Małopolskiego. Zgodność danego projektu z LSR jest więc podstawowym i jednocześnie niezmiennym kryterium warunkującym dalszą ocenę wniosku o dofinansowanie projektu przez Radę LGD „Dolina Karpia” w oparciu o lokalne kryteria wyboru, czy też późniejsze rozpatrywanie spełnienia wymogów formalnych na poziomie właściwej IW.

Biorąc pod uwagę zakres LSR określony w załączniku nr 1 do *rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW na lata 2007-2013* (zakładający określenie celów ogólnych, szczegółowych oraz przedsięwzięć) najwłaściwszą metodą oceny zgodności zgłoszonego projektu z LSR będzie zbadanie przez członków Rady LGD „Dolina Karpia” czy proponowana operacja nawiązuje - jest zgodna czy też ma szansę przyczynić się do realizacji:

- przynajmniej jednego celu ogólnego LSR,
- przynajmniej jednego celu szczegółowego LSR,
- przynajmniej jednego przedsięwzięcia zapisanego w LSR oraz
- czy operacja jest zgodna z ogólnymi zasadami działań, na które ogłoszono nabór.

Odbywa się to poprzez wypełnienie przez Członków Rady karty oceny zgodności operacji z LSR, na której oceniający odpowiadają na postawione wyżej pytania.

Jeżeli odpowiedź na wszystkie pytania jest pozytywna uznaje się, że ocena Członka Rady jest pozytywna. Następnie, dla ustalenia stanowiska całej Rady, następuje zliczenie głosów pozytywnych, jeżeli większość bezwzględna (co najmniej 50% + 1) jest za pozytywnym rozpatrzeniem zgodności wniosku z LSR uznaje się go za zgodny z LSR.

Komisja skrutacyjna sprawdza poprawność wypełnienia „karty oceny zgodności operacji z LSR”, przeliczają oddane głosy. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełnienia karty oceny zgodności operacji z LSR wzywają Członka Rady, który wypełnił tę kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków.

Zostaje sporządzony protokół z posiedzenia Rady oceniającego zgodność operacji z LSR oraz wyznacza się termin przeznaczony na ocenę wniosków według lokalnych kryteriów wyboru.

Wzór karty oceny zgodności operacji z LSR został zaprezentowany poniżej.

Karta oceny zgodności operacji z LSR

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD	KARTA OCENY zgodności operacji z LSR					
Wniosek nr:..... złożony przez.....						
Nazwa operacji:.....						
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR			☐ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej ☐ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw ☐ Odnowa i rozwój wsi ☐ Małe projekty			
1. Czy realizacja projektu / operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR?						
CO1: <i>Nazwa celu</i>						☐
CO2: <i>Nazwa celu</i>						☐
CO3: <i>Nazwa celu</i>						☐
2. Czy realizacja projektu / operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR?						
CS1.1	☐	CS2.1	☐	CS3.1	☐	Itd.
CS1.2	☐	CS2.2	☐	CS3.2	☐	
CS1.3	☐	CS2.3	☐	CS3.3		
CS1.4	☐		☐			
3. Czy realizacja projektu / operacji jest zgodna z przedsięwzięciami zaplanowanymi w LSR?						
P 1	☐	P 4	☐	P 7	☐	Itd.
P 2	☐	P 5	☐	P 8	☐	
P 3	☐	P 6	☐	P 9	☐	
4. Czy operacja jest zgodna z ogólnymi zasadami działań, na które ogłoszono nabór?						☐
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA RADY :						
W związku z odpowiedziami udzielonymi powyżej, głosuję za uznaniem/nie uznaniem* operacji za zgodną z LSR (niepotrzebne skreślić)						
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:		

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD przed rozpoczęciem procesu oceny. Pozostałe pola wypełnia Członek Rady LGD biorący udział w ocenie zgodności.

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Ocena zgodności polega na wpisaniu znaku „x” w kratce po prawej stronie przy każdym celu / przedsięwzięciu, z którym dana operacja jest zgodna. Zgodność operacji z LSR może występować w więcej niż jednym punkcie (można zaznaczyć więcej kwadracików) Operacja zostanie uznana za zgodną z LSR jeżeli będzie zgodna z: co najmniej jednym celem ogólnym, co najmniej jednym celem szczegółowym oraz co najmniej jednym przedsięwzięciem zapisanym w LSR.
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Przyjęte przez LGD kryteria lokalne, na podstawie których jest oceniana zgodność operacji z LSR

Projekty uznane za zgodne z Lokalną Strategią Rozwoju podlegają dalszej ocenie wg lokalnych kryteriów wyboru na kolejnym posiedzeniu Rady. Zaproponowane w niniejszym dokumencie lokalne kryteria wyboru stanowią próbę odzwierciedlenia przyjętej przez LGD „Dolina Karpia” polityki rozwoju, zmierzającej do osiągnięcia długofalowych celów rozwojowych dla obszaru działania grupy. W razie jakichkolwiek problemów z ich przyszłym funkcjonowaniem LGD będzie miała możliwość ich zmiany, co zostało szerzej opisane w dalszej części rozdziału.

Zgodnie z Regulaminem Rady, do jej kompetencji należy opracowanie procedury oceny zgodności operacji z LSR, jak również opracowanie kryteriów wyboru operacji przez LGD. Zatwierdzenie obowiązujących lokalnych kryteriów wyboru operacji zostało dokonane przez Walne Zebranie Członków. Przy formułowaniu kryteriów starano się, aby były spójne z LSR, obiektywne, przejrzyste i nie dyskryminujące, a także mierzalne.

Ze względu na różne cele i charakter poszczególnych działań (odnowa i rozwój wsi, różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz małe projekty) stosowane będą różne zestawy lokalnych kryteriów wyboru.

Lokalne kryteria wyboru operacji w LGD „Dolina Karpia” to kryteria główne - stosowane przy ocenie wszystkich operacji zgłaszanych do każdego z działań PROW oraz dodatkowe - osobne dla poszczególnych działań PROW.

Kryteria główne - wspólne dla wszystkich działań:

- Wykonalność operacji – szanse na realizację dokładnie z tymi wskaźnikami, jakie zostały w nim założone, w założonym czasie i przy założonych kosztach;
- Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej w LSR za priorytetową - ma bezpośredni wpływ na osiągnięcie celów ogólnych określonych w LSR.
- Doświadczenie i kwalifikacje wnioskodawcy;
- Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji;
- Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze LGD „Dolina Karpia”.

Kryteria dodatkowe – w podziale na poszczególne działania PROW:

Dodatkowe Lokalne Kryteria Wyboru Projektów dla Działania PROW „**Odnowa i rozwój wsi**”:

- Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy;
- Projekt stanowi dobry wzór do naśladowania dla innych wnioskodawców (operacja ma szansę na zachęcenie innych wnioskodawców do podejmowania podobnych działań);

- Udział innych partnerów w realizacji operacji;
- Zasięg oddziaływania operacji;
- Wpływ projektu na promocję obszaru LGD poza jego granicami (oddziaływanie zewnętrzne, przyczyniające się do upowszechnienia wiedzy o obszarze objętym LSR, promocji jego walorów itp., np. poprzez utworzenie strony www);
- Trwałość efektów projektu;
- Promowanie poprzez projekt produktu lokalnego (np. lokalne produkty kulinarne, lokalne rzemiosło, lokalne usługi).

Dodatkowe Lokalne Kryteria Wyboru Projektów dla Działania PROW „Małe projekty”:

- Projekt stanowi dobry wzór do naśladowania dla innych wnioskodawców;
- Udział innych partnerów w realizacji operacji;
- Zasięg oddziaływania operacji;
- Wpływ projektu na promocję obszaru LGD poza jego granicami (oddziaływanie zewnętrzne, przyczyniające się do upowszechnienia wiedzy o obszarze objętym LSR, promocji jego walorów itp., np. poprzez utworzenie strony www)
- Trwałość efektów projektu;
- Promowanie poprzez projekt produktu lokalnego (np. lokalne produkty kulinarne, lokalne rzemiosło, lokalne usługi)
- Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpia”, opisane w LSR, w specyfice obszaru.

Dodatkowe Lokalne Kryteria Wyboru Projektów dla Działania PROW „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”:

- Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy;
- Innowacyjność projektu (operacja zawiera elementy nowatorskie na obszarze LGD „Dolina Karpia” m.in. w zakresie nowych rozwiązań, technologii, działań itp.);
- Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpia”, opisane w LSR, w specyfice obszaru;
- Zdolność projektu do późniejszego samofinansowania (preferowane projekty, dla których w wyniku przeprowadzonej analizy finansowo-ekonomicznej wykazano zdolność do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji);
- Realizacja operacji spowoduje utworzenie nowych miejsc pracy (do karty oceny podać w przeliczeniu na pełne etaty);

Dodatkowe Lokalne Kryteria Wyboru Projektów dla Działania PROW „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”:

- Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy;
- Innowacyjność projektu (operacja zawiera elementy nowatorskie na obszarze LGD „Dolina Karpia” m.in. w zakresie nowych rozwiązań, technologii, działań itp.);
- Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpia”, opisane w LSR, w specyfice obszaru;
- Zdolność projektu do późniejszego samofinansowania (preferowane projekty, dla których w wyniku przeprowadzonej analizy finansowo-ekonomicznej wykazano zdolność do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji);
- Realizacja operacji spowoduje utworzenie nowych miejsc pracy (do karty oceny podać w przeliczeniu na pełne etaty);

Zaproponowane kryteria lokalne są adekwatne do przeprowadzonej analizy SWOT i wniosków z niej wynikających. Tak określone kryteria mają za zadanie wspierać rozwój silnych stron obszaru, a niwelować słabe. Projekty spełniające kryteria lokalne będą wykorzystywały szanse obszaru i jednocześnie zapobiegały zagrożeniom. Dla LGD „Dolina Karpia” możliwość swobodnego kształtowania oceny operacji wg przedstawionych powyżej lokalnych kryteriów wyboru jest jedną z ważniejszych cech podejścia Leader, stanowiących o jego dużej atrakcyjności dla wszystkich potencjalnych beneficjentów z terenu 7 gmin tworzących to partnerstwo.

Na posiedzeniu Rady zwołanym w celu dokonania drugiego etapu oceny – zgodności z przyjętymi w Strategii lokalnymi kryteriami wyboru, członkowie ciała decyzyjnego dokonywać będą indywidualnej oceny tej zgodności na podstawie imiennych „kart oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru”. Każda taka karta zawiera ocenę punktową według lokalnych kryteriów, sporządzoną przez członka Rady oceniającego dany wniosek. Miejsce operacji na liście rankingowej określi średnia arytmetyczna wszystkich indywidualnych ocen. Kryteria o szczególnej wadze są odpowiednio rangowane poprzez przyporządkowanie im większej ilości punktów – wyróżniono kryteria główne, wspólne dla wszystkich działań oraz dodatkowe, indywidualne w poszczególnych działaniach.

W celu uniknięcia sytuacji, w której zakwalifikowana do objęcia dofinansowaniem mogłaby zostać operacja spełniająca warunek zgodności z LSR oraz pozostałe lokalne kryteria wyboru, jednak jej realne zrealizowanie zdaniem członków Rady byłoby niemożliwe, zastosowane będzie kryterium tzw. wykonalności operacji, o charakterze wykluczającym. Operacje, w przypadku których 50% głosujących członków Rady wyrazi negatywną opinię w zakresie tego kryterium, są odrzucane i nie klasyfikowane na liście rankingowej. Odrzucenie operacji musi zostać uzasadnione.

Poniżej zaprezentowano wzór karty oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru dla każdego z działań.

**Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru dla działania
„Odnowa i rozwój wsi”**

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		
Wniosek nr: ..... złożony przez.....				
Nazwa operacji:.....				
Działanie PROW	Lokalne kryteria wyboru operacji	Możliwa punktacja	Przyznana ocena	
Odnowa i rozwój wsi	Kryteria główne	Wykonalność operacji – operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę: osiągnięcie założonych wskaźników, w założonym czasie i przy założonych kosztach	0-1 pkt.	
		Realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych określonych LSR Doliny Karpia	0-3 pkt.	
		Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów	0-3 pkt	
		Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji	Wnioskowana kwota stanowi: – powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji – 1 pkt., – od 50 do 80% maksymalnej kwoty dotacji – 2 pkt., – poniżej 50 % maksymalnej kwoty dotacji – 3 pkt.	
		Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wdrażania LSR	0-3 pkt.	
	Kryteria dodatkowe	Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy	– wkład własny równy minimalnemu wymaganemu – 1 pkt., – do 10% włącznie powyżej wkładu minimalnego – 2 pkt., – więcej niż 10 % powyżej wkładu minimalnego – 3 pkt.	
		Projekt stanowi dobry wzór do naśladowania dla innych wnioskodawców	0-1 pkt.	

	Udział innych partnerów w realizacji operacji	- operacja będzie realizowana tylko przez wnioskodawcę – 1 pkt., - operacja będzie realizowana z udziałem 1 partnera – 2 pkt., - operacja będzie realizowana z udziałem 2 lub więcej partnerów – 3 pkt.	
	Zasięg oddziaływania operacji	- miejscowość – 1 pkt., - gmina - 2 pkt., - obszar LGD – 3 pkt.	
	Wpływ projektu na promocję obszaru LGD poza jego granicami	- projekt jest neutralny pod względem promowania obszaru objętego LSR – 0 pkt - projekt przyczynia się do upowszechniania wiedzy o obszarze objętym LSR, promuje jego walory – 1 pkt.,	
	Trwałość efektów projektu	- efekty projektu będą funkcjonowały w okresie krótszym niż 5 lat od zakończenia jego realizacji – 0 pkt. - efekty projektu będą funkcjonowały w okresie min. 5 lat od zakończenia jego realizacji – 1 pkt.	
	Promowanie produktu lokalnego	- projekt nie promuje w sposób szczególny żadnego z lokalnych produktów – 0 pkt. - projekt promuje lokalne produkty (np. kulinarne, lokalne rzemiosło, lokalne usługi) – 1 pkt.	
MAKSYMALNA ILOŚĆ PUNKTÓW MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA		SUMA PUNKTÓW	
Uzasadnienie niewykonania operacji (jedynie w przypadku przyznania 0 pkt. w kryterium „Wykonalność operacji”)			
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY:			
MIEJSCE:		DATA:	
			CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD, pozostałe pola wypełnia oceniający - Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W kryterium ogólnym „Wykonalność operacji” przyznanie 0 pkt. skutkuje odrzuceniem operacji
- W kolumnie „Przyznana ocena” należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru dla działania „Małe projekty”

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		
Wniosek nr: ..... złożony przez.....				
Nazwa operacji:.....				
Działanie PROW	Lokalne kryteria wyboru operacji	Możliwa punktacja	Przyznana ocena	
Małe projekty	Kryteria główne	Wykonalność operacji – operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę: osiągnięcie założonych wskaźników, w założonym czasie i przy założonych kosztach	0-1 pkt.	
		Realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych określonych LSR Doliny Karpią	0-3 pkt.	
		Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów	0-3 pkt.	
		Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji	Wnioskowana kwota stanowi: – powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji – 1 pkt., – od 50 do 80% maksymalnej kwoty dotacji – 2 pkt., – poniżej 50 % maksymalnej kwoty dotacji – 3 pkt.	
		Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wdrażania LSR	0-3 pkt.	
	Kryteria dodatkowe	Projekt stanowi dobry wzór do naśladowania dla innych wnioskodawców	0-1 pkt.	
		Udział innych partnerów w realizacji operacji	– operacja będzie realizowana tylko przez wnioskodawcę – 1 pkt., – operacja będzie realizowana z udziałem 1 partnera – 2 pkt., – operacja będzie realizowana z udziałem 2 lub więcej partnerów – 3 pkt.	
		Zasięg oddziaływania operacji	– miejscowość – 1 pkt., – gmina - 2 pkt., – obszar LGD – 3 pkt.	

	Wpływ projektu na promocję obszaru LGD poza jego granicami		- projekt jest neutralny pod względem promowania obszaru objętego LSR – 0 pkt - projekt przyczynia się do upowszechniania wiedzy o obszarze objętym LSR, promuje jego walory – 1 pkt.,	
	Trwałość efektów projektu		- efekty projektu będą funkcjonowały w okresie krótszym niż 5 lat od zakończenia jego realizacji – 0 pkt. - efekty projektu będą funkcjonowały w okresie min. 5 lat od zakończenia jego realizacji – 1 pkt.	
	Promowanie produktu lokalnego		- projekt nie promuje w sposób szczególny żadnego z lokalnych produktów – 0 pkt. - projekt promuje lokalne produkty (np. kulinarne, lokalne rzemiosło, lokalne usługi) – 1 pkt.	
	Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpia”, opisane w LSR, w specyfice obszaru		- projekt nie zakłada wykorzystywania lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 0 pkt., - projekt wykorzystuje po części lokalne zasoby obszaru objętego LSR – 1 pkt., - projekt opiera się na wykorzystywaniu lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 2 pkt.	
	MAKSYMALNA ILOŚĆ PUNKTÓW MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA		SUMA PUNKTÓW	
Uzasadnienie niewykonalności operacji (jedynie w przypadku przyznania 0 pkt. w kryterium „Wykonalność operacji”)				
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY:				
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD, pozostałe pola wypełnia oceniający - Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W kryterium ogólnym „Wykonalność operacji” przyznanie 0 pkt. skutkuje odrzuceniem operacji
- W kolumnie „Przyznana ocena” należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru dla działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		
Wniosek nr: ..... złożony przez.....				
Nazwa operacji:.....				
Działanie PROW	Lokalne kryteria wyboru operacji	Możliwa punktacja	Przyznana ocena	
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Kryteria główne	Wykonalność operacji – operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę; osiągnięcie założonych wskaźników, w założonym czasie i przy założonych kosztach	0-1 pkt.	
		Realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych określonych LSR Doliny Karpia	0-3 pkt.	
		Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów	0-3 pkt	
		Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji	Wnioskowana kwota stanowi: – powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji – 1 pkt., – od 50 do 80% maksymalnej kwoty dotacji – 2 pkt., – poniżej 50 % maksymalnej kwoty dotacji – 3 pkt.	
		Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wdrażania LSR	0-3 pkt.	
	Kryteria dodatkowe	Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy	– wkład własny równy minimalnemu wymaganemu – 1 pkt., – do 10% włącznie powyżej wkładu minimalnego – 2 pkt., – więcej niż 10 % powyżej wkładu minimalnego – 3 pkt.	
		Innowacyjność projektu	– operacja nie wykorzystuje rozwiązań nowatorskich, niespotykanych dotychczas na obszarze „Doliny Karpia” – 0 pkt., – operacja wykorzystuje elementy nowatorskie na obszarze LGD „Dolina Karpia” – 1 pkt.	

	Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpią”, opisane w LSR, w specyfice obszaru	<ul style="list-style-type: none"> - projekt nie zakłada wykorzystywania lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 0 pkt., - projekt wykorzystuje po części lokalne zasoby obszaru objętego LSR – 1 pkt., - projekt opiera się na wykorzystywaniu lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 2 pkt. 	
	Zdolność projektu do późniejszego samofinansowania	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzona analiza finansowo-ekonomiczna nie wykazała zdolności do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji – 0 pkt., - przeprowadzona analiza finansowo-ekonomiczna wykazała zdolność do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji – 1 pkt. 	
	Realizacja operacji spowoduje utworzenie nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty)	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu nie zakłada utworzenia dodatkowych miejsc pracy – 0 pkt., - realizacja projektu zakłada utworzenie dodatkowo od 0,5 do 1,0 etatu – 1 pkt., - realizacja projektu zakłada utworzenie dodatkowo 1,5 etatu i więcej – 2 pkt. 	
	MAKSYMALNA ILOŚĆ PUNKTÓW MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA		SUMA PUNKTÓW
Uzasadnienie niewykonalności operacji (jedynie w przypadku przyznania 0 pkt. w kryterium „Wykonalność operacji”)			
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY:			
MIEJSCE:		DATA:	
		CZYTELNY PODPIS:	

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD, pozostałe pola wypełnia oceniający - Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W kryterium ogólnym „Wykonalność operacji” przyznanie 0 pkt. skutkuje odrzuceniem operacji
- W kolumnie „Przyznana ocena” należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru dla działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		
Wniosek nr: ..... złożony przez.....				
Nazwa operacji:.....				
Działanie PROW	Lokalne kryteria wyboru operacji	Możliwa punktacja	Przyznana ocena	
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Kryteria główne	Wykonalność operacji – operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę: osiągnięcie założonych wskaźników, w założonym czasie i przy założonych kosztach	0-1 pkt.	
		Realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych określonych LSR Doliny Karpia	0-3 pkt.	
		Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów	0-3 pkt	
		Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji	Wnioskowana kwota stanowi: – powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji – 1 pkt., – od 50 do 80% maksymalnej kwoty dotacji – 2 pkt., – poniżej 50 % maksymalnej kwoty dotacji – 3 pkt.	
		Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wdrażania LSR	0-3 pkt.	
	Kryteria dodatkowe	Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy	– wkład własny równy minimalnemu wymaganemu – 1 pkt., – do 10% włącznie powyżej wkładu minimalnego – 2 pkt., – więcej niż 10 % powyżej wkładu minimalnego – 3 pkt.	
		Innowacyjność projektu	– operacja nie wykorzystuje rozwiązań nowatorskich, niespotykanych dotychczas na obszarze „Doliny Karpia” – 0 pkt., – operacja wykorzystuje elementy nowatorskie na obszarze LGD „Dolina Karpia” – 1 pkt.	

	Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpia”, opisane w LSR, w specyfice obszaru	<ul style="list-style-type: none"> - projekt nie zakłada wykorzystywania lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 0 pkt., - projekt wykorzystuje po części lokalne zasoby obszaru objętego LSR – 1 pkt., - projekt opiera się na wykorzystywaniu lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 2 pkt. 	
	Zdolność projektu do późniejszego samofinansowania	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzona analiza finansowo-ekonomiczna nie wykazała zdolności do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji – 0 pkt., - przeprowadzona analiza finansowo-ekonomiczna wykazała zdolność do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji – 1 pkt. 	
	Realizacja operacji spowoduje utworzenie nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty)	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu nie zakłada utworzenia dodatkowych miejsc pracy – 0 pkt., - realizacja projektu zakłada utworzenie dodatkowo od 0,5 do 1,0 etatu – 1 pkt., - realizacja projektu zakłada utworzenie dodatkowo 1,5 etatu i więcej – 2 pkt. 	
MAKSYMALNA ILOŚĆ PUNKTÓW MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA		SUMA PUNKTÓW	
Uzasadnienie niewykonania operacji (jedynie w przypadku przyznania 0 pkt. w kryterium „Wykonalność operacji”)			
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY:			
MIEJSCE:		DATA:	CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD, pozostałe pola wypełnia oceniający - Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W kryterium ogólnym „Wykonalność operacji” przyznanie 0 pkt. skutkuje odrzuceniem operacji
- W kolumnie „Przyznana ocena” należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Warto zaznaczyć, że prócz kryteriów lokalnych, wniosek musi spełniać wszystkie wymogi narzucone przez rozporządzenia dotyczące poszczególnych działań. Kryteria lokalne różnią się nieco w poszczególnych LGD, natomiast kryteria centralne są wspólne dla wszystkich.

Jak wspomniano, po ocenie wg spełniania kryteriów lokalnych projekty zostają wpisane na listę rankingową, z której zostaje sporządzony i zatwierdzony przez Radę protokół. Jeśli jednak dany projekt nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów na tym etapie oceny (np. 60% ogólnej puli) zostaje odrzucony. Ostateczny wybór operacji, które mają być realizowane w ramach lokalnej strategii rozwoju dokonywany jest w formie uchwały Rady, podjętej zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania. Głosowania są jawne.

Wyłączenie członka Rady od udziału w wyborze projektów

Wykluczenie członka Rady następuje w formie uchwały Rady przyjętej w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów podjętym na wniosek zainteresowanego lub innego członka Rady. Aby zapobiec sytuacjom, w których członkowie Rady ocenialiby operacje złożone przez wnioskodawców, z którymi są w pewnych formalnych lub nieformalnych zależnościach, uzasadniających wątpliwość co do ich bezstronności w procesie oceny i wyboru, przed rozpoczęciem oceny zgodności danej operacji z LSR, jak również na późniejszym etapie oceny wg lokalnych kryteriów wyboru, oceniający składa oświadczenie o bezstronności oraz poufności wg poniższego wzoru:

DEKLARACJA POUFNOŚCI I BEZSTRONNOŚCI

Imię i nazwisko oceniającego:

Instytucja organizująca konkurs: LGD „Dolina Karpia”

Niniejszym oświadczam, że:

- zapoznałem/zapoznałam się z Regulaminem Rady LGD „Dolina Karpia”,
- nie pozostaję w związku małżeńskim ani w faktycznym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia i nie jestem związany/a z tytułu przysposobienia, opieki, kurateli z wnioskodawcą/jego zastępcami prawnymi lub członkami władz osoby prawnej ubiegającej się o udzielenie dofinansowania. W przypadku stwierdzenia takiej zależności zobowiązuję się do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Przewodniczącego Rady LGD „Dolina Karpia” i wycofania się z oceny danej operacji,
- przed upływem trzech lat od daty rozpoczęcia niniejszego posiedzenia Rady nie pozostawałem/łam w stosunku pracy lub zlecenia z wnioskodawcą ani nie byłem/łam członkiem władz osoby prawnej ubiegającej się o dofinansowanie. W przypadku stwierdzenia takiej zależności zobowiązuję się do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Przewodniczącego Rady LGD „Dolina Karpia” i wycofania się z oceny danej operacji,
- nie pozostaję z wnioskodawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do mojej bezstronności. W przypadku stwierdzenia takiej zależności zobowiązuję się do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Przewodniczącego Rady LGD „Dolina Karpia” i wycofania się z oceny danej operacji
- zobowiązuję się, że będę wypełniać moje obowiązki w sposób uczciwy i sprawiedliwy, zgodnie z posiadaną wiedzą,
- zobowiązuję się również nie zatrzymywać kopii jakichkolwiek pisemnych lub elektronicznych informacji,
- zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy i zaufaniu wszystkich informacji i dokumentów ujawnionych mi lub wytworzonych przeze mnie lub przygotowanych przeze mnie w trakcie lub jako rezultat oceny i zgadzam się, że informacje te powinny być użyte tylko dla celów niniejszej oceny i nie mogą zostać ujawnione stronom trzecim.

dnia .....-.....- 200 r.

miejsce: .....

podpis:.....

Procedura odwołania od decyzji Rady LGD w sprawie wyboru operacji

Od decyzji Rady każdemu wnioskodawcy przysługuje w ciągu 7 dni kalendarzowych od otrzymania pisma informującego o nie zakwalifikowaniu operacji do dofinansowania prawo do odwołania się od niej. Odwołanie musi być rozpatrzone w tym samym naborze. Jedynym organem uprawnionym do rozpatrzenia takiego wniosku jest Rada, która może skierować projekt do ponownej oceny zgodności z LSR, lub ponownej oceny wg kryteriów wyboru. W tym samym terminie wnioskodawcy przysługuje prawo wglądu do protokołu oceny w siedzibie Biura LGD. Kolejna decyzja Rady jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie operacji pozostanie bez rozpatrzenia w przypadku gdy: będzie wniesiony po upływie ww. terminu 7 dni; będzie wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący wnioskodawcą, którego wniosek o dofinansowanie operacji podlegał ocenie lub nie będzie zawierał pisemnego uzasadnienia

Jeśli wniosek o dofinansowanie operacji w wyniku ponownego rozpatrzenia uzyska liczbę punktów, która kwalifikowałaby go do objęcia dofinansowaniem w danym naborze, zyska prawo dofinansowania w ramach dostępnych środków.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie konkretnej operacji będzie mógł zostać złożony tylko jeden raz na każdym z etapów oceny. O wynikach ponownego rozpatrzenia wniosku wnioskodawca zostanie poinformowany w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia posiedzenia Rady, na którym wniosek zostanie rozpatrzony.

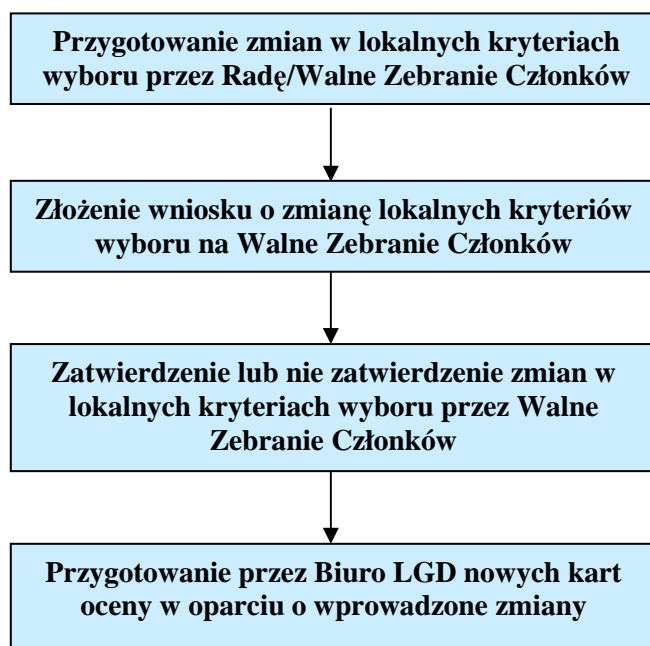
Procedura zmiany lokalnych kryteriów wyboru operacji

W toku zmieniających się uwarunkowań i potrzeb obszaru oraz samej LGD „Dolina Karpia”, lokalne kryteria wyboru, podobnie jak sama LSR, mogą ewoluować w czasie, co będzie mogło spowodować konieczność ich zmiany lub pewnej modyfikacji. W razie wystąpienia takiej konieczności, spowodowanej np. nie przyniesieniem oczekiwanych rezultatów lub wręcz niekorzystnym sposobem realizacji polityki wsparcia LGD zapisanej w LSR, gdy istnieje obawa niewykorzystania środków ze względu na zbyt duże ograniczenia w dostępie do nich itd., Organ Decyzyjny Stowarzyszenia (Rada) ma prawo do zmiany kryteriów lokalnych wyboru projektów.

Procedura zmiany lokalnych kryteriów została sformułowana już na etapie opracowania LSR, tak, aby istniała pewność ewentualnego uruchomienia w przyszłości swoistego mechanizmu naprawczego, kiedy zaistnieje konieczność rozwiązania ujawnionego problemu. Zawsze jednak taka zmiana stanowi kompetencję Walnego Zebrania Członków LGD, a jednocześnie Rada LGD ma prawo wnioskowania o zmianę tych kryteriów wraz z uzasadnieniem i nową propozycją

kryteriów. Aprobata zmiany odbywa się poprzez uzyskanie zwykłej większości głosów Walnego Zebrania Członków LGD. Wniosek wraz z pisemnym uzasadnieniem jest rozpatrzony zawsze na najbliższym Walnym Zebraniu Członków. W przypadku zmiany lokalnych kryteriów wyboru będą one obowiązywać wyłącznie dla konkursów ogłoszonych po dniu zatwierdzenia zmian.

Schemat 3. Procedura zmiany lokalnych kryteriów wyboru operacji

10. Budżet LSR dla każdego roku jej realizacji

Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju doliny Karpia został określony w oparciu o możliwe maksymalne progi wsparcia, przewidziane w dokumentach programowych określających zasady wdrażania podejścia Leader w ramach PROW.

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2006 na obszarze objętym LSR zameldowanych było 54 828 osób.

W związku z powyższym przyjęto algorytm:

- Projekty w ramach osi 3. oraz „małe projekty” (oś Leader):
  - możliwa wartość dofinansowania stanowi wynik iloczynu liczb 54 828 i 116 i jest wartością wyrażoną w złotych,
  - $54\,828 \times 116 = 6\,360\,048$ zł,
- Realizacja projektów współpracy: $3 \text{ zł} \times 54\,828 \text{ zł} = 164\,484 \text{ zł}$
  - możliwa wartość dofinansowania stanowi wynik iloczynu liczb 54 828 i 3 i jest wartością wyrażoną w złotych,
  - $54\,828 \times 3 = 164\,484$ zł
- Działania związane z funkcjonowaniem LGD:
  - możliwa wartość dofinansowania stanowi wynik iloczynu liczb 54 828 i 29 i jest wartością wyrażoną w złotych,
  - $54\,828 \times 29 = 1\,590\,012$ zł

Uwzględniono zasadę, zgodnie z którą koszty bieżące LGD nie przekraczają 15% kosztów wartości budżetu LSR.

Przeprowadzono także podział środków na poszczególne typy operacji w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust.1 pkt 21 Ustawy z dnia 7 marca 2007 o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju Obszarów Wiejskich. Podział ten jest zdeterminowany przez charakter, treść poszczególnych celów wskazanych w LSR, a także zawartość planowanych do realizacji w ramach wdrażania LSR przedsięwzięć. Poniżej budżet należy rozpatrywać w ścisłym związku z zapisami rozdziału 4. LSR. W odniesieniu do wdrażania LSR w kolejnych latach, przyjęto zasadę tzw. inicjowania (rok 2009), pełnego wdrażania (lata 2010 – 2014) oraz wygaszania procesu wdrażania LSR (rok 2015).

Poniższa tabela prezentuje podział środków w ramach działań związanych z bezpośrednim wdrażaniem LSR:

Tabela 15. Podział środków przeznaczonych na wdrażanie LSR

	odnowa (zł)	różnicowanie (zł)	mikro (zł)	małe projekty (zł)	liczba mieszkańców	Razem
Wdrażanie LSR	3 513 883,60	636 004,80	793 770,60	1 416 389,00	54 828,00	6 360 048,00
Realizacja LSR (w układzie procentowym)	55,25%	10,00%	12,48%	22,27%	--	--
Średnia wartość operacji	219 617,73	24 461,72	44 098,37	22 131,08		

Podział środków dostępnych na działania związane z funkcjonowaniem Lokalnej Grupy Działania łączna dostępna kwota dofinansowania (1 590 012 zł) została podzielona następująco:

- Na koszty bieżące związane z funkcjonowaniem LGD (koszty wynagrodzeń i koszty funkcjonowania biuro) wyznaczono kwotę 980 tys. zł w latach 2009 – 2015 (12% wartości planowanych refundacji),
- Na pozostałe działania realizowane przez LGD w ramach wdrażania przedsięwzięć określonych w rozdziale 4 wyznaczono indykatywną kwotę 610 012,00 zł.

Środki na wdrażanie projektów współpracy w ramach LSR określono maksymalną możliwą kwotą refundacji i wynosi ona 164 484 zł.

Poniższa tabela prezentuje budżet LSR w całym okresie jej wdrażania w ujęciu rocznym, przy uwzględnieniu podziałów wskazanych powyżej.

Tabela 16. Budżet w podziale na typy operacji w całym okresie wdrażania LSR

Rok	Kategoria Kosztu/ wydatku	Działania osi 4 Leader											Razem	
		4.1/413					4.21			4.31				
		Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					Wdrażanie projektów współpracy			Funkcjonowanie lokalnej grupy działania				Os 4
		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 4.1/413	Przygotowanie projektów współpracy	Realizacja projektów współpracy	Razem	Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem		
4.21	4.31													
2009	Całkowite	106 000,00	132 000,00	386 666,67	157 142,86	519 000,00	0,00	0,00	0,00	102 000,00	104 040,00	206 040,00	725 040,00	
	Kwalifikowalne	106 000,00	132 000,00	386 666,67	157 142,86	519 000,00	0,00	0,00	0,00	102 000,00	104 040,00	206 040,00	725 040,00	
	Do refundacji	53 000,00	66 000,00	290 000,00	110 000,00	519 000,00	0,00	0,00	0,00	102 000,00	104 040,00	206 040,00	725 040,00	
2010	Całkowite	318 000,00	396 882,00	1 171 293,33	457 142,86	1 555 911,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 833 911,00	
	Kwalifikowalne	318 000,00	396 882,00	1 171 293,33	457 142,86	1 555 911,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 833 911,00	
	Do refundacji	159 000,00	198 441,00	878 470,00	320 000,00	1 555 911,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 833 911,00	
2011	Całkowite	318 000,00	396 882,00	1 171 293,33	457 142,86	1 555 911,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 833 911,00	
	Kwalifikowalne	318 000,00	396 882,00	1 171 293,33	457 142,86	1 555 911,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 833 911,00	
	Do refundacji	159 000,00	198 441,00	878 470,00	320 000,00	1 555 911,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 833 911,00	
2012	Całkowite	265 000,00	330 736,00	976 077,33	385 714,29	1 299 926,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 577 926,00	
	Kwalifikowalne	265 000,00	330 736,00	976 077,33	385 714,29	1 299 926,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 577 926,00	
	Do refundacji	132 500,00	165 368,00	732 058,00	270 000,00	1 299 926,00	0,00	40 000,00	40 000,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 577 926,00	
2013	Całkowite	265 009,60	331 041,20	979 847,47	385 714,29	1 302 911,00	0,00	44 484,00	44 484,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 585 395,00	
	Kwalifikowalne	265 009,60	331 041,20	979 847,47	385 714,29	1 302 911,00	0,00	44 484,00	44 484,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 585 395,00	
	Do refundacji	132 504,80	165 520,60	734 885,60	270 000,00	1 302 911,00	0,00	44 484,00	44 484,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	1 585 395,00	
2014	Całkowite	0,00	0,00	0,00	180 555,71	126 389,00	0,00	0,00	0,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	364 389,00	
	Kwalifikowalne	0,00	0,00	0,00	180 555,71	126 389,00	0,00	0,00	0,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	364 389,00	
	Do refundacji	0,00	0,00	0,00	126 389,00	126 389,00	0,00	0,00	0,00	150 000,00	88 000,00	238 000,00	364 389,00	
2015	Całkowite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	128 000,00	65 972,00	193 972,00	193 972,00	
	Kwalifikowalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	128 000,00	65 972,00	193 972,00	193 972,00	
	Do refundacji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	128 000,00	65 972,00	193 972,00	193 972,00	
2009 - 2015	Całkowite	1 272 009,60	1 587 541,20	4 685 178,13	2 023 412,87	6 360 048,00	0,00	164 484,00	164 484,00	980 000,00	610 012,00	1 590 012,00	8 114 544,00	
	Kwalifikowalne	1 272 009,60	1 587 541,20	4 685 178,13	2 023 412,87	6 360 048,00	0,00	164 484,00	164 484,00	980 000,00	610 012,00	1 590 012,00	8 114 544,00	
	Do refundacji	636 004,80	793 770,60	3 513 883,60	1 416 389,00	6 360 048,00	0,00	164 484,00	164 484,00	980 000,00	610 012,00	1 590 012,00	8 114 544,00	

11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR

Niniejsza Lokalna Strategia Rozwoju obszaru Doliny Karpia powstała z potrzeby weryfikacji i aktualizacji dokumentu Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich, opracowanej w 2006 roku. Aktualizacja zapisów Strategii wiązała się z koniecznością dostosowania dokumentu do wymagań określonych w: *Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 roku w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. Nr 103 poz. 659)*, wytycznych PROW na lata 2007-2013 oraz do aktualnej sytuacji LGD, uwzględniając poszerzenie zawiązanego partnerstwa.

Przygotowaniu dokumentu ZSROW (opracowanego w ramach projektu „Dolina Karpia - spójny rozwój cywilizacyjny 6 Gmin, dzięki opracowaniu ZSROW i utworzeniu LGD”) towarzyszył szereg kompleksowych działań. Liderem projektu była gmina Zator, która w dniu 9.01.2006 r. zawarła umowę ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER z Cieszyna na opracowanie ZSROW dla Doliny Karpia, poprzedzone przeprowadzeniem analiz, ekspertyz, warsztatów, szkoleń, konferencji oraz powołanie Lokalnej Grupy Działania. Działania te zostały pomyślnie zrealizowane, zaś poniżej zaprezentowano szczegółowy opis procesu konsultacji społecznych przeprowadzonych na potrzeby powstania wcześniejszej wersji Strategii.

Opis procesu powstawania strategii stanowi zarazem opis budowy międzysektorowego partnerstwa lokalnego w Dolinie Karpia. Do udziału w tym procesie zaproszono bowiem przedstawicieli szerokiego spektrum środowisk, instytucji oraz organizacji i w związku z tym osiągnięto cel pełnej reprezentacji wszystkich sektorów, zarówno w powstałym Stowarzyszeniu Dolina Karpia – Lokalnej Grupie Działania, jak w procesie diagnostycznym i planistycznym przy budowie Strategii. Trzeba podkreślić, że budowa partnerstwa lokalnego w sześciu pierwotnie gminach Doliny Karpia miała dwa wymiary – po pierwsze konieczne było działanie na rzecz integracji i współpracy środowisk reprezentujących poszczególne gminy, drugi wymiar stanowiło stworzenie podstaw dla współpracy międzysektorowej, a w szczególności sektora samorządowego, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców. Ustanowiony skład oraz statut Stowarzyszenia Dolina Karpia, a także charakter opracowanej wtedy Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich wskazują, że pierwszy etap budowy szerokiego partnerstwa w Dolinie Karpia zakończony został sukcesem.

Poniżej zaprezentowano wszystkie wykorzystane przy tworzeniu ZSROW w 2006 r. narzędzia konsultacji społecznych oraz budowy międzysektorowego partnerstwa lokalnego. Szczegółowy

wykaz wszystkich spotkań wraz z podaniem miejsca i czasu trwania spotkania oraz liczby uczestników znajduje się w rozdziale 1. niniejszego opracowania.

Narzędzia konsultacji społecznych ZSROW oraz budowania partnerstwa dla Doliny Karpia:

– **4 szkolenia dla Grupy Wsparcia Eksperckiego.**

Przeprowadzono szkolenia grupy 36 osób z następującej tematyki: zasady partnerstwa i cele strategiczne programu LEADER+, metody pracy, organizacji i zarządzania grupą, metody rozwiązywania i unikania konfliktów, monitoring i ewaluacja projektów. Szkolenia miały na celu dostarczenie grupie narzędzi do efektywnego działania na rzecz rozwoju lokalnego – tworzenia zespołów projektowych oraz skutecznego implementowania przedsięwzięć. Szkolenia były prowadzone metodami warsztatowymi, a trenerzy mieli za zadanie pracować w oparciu o konkretne problemy i możliwości ich rozwiązania w Dolinie Karpia. Chodziło o zebranie od osób wytypowanych do GWE informacji na temat zasadniczych barier rozwojowych Doliny Karpia, a także o próbę pracy w doniesieniu do pomysłów na projekty służące przełamaniu tych barier. Szkolenia wykazały niski początkowo stopień integracji osób, które podjęły decyzję o zaangażowaniu w projekt, a także brak świadomości tego, że współdziałanie na terenie Doliny Karpia może przynieść wymierne efekty społeczne i gospodarcze. Fakt, że w ramach całego cyklu szkoleń pracowała jedna grupa uczestników, znacząco przyczynił się do zmiany tego nastawienia, a także do budowy szerokiej grupy osób, które jednoznacznie wskazują chęć podjęcia współpracy i wspierania realizacji projektów proponowanych do realizacji w ramach Strategii.

– **12 spotkań informacyjnych z mieszkańcami.**

W ramach procesu przygotowania ZSROW przeprowadzono 12 spotkań, po 2 w każdej z gmin zaangażowanych w projekt. Mieszkańcy byli zapraszani na spotkania przy wykorzystaniu szerokiej akcji plakatowej oraz poprzez witryny internetowe urzędów gmin. Działania te miały na celu dostarczenie mieszkańcom Doliny Karpia podstawowego pakietu informacji na temat Pilotażowego Programu Leader+ i Inicjatywy Wspólnotowej Leder+, a także zdobycie możliwie wielu informacji na temat identyfikowanych przez mieszkańców mocnych i słabych stron Doliny Karpia. Wszystkie spotkania, o ile pozwalała na to frekwencja, po przeprowadzeniu części informacyjnej, miały charakter warsztatów strategicznych, podczas których prowadzący ekspert zbierał i na bieżąco analizował informacje na tablicy flip-chart. Zadaniem eksperta było opracowanie uzyskanych informacji syntetycznie w formie raportu. Seria 12 spotkań pozwoliła na uzyskanie niezwykle bogatego materiału dla opracowania

analizy SWOT obszaru – mieszkańcy wskazywali bardzo konkretne problemy, których rozwiązanie miało pozwolić na zwiększenie dynamiki rozwoju obszaru. Jednocześnie uczestnicy spotkań bardzo często wskazywali na potrzebę realizacji konkretnych projektów. Usystematyzowanie tego materiału stanowiło główną podstawę dla przygotowania części planistycznej ZSRW – wyznaczenia celów strategicznych i celów operacyjnych.

– **12 dyżurów eksperckich dla lokalnych liderów.**

W ramach realizacji projektu odbyło się 12 dyżurów, na które zostali osobiście (w formie listownej) zaproszeni przedstawiciele środowisk opiniotwórczych Doliny Karpia. W spotkaniach udział wzięli radni, sołtysi, przedsiębiorcy, przedstawiciele stowarzyszeń i towarzystw działających na obszarze projektu. Dyżury miały na celu przekazanie lokalnym liderom podstawowego pakietu informacji na temat PPL+ i IW Leader+, a także budowę „dobrej” atmosfery społecznej (szerokiego poparcia) dla powstającej Lokalnej Grupy Działania oraz realizacji strategii. Jednocześnie ekspert miał za każdym razem za zadanie prowadzić indywidualny wywiad z liderami uczestniczącymi w dyżurze, który miał służyć zebraniu możliwie dużej ilości informacji koniecznych dla pełnego obrazu mocnych i słabych stron Doliny Karpia zaprezentowanych następnie w analizie SWOT. Trzeba podkreślić, że założone efekty dyżurów eksperckich zostały osiągnięte, a część liderów, którzy wzięli udział w spotkaniach włączyło się i zaangażowało w prace nad utworzeniem Stowarzyszenia Dolina Karpia, co zdecydowanie wzmocniło jego wiarygodność i potencjał.

– **3 sektorowe spotkania informacyjne.**

Zorganizowano spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz z młodzieżą. Spotkania miały na celu przekazanie kluczowych informacji o programie Leader+ oraz o realizowanym projekcie. Jednocześnie konieczne było wskazanie roli jaką poszczególne sektory mają do odegrania w wieloletnim programie rozwoju Doliny Karpia – konieczności zaangażowania w realizację projektów, w tym w szczególności w partnerskie – wspólne wdrażanie przedsięwzięć. Wskazywano także na korzyści i możliwości wynikające zarówno z szerokiego, długofalowego partnerstwa w celu poprawy jakości życia na obszarze wiejskim, jak i z partnerstwa zawiązywanego na potrzeby realizacji konkretnego przedsięwzięcia. Eksperci zbierali także informacje służące opracowaniu analizy SWOT obszaru jak i przedsięwzięć, które mogą przyczynić się do rozwoju Doliny Karpia. Jako słabe strony wskazywano złą jakość dróg oraz brak pełnego wykorzystania

zbiorników wodnych i stawów oraz unikatowego dziedzictwa przyrody i historii. Skład ówczesnego Zarządu Stowarzyszenia Dolina Karpia wskazał na osiągnięcie efektu uczestnictwa przedstawicieli trzech sektorów we wspólnym przedsięwzięciu mającym na celu rozwój lokalny (długofalowe partnerstwo dla realizacji wspólnego programu działania).

– **1 podsumowujący warsztat strategiczny.**

Główne spotkanie odbyło się w celu przedstawienia zarówno wyników prac badawczych oraz analizy SWOT, jak również proponowanych kierunków rozwoju Doliny Karpia. Fakt, że w spotkaniu wzięły udział 43 osoby (mimo tego, że odbywało się ono od godziny 13) reprezentujące wszystkie środowiska, w tym organizacje pozarządowe, przedsiębiorców, władze samorządowe oraz wszystkie gminy, świadczył o dużym zainteresowaniu partnerskim modelem stymulowania rozwoju Doliny Karpia, a także o wysokim poziomie zaangażowania w proces budowy wspólnego programu rozwoju. W trakcie spotkania w wyniku publicznej debaty dyskutowano poszczególne zapisy oraz uzupełniano listę projektów możliwych do realizacji. W ten sposób wszystkie instytucje i osoby zainteresowane realizacją celów strategicznych i operacyjnych określonych w Strategii były przekonane o możliwości ich skutecznego osiągnięcia.

– **2 warsztaty statutowe dla powstania Stowarzyszenia Dolina Karpia.**

Przeprowadzono dwa spotkania, które miały na celu opracowanie statutu oraz założenie, a następnie wyłonienie władz Stowarzyszenia Dolina Karpia. Terminy spotkań ustalono na podsumowującym warsztacie strategicznym. Liczna obecność mieszkańców Doliny Karpia reprezentujących różnorodne środowiska oraz wszystkie gminy na obu spotkaniach świadczyła o dużej woli współdziałania w ramach stowarzyszenia na rzecz realizacji opracowanej strategii. Jednocześnie zapisy statutu zagwarantowały sprawne działanie Stowarzyszenia Dolina Karpia, a równomierna reprezentacja wszystkich sektorów w Zarządzie świadczyła o partnerskim charakterze zarówno organizacji jak i przyjętego programu działania.

– **Badania ankietowe wśród mieszkańców Doliny Karpia.**

W celu zebrania możliwie szerokiego materiału dla opracowania analizy SWOT oraz wyboru kluczowych kierunków rozwoju przeprowadzono szerokie badania ankietowe wśród mieszkańców Doliny Karpia. 10 000 ankiet zostało rozesłanych lub rozdanych mieszkańcom, osiągnięto zwrot na poziomie 872 ankiet. Materiał stanowił ważne źródło dla wskazania i usystematyzowania zasadniczych słabych stron Doliny Karpia

oraz celów strategicznych i operacyjnych Strategii. Należy podkreślić, że zasadnicze problemy rozwojowe wskazane w badaniach związane są ze stanem podstawowej infrastruktury technicznej (drogi) i leżą poza zasięgiem działania Stowarzyszenia Dolina Karpia (z wyjątkiem możliwości podejmowania działań promocyjnych lub inicjowania wspólnych wystąpień).

– **2 analizy eksperckie.**

Opracowanie analiz miało na celu zbadanie potencjału Doliny Karpia pod względem zasobów naturalnych, środowiska przyrodniczego, zasobów ludzkich, a także potencjału gospodarczego i kulturowego tego obszaru ze szczególnym uwzględnieniem takich zagadnień jak: dziedzictwo kulturowe, lokalna przedsiębiorczość, rzemiosło, produkt lokalny oraz baza dla rozwoju turystyki. W opracowaniach zawarto analizy dotyczące poszczególnych gmin, jak i ogólne wnioski dotyczące całego terenu Doliny Karpia. Analizy stanowiły materiał dodatkowo wspomagający opracowanie analizy SWOT oraz kierunków rozwoju w ramach opracowanej Strategii. Analizy wskazały na duże możliwości Doliny Karpia zarówno w kontekście rozwoju gospodarczego jak i społecznego oraz konieczność wzmocnienia wykorzystania potencjału turystycznego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Metodologia opracowania analiz oprócz wykorzystania dokumentów źródłowych i opracowań statystycznych wzbogacona została o materiał z wywiadów indywidualnych przeprowadzonych w Dolinie Karpia oraz telefonicznie.

Proces aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru Doliny Karpia (wcześniej ZSRROW) oparto na założeniach:

- Zachowania ciągłości procesu planowania strategicznego (tj. ocenie stanu obecnego, analizie barier w realizacji strategii oraz weryfikacji i identyfikacji ew. nowych zadań strategicznych);
- Dostosowania zapisów Strategii do nowych uwarunkowań społeczno-gospodarczych (zmian na obszarze objętym LSR, zmian założeń planów rozwoju na szczeblu regionalnym, wymogów *Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 roku w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. Nr 103 poz. 659)*, wytycznych PROW na lata 2007-2013 itp.);
- Aktywizacji i kontynuacji współpracy środowisk lokalnych gmin Doliny Karpia – spełnienia zasady partnerstwa w procesie planowania rozwoju lokalnego.

Prace związane z aktualizacją LSR przeprowadzono w okresie październik-listopad 2008 r., zgodnie z umową podpisaną pomiędzy Gminą Spytkowice, a Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER z Cieszyna. Tym razem to właśnie Gmina Spytkowice przyjęła na siebie rolę lidera w zawiązanym partnerstwie na potrzeby opracowania LSR, co zostało zgodnie ustalone przez wszystkich jego przedstawicieli. Umowę zawarto w dniu 01.10.2008 r. w Spytkowicach i zgodnie z jej zapisami Stowarzyszenie DELTA PARTNER zobowiązało się do dokonania „aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru „Dolina Karpia” obejmującego gminy: Spytkowice, Zator, Przeciszów, Brzeźnica, Osiek, Polanka Wielka, Tomice”. W zakresie niezbędnym do prawidłowego opracowania dokumentu Wykonawca zobowiązał się również m.in. do przeprowadzenia pięciu spotkań warsztatowo-szkoleniowych oraz szerokich konsultacji społecznych. W pracach, które zostały później przeprowadzone, uczestniczyli przedstawiciele władz gmin, radni, urzędnicy samorządowi, a także reprezentanci lokalnych przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz osoby prywatne.

Serie spotkań warsztatowo-szkoleniowych odbyły się odpowiednio w gminach:

- Spytkowice 07.10.2008 r., liczba uczestników 7;
- Spytkowice 21.10.2008 r., liczba uczestników 12 (na podstawie list obecności);
- Tomice 21.10.2008 r.; liczba uczestników 42 (na podstawie list obecności);
- Zator 06.11.2008 r. liczba uczestników 10 (na podstawie list obecności);
- Spytkowice 07.11.2008 r. liczba uczestników 7.

W spotkaniach tych, każdorazowo brała udział kilkudziesięcioosobowa grupa osób, o częściowo zmiennym składzie. Uczestnicy przedsięwzięcia solidarnie dbali o to, aby za każdym razem, spośród wszystkich zainteresowanych, w warsztatach uczestniczyła grupa osób reprezentujących wszystkie gminy oraz różne środowiska z obszaru LGD.

Autorzy dokumentu duży nacisk położyli na możliwość twórczego działania przedstawicieli społeczeństwa lokalnego, wykorzystania ich wiedzy i doświadczeń. Podstawowe prace analityczne, diagnostyczne oraz dotyczące konstrukcji dokumentu końcowego wykonało S.W.I.G. DELTA PARTNER, przy ścisłej współpracy z przedstawicielami Stowarzyszenia „Dolina Karpia”, pracownikami urzędów gminy oraz lokalnymi instytucjami pozarządowymi i aktywistami - osobami zaangażowanymi w podejmowanie działań na rzecz rozwoju swych gmin. W tak uspołecznionym sposobie współpracy zaproszeni do eksperci pełnili jedynie rolę partnerów i moderatorów wybranych działań, czuwając nad prawidłowym wypełnieniem wymogów stawianych tego typu partnerstwom, mającym zamiar ubiegać się o środki finansowe w ramach PROW 2007-2013. Należy podkreślić, że od momentu powołania LGD Stowarzyszenia „Dolina Karpia” wszelkie prace związane z konkretyzowaniem powstającej, a później aktualizowanej

strategii, były dokonywane wspólnie przez tych samych ekspertów i Zarząd LGD przy systematycznej, szerszej konsultacji opracowanych części strategii z pozostałymi, zainteresowanymi osobami.

Jedną z najistotniejszych zmian, które należało uwzględnić przy tworzeniu LSR było to, iż Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Dolina Karpia” poszerzyła swój skład, gdyż do stowarzyszenia przystąpiła Gmina Tomice. Rada Gminy Tomice odpowiadając na propozycję Zarządu Stowarzyszenia Dolina Karpia przyjęła dnia 5 września 2008 r. uchwałę Nr XVII/112/2008 w sprawie przystąpienia Gminy Tomice do Stowarzyszenia Dolina Karpia. Rada wyznaczyła Wójta Gminy Tomice na przedstawiciela Gminy w Stowarzyszeniu. Powodem przystąpienia Gminy do Stowarzyszenia była przede wszystkim spójność historyczno-kulturowa, społeczno-gospodarcza oraz geograficzno-przyrodnicza z obszarem Doliny Karpia. Historia miejscowości tworzących obecną gminę Tomice jest nierozdzielnie związana z dziejami miejscowości wchodzących w skład gmin Stowarzyszenia Dolina Karpia (wszystkie należały niegdyś do księstwa oświęcimskiego i Zatorskiego). Gmina Tomice w pełni identyfikowała się również z wypracowaną w trakcie tworzenia ZSROW Doliny Karpia misją i wizją obszaru oraz celami strategicznymi, operacyjnymi i działaniami określonymi w poprzednim dokumencie, a przede wszystkim wyraziła gotowość wzięcia udziału w pracach nad ich aktualizacją, wspólnie weryfikując zaakceptowane wtedy ustalenia i zgłaszając własne pomysły.

Pierwszym etapem w procesie budowania dokumentu Strategii było opracowanie syntetycznej, aktualnej sytuacji w zrzeszonych gminach. Celem tej charakterystyki było określenie ich zasobów, takich jak warunki przyrodnicze, ludność, sfera społeczna, infrastruktura techniczna czy działalność gospodarcza, zgodnie z zaleceniami zawartymi we wspomnianym obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz wytycznych PROW na lata 2007-2013. Układ treści opracowanego dokumentu zawiera wszystkie wymagane w nich elementy. Charakterystykę gmin opracowano na podstawie licznych danych źródłowych, takich jak: bank danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, informacje z poszczególnych urzędów gmin (bezpośrednio od wyznaczonych koordynatorów gminnych), strategie rozwoju, wieloletnie plany inwestycyjne oraz inne programy obowiązujące w opisywanych jednostkach administracyjnych, strony internetowe urzędów gmin oraz instytucji działających na obszarze doliny Karpia, a wreszcie materiały o charakterze informacyjno-promocyjnym, takie jak: foldery czy broszury. Systematycznie konsultowano z uczestnikami przedsięwzięcia kolejno powstające części LSR.

Dla niniejszej Strategii, jako długofalowego programu rozwoju gmin Doliny Karpia, ważne było również, aby była dokumentem spójnym z aktualnymi dokumentami strategicznymi

poszczególnych gmin czy regionu (strategie rozwoju, plany odnowy miejscowości itp.), jak również takimi jak Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego, Program Operacyjny „Kapitał ludzki” czy Program Operacyjny „Innowacyjna gospodarka”. Określono w jakim zakresie spełnia ona założenia dokumentów nadrzędnych. Powstała LSR stanowić ma również dokument bazowy dla opracowania innych dokumentów niezbędnych w procesie aplikowania po fundusze europejskie i inne.

Przy okazji tej analizy określono dziedziny strategiczne, które będą rozwijane na obszarze Doliny Karpia, jako całości. Dokonane oceny wskazały kierunki, w jakich Dolina Karpia powinna się dalej rozwijać. Propozycje celów strategicznych, do osiągnięcia których Lokalna Grupa Działania powinna dążyć i jakie ma osiągnąć w poszczególnych obszarach, zgłaszane były na warsztatach i spotkaniach roboczych w których uczestniczyli przedstawiciele każdego z sektorów. Po dogłębnej analizie i dyskusjach wyłoniono główne problemy, które aktualnie trapią mieszkańców Doliny Karpia oraz cele ogólne - strategiczne, na które składają się poszczególne cele operacyjne i programy szczegółowe LSR, a także planowane do realizacji przedsięwzięcia służące osiągnięciu poszczególnych celów szczegółowych. Tak wspólnie uświadomione i wypracowane problemy, przełożone zostały również na misję LGD „Dolina Karpia”, obszaru objętego LSR, jej wizję, cele i zadania na przyszłość. Przeprowadzenie konsultacji było niezbędne w celu wykazania, że zaplanowane kierunki rozwoju stanowią bezpośrednią odpowiedź na potrzeby miejscowej ludności.

Powstały w ten sposób wstępny zarys najważniejszych elementów strategii został dopracowany przez zespół ekspertów z koordynatorami gminnymi oraz Zarządem LGD podczas podsumowującego warsztatu eksperckiego. Ze wszystkich zgłoszonych na warsztatach propozycji, dokonano ostatecznego wyboru zakresu celów i przedsięwzięć do realizacji w ramach LSR.

Warto zaznaczyć, że oprócz tematów merytorycznych związanych z zakresem przyszłej LSR na warsztatach poruszano kwestie dotyczące kształtu zmodyfikowanej LGD (organy, skład, reprezentatywność sektorowa i obszarowa) i zasad jej funkcjonowania (procedury przyznawania wsparcia, lokalne kryteria wyboru). Miało to na celu ustalenie i przedyskutowanie jak największej liczby istotnych elementów, w szerszym gronie osób, jeszcze przed przyjęciem Lokalnej Strategii Rozwoju i dokonanie odpowiednich zmian w statucie. Biorąc pod uwagę te ustalenia oraz wybrane dobre praktyki z innych regionów kraju opracowano projekt statutu LGD, który również poddano społecznej konsultacji, rozsyłając go do zainteresowanych osób oraz umieszczając na stronach internetowych urzędów gmin.

Efektom debat stała się przedmiotowa Lokalna Strategia Rozwoju obszaru „Doliny Karpia” zawierająca grupową wiedzę i doświadczenia lokalnych społeczności. LSR Lokalnej Grupy

Działania „Dolina Karpia” przedstawiono do szerszej społecznej konsultacji na stronie internetowej Stowarzyszenia – www.dolinakarpia.org. Począwszy od października 2008 r. prowadzono akcję promocyjno-konsultacyjną strategii, m.in. w Internecie oraz mediach lokalnych. Ostateczna treść LSR, a także potencjalne zmiany wprowadzane do jej treści w okresie jej wdrażania będą możliwie szeroko prezentowane lokalnej społeczności podczas spotkań, szkoleń, konferencji, seminariów.

Wspólna praca Stowarzyszenia DELTA PARTNER i mieszkańców gmin miała na celu zwiększenie akceptacji społecznej i poczucie emocjonalnej więzi z wypracowanymi i zapisanymi w niniejszym dokumencie тезami. Pozwala to przypuszczać, że jego efektywność i oddziaływanie będą długoterminowe.

12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR

Sposób i procedury aktualizacji/zmiany LSR

Podejmowanie działań zmierzających do aktualizacji zapisów Strategii będzie odpowiedzią na pojawiające się spostrzeżenia z realizacji LSR w jej obecnym kształcie. Zakłada się, że decyzje o aktualizacji dokumentu będą podejmowane w oparciu o ocenę procesu wdrażania oraz uwarunkowań, w jakich proces ten będzie następował, dlatego też zarówno wdrażanie, jak i aktualizacja Lokalnej Strategii Rozwoju są procesami ściśle ze sobą powiązanymi. W celu dokonania ewentualnych zmian w Strategii przeprowadzona zostanie analiza, którą zostaną objęte: zmiany uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, wpływających na rozwój Doliny Karpia (monitoring zostanie skupiony na uwarunkowaniach zawartych w analizie SWOT), oczekiwania społeczności lokalnej, a także bilans realizacji przedsięwzięć zapisanych w LSR (w tym uzyskane efekty, skuteczność osiągania celów ogólnych i szczegółowych Strategii na skutek realizacji przedsięwzięć, dotrzymywanie harmonogramów realizacji postawionych zadań) oraz skuteczność zarządzania procesem wdrażania strategii. Do podejmowania decyzji o aktualizacji LSR i wprowadzania do niej odpowiednich zmian zostaną wykorzystane również procedury monitoringu opisane w kolejnym rozdziale „Zasady i sposób dokonywania oceny (ewaluacji) własnej”.

Co ważne, ponieważ proces rozwoju lokalnego ma charakter ciągły, wdrażanie Strategii i dokonywanie ewentualnych zmian nie może mieć charakteru przypadkowego, lecz musi być zaplanowane.

Dlatego aktualizacja będzie następować w sposób:

- okresowy – na początku roku kalendarzowego, po podsumowaniu wykonania przedsięwzięć zakładanych do wykonania w mijającym roku (dokonywanie drobnych zmian aktualizacyjnych);
- doraźny – na skutek pojawienia się zasadniczych zmian w uwarunkowaniach wdrażania strategii lub w sposobach jej wdrażania (dokonywanie koniecznych korekt, których nie można było przewidzieć).

Zakres dokonywanych zmian może dotyczyć

- zmiany celów Strategii, a co za tym idzie niektórych przedsięwzięć,
- zmiany/usunięcia lub ograniczenia samych przedsięwzięć, na skutek: braku zainteresowania nimi przez lokalne podmioty, ich zdezaktualizowania poprzez zmiany uwarunkowań rozwojowych obszaru, ich pełnego osiągnięcia, pojawienia się nowych, innowacyjnych

pomysłów, bardziej dopasowanych do zmieniających się uwarunkowań w obszarze wdrażania LSR

Istnieje również potencjalne ryzyko konieczności przeformułowania Strategii np. na skutek gwałtownych zmian, których wystąpienia nie sposób było przewidzieć (tj. wystąpienie klęsk żywiołowych, dotkliwe zmiany makroekonomiczne czy pojawienie się nowych radykalnych szans rozwoju: nowe znaczące źródła finansowania, zainteresowanie obszarem inwestorów strategicznych itp.). Najlepszym sposobem, by aktualizacja odbywała się płynnie i przynosiła spodziewane efekty, będzie zastosowanie podobnych metod, rozwiązań i procesów, które sprawdziły się już w procesie tworzenia niniejszego dokumentu.

Proces aktualizacji będzie przebiegał podobnie do tworzenia LSR, to znaczy aktualizacja LSR odbywać się będzie przy szerokim udziale wszystkich podmiotów, które mają istotny wpływ na rozwój obszaru objętego LSR – nastąpi odwołanie do opinii mieszkańców i partnerów lokalnych oraz wykorzystanie zgłaszanych przez nich uwag.

Sposób wdrażania LSR

Za proces wdrażania niniejszego dokumentu, jego realizację i koordynowanie wszystkich działań odpowiedzialne jest LGD Stowarzyszenie „Dolina Karpia”. Odpowiada ono za powierzone mu środki publiczne, za ich wykorzystanie zgodnie z zaplanowanymi działaniami i poprawne rozliczenie.

Całość procesu wdrażania będzie zgodna z wszelkimi wspólnotowymi i krajowymi aktami prawnymi. Wdrażanie LSR opierać się będzie głównie na realizacji projektów zmierzających do realizacji zapisanych zadań i działań. Postępowanie to będzie jednak obejmowało kilka zależnych o siebie, wzajemnie się wspomagających procesów. Będą to przede wszystkim:

- budowanie silnych struktur organizacyjnych na rzecz wspólnej realizacji strategii (szkolenia członków LGD, personelu Biura LGD, jego właściwe wyposażenie, płynna wymiana informacji między partnerami);
- ciągły rozwój partnerstwa, zachowanie otwartości na nowych partnerów (wzmacnianie relacji między lokalnymi podmiotami, promowanie idei programu Leader+, LSR i LGD);
- realizacja przedsięwzięć strategicznych (pomoc Biura LGD w przygotowywaniu projektów – kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych, promowanie LSR i korzyści z niej wynikających dla podmiotów lokalnych, informowanie ich o zasadach uzyskiwania pomocy i działania LGD, realizacja przedsięwzięć przy jak najszerszym udziale partnerów LGD i wszystkich mieszkańców obszaru);

- wzmocnianie pozycji Doliny Karpia w jej otoczeniu przy wykorzystywaniu LSR (pozyskiwanie wsparcia ze źródeł zewnętrznych, promowanie obszaru, produktów i usług wytwarzanych w ramach przedsięwzięć strategicznych itd.);
- monitoring realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju (analiza efektów wdrażania LSR, nadzorowanie uwarunkowań wdrażania LSR, analiza opinii środowiska lokalnego na temat funkcjonowania LGD i realizacji LSR, monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów).

Podstawowym elementem pozwalającym na płynne wdrażanie dokumentu Strategii jest wszechstronna informacja i promocja LSR, LGD oraz realizowanych działań, co przyczynia się zachowania zasady pełnej jawności działania Lokalnej Grupy Działania.

Działania informacyjno-promocyjne prowadzone przez LGD będą w pierwszej kolejności wykorzystywały istniejące na danym obszarze systemy społecznej komunikacji, w szczególności będą to:

- strona internetowa Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia” www.dolinakarpia.org (strona www, jako bardzo efektywny instrument społecznej komunikacji - zawiera i stale będzie odświeżana o wszelkie aktualności, dokumenty, fotografie dotyczące procesu powstawania LSR, jej wdrażania i aktualizacji, raporty, ciekawe linki oraz strefę dla członków LGD);
- tablice informacyjne w urzędach gmin, ogólnodostępnych miejscach we wsiach, parafiach, przy Biurze LGD itp.;
- prasa lokalna i regionalna;
- regionalne rozgłoszenie radiowe i telewizyjne;

Bardzo istotne w działaniach informacyjno-promocyjnych będą również dyżury pracowników w Biurze LGD, które będzie otwarte dla mieszkańców - pracownicy służyć będą informacją, pomocą w uzyskaniu przez zainteresowane osoby potrzebnych wiadomości, będą przyjmowali wnioski i postulaty, które mogą przyczynić się do lepszej realizacji zapisów LSR. Cała procedura przyjmowania wniosków, ich oceny i przyznawania dotacji została opracowana w możliwie najprostszy sposób – uczyniono to po to, by ułatwić zainteresowanym podmiotom składanie wniosków, a przez to wdrożenie i realizację Strategii. Należy tu również pamiętać, że pracownicy LGD będą służyć bezpłatną pomocą przy wypełnianiu wniosków, udzielać porad, wskazywać źródła dofinansowania, a także udostępniać do wglądu materiały dokumentujące działalność LGD, w tym protokoły z posiedzeń zarządu i posiedzeń organu decyzyjnego.

W procesie wdrażania niniejszej strategii postawiono również na aktywowanie i motywowanie mieszkańców. Zaplanowano więc działania uzupełniające, które przewidują:

- warsztaty, spotkania z mieszkańcami, organizowane w gminach zaangażowanych w realizację projektu, które oprócz walorów integracyjnych, przyniosą również cenny materiał informacyjny na temat poglądów społecznych na podejmowane działania;
- szkolenia mieszkańców, umożliwiające nabycie potrzebnych umiejętności w aspekcie opracowania projektu oraz przygotowania wniosku o dofinansowanie, wynikające z ich dużych braków kompetencyjnych w tym zakresie;
- Walne otwarte zebrania członków Stowarzyszenia Dolina Karpia;
- plakaty, biuletyny i ulotki umieszczane w miejscach publicznych, doręczane do skrzynek pocztowych itd.;
- cykliczne imprezy, pomocne w upowszechnianiu informacji o działaniach LGD i promowaniu jej dorobku, mające na celu zachęcenie szerokiego kręgu mieszkańców obszaru do zainteresowania podejściem Leader i w konsekwencji bezpośredniego kontaktu z Biurem LGD oraz aktywizowanie i motywowanie mieszkańców obszaru do udziału w procesie wdrażania LSR.

W ramach promocji LSR i LGD nie planuje się akcji targetowanych (docieranie do poszczególnych grup mieszkańców). Generalnie prowadzona promocja będzie adresowana do wszystkich mieszkańców obszaru Doliny Karpia – zgodnie z założeniem tematu wiodącego LSR.

Główne zadania promocyjne stojące przed Stowarzyszeniem Dolina Karpia to:

- promocja rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego, w zakresie realizacji strategicznych celów LSR, zwłaszcza w zakresie poprawy warunków życia na obszarach wiejskich;
- promocja wieloletniego programu aktywizacji mieszkańców w celu zwiększenia ich udziału w realizacji strategicznych celów LSR;
- organizacja działań promujących integrację społeczności lokalnej - w obrębie gminy i pomiędzy gminami – partnerami LSR (np. inicjowanie lub organizowanie imprez integrujących i promocyjnych);
- upowszechnianie wśród mieszkańców wiedzy na temat priorytetów ekologicznych, w tym: oczyszczalni przydomowych i likwidacji niskich emisji zanieczyszczeń oraz promocja unikatowych walorów środowiska naturalnego;
- promocja wszystkich dostępnych pozabudżetowych źródeł finansowania rozwoju społeczno - gospodarczego, a zwłaszcza ochrony, rewitalizacji i zagospodarowania środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Narzędzia i środki przeznaczone na promocję będą każdorazowo dopasowywane do tematyki, celów i adresatów działań promocyjnych. Jeśli realizowane przedsięwzięcia będą wsparte finansowaniem z funduszy europejskich, wtedy wszystkie materiały promocyjno - informacyjne

będą tworzone zgodnie z odpowiednimi wytycznymi. Nadrzędną zasadą będzie umieszczanie na materiałach promocyjno – informacyjnych adnotacji, że przedsięwzięcie wynika z zapisów LSR.

Efektywne wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju wymaga od LGD dokładnego monitorowania i oceny prowadzonych działań. Wszystkie wnioski członków Stowarzyszenia z wdrażania LSR, jak również ukazujące się na temat artykuły i audycje będą dokładnie analizowane przez LGD i w razie uznania ich słuszności zostaną podjęte odpowiednie decyzje w zakresie ewentualnej zmiany sposobu wdrażania LSR.

Podmioty biorące udział w tym procesie aktualizacji/zmiany

Nacisk na partnerstwo w procesie formułowania LSR dla obszaru Doliny Karpia będzie podtrzymywany na etapie jej ewentualnych aktualizacji. Udział podmiotów, które mają istotny wpływ na rozwój obszaru objętego LSR zostanie zapewniony m.in. poprzez organizację sondaży społecznych, obejmujących jak największą liczbę mieszkańców, wywiadów, spotkań informacyjnych, rozmów, spotkań czy warsztatów. W procesie aktualizacji będą więc wykorzystywane właściwe narzędzia konsultacyjne. Zostaną do niego włączeni reprezentanci lokalnych środowisk, przy uwzględnieniu kryteriów sektorowych, społeczno-demograficznych czy przestrzennych. Proces aktualizacji będzie każdorazowo odpowiednio promowany.

Dla usprawnienia procesu aktualizacji/zmiany Zarząd LGD „Dolina Karpia” może powołać komisję aktualizacyjną, spośród członków LGD, która zajmie się zebraniem pierwszych propozycji i opracowaniem określonych tematów. Niezbędne dane i informacje do aktualizacji LSR pozyskiwane będą również za pośrednictwem pracowników Biura LGD, w jego siedzibie, gdzie swoje wnioski zawsze zgłaszać mogą mieszkańcy obszaru objętego LSR.

Jeśli chodzi o podejmowanie kluczowych decyzji o wprowadzaniu zmian do LSR w procesie aktualizacji/zmiany Strategii, głównym podmiotem będzie tu Walne Zebranie Członków Lokalnej Grupy Działania „Dolina Karpia”. Wraz z głębokością koniecznych modyfikacji w LSR zwiększać się będzie udział podmiotów lokalnych w kształtowaniu zmian. Jeśli zmiany dotyczyły będą tylko przedsięwzięć zapisanych w Strategii, decyzję podejmować będzie Walne Zebranie Członków na wniosek Rady lub Zarządu LGD (najlepiej po zasięgnięciu opinii różnych lokalnych środowisk). Jeśli zaś zmiany będą dotyczyły celów Strategii lub modyfikacje w przedsięwzięciach będą miały większy zasięg, wskazane będzie uruchomienie szerszych konsultacji społecznych, poprzedzających podjęcie decyzji o wprowadzeniu zmian. W przypadku kiedy LGD znajdzie się w sytuacji wymagającej wprowadzenia zmian w sprawach fundamentalnych, uruchomiony zostanie partnerski proces przeformułowania całej strategii. Proces ten może prowadzić w efekcie do powstania nowej LSR lub wprowadzenia do niej zasadniczych zmian. Każdorazowo zmiany

wymagają zaakceptowania przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dolina Karpia”.

Podmioty biorące udział w procesie wdrażania

Projekty, za pomocą których wdrażana będzie strategia będą realizowane przez podmioty lokalne reprezentujące wszystkie trzy kluczowe sektory: publiczny, społeczny oraz gospodarczy. Wdrażanie będzie miało zatem charakter otwarty i w ten sposób w fazie wdrażania Strategii zostanie podtrzymany i rozwijany wielopodmiotowy układ formułowania LSR.

Projekty w ramach wdrażania LSR będą mogły być zgłaszane i realizowane przez wszystkie osoby, podmioty i instytucje znajdujące się na terenie objętym wdrażaniem Lokalnej Strategii Rozwoju. Są one również uprawnione do zgłaszania propozycji dotyczących innych aspektów wdrażania samej strategii. Będzie tu zachowana zasada równości w dostępie do środków w tym znaczeniu, iż każdy podmiot lokalny może uzyskać wsparcie na realizację swojego projektu (jeżeli jest on zgodny z LSR, spełnia pozostałe ogólne warunki dostępu i zostanie wystarczająco wysoko oceniony), a ocena projektu przebiegać będzie według obiektywnych kryteriów. Wszystkie podmioty lokalne mają również prawo do uzyskiwania aktualnych i wiarygodnych informacji na temat funkcjonowania LGD oraz wdrażania LSR.

Wśród podmiotów samorządowych, obywatelskich oraz biznesowych, które uczestniczyć będą w procesie wdrażania Strategii, można wyszczególnić m.in.:

- urzędy gmin, radni,
- rady sołeckie, sołtysi,
- domy kultury,
- ośrodki sportu i rekreacji,
- muzea,
- stowarzyszenia działające na terenie wdrażania LSR,
- zespoły i kluby sportowe,
- koła gospodyń wiejskich,
- lokalni twórcy,
- osoby fizyczne, mieszkańcy obszaru objętego wdrażaniem LSR,
- przedsiębiorcy działający w Dolinie Karpia
- inne, nie wymienione powyżej, podmioty publiczne, społeczne i gospodarcze.

13. Zasady i sposób dokonywania oceny (ewaluacji) własnej

Aby mieć stałą kontrolę nad tym, czy realizacja Strategii przebiega zgodnie z założeniami, czy osiągane są cele i rezultaty określone w strategii oraz jak przebiega wydatkowanie środków przeznaczonych na poszczególne zamierzenia przeprowadzany będzie monitoring wdrażania LSR. Monitoringowi podlegać będą wszystkie aspekty działalności LGD, a ponieważ w realizacji LSR ważną rolę odgrywają kwestie finansowe, to należy również pamiętać, że im lepszy będzie system monitoringu podejmowanych operacji, tym pewniejsza i stabilna sytuacja finansowa LGD. Zadania te należą do kompetencji właściwych organów LGD, Komisji Rewizyjnej, które określa statut Stowarzyszenia.

System monitorowania w przypadku LGD będzie obejmował m.in kontrole na miejscu, analizę dokumentów, raportów, sprawozdań, sondaży i inne sposoby zdobywania informacji o strategii i efektach realizacji LSR. Monitoring realizowanych przedsięwzięć będzie obejmował w szczególności analizę celów projektu, przegląd procedur wdrażania, wskaźników i sposoby raportowania.

Nie tylko we wdrażaniu i aktualizacji LSR, ale również w monitoringu Strategii nie można pominąć udziału społeczności lokalnej. Nie ma ona co prawda uprawnień do zmiany LSR, ale zgłaszając swoje uwagi wpływa bezpośrednio na członków LGD, którzy takie uprawnienia posiadają. Dzięki konsultacjom społecznym na bieżąco prowadzone będą monitoring i ocena prowadzonych działań. Odbywać się to będzie np. za pomocą wspomnianych ankiet, spotkań z mieszkańcami, warsztatów tematycznych itp. Są to bardzo ważne elementy w prawidłowym monitoringu.

Szerszy od stałego monitoringu zasięg ma ewaluacja własna, która jako ocena sukcesu stanowi kwestię fundamentalną dla każdego projektu – jest to jakościowa ocena efektów realizowanych zadań strategicznych. Jest ważna w odniesieniu do działań realizowanych na podstawie planów mających daleki horyzont czasowy, jak ma to miejsce w przypadku przedmiotowej LSR. Przy tak długim procesie jej wdrażania i przy zastosowaniu tak rozbudowanego procesu tworzenia istnieje zawsze możliwość popełnienia błędu. Dlatego ewaluacja jest tak istotna, gdyż ogranicza ona ryzyko i pozwala w krótkim czasie zapobiec negatywnym zdarzeniom.

W przypadku Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia” dotyczyć będzie ona nie tylko działań bezpośrednio związanych z realizacją LSR (celów LSR i przedsięwzięć zmierzających do ich realizacji), ale również samej LGD. Będzie to ocena jakości partnerstwa oraz sprawności funkcjonowania LGD, w tym:

- funkcjonowania Biura LGD i jego pracowników,
- funkcjonowania organów LGD,
- jakości efektywności stosowanych procedur, przepływu informacji czy sprawności podejmowania decyzji.

W tym celu stosowane będą dwa rodzaje ewaluacji: *ex ante* oraz *ex post* (przed i po planowanym działaniu). Pierwsza (przeprowadzana przed każdym działaniem i stanowiąca element wniosku o dofinansowanie) pozwoli, dzięki przeprowadzonej analizie, określić spodziewane efekty i ich wpływ na realizację LSR, druga (przeprowadzana co 2 lata) określi zrealizowane cele i ich wpływ na dalszą realizację LSR.

Zadania ewaluacyjne znajdują się w kompetencjach Komisji Rewizyjnej, jednak może ona zlecić część z nich np. zewnętrznym ekspertom, aby przez to podnieść wartość tej oceny poprzez tzw. „spojrzenie z boku” oraz zminimalizować wymiar personalny na rzecz wymiaru merytorycznego (zapobieganie ewentualnym konfliktom wśród członków LGD).

Komisja Rewizyjna lub zewnętrzni eksperci sporządzać będą raporty zawierające takie elementy, jak:

- wykaz zrealizowanych przedsięwzięć, ich krótki opis merytoryczny i finansowy;
- opis bezpośrednich efektów przedsięwzięć i porównanie ich z zakładanymi wcześniej efektami;
- analiza wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie celów określonych w LSR,
- uwagi i rekomendacje dotyczące ewentualnych zmian w sposobie funkcjonowania LGD, które zapewniłyby wyższą efektywność działania LGD i lepsze osiągnięcie celów zakładanych w LSR.

Informacje uzyskane w wyniku przeprowadzonej ewaluacji pozwolą na stałe podnoszenie jakości usług i stosowanych procedur. Sporządzane raporty są przedstawiane na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia i podawane do publicznej wiadomości np. poprzez umieszczenie na stronie internetowej Stowarzyszenia czy w prasie.

Za mierniki wyrażające efektywność wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Dolina Karpią” będzie przyjmowała np. liczbę projektów zgłaszanych przez podmioty lokalne w kolejnych okresach wdrażania, ich jakość, poziom osiągnięcia zakładanych efektów oraz celów, wartość wkładu własnego występujących o pomoc podmiotów (w tym proporcje pomiędzy wielkością wsparcia, a ich wkładem własnym), liczbę zakładanych i osiągniętych beneficjentów czy też rzeczywistą zmianę uwarunkowań społeczno-gospodarczych i innych na obszarze wdrażania LSR.

Ewaluacja powiązana jest z aktualizacją LSR m.in. w ten sposób, iż również pozwoli ona na uaktualnianie strategii do potrzeb podmiotów lokalnych i warunków rozwoju obszaru,

doskonalenie operacji wynikających ze strategii, a także doskonalenie działań techniczno-organizacyjnych na rzecz wdrażania strategii.

14. Powiązania LSR z innymi programami związanymi z obszarem LSR

Niniejsza Lokalna Strategia Rozwoju nie jest jedynym dokumentem określającym sposoby rozwoju opisywanego obszaru. Istnieje wiele innych organizacji i instytucji, które tworzą takie dokumenty o charakterze strategicznym. Zadaniem LSR jest uwzględnienie tych programów, niejako wpisanie się w nie, zgodnie z zasadą zintegrowania. Wtedy działania realizowane na tym terenie będą odpowiednio wzmocnione, bardziej efektywne, pozwolą na uniknięcie błędów popełnionych wcześniej. Określenie takich powiązań niewątpliwie podnosi efektywność i przydatność samej LSR.

Cele ogólne i szczegółowe, planowane do realizacji przedsięwzięcia oraz wizja i misja celów jest spójna z zapisami dokumentów strategicznych: Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego, Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”, Programem Operacyjnym „Innowacyjna gospodarka”. LSR Doliny Karpia jest również komplementarna w stosunku do lokalnych i regionalnych strategii rozwoju i stanowi ich uzupełnienie. Przedmiotowy dokument przyczyni się do zrównoważonego rozwoju całego obszaru działania LGD „Dolina Karpia”.

Spójność celów LSR z celami zawartymi w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym

Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 (SRK) stanowi odniesienie dla innych strategii i programów rządowych oraz innych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym i lokalnym. LSR Lokalnej Grupy Działania „Dolina Karpia” wpisuje się w ten nadrzędny dla Polski wieloletni dokument strategiczny rozwoju społeczno-gospodarczego. Zapisana w LSR polityka rozwoju tego obszaru przyczyniać się będzie do realizacji zapisanej w Strategii Rozwoju Kraju wizji kraju, która zakłada, że „Polska w roku 2015 będzie krajem o wysokim poziomie i jakości życia mieszkańców oraz silnej i konkurencyjnej gospodarce, zdolnej do tworzenia nowych miejsc pracy”. Wizja ta ma zostać osiągnięta poprzez działania realizowane w 6 priorytetach, wśród których *Priorytet 5. Rozwój obszarów wiejskich* (bezpośrednio) oraz *Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej* (pośrednio) najbardziej nawiązują do priorytetów rozwoju zapisanych w LSR. Przede wszystkim poprzez cele zapisane w LSR realizowane będą działania: a) Rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej oraz d) Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi Priorytetu 5 SRK. W zakresie wspomnianego Priorytetu 6, pośrednio realizowane będą dwa zapisane działania, tj.

- a) Podniesienie konkurencyjności polskich regionów (w kontekście obszaru Doliny Karpia) oraz
- b) Wyrównywanie szans rozwojowych obszarów problemowych (w kontekście rozwoju obszarów wiejskich).

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (Narodowa Strategia Spójności) 2007-2013 to dokument, który wspiera wzrost gospodarczy i zatrudnienie, a reguluje w szczególności realizację tzw. polityki spójności w Polsce oraz wydatkowanie największej puli środków pomocowych. Działania w ramach LSR wpisują się w założenia tego dokumentu, gdyż są spójne zarówno z głównym celem strategicznym NSRO, którym jest „tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej”, jak i jednym z 6 głównych celów horyzontalnych, tj. „Wyrównywaniem szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich”. Realizacja LSR będzie powiązana pośrednio także z innymi celami NSRO, w tym w szczególności z celem 1. „Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa” oraz celem 2. „Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej”.

Celem głównym **Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”** jest wzrost zatrudnienia i spójności społecznej. W ramach tego programu wyodrębniono 10 priorytetów. Powiązanie LSR Doliny Karpia z tymi priorytetami można odnaleźć m.in. w następujących z nich: I „Zatrudnienie i integracja społeczna”, II „Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw...”, VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich”, VI „Promocja integracji społecznej”, VIII „Regionalne kadry gospodarki”.

Lokalna Strategia Rozwoju obszaru „Doliny Karpia” nawiązuje również do innego z programów operacyjnych, jakim jest **Program Operacyjny „Innowacyjna gospodarka”**. Celem głównym POIG na lata 2007-2013 jest rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa. LGD również ma na celu wdrażanie Strategii poprzez realizację operacji innowacyjnych na obszarze Doliny Karpia, zwłaszcza tych w ramach działań PROW pn. „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” oraz „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”. LSR wpisuje się tu w szczególności w Oś priorytetową 3. Kapitał dla innowacji, 4. Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia, a także pośrednio w Oś priorytetową 6. Polska gospodarka na rynku międzynarodowym, w zakresie rozwoju usług turystycznych.

Spójność celów LSR z celami zawartymi w lokalnych i regionalnych strategiach rozwoju

Działania wskazane w Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru Doliny Karpia przyczynią się do zrównoważonego rozwoju poszczególnych gmin, powiatów oświęcimskiego i wadowickiego oraz

całego regionu – województwa małopolskiego. Większość gmin Doliny Karpią posiada własne strategie rozwoju, plany rozwoju lokalnego, a także inne dokumenty planistyczne: wieloletnie plany inwestycyjne czy programy ochrony środowiska. Cele wskazane w niniejszym dokumencie są w dużej części zbieżne z celami zawartymi w dokumentach poszczególnych gmin. Wśród najważniejszych celów wymienianych w strategiach rozwoju gmin Doliny Karpią można wskazać:

- Podejmowanie działań na rzecz ochrony krajobrazu i przyrody;
- Poprawę infrastruktury technicznej;
- Modernizację rolnictwa;
- Promocję postaw przedsiębiorczych, szczególnie wśród osób młodych;
- Rozszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej;
- Rozwój turystyki w oparciu o dziedzictwo kulturowe i zasoby naturalne regionu;
- Wsparcie agroturystyki, rzemiosła i wytwarzania produktów lokalnych;
- Podejmowanie działań promocyjnych, w tym stworzenie kalendarza imprez cyklicznych.

Wszystkie wymienione powyżej cele, stanowiące najczęściej osie gminnych strategii rozwoju, są zbieżne z celami zaproponowanymi w LSR Doliny Karpią.

Działania wskazane w LSR są także powiązane z celami wymienionymi w **Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013**, a zatem w bezpośredni sposób przyczyniają się do rozwoju regionu. Spójność celów proponowanych w LSR Doliny Karpią z celami uznanymi za priorytetowe w rozwoju całego regionu małopolskiego obrazuje poniższa tabela, w której uszeregowano poszczególne cele szczegółowe LSR wraz z odpowiadającymi im celami wymienionymi w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013.

Tabela 17. Uzasadnienie spójności LSR Doliny Karpią ze strategią rozwoju regionu

Szczegółowe cele wskazane w LSR w Dolinie Karpią	Strategiczne cele wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013
1.1.: Rozwój infrastruktury publicznej ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury turystycznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców	II.5. Rozwój przemysłów czasu wolnego V.3. Poprawa kondycji rodziny małopolskiej VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym
1.2.: Rozwój spójnej i zintegrowanej oferty turystycznej i kulturalnej na obszarze Doliny Karpią	II.5. Rozwój przemysłów czasu wolnego V.2. Integrująca polityka społeczna VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym VIII.1. Promocja i wzmocnienie pozycji Małopolski na arenie krajowej i międzynarodowej VIII.3. Promocja wewnątrzregionalna i wzmacnianie potencjału partnerów z Małopolski do uczestnictwa we współpracy terytorialnej

<p>1.3.: Zagospodarowanie potencjału zbiorników wodnych wraz ze wzmocnieniem podstawowej infrastruktury technicznej</p>	<p>II.2. Rozwój innowacji oraz nowoczesnych technologii II.5. Rozwój przemysłów czasu wolnego III.4. Kompleksowe zagospodarowanie stref aktywności gospodarczej V.5. Wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej VI.1. Ochrona zasobów wodnych VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym</p>
<p>1.4.: Wspieranie i promocja efektywnej, nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki, w tym rybackiej, turystycznej, opartej na tradycyjnych i naturalnych zasobach</p>	<p>I.3. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości I.4. Rozwój rynku pracy II.2. Rozwój innowacji oraz nowoczesnych technologii II.3. Zrównoważone rolnictwo, w tym rolnictwo ekologiczne II.4. Przyciąganie bezpośrednich inwestycji do regionu III.4. Kompleksowe zagospodarowanie stref aktywności gospodarczej VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym</p>
<p>2.1.: Ochrona zabytków architektury, wykorzystanie zasobów wykopaliskowych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości</p>	<p>I.3. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości II.5. Rozwój przemysłów czasu wolnego V.5. Wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym I.5. Wsparcie i promocja talentów</p>
<p>2.2.: Zapewnienie przetrwania tradycji stawiarstwa i wikliniarstwa oraz innych ginących zawodów i rzemiosła wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości</p>	<p>I.3. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości I.4. Rozwój rynku pracy I.5. Wsparcie i promocja talentów II.5. Rozwój przemysłów czasu wolnego II.6. Rozwój przemysłów własności intelektualnej V.6. Rozwój sieci ośrodków usług publicznych VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym VIII.1. Promocja i wzmocnienie pozycji Małopolski na arenie krajowej i międzynarodowej VIII.3. Promocja wewnątrzregionalna i wzmocnianie potencjału partnerów z Małopolski do uczestnictwa we współpracy terytorialnej</p>
<p>2.3.: Ochrona i promocja środowiska naturalnego wraz z promocją rozwiązań i zachowań proekologicznych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości</p>	<p>I.3. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości VI.1. Ochrona zasobów wodnych VI.2. Ochrona powietrza i zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii VI.3. Gospodarka odpadami VI.4. Bezpieczeństwo ekologiczne i ochrona przed skutkami klęsk ekologicznych VII.2. Ochrona bio- i georóżnorodności</p>
<p>3.1.: Wzmocnienie instytucjonalne oraz merytoryczne zasobów Lokalnej Grupy Działania – Stowarzyszenia Dolina Karpia</p>	<p>I.1. Poprawa jakości i poziomu wykształcenia mieszkańców IX.5. Badania i analizy regionalne – stworzenie zaplecza merytorycznego dla prowadzonej polityki rozwoju województwa</p>

<p>3.2.: Skuteczna informacja i promocja, a także efektywne kreowanie środowiska lokalnych liderów na obszarze Doliny Karpią</p>	<p>I.1. Poprawa jakości i poziomu wykształcenia mieszkańców V.2. Integrująca polityka społeczna V.3. Poprawa kondycji rodziny małopolskiej VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym VIII.3. Promocja wewnątrzregionalna i wzmacnianie potencjału partnerów z Małopolski do uczestnictwa we współpracy terytorialnej</p>
<p>3.3.: Wzmocnienie potencjału LGD oraz lokalnych liderów poprzez wykorzystanie doświadczeń innych organizacji i Lokalnych Grup Działania</p>	<p>V.2. Integrująca polityka społeczna VIII.3. Promocja wewnątrzregionalna i wzmacnianie potencjału partnerów z Małopolski do uczestnictwa we współpracy terytorialnej</p>

LSR „Doliny Karpią” komplementarna jest również z **Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013**, już w zakresie celu głównego tego programu, którym jest „Wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia Małopolsce”. Zagwarantowane w ramach programu środki przeznaczone są na dofinansowanie inwestycji, które mają przyczynić się do podniesienia konkurencyjności i innowacyjności małopolskiej gospodarki, poprawy spójności wewnątrzregionalnej oraz rozwoju potencjału instytucjonalnego podmiotów z tego regionu, m.in. poprzez inwestycje infrastrukturalne, wspierające innowacyjność i społeczeństwo informacyjne oraz inwestycje nakierunkowane na poprawę stanu środowiska naturalnego i kulturowego w Małopolsce. Przedstawione w niniejszym dokumencie cele wpisują się w szereg osi priorytetowych wojewódzkiego RPO, a w szczególności: 2. Gospodarka regionalnej szansy, 3. Turystyka i przemysł kulturowy, 4. Infrastruktura dla rozwoju gospodarczego, 6. Spójność wewnątrzregionalna, 7. Infrastruktura ochrony środowiska, 8. Współpraca międzyregionalna, w zakresie kreowania pozytywnego wizerunku regionu i współpracy wewnątrz LGD, jak również z innymi LGD.

15. Działania realizowane przez LGD w ramach innych programów

Przeznaczeniem środków pochodzących z osi IV Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest wszechstronny rozwój obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju. Dzięki tym funduszom obszary wiejskie mają szansę stać się konkurencyjnymi i atrakcyjnymi regionami, w których mieszkańcy będą żyli na wysokim poziomie.

Poprawa jakości życia stanowi jeden z celów głównych LSR Doliny Karpia, aby jednak osiągnąć ten cel Lokalna Grupa Działania nie może skupić się tylko i wyłącznie na poprawnym wydatkowaniu przyznanych środków. Mają one bowiem jedynie wspierać działalność LGD i dać podstawy do innych przedsięwzięć, które będą uzupełniały i wpisywały się w te, które zaplanowano w Lokalnej Strategii Rozwoju. Działalność LGD „Dolina Karpia” nie będzie się zatem ograniczała jedynie do realizacji elementów działań osi LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. W miarę możliwości Zarząd LGD będzie czynił starania zmierzające do pozyskania wsparcia finansowego na realizację innych przedsięwzięć, zgodnych ze statutowymi celami Stowarzyszenia, które mogłyby uzupełnić bądź wzmocnić główne działania LGD wynikające z wdrażania LSR. Taki zintegrowany charakter działań ma na celu zapewnienie bardziej wszechstronnego, a przez to skuteczniejszego rozwoju terenu LGD.

Wśród projektów wdrażanych w Dolinie Karpia warto omówić przede wszystkim inicjatywy kulturalne, które mają na celu zintegrowanie lokalnej społeczności, prezentację osiągnięć artystycznych mieszkańców i promocję regionu. Do najbardziej charakterystycznych wydarzeń kulturalnych w Dolinie Karpia należy „Święto Karpia” odbywające się w ostatni weekend czerwca. Jest to huczna impreza, trwająca trzy dni. Początkowo święto to było jedynie lokalnym wydarzeniem w gminie Zator, jednak w 2005 roku nabrało charakteru święta całej Doliny Karpia oraz okolicznych gmin z powiatów oświęcimskiego, wadowickiego i chrzanowskiego. W czasie Święta Karpia można podziwiać występy artystyczne zespołów muzycznych z Polski i zagranicy, a także lokalnych grup artystycznych: dziecięcych i młodzieżowych zespołów działających przy Ośrodku Kultury w Zatorze i innych gminnych ośrodkach kultury oraz gminnych orkiestr dętych. W 2005 roku na występie grupy „Brathanki” na zatorskim rynku zgromadziło się ponad 3000 osób. Oprócz wydarzeń artystycznych, atrakcje Święta Karpia to między innymi: wesołe miasteczko dla dzieci, konkursy sportowe, rowerowy rajd rodzinny, mecze piłki nożnej, zawody wędkarskie i strzeleckie. W czasie święta organizowany jest także konkurs kulinarny „Przysmaki z Doliny Karpia”. Warto podkreślić, że w plebiscycie na największe wydarzenie kulturalne Małopolski w 2005 roku „Święto Karpia” zdobyło pierwsze miejsce.

Innym ważnym projektem wdrażanym na terenie Doliny Karpia, którego celem jest przede wszystkim integracja społeczności gmin tworzących Dolinę, jest Turniej Doliny Karpia. Impreza ta odbywa się co roku we wrześniu i ma charakter sportowy; biorą w niej udział reprezentacje sześciu gmin tworzących Dolinę. W ubiegłym roku reprezentacje te brały udział w następujących konkurencjach: turniej piłki nożnej, rodzinny tor przeszkód, tor przeszkód dla strażaków, przeciąganie liny, bieg w workach, tor przeszkód dla sołtysów, rzut na odległość dla przedstawicieli rady gminy, zawody wędkarskie. Ponadto oceniane były stoiska promujące poszczególne gminy.

Wśród innych imprez cyklicznych odbywających się w Dolinie Karpia można wymienić:

- Ogólnopolski Spływ Kajakowy Skawą: odbywa się co roku w połowie maja; bierze w nim udział około 70 kajaków. Organizatorem imprezy jest Śląski Klub Turystyki Kajakowej „Neptun” z Żor. Długość trasy wynosi 38 km; początek spływu zlokalizowany jest pod mostem w Zembrzycach, a meta w Podolszu.
- Ogólnopolskie spotkanie Towarzystwa Ochrony Ptaków (czerwiec),
- Ogólnopolskie zawody wędkarskie dzieci i młodzieży (wrzesień),
- Wielkanocna prezentacja potraw świątecznych połączona z degustacją oraz wystawą i sprzedażą stroików, palm i pisanek (Niedziela Palmowa),
- Plener fotograficzny (kwiecień, czerwiec),
- Bieg Konstytucji 3 Maja (maj, miejscowość Rudze),
- Plener malarsko-rzeźbiarski (wrzesień).

Wiele imprez kulturalnych współorganizowanych jest przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Zatorskiej, które gromadzi pamiątki związane z zatorszczyzną, udostępnia zwiedzającym galerie malarstwa i rzeźby, organizuje wycieczki, wystawy i konkursy.

W gminach Brzeźnica i Spytkowice hucznie obchodzony jest co roku Dzień Wsi Powiatu Wadowickiego, organizowany przez Wadowickie Centrum Kultury, Małopolski Oddział Doradztwa Rolniczego, Starostwo Powiatowe i Małopolską Izbę Rolniczą. Uroczystość ta ma na celu prezentację dorobku artystycznego i kulinarnego Kół Gospodyń Wiejskich i Związku Emerytów i Rencistów. Poszczególne koła i związki przygotowują potrawy, które następnie biorą udział w konkursie; program artystyczny związany jest z prezentacją lokalnych zwyczajów ludowych. Przez cały dzień odbywa się ponadto degustacja dań przygotowanych przez uczestników konkursu.

Ponadto w każdej gminie Doliny Karpia odbywają się co roku malownicze dożynki, uatrakcyjnione występami lokalnych zespołów artystycznych, konkursami potraw, jarmarkami, przejazdem ustrójonych bryczek. W gminach Doliny Karpia prężnie działają także Gminne Ośrodki Kultury,

organizujące własne, lokalne imprezy artystyczne. Dobrym przykładem jest tu najmniejsza gmina Doliny Karpia – Polanka Wielka, w której odbywają się następujące imprezy cykliczne:

- Obchody Dnia Kultury (ostatnia niedziela kwietnia);
- Majowy Festiwal Muzyczny (pierwszy weekend majowy);
- Dni Polanki Wielkiej;
- „Tradycja Bożonarodzeniowa i Wigilijna - prezentacja potraw świątecznych i tradycji wigilijnych” (grudzień).

Należy podkreślić, że Polanka Wielka dysponuje dużym amfiteatrem – dogodnym miejscem do organizowania masowych imprez plenerowych. Gmina gościła u siebie w ostatnich latach m.in. Powiatowy Przegląd Ludowych Zespołów Artystycznych i Wojewódzki Przegląd Orkiestr Dętych. Miasto i gmina Zator realizuje także projekt wymiany partnerskiej z miejscowością Berekfürdő na Węgrzech. Pierwsza oficjalna wizyta zatorskich władz w Berekfürdő odbyła się 26 października 2001 roku. Zawarto wówczas „Porozumienie Miast Zaprzyjaźnionych”; od tej pory rozwija się współpraca pomiędzy obiema miejscowościami. W 2004 roku grupa dzieci i młodzieży z gminy Zator uczestniczyła w wymianie młodzieży szkolnej; podczas ich pobytu w Berekfürdő odbył się tam „Dzień Polski”. Delegacja gminy Zator składająca się z: zespołu wokalnego, Zespołu Pieśni i Tańca „Laskowiaczy” z Laskowej, młodzieżowego zespołu rockowego „Tak i Tak” oraz zatorskiej Orkiestry Dętej zaprezentowała obszerny program artystyczny, któremu towarzyszyła degustacja potraw polskich, przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich. Władzom Berekfürdő przekazano także wyroby zatorskich rzemieślników i twórców ludowych, w tym m.in. efekty dorocznie organizowanych w Zatorze plenerów malarskich. Delegacja mieszkańców Berekfürdő gościła z kolei w Zatorze podczas Święta Karpia, prezentując swój dorobek artystyczny i specjały kulinarne.

Gmina Zator podjęła także współpracę partnerską z miastem Dolina i gminą Wyszkiv na Ukrainie.

Oprócz omówionych powyżej inicjatyw kulturalnych i sportowych, większość gmin Doliny Karpia realizuje także projekty inwestycyjne, których celem jest rozbudowanie infrastruktury sportowej, rewitalizacja terenów wiejskich bądź ochrona środowiska naturalnego poprzez budowę sieci kanalizacyjnej. Większość gmin stara się o dofinansowanie tych projektów ze środków EFRR. Wśród projektów, które uzyskały dofinansowanie można wymienić np. projekt budowy sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Łączanach realizowany w ramach ZPORR; dwa projekty Gminy Preciszów - remont szkoły w Piotrowicach (dofinansowany ze środków Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich) oraz budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych do ośrodka zdrowia w Preciszowie (dofinansowany ze środków PFRON i Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej); czy projekt

przebudowy drogi w Gminie Zator, w celu zwiększenia dostępności do terenów inwestycyjnych w Palczowicach (dofinansowany w ramach Zintegrowanego Programu Łagodzenia Skutków Restrukturyzacji Górnictwa, Hutnictwa oraz Wielkiej Syntezy Chemicznej w Województwie Małopolskim).

Te działania, które Lokalna Grupa Działania planuje podjąć w ramach innych programów mają za zadanie przede wszystkim wspierać zapisy LSR, ale również ogólnie pojęty rozwój obszaru, który dokument obejmuje. Trudno jednak w tym momencie wskazać konkretnie, jakie działania będzie podejmowało Stowarzyszenie, gdyż zależy to np. od kryteriów naboru czy harmonogramu ogłaszanych w ramach innych programów konkursów. Analizując jednak profil działalności Stowarzyszenia i jego formę prawną można jednak ogólnie wskazać, że będą to działania wpisujące się przede wszystkim w **Program Operacyjny Kapitał Ludzki**:

- Priorytet VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich”

Będą to działania dotyczące tworzenia warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych np. w rozwijającej się na obszarze Doliny Karpią szeroko pojętej turystyce; działania na rzecz dalszego doskonalenia w formie szkoleń, kursów itp. Pomoc będzie się również koncentrowała na rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, obejmując m.in. doradztwo, szkolenia oraz usługi informacyjne adresowane do osób pragnących rozpocząć tu własną działalność gospodarczą. LGD najbardziej chciałaby pozyskać środki na przedsięwzięcie zakładające wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości poprzez udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

- Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”

Stowarzyszenie postara się pozyskać środki, za pomocą których wspierane będą inicjatywy ukierunkowane na podnoszenie zdolności do zatrudnienia, zwiększenie mobilności i aktywności społecznej mieszkańców i rozwój lokalnych inicjatyw na obszarach wiejskich, w celu zmniejszenia różnicowań pomiędzy tymi obszarami a ośrodkami miejskimi. Celem będą tu również Szkolenia integracyjne dla lokalnych organizacji pozarządowych.

- Priorytet VIII „Regionalne kadry gospodarki”

Stowarzyszenie postara się pozyskać środki na projekty stymulujące podnoszenie umiejętności zawodowych przez osoby pracujące, przede wszystkim starsze i o niskich kwalifikacjach, dla podtrzymania ich aktywności na rynku pracy.

- Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”

LGD zainteresowana jest tu głównie pozyskaniem wsparcia na rzecz tworzenia i funkcjonowania oddolnych, lokalnych inicjatyw powoływanych przez mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz

rozwoju edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców wsi. Przedsięwzięciem realizowanym w tym priorytecie będzie edukacja tematyczna dla kół gospodyń wiejskich.

Duże szanse na realizację projektów Stowarzyszenie upatruje w możliwości pozyskania środków finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013 oraz różnorodnych grantów dla organizacji pozarządowych, wspomagających rozwój obszaru LGD i wpisujących się w działania zapisane w LSR. Na organizowanie opisanych powyżej inicjatyw kulturalnych na obszarze objętym LSR będzie też chciała pozyskać środki, które rokrocznie rozdysponowują starostwa powiatów, do których należą gminy partnerstwa. Ponadto LGD będzie również zabiegała o realizację projektów partnerskich z innymi instytucjami działającymi na terenie obszaru partnerstwa. Podstawową zasadą, która będzie warunkowała wybór działania będzie jego komplementarność jeśli chodzi o zapisy umieszczone w Lokalnej Strategii Rozwoju.

Przy realizacji przez LGD projektów innych, niż te finansowane z PROW należy brać pod uwagę, że może tutaj zaistnieć niebezpieczeństwo podwójnego finansowania działań (nakładania się pomocy). Należy więc stosować mechanizmy zabezpieczające przed nakładaniem się pomocy w ramach PROW i innych programów.

Jeśli chodzi o sposób finansowania poszczególnych osób zatrudnionych w LGD zapobiegający podwójnemu finansowaniu, LGD postanowiło, iż do realizacji działań pochodzących z innych programów zatrudniało będzie oddzielnych pracowników. Każdy z nich będzie się zajmował pracą tylko na rzecz swojego, konkretnego programu, co zostanie doprecyzowane w zawartych umowach. Również czas wykonywania przez nich pracy będzie związany tylko z działaniami na rzecz projektu przy którym zostaną zatrudnieni. W przypadku zatrudnienia jednej osoby do realizacji dwóch lub więcej programów, w umowie o pracę z tą osobą zostanie wskazany wymiar czasu pracy, jaki zobowiązana jest ona przeznaczyć na wykonanie zadań i obowiązków związanych z realizacją poszczególnych programów.

Do mechanizmów uniemożliwiających realizację podobnych operacji z dwóch różnych źródeł należeć będą np. tworzenie oddzielnych kont bankowych dla każdego z programów, z których LGD może pozyskać środki. Taka sytuacja zapobiegnie przypadkowemu i nieprzemyślanemu wydatkowaniu środków. Każdy z pracowników będzie monitorowany przez Kierownika biura, który będzie nadzorował ich pracę – pomoże to w szybkim wykryciu ewentualnych błędów i wyjaśnieniu wątpliwości. Każdy program będzie miał wyznaczonego kierownika odpowiedzialnego za realizację i prawidłowe wydatkowanie środków programu. W razie konieczności zaistnieje również możliwość zatrudnienia dodatkowych pracowników do

konkretnych programów. Oddzielenie stanowisk pracy zapobiegnie sytuacji współfinansowania tych samych działań z kilku źródeł. Wynagrodzenie osób wykonujących zadania w ramach jednego programu również będzie pochodziło z tego danego programu.

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich

Dzięki realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, Dolina Karpią ma szansę stać się regionem, w którym „lepiej się żyje” jego mieszkańcom i który jest niezwykle atrakcyjny dla turystów. Można oczekiwać, że w wyniku realizacji LSR zostanie osiągnięty szereg pozytywnych skutków w województwie małopolskim oraz obszarach wiejskich województwa. Korelację Strategii z rozwojem województwa przeanalizowano już w rozdziale „Powiązania LSR z innymi programami związanymi z obszarem LSR”, porównującym m.in. strukturę celów LSR ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013. Poniżej zaprezentowano efekty realizacji poszczególnych celów szczegółowych nakreślonych w przedmiotowym dokumencie.

Cel szczegółowy 1.1. Rozwój infrastruktury publicznej ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury turystycznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców

W wyniku realizacji tego celu, w Dolinie Karpią rozwinięta zostanie szeroka oferta usług czasu wolnego – poprawie ulegną infrastruktura kulturalna, sportowa, rekreacyjna czy zaplecze noclegowe. Trzeba podkreślić, że z usług tych będą korzystać nie tylko mieszkańcy Doliny Karpią, ale również osoby przyjezdne, zwłaszcza dzieci i młodzież. Oferta rekreacyjna powstanie przy wykorzystaniu istniejących zasobów. Jej rozwój będzie wpływał pozytywnie na obraz całego regionu. Ponadto poprawie ulegnie jakość życia mieszkańców poprzez realizację programów profilaktycznych oraz aktywizacji w celu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym i antyspołecznym.

Cel szczegółowy 1.2. Rozwój spójnej i zintegrowanej oferty turystycznej i kulturalnej na obszarze Doliny Karpią

Dolina Karpią stanie się obszarem o wyjątkowo interesującej ofercie kulturalnej, w której największe znaczenie będzie miał wielodniowy i barwny Festiwal Karpią. Nastąpi poprawa jakości i skuteczności działań promocyjnych. Dzięki skutecznej i zintegrowanej promocji atrakcyjna oferta Doliny Karpią zostanie w aktywny sposób zaprezentowana mieszkańcom ościennych gmin i powiatów oraz osobom przyjezdnym. Będzie to pozytywnie wpływało na promocję całego województwa. Opracowane zostaną kompleksowe foldery i ulotki, wykorzystujące wspólne hasło promocyjne, logotyp Doliny Karpią i jednakowe oznakowanie atrakcji turystycznych. W materiałach reklamowych podkreślana będzie przynależność historyczna i kulturowa do regionu Małopolski. Dzięki stworzeniu wspólnego portalu internetowego i intensywnej współpracy

z regionalnymi mediami, Dolina Karpia stanie się popularnym wśród mieszkańców aglomeracji śląskiej i krakowskiej miejscem wypoczynku. Efektem aktywizacji mieszkańców będzie powstanie nowoczesnych gospodarstw agroturystycznych, korzystających z najlepszych wzorców wypracowanych w regionie.

Cel szczegółowy 1.3. Zagospodarowanie potencjału zbiorników wodnych wraz ze wzmocnieniem podstawowej infrastruktury technicznej

W Dolinie Karpia zbudowane zostaną kąpieliska i przystanie sprzętu wodnego, w których można będzie wypożyczyć rowery wodne i kajaki. Wędkarze będą mogli skorzystać z sieci specjalistycznych łowisk wyposażonych w parkingi, pomosty, punkty obserwacyjne oraz infrastrukturę gastronomiczno-noclegową. Ponadto dzięki utworzeniu na wybranych stawach wysp i obsadzeniu niektórych grobli drzewami i krzewami poprawiona zostanie atrakcyjność krajobrazu Doliny Karpia przy jednoczesnej poprawie warunków gniazdowania i żerowania ptaków i innych gatunków zwierząt. Tradycyjne jesienne spuszczenie wody ze stawów hodowlanych zyska atrakcyjną oprawę i stanie się magnesem przyciągającym mieszkańców i osoby przyjezdne. Dolina Karpia stanie się także ośrodkiem wielu imprez sportowo rekreacyjnych, takich jak rajdy rowerowe, spływy kajakowe czy zawody wędkarskie. Spójnie oznakowane szlaki turystyczne oraz gotowe programy zwiedzania przyciągną do Doliny Karpia zarówno turystów indywidualnych, jak i zorganizowane grupy wycieczkowe. Dolina Karpia stanie się w ten sposób doskonałą wizytówką województwa małopolskiego.

Cel szczegółowy 1.4. Wspieranie i promocja efektywnej, nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki, w tym rybackiej, turystycznej, opartej na tradycyjnych i naturalnych zasobach

Tradycyjne rolnictwo w Dolinie Karpia może stanowić doskonałe zaplecze i uzupełnienie dla oferty turystycznej, a także dodatkowe źródło dochodów mieszkańców. Konieczne jest jednak bazowanie na nowoczesnych metodach promocji rolnictwa, w tym w szczególności certyfikowanych produktach lokalnych. Dla skutecznej promocji produktów lokalnych konieczne jest współdziałanie przedstawicieli wszystkich sektorów, począwszy od samorządów, które odgrywają rolę wspierającą, po rolników i gospodarzy, którzy bezpośrednio przygotowują potrawy bądź receptury, aż po sektor biznesu zajmujący się sprzedażą produktów i organizacje pozarządowe promujące i koordynujące całość przedsięwzięć związanych z certyfikacją, produkcją i dystrybucją produktów lokalnych. Lokalna Grupa Działania może zatem odegrać kluczową rolę przy organizacji procesu identyfikacji, certyfikacji i promocji produktów lokalnych Doliny Karpia.

Dolina Karpia to obszar o bogatych tradycjach hodowli ryb, w tym w szczególności karpia. Gospodarka rybna w Dolinie Karpia to przede wszystkim ogromne doświadczenie ludzi pracujących w tym sektorze rolnictwa, bogato rozwinięta sieć stawów hodowlanych, silne organizacje działające w tym sektorze. Wykorzystanie tego potencjału wiązać się musi ze skuteczną realizacją projektów współfinansowanych ze środków pomocowych Unii Europejskiej (w tym w szczególności z programów wspierających rozwój rybactwa), łączenie tradycji i nowoczesności w innowacyjne projekty badawcze, rozwojowe, promocyjne.

Harmonijny rozwój obszaru Doliny Karpia wymaga wzrostu dynamiki gospodarki, w oparciu o dwa kluczowe sektory – przedsiębiorczość oraz rolnictwo. Nowoczesna gospodarka to dynamiczny rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, w tym w szczególności poprzez wykorzystanie możliwości związanych z bezzwrotną pomocą Unii Europejskiej. Konieczne jest także stymulowanie przedsiębiorczości wśród młodzieży (możliwości samozatrudnienia), co będzie również pozytywnie oddziaływać na stopę bezrobocia oraz wspierać przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Szczególnie istotna będzie promocja podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej w sektorze turystyki. Innym istotnym elementem poprawy efektywności gospodarki jest promocja nowoczesnych form rolniczych, w tym w szczególności rolnictwa ekologicznego.

Cel szczegółowy 2.1. Ochrona zabytków architektury, wykorzystanie zasobów wykopaliskowych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

Cel wiąże się z ochroną niepowtarzalnego dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego Doliny Karpia. Efektem realizacji tego celu szczegółowego będzie rewitalizacja pałaców i zamków, i wykorzystanie tych budynków w celach muzealnych, edukacyjnych i hotelowo-gastronomicznych. Dzięki temu Dolina Karpia zyska bazę do przyjmowania spotkań konferencyjnych i warsztatów wyjazdowych. Dodatkową atrakcją staną się niewykorzystywane dotychczas wykopaliska archeologiczne. Także najmłodsze pokolenie zostanie zaangażowane w odkrywanie dziedzictwa kulturowego swojej „małej ojczyzny” poprzez udział w konkursie na zebranie lokalnych podań czy opracowanie spektaklu opartego na legendach. Efektem tych działań będzie wzmocnienie tożsamości regionalnej wśród mieszkańców.

Zagospodarowanie i wykorzystanie dla celów turystycznych wspaniałych zabytków kultury materialnej Doliny Karpia, które nierozdzielnie łączą się z historią Małopolski, a także udostępnienie turystom tradycyjnych form gospodarki rybackiej nie tylko podniesie walory tego regionu w oczach osób przyjezdnych, ale także przyczyni się do wzmocnienia pozytywnej identyfikacji z regionem jego mieszkańców, a tym samym zacieśni więzy łączące lokalne

społeczności i wpłynie na ich integrację. Nastąpi również rozwój przedsiębiorczości ukierunkowanej na turystykę aktywną, uwzględniającą poznawanie wartości kulturowych.

Cel szczegółowy 2.2. Zapewnienie przetrwania tradycji stawiarstwa i wikliniarstwa oraz innych ginących zawodów i rzemiosła wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

Unikalne dziedzictwo wielowiekowej gospodarki stawowej na terenie Doliny Karpia zostanie udokumentowane i wypromowane poprzez utworzenie Muzeum Stawiarstwa oraz stworzenie specjalnej ścieżki edukacyjnej. Dzięki organizacji kursów i warsztatów wikliniarskich, przywróceniu tradycji regularnych jarmarków i wsparciu zespołów ludowych powstrzymany zostanie zanik cennych tradycji rzemieślniczych i obrzędowych Doliny.

Wielokierunkowo wypromowany również zostanie podstawowy produkt Doliny – karp. Przyczyni się to do powstania sieci lokali gastronomicznych, wyspecjalizowanych w potrawach z ryb. W Dolinie Karpia będą działały także grupy producenckie operujące w branży hodowli i przetwórstwa ryb. Dzięki stworzeniu i wypromowaniu innych lokalnych produktów, miejscowi artyści i twórcy ludowi zyskają możliwość prezentacji i sprzedaży swoich wyrobów.

Cel szczegółowy 2.3. Ochrona i promocja środowiska naturalnego wraz z promocją rozwiązań i zachowań proekologicznych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości

Poprzez kompleksową inwentaryzację wartościowych zasobów przyrodniczych i powołanie obszarów przyrody chronionej zmniejszy się zagrożenie zanikania siedlisk rzadkich gatunków fauny i flory. Unikalne bogactwo lokalnej przyrody stanie się także jednym z podstawowych czynników wykorzystywanych w kampanii promocyjnej. Poprzez te działania zwiększy się świadomość ekologiczna mieszkańców, co w połączeniu z modernizacją infrastruktury technicznej zapobiegnie takim negatywnym zjawiskom jak powstawanie dzikich wysypisk śmieci, nieuporządkowana gospodarka ściekowa czy stosowanie środków ochrony roślin bez należytej dbałości o środowisko naturalne. Efektem realizacji LSR stanie się także poprawiony ład i estetyka przestrzeni wiejskiej, z pożytkiem dla wizerunku województwa małopolskiego.

Wyróżniająca Dolinę Karpia gospodarka rybacka stanie się efektywniejsza i w pełni wykorzysta przewagę, jaką daje jej wielowiekowa tradycja i potencjał naukowo-badawczy Rybackiego Zakładu Doświadczalnego w Zatorze. Dolina Karpia stanie się także znaczącym ośrodkiem przetwórstwa ryb, wykorzystującym nowoczesną bazę i innowacyjne technologie.

Efektom realizacji tego celu szczegółowego będzie wreszcie powstanie wielu nowych przedsiębiorstw – zwłaszcza w branży turystycznej i rybackiej oraz zwiększona opłacalność produkcji rolnej i powstanie gospodarstw ekologicznych.

Cel ogólny 3. Wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego Doliny Karpia – aktywizacja mieszkańców, poprawa samoorganizacji oraz zarządzania zasobami ludzkimi

Realizacja tego celu będzie się przekładała na wyłonienie się grupy liderów lokalnych oraz aktywizację całej społeczności do podejmowania wspólnych inicjatyw rozwojowych, nawet już po zakończeniu okresu realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Dodatkowo realizacja przedsięwzięć zakładających wyjazdy studialne do innych LGD i ich przyjazdów do doliny Karpia wraz z wydaniem wspólnego wydawnictwa promocyjnego, co przewidywane jest do realizacji w ramach tego celu szczegółowego, przełoży się na wzmocnienie współpracy międzyterytorialnej.

Trzeba zaznaczyć, że realizacja LSR nie tylko przyczyni się do powstania wielu nowych inwestycji i inicjatyw kulturalnych, ale także będzie miała długotrwałe, znaczące efekty społeczne. Przede wszystkim przyczyni się ona do zbudowania stabilnego partnerstwa publiczno-prywatnego: administracji publicznej, prywatnych przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, które spowoduje wzrost efektywności podejmowanych działań i większe zintegrowanie lokalnych społeczności. Wdrożenie LSR będzie skutkowało intensyfikacją rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez wykorzystanie wszystkich dostępnych źródeł finansowania pozabudżetowego. Wreszcie, realizacja Strategii przyczyni się do neutralizacji napięć społecznych i zwiększenia partycypacji mieszkańców Doliny Karpia w działaniach i decyzjach dotyczących ich „małej ojczyzny”, będzie miała zatem istotne znaczenie dla budowania i umacniania społeczeństwa obywatelskiego.

Należy podkreślić, że pozytywne efekty realizacji LSR w Dolinie Karpia będą miały charakter dalece wykraczający poza sam obszar Doliny i przyczynią się do rozwoju całego regionu małopolskiego. Nie ulega wątpliwości, że województwo małopolskie należy do najatrakcyjniejszych z punktu widzenia turystyki regionów kraju. Warto jednak zwrócić uwagę na to, że Dolina Karpia dysponuje unikalnym - w skali województwa , a nawet kraju – potencjałem, którego wykorzystanie może przyciągnąć nową grupę turystów – przede wszystkim wędkarzy, ale także amatorów sportów wodnych czy turystyki rowerowej.

Realizacja LSR przyniesie pozytywne efekty w postaci intensywniejszej ochrony coraz rzadszych w kraju obszarów siedliskowych, na których bytują zagrożone gatunki fauny i flory, trudno zatem przecenić jej pozytywny wpływ na stan środowiska naturalnego w regionie, Polsce i Europie.

Wdrożenie LSR przyczyni się także do przezwyciężenia wielu problemów, jakie zostały zdefiniowane w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego. Niepokojącym zjawiskiem w wielu regionach kraju jest pogłębianie się nierówności pomiędzy metropolią a peryferiami: następuje daleko idąca koncentracja kapitału, siły gospodarczej i potencjału innowacyjnego w największych miastach, zaś oddalone od aglomeracji obszary wiejskie pozostawione są swojemu losowi. Problem ten jest znaczący w odniesieniu do województwa małopolskiego, gdzie szczególnie dominującą pozycję posiada Kraków. W diagnozie stanu obecnego województwa małopolskiego zauważono ponadto, że zachodnia część województwa – obejmująca obszary Doliny Karpią – pozbawiona jest ośrodka o znaczeniu subregionalnym. Trzeba też podkreślić, że wiele działań podejmowanych przez władze województwa w największym stopniu koncentruje się na krakowskim obszarze metropolitalnym – są to przede wszystkim regionalne strategie innowacyjne czy programy przyciągania inwestorów zagranicznych. Wdrożenie LSR na terenie Doliny Karpią przeciwdziała tej asymetrii w rozwoju województwa.

LSR wskazuje konkretne obszary i działania, które mogą w największym stopniu przyczynić się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej w Dolinie Karpią. Należy przy tym podkreślić, że wszystkie cele strategiczne opierają się na istniejącym potencjale, a zatem pozwalają na ewolucyjny – a nie rewolucyjny – rozwój regionu i nie podważają poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Doliny poprzez promowanie rozwiązań gwałtownych czy nie mających zakorzenienia w tradycji regionu. Takie rozumienie rozwoju oraz fakt, że w centrum inicjatywy „Dolina Karpią” stoją mieszkańcy tego obszaru wpłynął na wybór i sformułowanie dwóch wiodących tematów strategii, czyli poprawy jakości życia na obszarach wiejskich oraz wykorzystania potencjału zasobów naturalnych i kulturowych.

Można z pełnym przekonaniem stwierdzić, że dzięki realizacji LSR wizja Doliny Karpią – jako obszaru o rozbudowanej ofercie turystycznej, głównego ośrodka hodowli karpia i wędkarstwa w Polsce; miejsca, w którym korzyści ze wspólnie podejmowanych inicjatyw czerpią wszyscy mieszkańcy – stanie się rzeczywistością i przyczyni się nie tylko do poprawy jakości życia mieszkańców tego terenu, ale wzmocni potencjał całego regionu małopolskiego.

17. Spis tabel i schematów

<i>Tabela 1. Reprezentatywność poszczególnych sektorów w składzie LGD .....</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 2. Reprezentatywność poszczególnych sektorów w składzie Rady .....</i>	<i>17</i>
<i>Schemat 1. Procedura naboru pracowników .....</i>	<i>22</i>
<i>Tabela 3. Opis stanowiska „Kierownik biura” .....</i>	<i>24</i>
<i>Tabela 4. Opis stanowiska „Specjalista ds. wdrażania LSR” .....</i>	<i>25</i>
<i>Tabela 5. Opis stanowiska „Księgowy Biura” .....</i>	<i>26</i>
<i>Tabela 6. Liczba ludności Doliny Karpia.....</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 7. Liczba ludności w gminach Doliny Karpia w latach 1998-2007 (stan na 31.12 każdego roku).....</i>	<i>41</i>
<i>Tabela 8. Struktura ludności - ekonomiczne grupy wieku (stan na 31.12.2007).....</i>	<i>42</i>
<i>Tabela 9. Struktura ludności według wykształcenia (według wyników NSP 2002) .....</i>	<i>42</i>
<i>Tabela 10. Charakterystyka osób bezrobotnych w Dolinie Karpia (stan na 31.03.2008) .....</i>	<i>43</i>
<i>Tabela 11. Pracujący według form własności i płci (stan na 31.12.2003) .....</i>	<i>43</i>
<i>Tabela 12. Pracujący według sektorów (stan na 31.12.2003) .....</i>	<i>44</i>
<i>Tabela 13. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON (stan na 31.12. 1998 i 2007).....</i>	<i>44</i>
<i>Tabela 14. Liczba stowarzyszeń zarejestrowanych na obszarze Doliny Karpia w latach 1998 i 2007 .....</i>	<i>45</i>
<i>Schemat 2. Procedura obsługi wniosków o dofinansowanie i wyboru operacji .....</i>	<i>85</i>
<i>Schemat 3. Procedura zmiany lokalnych kryteriów wyboru operacji.....</i>	<i>106</i>
<i>Tabela 15. Podział środków przeznaczonych na wdrażanie LSR.....</i>	<i>108</i>
<i>Tabela 16. Budżet w podziale na typy operacji w całym okresie wdrażania LSR.....</i>	<i>109</i>
<i>Tabela 17. Uzasadnienie spójności LSR Doliny Karpia ze strategią rozwoju regionu .....</i>	<i>130</i>

18. Informacja o załącznikach

Załącznik nr 1 - Mapka obrazująca granice administracyjne LGD „Doliny Karpia”

Załącznik nr 2 - Regulamin Biura LGD „Dolina Karpia”

Załącznik nr 3 - Regulamin Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Załącznik nr 4 - Regulamin Zarządu Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Załącznik nr 5 - Regulamin funkcjonowania Rady Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Załącznik nr 6 - Struktura składu osobowego Rady Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Załącznik nr 7 - Członkowie Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Załącznik nr 8 - Doświadczenie LGD, członków Rady LGD i jej partnerów

Załącznik nr 1 - Mapka obrazująca granice administracyjne LGD „Doliny Karpia”

Załącznik nr 2 - Regulamin Biura LGD „Dolina Karpia”

Regulamin Biura

Stowarzyszenie Dolina Karpią Lokalna Grupa Działania

§1.

1. Regulamin określa zasady funkcjonowania Biura Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia „Dolina Karpią”, ramowy zakres działania i kompetencji Biura i służb księgowo-finansowych Stowarzyszenia oraz inne postanowienia związane z działalnością Biura Stowarzyszenia.
2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o Biurze Stowarzyszenia, należy rozumieć przez to, Biuro Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia „Dolina Karpią”

§2.

1. Biuro Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia Dolina Karpią zostaje utworzone na mocy § 8 Statutu Stowarzyszenia Dolina Karpią.
2. Biuro Stowarzyszenia prowadzi sprawy Zarządu i stowarzyszenia między innymi poprzez inspirowanie i podejmowanie działań na rzecz Stowarzyszenia oraz pełną obsługę Zarządu w zakresie spraw administracyjnych, finansowych i organizacyjnych.
3. Biuro służy realizacji celów i zadań Zarządu, Rady oraz Stowarzyszenia.

§3.

Biuro Stowarzyszenia prowadzi swoją działalność w oparciu o Statut Stowarzyszenia, uchwały Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia oraz niniejszy Regulamin, który dla swej ważności wymaga kontrasygnaty Walnego Zebrania Członków podjętej w formie uchwały. Uchwała ta stanowi integralną część niniejszego regulaminu.

§4.

1. Biurem Stowarzyszenia kieruje Kierownik Biura Stowarzyszenia zatrudniony przez Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Dolina Karpią", który może z upoważnienia Zarządu reprezentować Stowarzyszenie na zewnątrz w granicach umocowania.
2. Na wniosek Kierownika Biura Stowarzyszenia, Zarząd zatrudnia pozostałych pracowników, określa ich kompetencje, obowiązki, odpowiedzialność oraz czas pracy i wynagrodzenie.
3. Zarząd udziela pełnomocnictwa Kierownikowi Biura Stowarzyszenia do prowadzenia spraw bieżących Stowarzyszenia.

4. Struktura organizacyjna Biura Stowarzyszenia przedstawia się następująco :

- 1) Kierownik Biura – 1 etat
- 2) Księgowy Biura - ½ etatu
- 3) Specjaliści ds. wdrażania LSR – 4 x ½ etatu lub umowa zlecenie, umowa o dzieło.

§5

Kierownik Biura Stowarzyszenia sprawuje pieczę nad majątkiem i sprawami Stowarzyszenia w ramach jego umocowania oraz spełnia swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczo-finansowym przy ścisłym przestrzeganiu przepisów prawa oraz postanowień statutu, uchwał Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia i uchwał Zarządu.

§6

Do obowiązków Kierownika Biura Zarządu poza zadaniami określonymi w §7 należy wykonywanie zaleceń pokontrolnych organu przeprowadzającego kontrole oraz udzielanie kontrolującemu władzom Stowarzyszenia wyczerpujących wyjaśnień wraz z przedstawieniem wszelkich dokumentów i innych materiałów dotyczących przedmiotu kontroli.

§7

Kierownik Biura Stowarzyszenia jest odpowiedzialny za prawidłowe zarządzanie sprawami Stowarzyszenia - w ramach posiadanych uprawnień oraz należytą realizacją następujących zadań:

- 1) wykonywanie uchwał Walnego Zebrania Członków, Zarządu Stowarzyszenia oraz Rady,
- 2) nadzór nad przygotowaniem i wdrażaniem projektów w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru „Doliny Karpia”
- 3) prowadzenie bieżących spraw Stowarzyszenia,
- 4) gromadzenie i udostępnianie informacji z zakresu działalności Stowarzyszenia,
- 5) prowadzenie działalności wydawniczej, oraz współpraca z mediami,
- 6) wydawanie wewnętrznych materiałów informacyjnych i problemowych,
- 7) ogólne poradnictwo prawne, finansowe, organizacyjne i inne w oparciu o własny bank danych oraz zamawiane ekspertyzy i opinie specjalistyczne,
- 8) przygotowywanie materiałów na Walne Zebranie Członków, zebrania Zarządu Stowarzyszenia oraz Rady,
- 9) opracowywanie projektów zmian w statucie i regulaminach organizacyjnych,
- 10) obsługa Walnego Zebrania Członków,
- 11) sporządzanie protokołów z Walnego Zebrania Członków oraz zebrań Rady
- 12) prowadzenie dokumentacji Walnego Zebrania Członków, Zarządu oraz Rady,
- 13) sporządzanie odpisów uchwał Walnego Zebrania Członków i wydawanie ich uprawnionym organom,
- 14) prowadzenie dokumentacji członkowskiej,
- 15) obsługa Zarządu oraz Rady,
- 16) sporządzanie syntetycznych protokołów z zebrań Zarządu,
- 17) prowadzenie rejestru uchwał Walnego Zebrania Członków, Zarządu **oraz** Rady,
- 18) opracowywanie planów pracy, budżetu oraz sprawozdań merytorycznych i finansowych,

- 19) prowadzenie korespondencji,
- 20) udział w różnego rodzaju naradach, sympozjach, szkoleniach, uroczystościach związanych z działalnością Stowarzyszenia,
- 21) utrzymywanie stałego kontaktu z członkami wspierającymi i honorowymi Stowarzyszenia,
- 22) prowadzenie spraw kadrowych i dokumentacji Stowarzyszenia,
- 23) sprawowanie pieczy nad sprzętem biurowym oraz zlecenie przeprowadzenia jego konserwacji lub naprawy.

§8

Kierownik Biura Stowarzyszenia przy wykonywaniu swoich zadań działa w oparciu o udzielone pełnomocnictwo ogólne obejmujące umocowanie do zwykłego zarządu sprawami Biura w imieniu Stowarzyszenia.

§9

Kierownik Biura Stowarzyszenia jest upoważniony do:

- 1) reprezentowania Stowarzyszenia w granicach umocowania,
- 2) prowadzenia zwykłego zarządu sprawami Stowarzyszenia,
- 3) podpisywania bieżącej korespondencji,
- 4) dokonywania samodzielnych zakupów bieżących jednorazowo do wysokości 5000 zł, po akceptacji Zarządu,
- 5) zawierania umów - zleceń i o dzieło, po akceptacji Zarządu,
- 6) kierowania pracą i nadzoru nad pracownikami Biura i zleceniobiorcami,
- 7) składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych, jak: podpisywanie dokumentów o charakterze finansowo - rozliczeniowym (łącznie z księgowym Biura),
- 8) współdziałania z przedstawicielami środków masowego przekazu oraz informowania ich o działalności i zamierzeniach Stowarzyszenia,
- 9) organizowania konferencji prasowej,
- 10) koordynowania sprawami funkcjonowania zespołów problemowych,
- 11) podejmowania decyzji dotyczących działalności Stowarzyszenia w zakresie nie zastrzeżonym dla innych organów.

§ 10

Księgowy podlega służbowo Kierownikowi Biura Stowarzyszenia i jest zobowiązany do prowadzenia księgowości Stowarzyszenia według zasad określonych w stosownych przepisach o gospodarce finansowej i rachunkowości, przyjmując na siebie pełną odpowiedzialność w tym zakresie. Księgowy wykonuje przy tym zadania określone w § 11 oraz inne zleczone dodatkowo przez Kierownika Biura Stowarzyszenia.

§ 11.

Księgowy Biura jest odpowiedzialny za prawidłowe i bieżące prowadzenie księgowości oraz sprawozdawczości finansowej, terminowe dokonywanie rozliczeń finansowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, i należyłą realizacją następujących zadań:

- 1) prowadzenie rachunkowości zgodnie z aktualnymi przepisami prawa,
- 2) wykonywanie obowiązków sprawozdawczych ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny,
- 3) tworzenie warunków dla przestrzegania ścisłej dyscypliny finansowej i budżetowej Stowarzyszenia,

- 4) należyte przechowywanie i zabezpieczanie dokumentów księgowych, ksiąg rachunkowych, sprawozdań finansowych oraz środków pieniężnych,
- 5) bieżące, prawidłowe prowadzenie księgowości z zastosowaniem racjonalnej organizacji pracy i techniki przetwarzania danych,
- 6) rejestracja operacji gospodarczych - finansowych,
- 7) analiza dokumentów finansowych,
- 8) sporządzanie obowiązujących dowodów księgowych, kasowych i magazynowych,
- 9) dokonywanie zamknięcia rocznego ksiąg oraz sporządzanie wymaganych zasadami rachunkowości sprawozdań finansowych w tym GUS,
- 10) sporządzanie w obowiązującym terminie deklaracji i wykazów dla celów organów podatkowych i ZUS,
- 11) udostępnianie ksiąg oraz dokumentów finansowych do kontroli sprawowanej przez uprawnione organa kontrolne,
- 12) prowadzenie ewidencji środków trwałych i wyposażenia,
- 13) prowadzenie kartotek wynagrodzeń,
- 14) sporządzanie list płac,
- 15) regulowanie zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych,
- 16) prowadzenie tabel amortyzacyjnych i wyceny środków trwałych,
- 17) wypłata udzielonych zaliczek i ich rozliczanie,
- 18) regulowanie płatności wynikających ze zobowiązań,
- 19) odprowadzanie składek ZUS, rozliczenia z ZUS i wypłat zasiłków chorobowych,
- 20) wypłata wynagrodzeń osobowych i honorariów, sporządzanie sprawozdań dotyczących zatrudnienia i funduszu płac,
- 21) wystawianie rachunków.
- 22) prowadzenie dokumentacji składek członków zwyczajnych i wspierających,
- 23) prowadzenie rachunku bankowego,
- 24) opracowywanie projektu preliminarza budżetowego,
- 25) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem wykonania budżetu Stowarzyszenia,
- 26) wnioskowanie wraz z uzasadnieniem o wprowadzenie zmian w preliminarzu budżetowym,
- 27) realizowanie wydatków w zakresie ubezpieczeń społecznych i kosztów podróży,
- 28) prowadzenie kasy gotówkowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa,
- 29) prowadzenie systematycznej kontroli wewnętrznej dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- 30) prawidłowe zabezpieczenie środków finansowych i pozostałych składników majątkowych,
- 31) sporządzanie pism, wniosków i podań związanych z działalnością finansowo-księgową Stowarzyszenia.

§12.

Pracownicy Biura wykonują swoje zadania zgodnie z zakresem czynności tj. w przedmiocie zadań, odpowiedzialności i uprawnień określonych przez Zarząd Stowarzyszenia.

§13.

Biuro używa pieczętki podłużnej z nazwą i adresem Stowarzyszenia oraz pieczętek imiennych.

§14.

W kwestiach nie uregulowanych w niniejszym regulaminie decyduje Zarząd kierując się obowiązującymi przepisami prawa, statutem, uchwałami Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia.

§15.

1. Regulamin został przez Zarząd ustalony i zaakceptowany w dniu .....
2. Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Walne Zebranie Członków.

Załącznik nr 3 - Regulamin Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Regulamin Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dolina Karpia”

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Walne Zebranie Członków zwołuje Zarząd, co najmniej jeden raz do roku lub na pisemny wniosek Komisji Rewizyjnej lub na pisemny wniosek co najmniej 1/3 członków zwyczajnych Stowarzyszenia,
2. Walne Zebranie Członków otwiera Prezes Zarządu, następnie zebrani dokonują wyboru przewodniczącego zebrania spośród obecnych członków w głosowaniu jawnym.
3. Wybrany przewodniczący zebrania zarządza przeprowadzenie wyboru prezydium Walnego Zebrania Członków oraz pozostałych organów Walnego Zebrania Członków.
4. Prezydium Walnego Zebrania Członków składa się z :
  - 1) Przewodniczącego
  - 2) sekretarza,
  - 3) 1 członka.
5. Komisja skrutacyjno - wyborecza składa się z 3 członków i wyboru jej dokonuje się w przypadku zebrania o charakterze wyborczym.
6. Komisja uchwał i wniosków składa się z 3 członków.
7. Wybory do komisji określonych w § 1 ust. 5 i 6 dokonuje się spośród członków w głosowaniu jawnym.

§ 2.

1. Walne Zebranie Członków obraduje według uchwalonego przez siebie regulaminu.
2. Obradami Walnego Zebrania Członków kieruje przewodniczący przy pomocy prezydium

§ 3.

1. W Walnym Zebraniu Członków biorą udział:
  - 1) z głosem stanowiącym - członkowie zwyczajni,
  - 2) z głosem doradczym - osoby zaproszone, członkowie honorowi.
2. Członek Stowarzyszenia potwierdza swoją obecność na Walnym Zebraniu Członków podpisując listę obecności.
3. Członkowie, którzy zamierzają wziąć udział w dyskusji nad określonym punktem porządku zebrania, zgłaszają się kolejno do głosu.

4. W debacie nad określoną sprawą każdy członek może zabierać głos tylko 2 razy. Kolejne wystąpienie członka w tej samej sprawie nie może trwać dłużej niż 5 minut.

§ 4.

Z obrad Walnego Zebrania Członków sporządza się protokół, który podpisuje przewodniczący zebrania.

§ 5.

Członkami zwyczajnymi - w rozumieniu § 3 ust. 1 pkt 1 - są: osoby, które są członkami Stowarzyszenia zgodnie z postanowieniami Statutu Stowarzyszenia.

Rozdział II
Sprawy wyborcze

§ 6.

Członkom określonym w § 5 przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.

§ 7.

Wybory władz są jawne, bezpośrednie i następują spośród nieograniczonej liczby kandydatów.

§ 8.

1. Kandydatów do władz Stowarzyszenia mają prawo zgłaszać wszystkie osoby określone w § 5, po uprzednim uzyskaniu zgody danego kandydata.
2. Zgłoszenie kandydata do władz Stowarzyszenia następuje bezpośrednio na walnym zebraniu członków.

§ 9.

1. Władzami Stowarzyszenia, poza Walnym Zebraniem Członków są:

1) Zarząd składający się od 3 do 7 osób.

Walne Zebranie Członków wybiera ze swego grona, zgodnie z **§18 ust 1 statutu stowarzyszenia**, w głosowaniu jawnym od 3 do 7 osób do grona zarządu, a zarząd konstituuje się na pierwszym posiedzeniu po wyborze.

2) Komisja Rewizyjna składająca się z 3 osób.

Walne Zebranie Członków wybiera ze swego grona, zgodnie z **§19 ust 1 statutu stowarzyszenia**, w głosowaniu jawnym 3 osoby do grona komisji rewizyjnej, a komisja rewizyjna konstituuje się na pierwszym zebraniu po wyborze.

3) Rada Stowarzyszenia składa się od 15 do 21 członków.

Walne Zebranie Członków wybiera ze swego grona, zgodnie z **§20 ust 2 statutu stowarzyszenia**, w głosowaniu jawnym od 15 do 21 osób do grona Rady, a Rada konstituuje się na pierwszym posiedzeniu po wyborze.

2. Wybór władz, może odbywać się tajnie, jeżeli uchwała Walnego Zebrania Członków tak postanowi.

3. Członek Zarządu nie może być jednocześnie członkiem Komisji Rewizyjnej i Rady.

4. Członek Komisji Rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem Zarządu i Rady.

5. Członek Rady nie może być jednocześnie członkiem Komisji Rewizyjnej i Zarządu.

Głosowanie

§ 10.

1. Ustanawia się następujący sposób głosowania - w przypadku głosowania tajnego - na:

- członków Zarządu Stowarzyszenia - na karcie wyborczej oznaczonej pieczęcią Stowarzyszenia poprzez skreślenie kandydatów na których nie oddaje się głosu.
- członków Komisji Rewizyjnej - na karcie wyborczej oznaczonej pieczęcią Stowarzyszenia

- poprzez skreślenie kandydatów na których nie oddaje się głosu.
  - członków Rady Stowarzyszenia - na karcie wyborczej oznaczonej pieczęcią Stowarzyszenia poprzez skreślenie kandydatów na których nie oddaje się głosu.
2. Za nieważny uznaje się głos oddany na karcie do głosowania innej niż ustalona w ust. 1, a także jeżeli na karcie wyborczej pozostanie nie skreślonych nazwisk kandydatów więcej niż maksymalna liczba osób wchodzących w skład organu, którego dotyczy wybór
  3. W przypadku wyboru Rady niezgodnie z zapisami **§20 ust 2 statutu stowarzyszenia**, należy głosowanie powtórzyć w głosowaniu jawnym.

Przyjęcie uchwał

§ 11.

1. Uchwały Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia podejmowane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych członków. W przypadku równej liczby głosów, decyduje głos przewodniczącego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. W przypadku braku wymaganego kworum, po konsultacji z prezydium przewodniczący wyznacza w tym samym dniu, 15 minut po pierwszym terminie, bez względu na liczbę osób uprawnionych do głosowania, kolejny tzw drugi termin Zebrania i przeprowadza głosowanie nad podjęciem uchwał.
3. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Statutu, odwołania członków Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz rozwiązania Stowarzyszenia, wymaga bezwzględnej większości głosów przy obecności ponad połowy członków Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia.

Wnioski formalne

§ 12.

1. Przewodniczący zebrania może udzielić głosu poza porządkiem obrad Walnego Zebrania Członków lub w związku z dyskusją jedynie dla zgłoszenia wniosku formalnego lub sprostowania błędnie zrozumianego lub nieprecyzyjnie przytoczonego stwierdzenia mówcy.
2. Wnioski formalne mogą dotyczyć jedynie spraw będących przedmiotem porządku obrad i jego przebiegu.
3. Do wniosków formalnych zalicza się wnioski o:
  - 1) przerwanie lub odroczenie Walnego Zebrania Członków na inny termin,
  - 2) przejście do porządku dziennego,
  - 3) głosowanie bez dyskusji,
  - 4) ograniczenie czasu wystąpień mówców,
  - 5) stwierdzenie kworum,
  - 6) przeliczenie głosów.

Rozdział III

Organy Walnego Zebrania Członków

§ 13.

Organami Walnego Zebrania Członków są:

- 1) Przewodniczący,
- 2) Prezydium,
- 3) Komisja Skrutacyjno - Wyborcza
- 4) Komisja Uchwał i Wniosków.

Zakres zadań organów Walnego Zebrania Członków

§ 14.

Przewodniczący Walnego Zebrania Członków kieruje przebiegiem i pracami Walnego Zebrania Członków, a w szczególności:

- 1) realizuje przyjęty porządek Walnego Zebrania Członków,
- 2) stwierdza prawomocność obrad,
- 2) udziela i odbiera głos,
- 3) zarządza przerwę w obradach.

§ 15.

Do obowiązków Komisji Skrutacyjno - Wyborczej należy:

- 1) wybór przewodniczącego Komisji,
- 2) przyjmowanie zgłoszeń kandydatów proponowanych do władz,
- 3) sprawdzenie listy obecności i stwierdzenie prawomocności wyboru władz, na wniosek przewodniczącego Zebrania,
- 4) sporządzenie list wyborczych.
- 5) sporządzenie protokołu z wyboru i ogłoszenie wyników.

A w przypadku głosowania tajnego dodatkowo:

- 6) sprawdzenie urny wyborczej,
- 7) zebranie głosów do urny zgodnie z listą obecności oraz obliczenie z uwzględnieniem ważności oddanych głosów,

§ 17.

Do obowiązków Komisji Uchwał i Wniosków należy:

- 1) wybór przewodniczącego Komisji,
- 2) opracowanie uchwał zgodnie ze stanowiskiem Walnego Zebrania Członków,
- 3) rejestrowanie treści składanych wniosków i przekazanie ich przewodniczącemu Zebrania celem ostatecznego rozstrzygnięcia o celowości przyjęcia tych wniosków.

Rozdział IV

Przepisy końcowe

§ 18.

1. Zmiana niniejszego regulaminu może nastąpić na wniosek Zarządu lub 1/3 członków zwyczajnych Stowarzyszenia.
2. Przyjęcie zmiany postanowień Regulaminu następuje w formie uchwały, w drodze głosowania zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania z zastrzeżeniem § 11

§ 19.

Regulamin wchodzi w życie z chwilą jego uchwalenia.

Załącznik nr 4 - Regulamin Zarządu Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Załącznik do uchwały Nr..... Walnego Zebrania Członków
Stowarzyszenia LGD Dolina Karpia z dnia .....

REGULAMIN ZARZĄDU

Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dolina Karpia”

§ 1.

1. Zarząd Stowarzyszenia jest organem wykonawczym – zarządzającym Stowarzyszenia i działa na podstawie statutu, uchwał Walnego Zebrania Członków oraz niniejszego regulaminu.
2. Siedzibą władz Stowarzyszenia w tym Zarządu jest Zator
3. Zebrania Zarządu organizowane mogą być w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.

§ 2.

Zarząd kieruje całokształtem działalności Stowarzyszenia w okresie pomiędzy posiedzeniami Walnego Zebrania Członków, reprezentuje je na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność za swoją pracę przed Walnym Zebraniem Członków.

§ 3.

1. Zarząd składa się z Prezesa, Wiceprezesa, Skarbnika, Sekretarza i dodatkowo do 3 członków Zarządu wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków. Ilość dodatkowych członków ustala Walne zebranie członków.
2. Wyboru Prezesa, Wiceprezesa, Sekretarza oraz Skarbnika dokonują członkowie Zarządu na pierwszym posiedzeniu Zarządu.
3. Kadencja Zarządu trwa 4 lata i kończy się z chwilą wyboru nowego zarządu przez Walne Zebranie Członków.

§ 4.

1. Do reprezentowania Stowarzyszenia upoważnionych jest dwóch członków Zarządu w tym Prezes lub wiceprezes.
2. Do zaciągania zobowiązań majątkowych w zakresie zarządu zwykłego do wysokości 5 000 zł upoważniony jest Prezes lub wiceprezes z innym członkiem zarządu.
3. Do zaciągania zobowiązań majątkowych powyżej 5 000 zł Zarząd przy obecności co najmniej połowy członków zwykłą większością głosów podejmuje uchwałę upoważniającą dwóch członków zarządu w tym Prezesa lub wiceprezesa.
4. Zarząd jest uprawniony do ustanawiania pełnomocników prowadzących sprawy Stowarzyszenia w granicach swego umocowania statutowego.

§ 5.

1. Zarząd używa podłużnej pieczęci z określeniem nazwy i siedziby Stowarzyszenia.
2. Członkowie pełniący funkcje w Zarządzie posługują się pieczętkami imiennymi: prezes, wiceprezes, skarbnik, członek Zarządu i inne określone przez Zarząd.

§ 6.

Do kompetencji Zarządu należy:

1. podejmowanie wszelkich decyzji niezastrzeżonych dla innych organów,
2. przyjmowanie nowych członków Stowarzyszenia,
3. reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
4. kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia,
5. zwoływanie Walnego Zebrania Członków,
6. opracowywanie i aktualizacja LSR,
7. przygotowanie projektów do realizacji, które zostaną objęte wnioskiem o dofinansowanie składanym na podstawie programów w ramach Funduszy Strukturalnych i Inicjatyw Unii Europejskiej oraz innych programów organizacji pozarządowych, publicznych i prywatnych,
8. powoływanie i odwoływanie kierownika biura stowarzyszenia i zatrudnianie innych pracowników tego biura.
9. ustalanie wielkości zatrudniania i zasad wynagradzania pracowników Biura Stowarzyszenia LGD,
10. ustalanie regulaminu Biura Stowarzyszenia i procedury rekrutacji.
11. podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia Stowarzyszenia do innych organizacji lub

związków organizacji,

12. opracowanie Regulaminu Zarządu

§ 7.

1. Zebrania Zarządu zwołuje Prezes bądź osoba przez niego upoważniona.
2. W zebraniach mogą brać udział pełnomocnicy Zarządu, przewodniczący Komisji Rewizyjnej lub upoważniony przez niego członek z głosem doradczym oraz goście zaproszeni przez prezesa Stowarzyszenia.

§ 8.

1. Z posiedzeń Zarządu sporządza się protokół. Protokoły powinny zawierać: porządek obrad, listę obecnych członków Zarządu i innych osób obecnych na zebraniu, liczbę oddanych głosów za poszczególnymi uchwałami. Protokół podpisują obecny na posiedzeniu Prezes Zarządu lub Wiceprezes Zarządu i protokolant posiedzenia Zarządu.
2. Zarząd prowadzi rejestr uchwał.

§ 9.

1. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Zarządu.
2. W przypadku równej liczby głosów "za" i "przeciw" decyduje głos przewodniczącego posiedzenia Zarządu.

§ 10.

1. Prezes Stowarzyszenia organizuje i kieruje pracami Zarządu i reprezentuje Stowarzyszenie na zewnątrz.
2. Wiceprezes współorganizuje prace stowarzyszenia, zastępuje Prezesa w razie jego nieobecności i wykonuje inne zadania powierzone przez Prezesa.
3. Skarbnik odpowiada za sprawy finansowe Stowarzyszenia oraz zbieranie składek członkowskich.
4. Sekretarz wspiera działalność biura Stowarzyszenia, sprawuje nadzór nad prawidłowym prowadzeniem dokumentacji oraz bieżącą korespondencją stowarzyszenia, sporządza protokoły z posiedzeń Zarządu i przedstawia je do zatwierdzenia na kolejnym posiedzeniu.
5. Członkowie Zarządu wykonują zadania według podziału dokonanego przez prezesa oraz wynikające ze stosownych przepisów prawnych: ze statutu, uchwał Walnego Zebrania Członków i Zarządu oraz regulaminów.

§ 11.

Dokumenty dotyczące zobowiązań finansowych podpisują: Prezes i Skarbnik względnie dwóch innych uprawnionych stosowną uchwałą Zarządu Członków Zarządu. Pozostałe pisma podpisuje Prezes lub Wiceprezes.

§ 12.

1. W razie sprzeczności interesów Stowarzyszenia z interesami poszczególnego członka Zarządu, członek ten powinien wstrzymać się od udziału w rozstrzygnięciu takiej sprawy i żądać zaznaczenia tego w protokole.
2. W przypadku niezastosowania się członka do wymogu określonego w ust. 1, Zarząd jest obowiązany dla dobra Stowarzyszenia wyłączyć tego członka od udziału w posiedzeniu Zarządu, którego sprawa dotyczy.
3. Sprawy konfliktowe nierozwiązane winno rozpatrzyć Walne Zebranie Członków.

§ 13.

1. Do kompetencji Zarządu należy zatrudnianie i zwalnianie pracowników Biura Stowarzyszenia oraz osób prowadzących sprawy Stowarzyszenia lub realizujących określone zadania, oraz określanie ich obowiązków i odpowiedzialności.
2. W zakresie praw i obowiązków wynikających ze stosunku pracy z zatrudnionymi pracownikami mają odpowiednio zastosowanie przepisy kodeksu pracy.

§ 14.

Majątek Stowarzyszenia jest lokowany na rachunkach bankowych w postaci lokat terminowych i w papierach wartościowych, ze szczególnym uwzględnieniem obligacji Skarbu Państwa.

Przy lokacie wolnych środków finansowych stowarzyszenia lub tworzonych funduszy celowych Stowarzyszenia winno być brana pod uwagę w pierwszym rzędzie pewność lokaty przed jej dochodowością.

§ 15.

1. Zarząd zobowiązany jest do prowadzenia dokładnej i przejrzystej księgowości zgodnej z aktualnym polskim prawem dotyczącym organizacji pozarządowych,
2. Za gospodarkę finansową odpowiada zarząd. Dokumentacja finansowa stowarzyszenia powinna znajdować się w biurze lub w innym miejscu wyznaczonym przez Zarząd,
3. Za dokumentację finansową odpowiada bezpośrednio Skarbnik,
4. Po upływie roku kalendarzowego, Zarząd składa Walnemu Zebraniu sprawozdanie roczne z

pracy Zarządu i sprawozdanie finansowe o przychodach i wydatkach Stowarzyszenia.

§ 16.

W przypadkach nie uregulowanych w niniejszym regulaminie decyduje Zarząd kierując się postanowieniami statutu bądź innymi przepisami prawa, a w ostateczności powszechnie obowiązującymi normami zwyczajowymi.

§ 17.

1. Regulamin został przez Zarząd przyjęty w dniu .....
2. Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Walne Zebranie Członków.

Załącznik nr 5 - Regulamin funkcjonowania Rady Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Regulamin Rady

Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolina Karpia

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Rada Stowarzyszenia Dolina Karpia, zwana dalej *Radą*, działa na podstawie:

1) Ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o Wspieraniu Rozwoju Obszarów Wiejskich z Udziałem Środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zwanej dalej ustawą, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz przepisów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013,

2) Statutu Stowarzyszenia Dolina Karpia, przyjętego Uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków z dnia 12.05.2008r. z późn. zm., zwanego dalej Statutem.

2. Rada jest organem Stowarzyszenia Dolina Karpia, zwanego dalej Stowarzyszeniem, w zakresie wyboru operacji, które mają być realizowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju.

3. Regulamin Rady Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Dolina Karpia” określa wewnętrzną organizację i tryb pracy Rady.

4. Kadencja Rady trwa 4 lata.

§ 2

Terminy użyte w niniejszym Regulaminie oznaczają:

1) LGD – oznacza Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenia „Dolina Karpia”

2) Rada – oznacza organ decyzyjny LGD Stowarzyszenia „Dolina Karpia”

3) regulamin – oznacza Regulamin Rady LGD Stowarzyszenia „Dolina Karpia”

4) Walne Zebranie Członków - oznacza walne zebranie członków LGD Stowarzyszenia „Dolina Karpia”

5) Zarząd – oznacza Zarząd LGD Stowarzyszenia „Dolina Karpia”

6) Prezes Zarządu – oznacza Prezes Zarządu LGD Stowarzyszenia „Dolina Karpia”

7. Biuro – oznacza Biuro LGD Stowarzyszenia „Dolina Karpia”

8. Komisja Rewizyjna – oznacza Komisję Rewizyjną LGD Stowarzyszenia Dolina Karpia.

§ 3

Do prawomocności obrad Rady, na posiedzeniu Rady zwołanym zgodnie z § 5 niniejszego regulaminu, wymagana jest obecność co najmniej połowy ogólnej liczby członków Rady.

Rozdział II **Członkowie Rady**

§ 4

1. Członkowie Rady są wybierani przez Walne Zebranie Członków LGD Stowarzyszenia Dolina Karpia spośród jego członków.

1. Rada składa się z Przewodniczącego, 2 Wiceprzewodniczących tworzących Prezydium Rady oraz pozostałych członków.

2. W skład Rady wchodzi:

1) obligatoryjnie przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, będących członkami Stowarzyszenia

2) Rada w co najmniej 50 % składa się z podmiotów o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r oraz podmiotami odpowiedzialnymi za promowanie równości mężczyzn i kobiet wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie wyłącznie spośród członków zwyczajnych Stowarzyszenia oraz zameldowanych na pobyt stały w okresie ostatnich 3 lat na obszarze objętym działaniem Lokalnej Strategii Rozwoju..

3. Członkowie Rady mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach Rady.

1) W razie niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu Rady, członek Rady zawiadamia \ o tym przed terminem posiedzenia Przewodniczącego Rady, a następnie jest obowiązany w ciągu 7 dni doręczyć Przewodniczącemu Rady pisemne usprawiedliwienie swojej nieobecności.

2) Za przyczyny usprawiedliwiające niemożność wzięcia przez członka Rady udziału w posiedzeniu Rady uważa się:

- chorobę albo konieczność opieki nad chorym potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim,
- podróż służbową,
- inne prawnie lub losowo uzasadnione przeszkody.

4. Członek Rady, który jest wnioskodawcą wybieranej przez Radę operacji lub zgłosi powiązanie z daną operacją lub co do którego zachodzi podejrzenie stronniczości przy wyborze danej operacji zostaje wykluczony z tego wyboru. Wykluczenie następuje w formie uchwały Rady przyjętej w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów na wniosek zainteresowanego lub innego członka Rady.

5. Przewodniczący Rady może wszcząć głosowanie nad przywróceniem członka Rady przy udziale w wyborze operacji. Wszczęcie tego głosowania może nastąpić dopiero po wysłuchaniu członka Rady którego dotyczy sprawa.

6. Odwołanie członka Rady następuje na skutek :

- utraty członkostwa zgodnie z zapisem § 12 statutu
- złożenia pisemnej rezygnacji z członka Rady do Przewodniczącego Rady
- dwukrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Rady.

7. Walne Zebranie Członków odwołuje członka Rady zgodnie z zapisem pkt. 7 na wniosek Przewodniczącego Rady lub co najmniej trzech członków Rady na najbliższym walnym zebraniu członków.

8. Zmniejszenie składu Rady w trakcie kadencji, do nie mniej niż 15 osób nie wpływa na ważność podejmowanych przez nią decyzji.
9. Uzupełnienie składu Rady następuje zawsze na najbliższym Walnym Zebraniu Członków.
10. Członek Rady nie może być pracownikiem Biura, członkiem Zarządu, Komisji Rewizyjnej

ROZDZIAŁ III

Posiedzenia Rady

§ 5

1. Posiedzenia Rady są jawne.

1. Rada obraduje zgodnie z potrzebami oraz na wniosek Przewodniczącego Rady, Zarządu Stowarzyszenia lub komisji Rewizyjnej, nie rzadziej jednak niż raz na pół roku.

2. Obsługę Rady realizuje Biuro Stowarzyszenia

3. Pracami Rady kieruje Przewodniczący Rady.

4. Pierwsze posiedzenie Rady nowej kadencji zwołuje Przewodniczący ustępującej Rady

5. Następne posiedzenia Rady zwołuje Przewodniczący Rady.

6. Zawiadomienia o posiedzeniu Rady, wraz z proponowanym porządkiem obrad, są rozsyłane członkom Rady, co najmniej siedem dni przed terminem posiedzenia.

7. Zawiadomienie dokonuje się za pomocą wszelkich środków porozumiewania się, umożliwiających weryfikację doręczenia, listownie lub za pomocą prasy.

8. Członkowie Rady potwierdzają udział w posiedzeniu Rady, podpisem na liście obecności.

9. W posiedzeniach Rady mogą uczestniczyć członkowie zarządu, komisji rewizyjnej lub zaproszeni eksperci bez prawa głosowania przy podejmowaniu uchwał.

§ 6

1. Przewodniczący Rady przewodniczy posiedzeniom Rady i Prezydium Rady, oraz reprezentuje Radę na zewnątrz.

2. Podczas nieobecności Przewodniczącego Rady jego obowiązki pełni wyznaczony przez niego Wiceprzewodniczący

3. Wiceprzewodniczący Rady wskazany przez Przewodniczącego odpowiada za przygotowanie posiedzeń Rady i Prezydium Rady oraz sporządzenie protokołów.

§ 7

1. Do odwołania Przewodniczącego z pełnionej funkcji, potrzebna jest zgoda większości 2/3 ogólnej liczby członków Rady, na pisemny wniosek co najmniej połowy członków Rady. Ponowny wniosek o odwołanie Przewodniczącego Rady może być złożony nie wcześniej niż po sześciu miesiącach od poprzedniego. Wniosek o odwołanie Przewodniczącego złożony na posiedzeniu może być przegłosowany na kolejnym posiedzeniu Rady.

2. Do odwołania Wiceprzewodniczących z pełnionej funkcji, potrzebna jest zgoda bezwzględnej większości ogólnej liczby członków Rady, wyrażona w głosowaniu na posiedzeniu Rady, na pisemny wniosek co najmniej połowy członków Rady

§ 8

1. Prezydium Rady czuwa nad zgodnością prac Rady z Ustawą, Statutem, niniejszym Regulaminem, oraz innymi obowiązującymi przepisami.
2. Prezydium Rady, sporządza roczne sprawozdanie z działalności Rady. Przewodniczący Rady przedstawia sprawozdanie na Walnym Zebraniu.
3. Prezydium Rady przygotowuje porządek posiedzeń Rady, wraz z odpowiednimi materiałami, oraz nadzoruje wykonanie uchwał Rady.
4. Prezydium Rady wysyła członkom Rady, na co najmniej siedem dni przed posiedzeniem Rady, proponowany porządek posiedzenia, wraz z istotnymi materiałami, w szczególności projekty uchwał,
5. Rada może upoważnić Prezydium Rady do wykonania określonych zadań w okresie między posiedzeniami Rady, z zastrzeżeniem § 8 ust 4.
6. W okresie między posiedzeniami Rady, Prezydium Rady może zasięgać opinii członków Rady w określonej sprawie, zwracając się listownie i za pomocą poczty elektronicznej do wszystkich członków Rady jednocześnie. Nie zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie w terminie 7 dni jest równoznaczne z wyrażeniem zgody.
7. Przewodniczący Rady informuje Radę o pracy Prezydium Rady.

§ 9

1. Po otwarciu posiedzenia, Przewodniczący Rady podaje liczbę obecnych członków Rady na podstawie podpisanej przez nich listy obecności i stwierdza prawomocność posiedzenia (quorum).
2. W razie braku quorum Przewodniczący Rady zamyka obrady wyznaczając równocześnie nowy termin posiedzenia.
3. W protokole odnotowuje się przyczyny, z powodu których posiedzenie nie odbyło się.

§ 10

1. Po stwierdzeniu quorum Przewodniczący Rady przeprowadza wybór sekretarza posiedzenia oraz komisję skrutacyjną, której powierza się obliczanie wyników głosowań, kontrolę quorum oraz wykonywanie innych czynności o podobnym charakterze.
2. Po wyborze sekretarza i komisji skrutacyjnej posiedzenia Przewodniczący Rady przedstawia porządek posiedzenia i poddaje go pod głosowanie Rady.
3. Członek Rady może zgłosić wniosek o zmianę porządku posiedzenia. Rada poprzez głosowanie przyjmuje lub odrzuca zgłoszone wnioski.
4. Przewodniczący obrad prowadzi posiedzenie zgodnie z porządkiem przyjętym przez Radę.
5. Porządek posiedzenia obejmuje w szczególności:
  - 1) Omówienie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w ramach naboru prowadzonego przez LGD oraz podjęcie decyzji o wyborze operacji do finansowania.
  - 2) informację Zarządu o przyznaniu pomocy przez samorząd województwa na operacje, które były przedmiotem wcześniejszych posiedzeń Rady.
  - 3) Omówienie odwołań od decyzji Rady
  - 4) wolne głosy, wnioski i zapytania.
6. Z każdego posiedzenia Rady sporządza się protokół.
7. Protokół o którym mowa w ust. 6 powinien zawierać: przyjęty porządek obrad, imiona

i nazwiska obecnych członków Rady oraz treść podjętych uchwał z zaznaczeniem wyników głosowania nad poszczególnymi uchwałami. Nadto protokół powinien odzwierciedlać przebieg posiedzenia Rady a więc zawierać wypowiedzi z posiedzenia Rady – o ile wskazują na motywy podjęcia uchwał bądź uzasadniają konieczność odrzucenia projektu uchwały albo też zmierzają do jego wykładni.

8. Protokół posiedzenia Rady podpisują Przewodniczący Rady i sekretarz

9. Protokół posiedzenia Rady jest zatwierdzany przez Radę, na najbliższym posiedzeniu, po rozpatrzeniu poprawek zgłoszonych przez członków Rady.

10. Protokoły posiedzeń Rady są przechowywane w Biurze Stowarzyszenia i są dostępne, do wglądu dla członków Stowarzyszenia.

11. Prezydium Rady sporządza ze swoich posiedzeń notatki, które są dostępne dla członków Rady i są do wglądu dla członków Stowarzyszenia w Biurze Stowarzyszenia.

12. Decyzja w sprawie wyboru projektów do finansowania jest podejmowana w formie uchwały Rady.

Rozdział IV Kompetencje Rady i Prezydium Rady

§ 11

1. Rada może powołać zespoły, określając zakres ich działania i kompetencje, oraz wybierając ich skład spośród członków Rady. Spośród tak wybranych członków zespołów wybierany jest Przewodniczący.

2. Zespoły przedstawiają Radzie swoje ustalenia.

3. Rada, Prezydium Rady i zespoły Rady mogą zasięgać opinii ekspertów nie będących członkami Rady.

4. Rada nie może przekazać Prezydium Rady ani zespołom Rady swoich kompetencji stanowiących.

§ 12

1. Do kompetencji Rady należy:

- 1) wybór operacji, które mają być realizowane w ramach lokalnej strategii rozwoju
- 2) wybór projektów współpracy uzgodnionych z Zarządem stowarzyszenia celem przedstawienia właściwemu organowi samorządu województwa
- 3) opiniowanie projektu LSR i zmian w LSR opracowywanych przez Zarząd,
- 4) opracowanie regulaminu Rady
- 5) opracowanie procedury oceny zgodności operacji z LSR
- 6) opracowanie kryteriów wyboru operacji przez LGD

2. Wybór operacji, o których mowa w ust.1 dokonywany jest w formie uchwały Rady, podjętej zwykłą większością głosów przy obecności, co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania. Głosowania są jawne.

§ 13

Po upływie kadencji Rady, do czasu ukonstytuowania się nowej Rady, dotychczasowe Prezydium Rady pełni niezbędne obowiązki.

ROZDZIAŁ V **Głosowanie**

§ 14

1. Po zamknięciu dyskusji w danej sprawie Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania i zarządza głosowanie zgodnie z postanowieniami wynikającymi ze statutu LGD oraz niniejszego regulaminu.
2. Przed zarządzeniem głosowania Przewodniczący Rady może wyjaśnić sposób głosowania oraz zasady obliczania wyników głosowania.
3. Każdy Członek Rady, przed uczestnictwem w pierwszym posiedzeniu Rady składa oświadczenie, że w razie zaistnienia sytuacji, o której mowa w § 4 pkt 4 poinformuje o tym Przewodniczącego Rady.

§ 15

1. Wszystkie głosowania Rady są jawne.
2. Głosowania Rady mogą odbywać się w następujących formach:
  - 1) przez podniesienie ręki na wezwanie Przewodniczącego Rady,
  - 2) przez wypełnienie i oddanie sekretarzom posiedzenia kart do oceny operacji.

§ 16

1. W głosowaniu przez podniesienie ręki komisja skrutacyjna oblicza głosy „za”, głosy „przeciw” i głosy „wstrzymuję się od głosu”, po czym informuje Przewodniczącego Rady o wyniku głosowania.
2. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.

§ 17

1. Głosowanie odbywające się przez wypełnienie kart do oceny operacji obejmuje:
  - 1) głosowanie w sprawie zgodności operacji z LSR, przeprowadzane przy użyciu „Karty oceny zgodności operacji z LSR”, której wzór jest przedstawiony w załączniku 1 do niniejszego regulaminu,
  - 2) głosowanie w sprawie oceny operacji według kryteriów lokalnych przyjętych przez LGD, przeprowadzane przy użyciu „Karty oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD”, której wzór jest przedstawiony w załączniku 2 do niniejszego regulaminu.
2. W głosowaniu odbywającym się przez wypełnienie kart do oceny operacji członek Rady oddaje głos za pomocą odpowiedniej karty oceny operacji, wydanej przez komisję skrutacyjną. Każda

strona karty oceny operacji musi być opieczątowana pieczęcią LGD i podpisana przez sekretarza posiedzenia.

3. Głos oddany przez członka Rady w formie wypełnionej karty oceny operacji jest nieważny, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:

1) na karcie brakuje nazwiska i imienia lub podpisu członka Rady,
2) na karcie brakuje informacji pozwalających zidentyfikować operację, której dotyczy ocena (numeru wniosku, nazwy wnioskodawcy, nazwy projektu).

4. Karty muszą być wypełniane piórem, długopisem lub cienkopisem.

5. Znaki "X" lub "V" winny być postawione w przeznaczonym na to polu kwadratu.

6. Istnieje możliwość zastosowania jednej bądź dwóch kart umożliwiających głosowanie dla wszystkich operacji podczas jednego Posiedzenia Rady. W tym przypadku informacje odnośnie operacji powinny być ograniczone do minimum w celu identyfikacji operacji. Po głosowaniu Komisja Skrutacyjna zbiera je do liczenia a następnie oddaje członkom Rady do następnego głosowania.

7. Głosowanie może odbyć się jednocześnie nad wszystkimi operacjami.

§ 18

1. Oddanie głosu w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR polega na skreśleniu jednej z opcji zaznaczonych gwiazdką w zawartym na „Karcie oceny zgodności operacji z LSR”

sformułowaniu: „**Głosuję za uznaniem, że operacja jest* nie jest* zgodna z LSR**”.

Pozostawienie lub skreślenie obu opcji uważa się za głos nieważny.

2. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełnienia karty oceny zgodności operacji z LSR komisja skrutacyjna wzywa członka Rady, który wypełnił tę kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. W trakcie wyjaśnień członek Rady może na oddanej przez siebie karcie dokonać wpisów w kratkach lub pozycjach pustych oraz dokonać czytelnej korekty w pozycjach i kratkach wypełnionych podczas głosowania, stawiając przy tych poprawkach swój podpis.

3. Jeżeli po dokonaniu poprawek i uzupełnień karta nadal zawiera błędy w sposobie wypełnienia zostaje uznana za głos nieważny.

4. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.

§ 19

1. Oddanie głosu w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów polega na wypełnieniu tabeli zawartej na „Karcie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD”, odpowiedniej do typu ocenianej operacji. Wszystkie rubryki zawarte w tabeli muszą być wypełnione, w przeciwnym razie głos uważa się za nieważny.

2. W trakcie zliczania głosów komisja skrutacyjna jest zobowiązana sprawdzić, czy łączna ocena punktowa operacji zawarta w pozycji „SUMA PUNKTÓW” została obliczona poprawnie.

3. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełnienia karty oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD komisja skrutacyjna wzywa członka Rady, który wypełnił tę kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. W trakcie wyjaśnień członek Rady może na oddanej przez siebie karcie dokonać brakujących wpisów w kratkach lub pozycjach pustych oraz dokonać czytelnej korekty w pozycjach i kratkach wypełnionych podczas głosowania, stawiając przy tych poprawkach swój podpis.

4. Jeżeli po dokonaniu poprawek i uzupełnień karta nadal zawiera błędy w sposobie wypełnienia, zostaje uznana za głos nieważny.
5. Wynik głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD dokonuje się w taki sposób, że sumuje się oceny punktowe wyrażone na kartach stanowiących ważne oddane głosy w pozycji „SUMA PUNKTÓW” i dzieli przez liczbę ważnie oddanych głosów.
6. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.
7. Na podstawie wyników głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD sporządza się listę operacji wybranych przez LGD do finansowania.

§ 20

1. W stosunku do każdej operacji będącej przedmiotem posiedzenia Rady podejmowana jest przez Radę decyzja w formie uchwały o wybraniu bądź nie wybraniu operacji do finansowania, której treść musi uwzględniać:
  - 1) wyniki głosowania w sprawie uznania operacji za zgodne z LSR,
  - 2) wyniki głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD i sporządzoną na tej podstawie listę rankingową wniosków,
  - 3) dostępność środków w budżecie LGD na poszczególne typy operacji.
2. Przewodniczący Rady odczytuje uchwały dotyczące poszczególnych wniosków rozpatrywanych w trakcie posiedzenia, bez potrzeby ich przegłosowania.
3. Każda uchwała powinna zawierać:
  - 1) informacje o wnioskodawcy operacji (imię i nazwisko lub nazwę, miejsce zamieszkania lub miejsce działalności, adres lub siedzibę, PESEL lub REGON lub NIP),
  - 2) tytuł operacji zgodny z tytułem podanym we wniosku,
  - 3) kwotę pomocy o jaką ubiegał się wnioskodawca zgodną z kwotą podaną we wniosku,
  - 4) informację o decyzji Rady w sprawie uznania zgodności operacji z LSR,
  - 5) informację o decyzji Rady w sprawie finansowaniu lub nie finansowaniu realizacji operacji.

ROZDZIAŁ VI Dokumentacja z posiedzeń Rady

§21

1. Z posiedzenia Rady sporządzany jest protokół.
2. Wyniki głosowań odnotowuje się w protokole posiedzenia.
3. Karty oceny operacji, złożone w trakcie danego głosowania stanowią załącznik do protokołu komisji skrutacyjnej z tego głosowania.
4. Protokół komisji skrutacyjnej powinien zawierać w szczególności ;
  - 1) skład osobowy komisji skrutacyjnej
  - 2) określenie przedmiotu głosowania
  - 3) określenie liczby uprawnionych do głosowania, liczby biorących udział w głosowaniu, ilość oddanych głosów ważnych i nieważnych
  - 4) wyniki głosowania
  - 5) podpisy członków komisji skrutacyjnej

§ 22

1. Uchwałą Rady nadaje się formę odrębnych dokumentów, z wyjątkiem uchwał proceduralnych, które odnotowuje się w protokole posiedzenia.
2. Podjęte uchwały opatruje się datą i numerem, na który składają się: cyfry rzymskie oznaczające numer kolejny posiedzenia od początku realizacji osi 4. Leader, łamane przez numer kolejny uchwały od początku realizacji osi 4. Leader zapisany cyframi arabskimi, łamane przez dwie ostatnie cyfry roku.
3. Uchwałę podpisuje Przewodniczący Rady oraz sekretarz po jej podjęciu.
4. Uchwały podjęte przez Radę, nie później niż 3 dni od ich uchwalenia, Przewodniczący Rady przekazuje Zarządowi

§ 23

- 1.. Protokół z posiedzenia Rady sporządza się w terminie 3 dni po odbyciu posiedzenia i wyklada do wglądu w Biurze LGD na okres 7 dni w celu umożliwienia członkom Rady wniesienia ewentualnych poprawek w jego treści.
2. Wniesioną poprawkę, o której mowa w ust. 1 rozpatruje Przewodniczący Rady. Jeżeli Przewodniczący nie uwzględni poprawki, poprawkę poddaje się pod głosowanie na następnym posiedzeniu Rady, która decyduje o przyjęciu lub odrzuceniu poprawek. Po zakończeniu procedury dotyczącej możliwości naniesienia poprawek do protokołu przewidzianej w ust. 1 i 2, Przewodniczący Rady podpisuje protokół.
3. Protokoły i dokumentacja z posiedzeń Rady jest gromadzona i przechowywana w Biurze LGD. Dokumentacja ma charakter jawny i jest udostępniana do wglądu wszystkim zainteresowanym.
4. W terminie 7 dni od posiedzenia Rady wyniki głosowania wraz z listą rankingową podaje się do publicznej wiadomości na stronie internetowej stowarzyszenia, oraz poszczególnych gmin doliny karpia, a także na tablicach ogłoszeń w gminach doliny karpia.
  - 1) wnioskodawcom, których wnioski zostały rozpatrzone negatywnie przysługuje odwołanie w terminie 7 dni od daty podania do publicznej wiadomości wyników naboru.
  - 2) odwołanie musi być rozpatrzone przez Radę w tym samym naborze.

ROZDZIAŁ VII

Wolne głosy, wnioski i zapytania

§ 24

1. Wolne głosy, wnioski i zapytania formułowane są ustnie na każdym posiedzeniu Rady, a odpowiedzi na nie udzielane są bezpośrednio na danym posiedzeniu.
2. Czas formułowania zapytania nie może przekroczyć 3 minut.
3. Jeśli udzielenie odpowiedzi, o której mowa w ust. 1, nie będzie możliwe na danym posiedzeniu, udziela się jej na następnym posiedzeniu Rady.

Rozdział VIII

Przepisy porządkowe i końcowe

§25

1. Rada korzysta z pomieszczeń biurowych, urządzeń i materiałów Stowarzyszenia. Koszty działalności Rady ponosi Stowarzyszenie.
2. Regulamin został ustalony na czas nieoznaczony i może być zmieniony przez Radę Stowarzyszenia, w trybie właściwym dla jego uchwalenia.
3. Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Walne Zebranie Członków

Załącznik nr 1 do Regulaminu Rady LGD - Karta oceny zgodności operacji z LSR

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY zgodności operacji z LSR				
Wniosek nr:..... złożony przez.....						
Nazwa operacji:.....						
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR		☐ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej ☐ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw ☐ Odnowa i rozwój wsi ☐ Małe projekty				
1. Czy realizacja projektu / operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR?						
CO1: <i>Nazwa celu</i>						☐
CO2: <i>Nazwa celu</i>						☐
CO3: <i>Nazwa celu</i>						☐
2. Czy realizacja projektu / operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR?						
CS1.1	☐	CS2.1	☐	CS3.1	☐	Itd.
CS1.2	☐	CS2.2	☐	CS3.2	☐	
CS1.3	☐	CS2.3	☐	CS3.3		
CS1.4	☐		☐			
3. Czy realizacja projektu / operacji jest zgodna z przedsięwzięciami zaplanowanymi w LSR?						
P 1	☐	P 4	☐	P 7	☐	Itd.
P 2	☐	P 5	☐	P 8	☐	
P 3	☐	P 6	☐	P 9	☐	
4. Czy operacja jest zgodna z ogólnymi zasadami działań, na które ogłoszono nabór?						☐
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA RADY :						
W związku z odpowiedziami udzielonymi powyżej, głosuję za uznaniem/nie uznaniem* operacji za zgodną z LSR (niepotrzebne skreślić)						
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:		

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD przed rozpoczęciem procesu oceny. Pozostałe pola wypełnia Członek Rady LGD biorący udział w ocenie zgodności.

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Ocena zgodności polega na wpisaniu znaku „x” w kratce po prawej stronie przy każdym celu / przedsięwzięciu, z którym dana operacja jest zgodna. Zgodność operacji z LSR może występować w więcej niż jednym punkcie (można zaznaczyć więcej kwadracików) Operacja zostanie uznana za zgodną z LSR jeżeli będzie zgodna z: co najmniej jednym celem ogólnym, co najmniej jednym celem szczegółowym oraz co najmniej jednym przedsięwzięciem zapisanym w LSR.
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

**Załącznik nr 2 do Regulaminu Rady - Karty oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru
a) dla działania „Odnowa i rozwój wsi”**

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		
Wniosek nr: ..... złożony przez.....				
Nazwa operacji:.....				
Działanie PROW	Lokalne kryteria wyboru operacji	Możliwa punktacja	Przyznana ocena	
Odnowa i rozwój wsi	Kryteria główne	Wykonalność operacji – operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę: osiągnięcie założonych wskaźników, w założonym czasie i przy założonych kosztach	0-1 pkt.	
		Realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych określonych LSR Doliny Karpia	0-3 pkt.	
		Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów	0-3 pkt	
		Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji	Wnioskowana kwota stanowi: – powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji – 1 pkt., – od 50 do 80% maksymalnej kwoty dotacji – 2 pkt., – poniżej 50 % maksymalnej kwoty dotacji – 3 pkt.	
		Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wdrażania LSR	0-3 pkt.	
	Kryteria dodatkowe	Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy	– wkład własny równy minimalnemu wymaganemu – 1 pkt., – do 10% włącznie powyżej wkładu minimalnego – 2 pkt., – więcej niż 10 % powyżej wkładu minimalnego – 3 pkt.	
		Projekt stanowi dobry wzór do naśladowania dla innych wnioskodawców	0-1 pkt.	
		Udział innych partnerów w realizacji operacji	– operacja będzie realizowana tylko przez wnioskodawcę – 1	

			pkt., - operacja będzie realizowana z udziałem 1 partnera – 2 pkt., - operacja będzie realizowana z udziałem 2 lub więcej partnerów – 3 pkt.	
		Zasięg oddziaływania operacji	- miejscowość – 1 pkt., - gmina - 2 pkt., - obszar LGD – 3 pkt.	
		Wpływ projektu na promocję obszaru LGD poza jego granicami	- projekt jest neutralny pod względem promowania obszaru objętego LSR – 0 pkt - projekt przyczynia się do upowszechniania wiedzy o obszarze objętym LSR, promuje jego walory – 1 pkt.,	
		Trwałość efektów projektu	- efekty projektu będą funkcjonowały w okresie krótszym niż 5 lat od zakończenia jego realizacji – 0 pkt. - efekty projektu będą funkcjonowały w okresie min. 5 lat od zakończenia jego realizacji – 1 pkt.	
		Promowanie produktu lokalnego	- projekt nie promuje w sposób szczególny żadnego z lokalnych produktów – 0 pkt. - projekt promuje lokalne produkty (np. kulinarne, lokalne rzemiosło, lokalne usługi) – 1 pkt.	
		MAKSYMALNA ILOŚĆ PUNKTÓW MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA		SUMA PUNKTÓW
		Uzasadnienie niewykonalności operacji (jedynie w przypadku przyznania 0 pkt. w kryterium „Wykonalność operacji”)		
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY:				
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD, pozostałe pola wypełnia oceniający - Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W kryterium ogólnym „Wykonalność operacji” przyznanie 0 pkt. skutkuje odrzuceniem operacji
- W kolumnie „Przyznana ocena” należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

b) dla działania „Małe projekty”

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		
Wniosek nr: ..... złożony przez.....				
Nazwa operacji:.....				
Działanie PROW	Lokalne kryteria wyboru operacji	Możliwa punktacja	Przyznana ocena	
Małe projekty	Kryteria główne	Wykonalność operacji – operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę: osiągnięcie założonych wskaźników, w założonym czasie i przy założonych kosztach	0-1 pkt.	
		Realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych określonych LSR Doliny Karpia	0-3 pkt.	
		Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów	0-3 pkt	
		Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji	Wnioskowana kwota stanowi: – powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji – 1 pkt., – od 50 do 80% maksymalnej kwoty dotacji – 2 pkt., – poniżej 50 % maksymalnej kwoty dotacji – 3 pkt.	
		Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wdrażania LSR	0-3 pkt.	
	Kryteria dodatkowe	Projekt stanowi dobry wzór do naśladowania dla innych wnioskodawców	0-1 pkt.	
		Udział innych partnerów w realizacji operacji	– operacja będzie realizowana tylko przez wnioskodawcę – 1 pkt., – operacja będzie realizowana z udziałem 1 partnera – 2 pkt., – operacja będzie realizowana z udziałem 2 lub więcej partnerów – 3 pkt.	
		Zasięg oddziaływania operacji	– miejscowość – 1 pkt., – gmina - 2 pkt., – obszar LGD – 3 pkt.	

	Wpływ projektu na promocję obszaru LGD poza jego granicami		- projekt jest neutralny pod względem promowania obszaru objętego LSR – 0 pkt - projekt przyczynia się do upowszechniania wiedzy o obszarze objętym LSR, promuje jego walory – 1 pkt.,	
	Trwałość efektów projektu		- efekty projektu będą funkcjonowały w okresie krótszym niż 5 lat od zakończenia jego realizacji – 0 pkt. - efekty projektu będą funkcjonowały w okresie min. 5 lat od zakończenia jego realizacji – 1 pkt.	
	Promowanie produktu lokalnego		- projekt nie promuje w sposób szczególny żadnego z lokalnych produktów – 0 pkt. - projekt promuje lokalne produkty (np. kulinarne, lokalne rzemiosło, lokalne usługi) – 1 pkt.	
	Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpia”, opisane w LSR, w specyfice obszaru		- projekt nie zakłada wykorzystywania lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 0 pkt., - projekt wykorzystuje po części lokalne zasoby obszaru objętego LSR – 1 pkt., - projekt opiera się na wykorzystywaniu lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 2 pkt.	
	MAKSYMALNA ILOŚĆ PUNKTÓW MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA		SUMA PUNKTÓW	
Uzasadnienie niewykonalności operacji (jedynie w przypadku przyznania 0 pkt. w kryterium „Wykonalność operacji”)				
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY:				
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD, pozostałe pola wypełnia oceniający - Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W kryterium ogólnym „Wykonalność operacji” przyznanie 0 pkt. skutkuje odrzuceniem operacji
- W kolumnie „Przyznana ocena” należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

c) dla działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		
Wniosek nr: ..... złożony przez.....				
Nazwa operacji:.....				
Działanie PROW	Lokalne kryteria wyboru operacji	Możliwa punktacja	Przyznana ocena	
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Kryteria główne	Wykonalność operacji – operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę: osiągnięcie założonych wskaźników, w założonym czasie i przy założonych kosztach	0-1 pkt.	
		Realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych określonych LSR Doliny Karpią	0-3 pkt.	
		Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów	0-3 pkt	
		Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji	Wnioskowana kwota stanowi: – powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji – 1 pkt., – od 50 do 80% maksymalnej kwoty dotacji – 2 pkt., – poniżej 50 % maksymalnej kwoty dotacji – 3 pkt.	
		Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wdrażania LSR	0-3 pkt.	
	Kryteria dodatkowe	Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy	– wkład własny równy minimalnemu wymaganemu – 1 pkt., – do 10% włącznie powyżej wkładu minimalnego – 2 pkt., – więcej niż 10 % powyżej wkładu minimalnego – 3 pkt.	
		Innowacyjność projektu	– operacja nie wykorzystuje rozwiązań nowatorskich, niespotykanych dotychczas na obszarze „Doliny Karpią” – 0 pkt., – operacja wykorzystuje elementy nowatorskie na obszarze LGD „Dolina Karpią” – 1 pkt.	

	Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpią”, opisane w LSR, w specyfice obszaru	<ul style="list-style-type: none"> - projekt nie zakłada wykorzystywania lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 0 pkt., - projekt wykorzystuje po części lokalne zasoby obszaru objętego LSR – 1 pkt., - projekt opiera się na wykorzystywaniu lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 2 pkt. 	
	Zdolność projektu do późniejszego samofinansowania	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzona analiza finansowo-ekonomiczna nie wykazała zdolności do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji – 0 pkt., - przeprowadzona analiza finansowo-ekonomiczna wykazała zdolność do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji – 1 pkt. 	
	Realizacja operacji spowoduje utworzenie nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty)	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu nie zakłada utworzenia dodatkowych miejsc pracy – 0 pkt., - realizacja projektu zakłada utworzenie dodatkowo od 0,5 do 1,0 etatu – 1 pkt., - realizacja projektu zakłada utworzenie dodatkowo 1,5 etatu i więcej – 2 pkt. 	
	MAKSYMALNA ILOŚĆ PUNKTÓW MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA		SUMA PUNKTÓW
	Uzasadnienie niewykonalności operacji (jedynie w przypadku przyznania 0 pkt. w kryterium „Wykonalność operacji”)		
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY:			
MIEJSCE:		DATA:	CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD, pozostałe pola wypełnia oceniający - Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W kryterium ogólnym „Wykonalność operacji” przyznanie 0 pkt. skutkuje odrzuceniem operacji
- W kolumnie „Przyznana ocena” należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

d) dla działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”

MIEJSCE NA PIECZĘĆ LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		
Wniosek nr: ..... złożony przez..... Nazwa operacji:.....				
Działanie PROW	Lokalne kryteria wyboru operacji	Możliwa punktacja	Przyznana ocena	
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Kryteria główne	Wykonalność operacji – operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę: osiągnięcie założonych wskaźników, w założonym czasie i przy założonych kosztach	0-1 pkt.	
		Realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych określonych LSR Doliny Karpia	0-3 pkt.	
		Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów	0-3 pkt	
		Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji	Wnioskowana kwota stanowi: – powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji – 1 pkt., – od 50 do 80% maksymalnej kwoty dotacji – 2 pkt., – poniżej 50 % maksymalnej kwoty dotacji – 3 pkt.	
		Powiązanie projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wdrażania LSR	0-3 pkt.	
	Kryteria dodatkowe	Wysokość wkładu własnego wnioskodawcy	– wkład własny równy minimalnemu wymaganemu – 1 pkt., – do 10% włącznie powyżej wkładu minimalnego – 2 pkt., – więcej niż 10 % powyżej wkładu minimalnego – 3 pkt.	
		Innowacyjność projektu	– operacja nie wykorzystuje rozwiązań nowatorskich, niespotykanych dotychczas na obszarze „Doliny Karpia” – 0 pkt., – operacja wykorzystuje elementy nowatorskie na obszarze LGD „Dolina Karpia” – 1 pkt.	

	Projekt wykorzystuje lokalne zasoby obszaru „Doliny Karpią”, opisane w LSR, w specyfice obszaru	<ul style="list-style-type: none"> - projekt nie zakłada wykorzystywania lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 0 pkt., - projekt wykorzystuje po części lokalne zasoby obszaru objętego LSR – 1 pkt., - projekt opiera się na wykorzystywaniu lokalnych zasobów obszaru objętego LSR – 2 pkt. 	
	Zdolność projektu do późniejszego samofinansowania	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzona analiza finansowo-ekonomiczna nie wykazała zdolności do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji – 0 pkt., - przeprowadzona analiza finansowo-ekonomiczna wykazała zdolność do samofinansowania projektu po zakończeniu jego realizacji – 1 pkt. 	
	Realizacja operacji spowoduje utworzenie nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty)	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu nie zakłada utworzenia dodatkowych miejsc pracy – 0 pkt., - realizacja projektu zakłada utworzenie dodatkowo od 0,5 do 1,0 etatu – 1 pkt., - realizacja projektu zakłada utworzenie dodatkowo 1,5 etatu i więcej – 2 pkt. 	
MAKSYMALNA ILOŚĆ PUNKTÓW MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA		SUMA PUNKTÓW	
Uzasadnienie niewykonalności operacji (jedynie w przypadku przyznania 0 pkt. w kryterium „Wykonalność operacji”)			
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY:			
MIEJSCE:		DATA:	
			CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia Biuro LGD, pozostałe pola wypełnia oceniający - Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W kryterium ogólnym „Wykonalność operacji” przyznanie 0 pkt. skutkuje odrzuceniem operacji
- W kolumnie „Przyznana ocena” należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Załącznik nr 6 - Struktura składu osobowego Rady Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Sektor Publiczny

1. Zbigniew Biernat
2. Mariusz Figura
3. Jerzy Mieszczak
4. Józef Klimczyk
5. Łucja Molenda
6. Bogusław Antos
7. Adam Kręcioch
8. Mariusz Makuch
9. Aneta Widlarz
10. Wiesława Jarguz

Sektor Społeczny

1. Jan Berdychowski
2. Ryszard Góralczyk
3. Bogusława Smereczyńska
4. Jacek Drzyżdżyk
5. Władysław Kozub
6. Krystyna Dusik
7. Ewa Byrska
8. Adam Sala

Sektor Gospodarczy

1. Józefa Sendera
2. Jolanta Mazurkiewicz
3. Małgorzata Michalec
4. Władysław Witek

Gmina	Imię i nazwisko	Podmiot delegujący	Adres zamieszkania	Doświadczenie	kwalifikacje
Zator	Zbigniew Biernat	Urząd Miejski w Zatorze	ul. Oświęcimska 2 32-640 Zator	Burmistrz Zatora reprezentujący Gminę Zator. Bardzo aktywnie działa w realizacji przedsięwzięć służących rozwojowi Doliny Karpia – wszystkie działania mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców zatorszczyzny – m.in. w latach 2006-2008 udało się za jego rządów zrealizowanie projektów: przebudowy Placu Wolności (inwestycja współfinansowana z SPO „Restrukturyzacja i -modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”); remont i modernizacja SZOZ – przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych (złożenie wniosku i dofinansowanie z PFRON); przebudowa potoku Łowiczanka (finansowana przez Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie – inspektorat w Oświęcimiu); zrealizowanie projektu kanalizacji sanitarnej w mieście Zator i do Graboszyc (ZPORR); Remont i modernizacja Domu Ludowego w Podolszu (SPO Rolne, dz. 2.3). W planach ma działania w ramach programu rewitalizacji – Biblioteka Publiczna, remont ul. Ogrodowej i ciąg pieszy do Regionalnego Ośrodka Kultury lub kompleks boisk przy ZSO w Zatorze oraz przebudowę, modernizację i remont budynku dawnego kina „Jaśmin” na Regionalny Ośrodek Kultury Doliny Karpia (MRPO 3.3 a); na ukończeniu jest dokumentacja dotycząca Stref Aktywności Gospodarczej w Gminie Zator; Cyklicznie współorganizuje największą w roku imprezę kulturalno – kulinarną „Święto Karpia” w Zatorze oraz „Zatorski karp na świątecznym stole”.	Tytuł: magister inżynier; absolwent Akademii Górniczo-Hutniczej, Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki; studia podyplomowe z Zarządzania Administracją Publiczną - Akademia Ekonomiczna w Krakowie.
Zator	Bogusława Smerczyńska	partner z sektora społecznego	ul. Jana Pawła II 20 32-640 Zator	Wieloletnia członkini Towarzystwa Miłośników Ziemi Zatorskiej w Zatorze, przez kilka lat jego wiceprzewodnicząca. Jest organizatorką wielu imprez z ramienia TMZZ – okolicznościowych, świątecznych (kiermasze, kulinaria, loterie, wystawy); współuczestniczyła w przygotowaniu wydawnictw TMZZ (foldery, mapy, widokówki etc). Przygotowywała wnioski, m.in. dla Fundacji Wspomagania Wsi „Kultura Blisko” oraz na konkurs ofert w zakresie współpracy przy realizacji zadań profilaktycznych w Gminie Zator „Alternatywa” oraz do konkursu „Kryształ Soli”. Jest członkinią Powiatowej Rady Zatrudnienia w Oświęcimiu.	Posiada wykształcenie wyższe ekonomiczne (Akademia Ekonomiczna w Krakowie), studia podyplomowe na kierunku Administracja (Uniwersytet Warszawski), Studium Pedagogiczne. Ukończone kursy: - pełnomocnictwa do spraw funduszy europejskich (2007r.); - działania z zakresu „public relations w organizacjach pozarządowych”; - jak przygotować projekt i opracować wniosek grantowy; - finanse w ramach projektu – jak opracować budżet projektu i zaplanować źródła finansowania.
Zator	Jacek Drzyżdzyk	partner z sektora społecznego	Podolsze, ul. Długa 32 32-640 Zator	Wieloletni Prezes OSP Podolsze; radny – członek Rady Miejskiej w Zatorze; członek Rady Sołectkiej w Podolszu. Jest współorganizatorem i sekretarzem miejsko-gminnego Turnieju Wiedzy Pożarniczej, gminnych zawodów wędkarskich OSP, gminnych zawodów Drużyn Sportowych OSP. Współpracuje z organizacjami pozarządowymi – LKS-y, UKS-y, ZTW, TMZZ, placówkami oświatowymi i instytucjami kultury, przy organizowaniu regionalnego, wielkiego wydarzenia artystyczno-kulinarnego w Zatorze - „Święto Karpia” – zajmuje się obsługą i bezpieczeństwem uczestników tej wielkiej imprezy. Współorganizuje dla mieszkańców Podolsza oraz Gminy Zator pikniki, festyny, biesiady rodzinne, lokalne święta okolicznościowe, np. Dzień Strażaka, dożynki gminne etc. Współpracował i działał przy remoncie i odnowieniu Domu Ludowego w Podolszu, w którym mieści się remiza OSP.	Wykształcenie średnie - technik mechanik (Technikum Mechaniczne w Oświęcimiu). Był aktywnym uczestnikiem szkoleń z zakresu pozyskiwania środków na rozwój działalności organizacji pozarządowych z terenu Gminy Zator (m.in. projekt „Centrum Doradczco – Szkoleniowe dla organizacji pozarządowych w okręgu oświęcimskim” – finansowany przez Województwo Małopolskie, przeprowadzanych przez krakowską Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych przy współudziale Urzędu Miejskiego w Zatorze).
Brzeźnica	Bogusław Antos	Urząd Gminy Brzeźnica	Sosnowice 211 34-114 Brzeźnica	Wójt Gminy Brzeźnica kadencji 2006-2010; Radny Gminy Brzeźnica kadencji 2002-2006; Przewodniczący Komisji Rewizyjnej; Radny Gminy Brzeźnica i Członek Zarządu Gminy kadencji 1998-2002; Wieloletni członek OSP w Sosnowicach obecnie Prezes Zarządu OSP w Sosnowicach oraz Wiceprezes Zarządu Gminnego OSP; Współzałożyciel Orkiestry Dętej działającej przy OSP; Członek Międzygminnego Koła Pszczelarskiego Gmin Brzeźnica i Spytkowice; Członek Koła Łowieckiego Mewa w Brzeźnicy; w latach 1998-2002 Przewodniczący rady Nadzorczej Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Brzeźnicy; Członek Banku Spółdzielczego w Brzeźnicy.	wykształcenie wyższe, inż. elektryk, posiada uprawnienia audytora wewnętrznego w przedsiębiorstwie wydany przez Ministerstwo Gospodarki, co uprawnia go do nadzorowania i wprowadzania Systemu Zarządzania Jakością.
Brzeźnica	Władysław Witek	Przedsiębiorca Firma „Hydrowit”	Tłuczań 229A 34-114 Brzeźnica	Od 1990 roku właściciel Firmy Budowlanej "HYDROWIT". Bywa sponsorem imprez kulturalnych organizowanych na terenie gminy Brzeźnica. Członek Rady	Wykształcenie średnie – ukończone Technikum Budowlane w Krakowie. 33 lata praktyki w zawodzie.

				Sołectwie. Bierze czynny udział w różnych przedsięwzięciach kulturalnych i społecznych na szczeblu gminy i powiatu. Udało mu się również pozyskać środki finansowe z funduszu Phare na zakup koparki dla swojej firmy.	
Brzeźnica	Wiesława Jarguz	Gminna Biblioteka Publiczna w Brzeźnicy	Marcyporeba 39 34-114 Brzeźnica	Od 1989r. kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Brzeźnicy. Zarządza siecią bibliotek (5 Filii na terenie gminy), czytelnią wraz z pracownią komputerową. Bierze czynny udział w życiu kulturalnym Gminy Brzeźnica. Opracowuje foldery i materiały informacyjne, popularyzuje region poprzez wystawy, spotkania autorskie itp. Współpracuje z działem promocji Urzędu Gminy. Biblioteka pod jej kierownictwem od kilku lat pozyskuje środki finansowe z Ministerstwa Kultury w ramach programu „Promocja czytelnictwa”, a od października 2006r. uczestniczy w projekcie Małopolski „Euro-Info” w ramach współpracy z Urzędem Marszałkowskim i Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Krakowie.	Wykształcenie wyższe: Bibliotekarstwo i informacja naukowo-techniczna - WSP w Krakowie (obecnie Uniwersytet Pedagogiczny). Studia podyplomowe - Zarządzanie kulturą (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie).
Osiek	Krystyna Dusik	Partner z sektora społecznego	ul. Główna 23 32-608 Osiek	Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Osieku od 1992 r. Jest osoba zaangażowaną w działalność dla społeczności lokalnej, w szczególności poprzez organizowanie imprez kulturalnych, czytelniczych, działania na rzecz rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego młodzieży i dorosłych. Współpracuje z organizacjami społecznymi z terenu gminy. Zdobywa doświadczenie w zakresie pisania wniosków i pozyskiwania środków zewnętrznych na działalność kulturalną.	
Osiek	Adam Sala	Partner z sektora społecznego	Głębowice ul. Kwiatowa 8 32-608 Osiek	Jest znanym hodowcą karpia w Dolinie Karpią oraz osoba zaangażowaną w działalność dla społeczności lokalnej w szczególności poprzez prowadzenie orkiestry dętej w Głębowicach.	
Osiek	Jerzy Mieszczak	Urząd Gminy Osiek	ul. Starowiejska 174 32-608 Osiek	Jest Wójtem Gminy Osiek od listopada 2006 r. Wcześniej pełnił funkcję zastępcy dyrektora w Powiatowym Zarządzie Dróg w Oświęcimiu. Tam zdobył duże doświadczenie w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych. Nadzorował inwestycje, na które środki pieniężne pochodziły z programu SAPARD i ZPORR. Podczas pełnienia funkcji Wójta Gminy Osiek również cały czas zajmuje się tematyką środków zewnętrznych. Uczestniczył w programach oświatowych – „SUPER – SZKOŁA” , gdzie trzy gminne szkoły otrzymały dofinansowanie. Brał udział w tworzeniu projektów społecznych tzw. projekty systemowe w Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku - również otrzymały dofinansowanie.	
Polanka Wielka	Mariusz Figura	Urząd Gminy Polanka Wielka	Ul. Długa 61	Od grudnia 2006 r. Wójt Gminy Polanka Wielka, wcześniej, od roku 2003 sekretarz Gminy, członek Stowarzyszenia „Dolina Karpią” od początku istnienia stowarzyszenia	Wykształcenie wyższe
Polanka Wielka	Jan Berdychowski	Partner z sektora społecznego	ul. Długa 338 32-607 Polanka Wielka	Radny w Osieku w latach 1990-1992. Był długoletnim pracownikiem FCh Dwory (były członek kadry kierowniczej średniego szczebla), wcześniej ZChO Oświęcim, obecnie na emeryturze. Był członkiem komitetu budowy wodociągów w Polance Wielkiej, odpowiedzialny za sprawy techniczne i częściowo zaopatrzeniowe. Należał również do komitetu budowy szkoły podstawowej nr 2. Obecnie pełni funkcję Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Polanka Wielka. Bierze czynny udział w pracach Rady Gminy oraz jej stałych komisjach. Mocno zaangażowany w sprawę poprawy bezpieczeństwa na drogach.	Wykształcenie wyższe, inżynier elektryk, absolwent Politechniki Śląskiej, kierunku Elektrotechnika Przemysłowa
Przeciszów	Józef Klimczyk	Urząd Gminy Przeciszów	ul. Podlesie 29 32-641 Przeciszów	Od roku 1994 Wójt Gminy Przeciszów. Wcześniej Przewodniczący Rady Gminy. Jego funkcja w całej rozciągłości wiąże się z działalnością na rzecz społeczności lokalnej. W czasie pełnienia tej funkcji dokonał wiele inwestycji. Do najważniejszych należy zaliczyć: rozpoczęcie kanalizacji gminy, liczne remonty szkół, ośrodków zdrowia, wymiana wodociągów, remont budynku Ludowego Klubu Sportowego. Uczestniczy w gminnych, powiatowych i wojewódzkich imprezach promujących ten region.	Pozyskał środki z różnych programów pomocowych np. SAPARD, Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej, Banku Światowego czy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Brał czynny udział w szkoleniu PAOW – gdzie wypracowano projekt „Dolina Karpią”.

Przeciszów	Małgorzata Michalec	Przedsiębiorca	Piotrowice ul. Bukowiecka 25 32-641 Przeciszów	Prowadzi na terenie gminy Przeciszów w sołectwie Piotrowice jedyne na tym terenie gospodarstwo agroturystyczne. Jest zaangażowana w życie społeczności lokalnej. Bierze czynny udział w organizowaniu corocznego „Rajdu Rowerowego” w sołectwie Piotrowice. Uczestniczy w imprezach gminnych, interesuje się możliwościami pozyskiwania środków z programów pomocowych	Wykształcenie średnie, ukończony kurs agroturystyki oraz kurs nauki języka angielskiego – podstawy
Przeciszów	Władysław Kozub	Partner z sektora społecznego	ul. Jazowa 3 32-641 Przeciszów	Od roku 2007 sołtys wsi Przeciszów. Jest bardzo zaangażowany w życie społeczności lokalnej. Bierze czynny udział w organizowaniu imprez gminnych np. święta gminy, dożynek. Jest w stałym kontakcie z mieszkańcami sołectwa Przeciszów. Dbą o estetykę gminy. Charakteryzuje go otwartość, komunikatywność, stara się rozwiązywać wszystkie zgłaszane przez mieszkańców problemy. Członek Towarzystwa Turystyki Rowerowej „Cyklista”, które popularyzuje turystykę rowerową, organizuje rajdy rowerowe: krajowe i zagraniczne, propaguje ochronę środowiska naturalnego, budowę ścieżek rowerowych i wytyczanie nowych szlaków dla potrzeb turystyki rowerowej; jest organizatorem rajdów rowerowych w kraju i za granicą. Popularyzuje też wiedzę o Unii Europejskiej i akcesji Polski w struktury unijne.	Wykształcenie średnie
Spytkowice	Łucja Molenda	Urząd Gminy Spytkowice	34 – 116 Spytkowice ul. Szkolna 5	Od 18.11.2002 r. pełni funkcję Wójta Gminy Spytkowice, w latach 1998-2002 radna Rady Gminy Spytkowice i Przewodnicząca Komisji Oświaty, w latach 1976-2002 – nauczyciel w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Spytkowicach. Współpracuje z organizacjami społecznymi i pozarządowymi z terenu gminy Spytkowice oraz jednostkami pomocniczymi gminy. W miejscu zamieszkania angażuje się społecznie na rzecz środowiska lokalnego.	Absolwent Studium Nauczycielskiego, uczestniczka wielu szkoleń i konferencji dotyczących pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Ukończone szkolenia w ramach schematu I Pilotażowego Programu Leader+ (szkolenie o idei partnerstwa i celach programu LEADER+, warsztaty na temat metod pracy i zarządzania w grupie, warsztaty na temat negocjacji konfliktów, warsztaty na temat monitoringu i ewaluacji projektów). Podczas pełnienia funkcji Wójta Gminy Spytkowice nadzorowała inwestycje, na które środki pochodziły ze źródeł zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej w ramach programów SAPARD, ZPORR, PO Kapitał Ludzki. Współautorka wielu projektów tzw. „twardych”, i „miękkich” oraz projektów społecznych tzw. projekty systemowe. Obecnie uczestnik kursu „Kierownik Projektu z Funduszy Europejskich”.
Spytkowice	Ewa Byrska	Partner z sektora społecznego	34 - 116 Spytkowice ul. Wadowicka 25	Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Spytkowicach. W ramach obowiązków zawodowych zajmuje się upowszechnianiem kultury, organizowaniem imprez artystycznych, sportowo-rekreacyjnych. Współpracuje z organizacjami społecznymi i pozarządowymi z terenu gminy Spytkowice oraz jednostkami pomocniczymi gminy. W miejscu zamieszkania angażuje się społecznie na rzecz środowiska lokalnego.	Wykształcenie wyższe - Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie (Wydział: Ekonomia i Stosunki Międzynarodowe; Kierunek: Ekonomia; Specjalność: Przedsiębiorczość i innowacje). Ukończone studium: Administracji i Zarządzania o kierunku Podstawy Prawne i Finansowe Działalności Firm. Ukończone szkolenia w ramach schematu I Pilotażowego Programu Leader+ (szkolenie o idei partnerstwa i celach programu LEADER+, warsztaty na temat metod pracy i zarządzania w grupie, warsztaty na temat negocjacji konfliktów, warsztaty na temat monitoringu i ewaluacji projektów).
Spytkowice	Józefa Sendera	Przedsiębiorca „Piekarnia Senderów”	ul. Czarnowiejska 69a 34-116 Spytkowice	Budowa zakładu pracy „Piekarnia” oraz: – Zatrudnianie pracowników – rozwój firmy połączony jest z tworzeniem nowych miejsc pracy, – Szkolenie uczniów – jako wsparcie procesu edukacji młodzieży Doliny Karpia, – Poszukiwanie rynku zbytu – działalność marketingowa, – Aktywna działalność na rzecz rozwoju gminy Spytkowice oraz Doliny Karpia poprzez sponsorowanie wielu imprez środowiskowych i wystawowych. Od chwili powstania stowarzyszenia pełni funkcję Członka Zarządu i bierze aktywny udział w pracach stowarzyszenia i podjętych inicjatywach. Brała udział w przygotowaniu wniosku do Funduszu dla Organizacji Pozarządowych	Wykształcenie średnie techniczne, mistrz w zakresie piekarstwa. Dodatkowo posiada kwalifikacje nadzoru Urzęd. Doz. Techn. oraz kwalifikacje z zakresu szkolenia uczniów oraz ukończyła kursy pedagogiczne.

				działających krócej niż jeden rok, w ramach komponentu Demokracja i Społeczeństwo Obywatelskie, którego przedmiotem było „Wzmocnienie i Rozwój Stowarzyszenia „Dolina Karpią”. Wniosek opiewał na kwotę 53 400 PLN, niestety nie uzyskał dofinansowania z powodu zbyt małej ilości środków przeznaczonych na ten komponent. Następnie brała udział w przygotowaniu i realizacji wniosku złożonego do Urzędu Marszałkowskiego o przyznanie dotacji w zakresie „Rozwój Społeczności Lokalnych w Kontekście Ochrony Środowiska”. Łączna wartość projektu – 19,8 tys PLN, a kwota wnioskowana o dofinansowanie – 17,2 tys. PLN. Wniosek przeszedł pozytywnie etapy oceny i otrzymał dofinansowanie zarówno ze strony Urzędu Marszałkowskiego, jak również ze stron Gmin leżących w obszarze Doliny.	
Tomice	Adam Kręcioch	Urząd Gminy Tomice	34-100 Radocza 130	Od 2002 r. Wójt Gminy Tomice, w latach 1990-2002 radny Rady Gminy Tomice, w latach 1986-1989 – nauczyciel, 1989-2002 prowadził własną działalność gospodarczą na terenie Gminy Tomice	Absolwent Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej w Krakowie i Studium Pedagogicznego, uczestnik szkoleń z zakresu zarządzania personelem i projektami
Tomice	Aneta Widlarz	Ośrodek Kultury Gminy Tomice	34-100 Tomice 292	Od 2008 r. zastępca dyrektora Ośrodka Kultury Gminy Tomice, w latach 2005-2007 pracownik Informacji Turystycznej w Wadowickim Centrum Kultury, 2003-2007 – członek Komendy Hufca Ziemi Wadowickiej ZHP, organizator imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych.	Absolwentka Wyższej Szkoły Turystyki i Ekologii w Suchej Beskidzkiej – kierunek Turystyka i Rekreacja, Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie – kierunek Turystyka i Rekreacja
Tomice	Jolanta Mazurkiewicz	Przedsiębiorca firma „NOVUM POLSKA”	34-100 Wadowice, ul. Topolowa 50 / 34-100 Tomice 623	Prowadzi od 2005 r. działalność w zakresie handlu pasz dla gołębi, od 2008 r. – główny magazyn pasz w Tomicach. Jest nauczycielem w Szkole Podstawowej w Woźnikach, organizuje Gminne Dni Ekologii, autor kilku projektów ekologicznych, angażuje się na rzecz społeczności wiejskiej.	Absolwentka Akademii Rolniczej w Krakowie – Wydział Zootechniczny, uczestniczka szkoleń z zakresu zarządzania projektami.
Tomice	Ryszard Góralczyk	Partner z sektora społecznego	Lgota 24 34-103 Witanowice	Od 1999 r. pracownik Urzędu Gminy w Tomicach na stanowisku sekretarza gminy. Zajmuje się m.in. sprawami funkcjonowania Urzędu Gminy, promocji, oświaty, kultury i sportu oraz udzielaniem dotacji i współdziałaniem z organizacjami pozarządowymi i jednostkami pomocniczymi gminy. W miejscu zamieszkania angażuje się społecznie na rzecz środowiska lokalnego.	Absolwent Akademii Rolniczej w Krakowie – Wydział Ogrodniczy, absolwent studiów podyplomowych z zakresu pedagogiki, uczestnik szkoleń z zakresu zarządzania personelem i projektami.
Powiat Oświęcimski	Mariusz Makuch	Powiat Oświęcimski	32-640 Zator, Podolsze ul. Zatorska 4	- wieloletni nauczyciel (geografia, informatyka); - wieloletni wicedyrektor Szkoły w Zatorze; - były wiceburmistrz Zatora; - były Kierownik działu Rozwoju i Promocji w UM w Zatorze; - członek Rady Powiatu Oświęcimskiego; - członek OSP; - działacz turystyczny i aktywny turysta; - szeroka promocja Gminy i Doliny Karpią, ścisła współpraca z MARR, z TnRZ, z instytucjami ekologicznymi, jeden z inicjatorów powstania „Doliny Karpią”, współorganizator „Święta Karpią” – największego wydarzenia artystyczno – kulinarnego w regionie, współorganizator „Zatorskiego Karpią na Świętecznym Stole”, współorganizator i współtwórca licznych imprez sportowo – turystycznych na terenie gminy.	Wykształcenie i szkolenia: - mgr geografii – Wydział Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytet Jagielloński w Krakowie – Gospodarka Przestrzenna i Planowania Przestrzenna; - studia podyplomowe w zakresie Informatyki – Centrum Studiów Zawodowych i Podyplomowych – filia Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej; - cykl szkoleń w zakresie Nowoczesnego Zarządzania w Administracji Publicznej (certyfikat MSWiA), uczestnictwo w opracowaniu projektu „Dolina Karpią” w ramach w/w szkolenia; - szkolenia specjalistyczne – zarządzanie oświatą, kulturą, sportem, turystyką w gminie i powiecie, odnowa wsi – europejska metoda rozwoju obszarów wiejskich poprzez aktywizację i partycypację społeczną, Fundusze Lokalnego Rozwoju (certyfikat MSWiA); - szkolenie „Fundusze strukturalne – Europejski Fundusz społeczny” - Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego w Nowym Sączu
Zakres odpowiedzialności (kompetencje Rady)	1) wybór operacji, które mają być realizowane w ramach lokalnej strategii rozwoju 2) wybór projektów współpracy 3) opiniowanie projektu LSR i zmian w LSR opracowywanych przez Zarząd, 4) opracowanie regulaminu Rady 5) opracowanie procedury oceny zgodności operacji z LSR 6) opracowanie kryteriów wyboru operacji przez LGD				

Załącznik nr 7 - Członkowie Stowarzyszenia LGD „Dolina Karpia”

Członkowie Stowarzyszenia Dolina Karpia

Stan na 04.12.2008r

LP	Imię i Nazwisko	reprezentacja grupy
1	Jan Kajdas	przedsiębiorca
2	Rafał Jamróz	Sektor społeczny
3	Dorota Nykiel	Sektor społeczny
4	Radosław Kozioł	przedsiębiorca
5	Krystyna Porzuczek	Sektor społeczny
6	Małgorzata Balonek	Sektor społeczny
7	Józefa Sendera	przedsiębiorca
8	Jan Suślik	przedsiębiorca
9	Ewa Byrska	Sektor społeczny
10	Robert Dziuba	Sektor społeczny
11	Andrzej Różana	przedsiębiorca
12	Franciszek Sałaciak	przedsiębiorca
13	Antoni Kozak	Sektor społeczny
14	Andrzej Najduchowski	przedsiębiorca
15	Witold Sopicki	przedsiębiorca
16	Stanisław Mąsiorski	przedsiębiorca
17	Jacek Mrowiec	przedsiębiorca
18	Stanisława Mrowiec	przedsiębiorca
19	Bogusława Smerczyńska	Sektor społeczny
20	Tomasz Wieliczko	Sektor społeczny
21	Krzysztof Wiertel	przedsiębiorca
22	Elżbieta Mostowik	Sektor społeczny

LP	Imię i Nazwisko	reprezentacja grupy
23	Urszula Kądzioła	Sektor społeczny
24	Agnieszka Kutermak	Sektor społeczny
25	Dorota Książek	Sektor społeczny
26	Dorota Scaber	Sektor społeczny
27	Kazimierz Mostowik	Sektor społeczny
28	Wiesława Zajas	Sektor społeczny
29	Stanisław Orlanka	Sektor społeczny
30	Wiesław Pysiak	przedsiębiorca
31	Urszula Babińska	Sektor społeczny
32	Marek Jasiński	Sektor społeczny
33	Janusz Szostak	przedsiębiorca
34	Krystyna Dusik	Sektor społeczny
35	Andrzej Sobecki	Sektor społeczny
36	Jan Jekielek	Sektor społeczny
37	Krystyna Czerny	Sektor społeczny
38	Barbara Zborowska	Sektor społeczny
39	Beata Żurek	Sektor społeczny
40	Urszula Dąbrowska	Sektor społeczny
41	Barbara Gwiżdż	Sektor społeczny
42	Renata Drożdż	Sektor społeczny
43	Jolanta Grabarczyk-Łabacz	Sektor społeczny
44	Maria Mika	Sektor Społeczny
45	Zofia Szwed	Sektor społeczny
46	Arleta Kania	Sektor społeczny
47	Bogdan Cuber	Sektor społeczny

LP	Imię i Nazwisko	reprezentacja grupy
48	Władysław Kozub	Sektor społeczny
49	Małgorzata Michalec	przedsiębiorca
50	Tomasz Wójcik	Sektor społeczny
51	Jadwiga Nowak	Sektor społeczny
52	Marek Trzaska	Sektor społeczny
53	Mieczysław Żabiński	Sektor społeczny
54	Justyna Skowrońska	przedsiębiorca
55	Jan Bratek	Sektor społeczny
56	Jan Fajczyk	Sektor społeczny
57	Daniel Gałgan	Sektor społeczny
58	Gmina Spytkowice – reprezentuje Wójt Gminy Łucja Molenda	Sektor publiczny
59	Gmina Preciszów – reprezentuje Wójt Gminy Józef Klimczyk	Sektor publiczny
60	Gmina Zator – reprezentuje Burmistrz Miasta i Gminy Zbigniew Biernat	Sektor publiczny
61	Gmina Brzeźnica – reprezentuje Wójt Gminy Bogdan Antos	Sektor publiczny
62	Gmina Polanka Wielka – reprezentuje Wójt Gminy Mariusz Figura	Sektor publiczny
63	Gmina Osiek – reprezentuje Wójt Gminy Jerzy Mieszczak	Sektor publiczny
64	Gmina Tomice – reprezentuje Wójt Gminy Adam Kręcioch	Sektor publiczny
65	Adam Sala	Sektor społeczny
66	Wojciech Bałys	Sektor społeczny
67	Józef Król	Sektor społeczny
68	Stanisław Całus	Sektor społeczny
69	Józef Piegza	Sektor społeczny
70	Michał Curlej	przedsiębiorca

LP	Imię i Nazwisko	reprezentacja grupy
71	Jan Berdychowski	Sektor społeczny
72	Agata Wiśniowska	Sektor społeczny
73	Bartłomiej Kasperczyk	Sektor społeczny
74	Ryszard Góralczyk	Sektor społeczny
75	Grzegorz Łopatecki	Sektor społeczny
76	Ośrodek Kultury Gminy Tomice – reprezentuje Aneta Widlarz	Sektor publiczny
77	NOVUM POLSKA – reprezentuje Jolanta Mazurkiewicz	przedsiębiorca
78	DINOZATORLAND sp. z o.o. - reprezentuje Leszek Łysoń	przedsiębiorca
79	Władysław Witek	przedsiębiorca
80	Gminna Biblioteka Publiczna w Brzeźnicy – reprezentuje Wiesława Jarguz	Sektor publiczny
81	Bogusław Bartula	Sektor społeczny
82	Jacek Drzyżdzyk	Sektor społeczny
83	Powiat Oświęcimski – reprezentuje Mariusz Makuch	Sektor publiczny

Załącznik nr 8 - Doświadczenie LGD, członków Rady LGD i jej partnerów

Doświadczenie LGD i członków LGD albo jej partnerów w realizacji operacji:		
<p>Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Dolina Karpia”</p>	<p>ul. Rynek 2 32-640 Zator</p>	<p>W związku z nieotrzymaniem dofinansowania na realizację opracowanej w 2006 r. Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich działalność Stowarzyszenia została ograniczona do promocji regionu. Przedstawiciele Stowarzyszenia Doliny Karpia brali udział w wielu spotkaniach mających na celu promocję i popularyzację obszaru Doliny Karpia i jego produktów lokalnych. Organizacja uczestniczyła w Targach Przedsiębiorczości organizowanych w 2006 roku w Chrzanowie, gdzie produkt lokalny pn. KARP ZATORSKI - WĘDZONY otrzymał pierwszą nagrodę „Złote orły”. Stowarzyszenie otrzymało również wyróżnienie w konkursie „Odkrywanie Małopolski” organizowanym przez gazetę Krakowską za najlepszą atrakcję turystyczną w Małopolsce w 2006 roku. Stowarzyszenie brało także udział wspólnie z Urzędem Miasta Zator i Instytutem Rybactwa Śródlądowego w Zatorze w konkursie na najlepszy produkt lokalny z terenu Małopolski, organizowanym we wrześniu 2006 r. w Nawojowej koło Nowego Sącza. W ramach niniejszego konkursu Karp Zatorski zdobył drugie miejsce. Stowarzyszenie prowadziło promocję również na imprezach organizowanych przez gminy z terenu Doliny Karpia, takich jak Święto Karpia w Zatorze. Stowarzyszenie Dolina Karpia przystąpiło również do „Małopolskiej Sieci LGD” podpisując w dniu 27 czerwca 2007 r. Deklarację współpracy. Członkowie zarządu informowali mieszkańców o działalności stowarzyszenia.</p> <p>Złożono również wniosek do Funduszu dla organizacji Pozarządowych działających krócej niż jeden rok, w ramach komponentu Demokracja i Społeczeństwo obywatelskie. Przedmiotem wniosku było „Wzmocnienie i Rozwój Stowarzyszenia Dolina Karpia”. Wniosek opiewał na kwotę 53 400 PLN, niestety nie uzyskano dofinansowania z powodu zbyt małej ilości środków przeznaczonych na ten komponent. Stowarzyszenie uzyskało w ocenie 86 pkt.</p> <p>Następnie został złożony wniosek do Urzędu Marszałkowskiego o przyznanie dotacji w zakresie „Rozwój Społeczności Lokalnych w Kontekście ochrony Środowiska”. Łączna wartość projektu wynosiła 19,8 tys. PLN, a wnioskowana kwota dofinansowania 17,2 tys. PLN. W tym przypadku Stowarzyszenie otrzymało dofinansowanie zarówno ze strony Urzędu Marszałkowskiego, jak również ze strony Gmin leżących w obszarze Doliny Karpia. Celem tego zadania jest aktywizacja lokalnej społeczności na rzecz ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami. Program adresowany do mieszkańców gmin Doliny Karpia obejmował następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia na temat selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwach domowych, przedsiębiorstwach, budynkach publicznych, - konkurs wiedzy dla uczniów klas VI szkół podstawowych, - konkurs dla uczniów gimnazjum na przygotowanie eko-mapki zawierającej miejsca cenne

			<p>przyrodniczo oraz lokalizację dzikich wysypisk śmieci,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonanie analizy realizacji gminnych planów gospodarki odpadami oraz sporządzenie raportu i przygotowanie wniosków. <p>Szkolenia w każdej z gmin „Doliny Karpia” odbyły się w dniach 24-26 października 2007 r. i obejmowały problematykę gospodarki odpadami, przepisów prawnych, obowiązków gmin i mieszkańców w tym zakresie. Szkolenia przeprowadzone zostały przez Fundację „Nasza Ziemia”. Dla klas IV w szkołach przeprowadzony został konkurs „ABC segregacji”, w którym najlepsi okazali się uczniowie następujących szkół: Zespół Szkolno - Przedszkolny im. Jana Pawła II w Głębowicach, Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Piotrowicach, Szkoła Podstawowa w Polance Wielkiej, Szkoła Podstawowa w Zatorze, Szkoła Podstawowa w Miejscu oraz Zespół Szkolno - Przedszkolny w Tłuczani. Klasy te otrzymały nagrody w wysokości 1000,00 zł.</p> <p>W konkursie dla gimnazjalistów na wykonanie Eko-mapki zwyciężyła i nagrodę 1000,00 zł otrzymała praca klasy III, nadesłana z Zespołu Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Przeciszowie Podlesiu.</p> <p>Opracowano wspólnie z Fundacją Nasza Ziemia raport o selektywnej zbiórce odpadów w Dolinie Karpia, który został omówiony na spotkaniu z Wójtami i Przewodniczącymi Rad Gminnych w styczniu 2008 r. w Urzędzie Gminy w Spytkowicach.</p> <p>W dniu 7 lutego 2008 r. stowarzyszenie zorganizowało w Urzędzie Gminy Brzeźnica szkolenie dla przedstawicieli samorządów z zakresu tworzenia specjalnych stref ekonomicznych na terenie gmin Doliny Karpia w ramach Krakowskiego Parku Technologicznego. Szkolenie przeprowadzone przez kierownictwo Krakowskiego Parku Technologicznego cieszyło się dużym zainteresowaniem, a udział w nim wzięli wszyscy Wójtowie, Burmistrz, wraz z zainteresowanymi pracownikami tych urzędów.</p>
Lp.	Partner	Siedziba/adres zamieszkania	Doświadczenie
1.	Franciszek Sałaciak	32-640 Zator, Parkowa 5	Przedsiębiorca, organizator wędkarstwa na zatorszczyźnie i jeden z najlepszych wędkarzy. Jest członkiem Zatorskiego Towarzystwa Wędkarskiego. Będąc Prezesem ZTW poświęcił cały wolny czas na promocję walorów turystyczno-wędkarskich Gminy Zator. Warto zaznaczyć, że głównym przedmiotem działalności Towarzystwa jest organizowanie wędkarstwa jako racjonalnej formy wypoczynku i rekreacji, stwarzanie członkom Towarzystwa dogodnych warunków wędkowania, ochrona rodzimej przyrody, kształtowanie właściwej etyki wędkarskiej wśród członków Towarzystwa. Pan Sałaciak pozyskał jako Prezes ZTW dotacje na projekt zagospodarowania zbiorników wodnych w Zatorze z programu Małopolska Gościnna (dofinansowanie 5 000 zł) oraz na wydanie Kulinarynych Przepisów Doliny Karpia z programu AGRO-Smak 2 (dotacja w wysokości 6 800 zł w ramach I edycji konkursu). Skuteczny autor i współautor szeregu

			przedsięwzięć (m.in. współpraca przy wniosku o rejestrację karpia zatorskiego jako chronionej nazwy pochodzenia), służących rozwojowi Doliny Karpia, działający m.in. na rzecz organizacji „Święta Karpia” czy „Zatorskiego karpia na świątecznym stole”.
2.	Zbigniew Biernat	Oświęcimska 2 32-640 Zator	Przedstawiciel sektora publicznego, Burmistrz Zatora, bardzo aktywnie działa w realizacji przedsięwzięć, służących rozwojowi Doliny Karpia, wszystkie działania mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców zatorszczyzny – m.in. w latach 2006-2008 udało mu się pozyskać środki na realizację następujących projektów: - przebudowa Placu Wolności (inwestycja współfinansowana z Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”); - remont i modernizacja SZOZ – przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych (złożenie wniosku i dofinansowanie z PFRON); - przebudowa potoku Łowiczanka (finansowana przez Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie – inspektorat w Oświęcimiu); - zrealizowanie projektu kanalizacji sanitarnej w mieście Zator i do Graboszyce (ZPORR); Remont i modernizacja Domu Ludowego w Podolszu (SPO Rolne, dz. 2.3); - w planach: działania w ramach programu rewitalizacji – Biblioteka Publiczna, remont ul. Ogrodowej i ciąg pieszy do Regionalnego Ośrodka Kultury lub kompleks boisk przy ZSO w Zatorze; - przebudowa, modernizacja i remont budynku dawnego kina „Wrzos” na Regionalny Ośrodek Kultury Doliny Karpia (MRPO 3.3 a); na ukończeniu dokumentacja dotycząca Stref Aktywności Gospodarczej w Gminie Zator; - cyklicznie – współorganizowanie największej w roku imprezy kulturalno – gastronomicznej „Święto Karpia” w Zatorze.
3.	Antoni Kozak	Trzebieńczyce 39 32-640 Zator	Przedstawiciel gminy Zator, sołtys Trzebieńczyc, inicjator wielu przedsięwzięć - dokończenie burzowej kanalizacji sołectwa, kanalizacji sanitarnej Trzebieńczyc Łęku, realizacja „Miasteczka Rowerowego” przy placu zabaw; liczne inicjatywy społeczne w sołectwie.
4.	Andrzej Najduchowski	Graboszyce 1 32-640 Zator	Przedsiębiorca i inwestor, właściciel renesansowego pałacu w Graboszycach (plany odbudowy i renowacji).
5.	Witold Sopicki	Szkolna 8 32-640 Zator	Przedstawiciel gminy Zator, przedsiębiorca z Rudz – młynarstwo, właściciel XVIII w. dworku z przeznaczeniem na imprezy okolicznościowe, z możliwością noclegów.
6.	Stanisław Mąsiorski, Jacek i Stanisława Mrowiec	Laskowa 98; Rynek 17 32-640 Zator	Przedsiębiorcy z gminy Zator, aktywnie działający na rzecz rozwoju swojego regionu

7.	Bogusława Smerczyńska	ul. Jana Pawła II 20 32-640 Zator	Przedstawiciel sektora społecznego, Sekretarz Gminy Zator, specjalista z zakresu administracji samorządowej, społecznik, liczne inicjatywy społeczne - członkini Towarzystwa Miłośników Ziemi Zatorskiej, członkini Społecznej Rady Ochrony i Renowacji Zatorskich Zabytków – w tym zabytków sztuki sakralnej z terenu zatorszczyzny.
8.	Tomasz Wieliczko	Jana Pawła II 2 32-640 Zator	Przedstawiciel sektora społecznego, angażuje się w działalność społeczną na rzecz rozwoju gminy Zator oraz Doliny Karpia, dwuletni staż pracy w UM w Zatorze, Kierownik Referatu Promocji, współpraca przy opracowaniu wniosku o rejestrację karpia zatorskiego, jako chronioną nazwę pochodzenia; autor licznych tzw. projektów „miękkich”.
9.	Elżbieta Mostowik	Brzezinka 104 34-114 Brzeźnica	Dyrektor Ośrodka Kultury w Zatorze (od trzech lat), pedagog kulturalno – oświatowy, instruktor rekreacji, studia podyplomowe z socjoterapii, obecnie – Zarządzanie Kulturą – UJ; staż pracy na stanowisku instruktora – 16 lat (GOKSiR w Brzeźnicy), uczestnik Małopolskiego Forum Kultury. Przedsięwzięcia artystyczne i promocyjne zorganizowane przez nią w Ośrodku Kultury gminy Zator: - „Szlak atrakcji turystycznych Doliny Karpia” – opracowanie folderu, dofinansowane z programu Małopolska Gościnna (2006); „Święto Karpia” – promocja karpia zatorskiego - największa kulturalno-gastronomiczna impreza w regionie (cykliczna, lipiec), dofinansowanie ze środków Powiatu Oświęcimskiego oraz Funduszu Współpracy w ramach AGRO-Smak 2 (2007), ze środków Województwa Małopolskiego oraz Powiatu Oświęcimskiego (2008); inne imprezy artystyczno-kulturalne: comiesięczne Saloniki Muzyki Poważnej, plener malarsko-rzeźbiarski z krakowskiej ASP, Turniej Sołectw Gminy Zator, Wyścig Kolarski o Puchar Doliny Karpia, Mistrzostwa Polski w Scrabble, Majowy Piknik Rycerski, Zatorski Karp na Świątecznym Stole (grudzień), Kocioł poetycki dla młodzieży z Doliny Karpia; działalność na rzecz gminy Zator.
10.	Barbara Zborowska	Palczowice 4 32-640 Zator	Przedstawicielka sektora społecznego, Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich (Palczowice), współpraca przy organizowaniu imprez kulturalnych - „Święto Karpia”, „Zatorski karp na świątecznym stole” (potrawy, stoiska, dekoracje), inicjatywy społeczne, duże doświadczenie w pracy społecznej.

11.	Urszula Dąbrowska	Rudze 38 32-640 Zator	Przedstawicielka sektora społecznego, Radna w Gminie Zator, Przewodnicząca Gminnego Koła Sołtysów, Sołtys Rudz; liczne inicjatywy społeczne: remont Przedszkola w Rudzach, organizacja Międzynarodowego Biegu Konstytucji 3 Maja (współfinansowany z programu zdrowotnego 400 miast), organizowanie Dożynek Gminnych 2008, organizowanie rajdów rowerowych i wycieczek dla dzieci/młodzieży/dorosłych z cyklu „Poznanie Doliny Karpia” (finansowane ze środków „alternatywy”). Ponadto Przewodnicząca Koła Gospodarzy Wiejskich w Rudzach, współpraca przy organizowaniu imprez kulturalnych – „Święto Karpia”, „Zatorski karp na świątecznym stole” (potrawy, stoiska, dekoracje).
12.	Barbara Gwiżdż	Palcowice 36 32-640 Zator	Przedstawicielka sektora społecznego, pielęgniarzka-położna, Radna Gminy Zator (Przewodnicząca Komisji Budżetowo-Gospodarczej), członkini Rady Społecznej Palcowic.
13.	Jolanta Grabarczyk - Łabacz	Grodzisko 96 32-640 Zator	Przedstawicielka sektora społecznego, nauczycielka, Dyrektor Szkoły Podstawowej w Grodzisku, przeprowadziła liczne inicjatywy społeczno-oświatowe na terenie Doliny Karpia.
14.	Maria Mika	Bugajska 23 32-640 Zator	Przedstawicielka sektora społecznego, Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich (Bugaj), współpracuje przy organizowaniu imprez kulturalnych – „Święto Karpia”, „Zatorski karp na świątecznym stole” (potrawy, stoiska gastronomiczne, dekoracja); inicjatywy społeczne.
15.	Krzysztof Wiertel	32-640 Zator ul. Rynek 11	Krzysztof Wiertel jest właścicielem Restauracji Łowisko w Zatorze. Firma prowadzi skuteczną działalność w branży gastronomicznej, zlokalizowana nad stawem oferuje dania z ryb, w tym szczególnie polecane specjały z Karpia. Inwestycje i rozbudowa zakładu owocuje stałym wzrostem przychodów, wzrostem zatrudnienia, a także możliwością włączania się imprezy organizowane na terenie gminy Zator w charakterze sponsora.
16.	UM w Zatorze	32-640 Zator, ul. Rynek 10 Tel. (33) 841 22 15	Miasto Zator działa aktywnie w zakresie realizacji różnorodnych przedsięwzięć tematycznie powiązanych z niniejszą Strategią. Wszystkie działania podejmowane przez tą jednostkę mają na celu poprawę jakości życia na obszarze miasta. Jako główne przedsięwzięcia wymienić tu należy: - Przebudowę Placu Wolności (Inwestycja współfinansowana jest ze środków strukturalnych Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, Działanie 2.3, - Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej - prace modernizacyjne mające na celu ułatwienie w poruszaniu się osób niepełnosprawnych w budynku Ośrodka Zdrowia w Zatorze - Gmina złożyła wniosek do PFRON i otrzymała dofinansowanie w/w inwestycji. Kwota uzyskanej dotacji wynosi: 35.537,10 zł,

			<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa potoku Łowiczanka - Inwestycja finansowana jest przez Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie – Inspektorat w Oświęcimiu w uzgodnieniu z Gminą Zator, - Zrealizowanie projektu kanalizacji sanitarnej w mieście Zator i do Graboszy (ZPORR); - Remont i modernizacja Domu Ludowego w Podolszu (SPO Rolne, dz. 2.3), - cyklicznie – współorganizowanie największej w roku imprezy kulturalno – kulinarnej „Święto Karpią” w Zatorze oraz „Zatorski karp na świątecznym stole”. <p>Skuteczna implementacja powyższych zadań pozwala jednoznacznie stwierdzić, że Miasto Zator jako pomiot delegujący członków Stowarzyszenia Dolina Karpią posiada znaczny potencjał organizacyjny dla realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.</p>
17.	UG w Spytkowicach	34-116 Spytkowice ul. Zamkowa 12 tel. /0-33/ 879 18 76	Modernizacja dróg na terenie Gminy Spytkowice – projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Wcześniej Gmina realizowała projekt budowy kanalizacji sanitarnej współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu SAPARD. Należy podkreślić, że gmina posiada uchwalony Plan Zagospodarowania Przestrzennego, co stanowi wyraz długofalowej troski o wspieranie rozwoju lokalnego poprzez upraszczanie mechanizmów dla realizacji projektów inwestycyjnych.
18.	UG w Brzeźnicy	34 - 114 Brzeźnica 57 tel. 033/ 879 - 20 - 29	<p>Kluczową aktywnością projektową gminy Brzeźnica jest działalność inwestycyjna mająca na celu modernizację obiektów komunalnych. W roku 2005 zrealizowano następujące projekty termomodernizacyjne:</p> <p>SP w Marcyporębie, SP w Chrzastowicach, SP w Tłuczani, SP w Wyźrale, SP w Sosnowcach, Przedszkole w Łączanach, budynek UG w Brzeźnicy, Dom Strażaka w Buczynie, Wiejski Dom Kultury w Wyźrale, Dom Kultury w Nowych Dworach, Dom Kultury w Marcyporębie, Dom Strażaka w Sosnowicach, Dom Kultury w Chrzastowicach. Wszystkie projekty przyniosły zamierzone efekty w postaci oszczędności energii, poprawy stanu technicznego budynków, a co za tym idzie podniesienia walorów estetycznych naszej gminy. Oprócz projektów termomodernizacyjnych gmina wykonała remont nawierzchni dróg (żwirowanie, asfaltowanie), remonty dróg związane usuwaniem szkód powodziowych, remonty dróg rolniczych, remonty mostów i przepustów. Na remonty dróg lokalnych wykorzystano środki finansowe pochodzące z trzech źródeł: budżetu gminy, budżetu państwa, budżetu Urzędu Marszałkowskiego.</p> <p>W 2005 r. rozpoczęto też budowę sali gimnastycznej w Łączanach. Inwestycja ta jest końcowym etapem rozbudowy SP i Gimnazjum. Zadanie to jest finansowane ze środków własnych, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. W latach następnych władze gminy zamierzają realizować następny zakres zadań, wśród których najważniejsze to dokończenie budowy sali w Łączanach, termomodernizacja wraz z elewacją sali gimnastycznej w Brzeźnicy,</p>

			wymiana stolarki okiennej w SP w Brzeźnicy, uzyskanie pozwolenia i rozpoczęcie budowy sal gimnastycznych w Paszkówce, Marcyporębie i Tłuczani, termomodernizacja budynku Urzędu Gminy. Należy także wskazać aktywną działalność Gminnego Ośrodka Kultury, będącego jednostką budżetową UG. W 2005 roku GOK przygotował 35 imprez turystyczno- sportowo- rekreacyjnych, 8 spotkań z ciekawymi ludźmi, 12 wycieczek, 23 konkursy, 7 wystaw i 2 dyskoteki. Łącznie zorganizowano 87 imprez, w których wzięło udział 6392 osoby.
19.	UG w Osieku	32-608 Osiek, ul. Główna 125 Tel. (033) 845 82 23	<p>Najważniejszym projektem infrastrukturalnym zrealizowanym w gminie Osiek w ostatnich latach jest oddana do użytku w 2004 roku oczyszczalnia ścieków. Z działań bezpośrednio związanych z tematyką LSR należy wskazać prowadzony przez Gminną Bibliotekę Publiczną Ośrodek Informacji Europejskiej w ramach sieci Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej. Trzeba też podkreślić aktywną politykę gminy w zakresie bezpośrednich działań związanych z poprawą jakości życia na obszarach wiejskich. Wymienić tu należy: Dni Osieka, Święto Kultury, Majówki Rodzinne, Jasełka i Koncerty Kołęd.</p> <p>Gmina regularnie pozyskuje pieniądze z krajowych środków. Przez dwa kolejne lata składała wnioski o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej na bieżące remonty w szkołach i otrzymała dofinansowanie. Brała również udział w projektach, których celem było wyposażenie pracowni komputerowych w sprzęt – otrzymała komputery do każdej ze szkół. Obecnie najważniejszym osiągnięciem w pozyskiwaniu środków zewnętrznych jest to, iż otrzymała dotację z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego działanie 7.1 gospodarka wodno-ściekowa na budowę dalszych etapów kanalizacji.</p>
20.	Urszula Babińska	Głębowice ul. Oświęcimska 22 32-608 Osiek	<p>Wyższe Studia magisterskie – UŚ – filologia polska Studia podyplomowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zarządzanie szkołami i placówkami oświatowymi, - Wychowanie fizyczne, - Uczestniczka licznych zawodowych kursów doskonalących. <p>Uczestniczka szkoleń w ramach schematu I Pilotażowego Programu Leader+ (szkolenie o idei partnerstwa i celach programu LEADER+, warsztaty na temat metod pracy i zarządzania w grupie, warsztaty na temat negocjacji konfliktów, warsztaty na temat monitoringu i ewaluacji projektów). Od 1995 r. dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Jana Pawła II w Głębowicach; wykazała się umiejętnością pozyskiwania i zarządzania funduszami zewnętrznymi w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 pod nazwą „Super Szkoła”. Oba te projekty miały na celu rozwój placówki i środowiska, wyrównanie szans edukacyjnych i zmniejszenie dysproporcji między wsią a miastem. Obecnie współpracuje z Małopolskim Instytutem Kultury w ramach realizacji programu artystyczno-edukacyjnego „Dilettante – teatr w ruchu”, służącego wspieraniu rozwoju artystycznego dzieci i młodzieży, niwelowaniu różnic w</p>

			<p>dostępnie do edukacji kulturalnej pomiędzy małymi i dużymi ośrodkami i aktywizowanie społeczności lokalnej przez sztukę.</p> <p>Opracowała i wdrażała projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Aktywizacja Obszarów Wiejskich, podkomponent B-2 – edukacja”; - „Szkoła marzeń”; - „Proste kręgosłupy” – opracowanie, wdrożenie i realizacja projektu; <p>Podjęła działania na rzecz rozwoju środowiska lokalnego. Opracowała i opublikowała w ramach gazety lokalnej „Echa Osieka” historię Głębowic. Jest również autorką monografii Szkoły Podstawowej w Głębowicach.</p> <p>Współorganizuje uroczystości o zasięgu środowiskowym: „Powiatowe obchody Święta Niepodległości”, „Dożynki”, „Dni Osieka”, „Jasełka”, „Dni Kultury i Tradycji Regionalnych”, „Festyny Szkolne”. Społecznie pracuje z dziećmi i młodzieżą w ramach koła teatralno-tanecznego. Efektywnie współpracuje z jednostkami oświatowo-kulturalnymi w gminie i gminach ościennych, z organizacjami społecznymi z Głębowic i Osieka.</p>
21.	UG w Przeciszowie	32-641 Przeciszów, ul. Podlesie 1 Tel. (033) 841 32 94	<p>W gminie Przeciszów zrealizowano już wiele ciekawych projektów np. remont szkoły w Piotrowicach, dofinansowany ze środków Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich, budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych do ośrodka zdrowia w Przeciszowie, dofinansowana ze środków PFRON i Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej - oba projekty miały swoją podstawę w Strategii Rozwoju Gminy Przeciszów. Gmina Przeciszów w ostatnim czasie jako największe swoje inwestycje może wymienić kanalizację gminy. Na tą inwestycję gmina otrzymała środki z SAPARD-u oraz z Banku Światowego. Obecnie stara się o środki z Funduszu Spójności – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. W roku 2007 gmina otrzymała środki na remont Ludowego Klubu Sportowego w Przeciszowie z Sektorowego Programu Operacyjnego. W roku 2008 Gmina pozyskała środki na termomodernizację Ośrodka Zdrowia w Przeciszowie oraz środki z PEFRON-u na remont rehabilitacji. Z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki otrzymano środki na realizację programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży szkolnej - projekt realizowany jest w szkołach na terenie gminy. Na bieżąco są również remontowane obiekty oświatowe, kulturalne oraz ochrony zdrowia. Gmina współfinansuje remonty dróg wojewódzkich i powiatowych. Corocznie Gmina przystępuje również do usuwania azbestu z prywatnych posesji.</p>
22.	Radosław Kozieł	32-641 Przeciszów ul. Krakowska 16 Tel 33 841 45 71 e-mail: radko@radko.com.pl	<p>Firma P.H.U. Radko z Przeciszowa, której właścicielem jest pan Radosław Kozieł zajmuje się głównie planowaniem i projektowaniem krajobrazowym związanym z sadzeniem roślin i drzew, zakładaniem i utrzymywaniem trawników i ogrodów. Innym przedmiotem działalności firmy jest uprawa materiałów szkółkarskich lub dla celów dekoracyjnych, roślin sadowniczych i ozdobnych (np.: produkcja podkładek, drzewek, krzewów owocowych i ozdobnych). Firma skutecznie startuje w przetargach oraz dynamicznie się rozwija, co pozwala jej również włączać się w projekty</p>

			społeczne w charakterze mecenasa.
23.	Jan Kajdas	32-641 Przeciszów ul. Długa 214	Obecnie pełni funkcję prezesa Stowarzyszenia Dolina Karpią oraz jest komendantem Straży Miejskiej w Andrychowie. Prowadzi również działalność gospodarczą m.in. z zakresu telekomunikacji bezprzewodowej. W przeszłości był Komendantem Powiatowej Policji w Wadowicach. Był inicjatorem złożenia wniosku o środki pomocowe do Urzędu Marszałkowskiego na przyznanie dotacji w zakresie „Rozwój Społeczności Lokalnych w Kontekście ochrony Środowiska”. Na to zadanie Stowarzyszenie pozyskało środki w wysokości 18 755 zł. Składany był również za jego prezesury wniosek na wspieranie nowotworzących się LGD – nie otrzymano niestety środków. Pan Kajdas jest zaangażowany w życie społeczności lokalnej nie tylko gminy Przeciszów, ale również pozostałych gmin wchodzących w skład Doliny Karpią. Pan Kajdas ukończył studia podyplomowe w zakresie: projektowanie i zarządzanie funduszami unijnymi.
24.	Józef Klimczyk	32-641 Przeciszów ul. Podlesie 29	Od roku 1994 Wójt Gminy Przeciszów. Wcześniej Przewodniczący Rady Gminy. Jego funkcja w całej rozciągłości wiąże się z działalnością na rzecz społeczności lokalnej. W czasie pełnienia tej funkcji dokonał wiele inwestycji. Do najważniejszych należy zaliczyć: rozpoczęcie kanalizacji gminy, liczne remonty szkół, ośrodków zdrowia, wymiana wodociągów, remont budynku Ludowego Klubu Sportowego. Pozyskał środki z różnych programów pomocowych np. SAPARD, Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej, Banku Światowego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Brał czynny udział w szkoleniu PAOW – gdzie wypracowano projekt „Dolina Karpią”. Uczestniczy w gminnych, powiatowych i wojewódzkich imprezach promujących region Doliny Karpią.
25.	Dorota Nykiel	ul. Łowiczki Pańskie 8 32-641 Przeciszów	Pracuje w Urzędzie Gminy od 1987 roku. Od roku 1995 pełni funkcję Sekretarza Gminy. Udziela się w życiu społeczności lokalnej. Corocznie jest w komitecie organizacyjnym „Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”. Uczestniczyła w szkoleniu PAOW gdzie powstał projekt „Dolina Karpią”. Od początku brała udział w tworzenie Gminnego Centrum Informacji w Przeciszowie.
26.	Małgorzata Michalec	32-641 Przeciszów, Piotrowice ul. Bukowiecka 25	Prowadzi na terenie gminy Przeciszów, w sołectwie Piotrowice, jedyne na tym terenie gospodarstwo agroturystyczne. Jest zaangażowana w życie społeczności lokalnej. Bierze czynny udział w organizowaniu corocznego „Rajdu Rowerowego” w sołectwie Piotrowice. Uczestniczy w imprezach gminnych, interesuje się możliwościami pozyskiwania środków z programów pomocowych.

27.	Jadwiga Nowak	32-641 Przeciszów ul. Nawsie 3	W Urzędzie Gminy w Przeciszowie pracuje na stanowisku Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Mocno angażuje się w życie społeczności lokalnej. Bierze czynny udział we wszystkich imprezach organizowanych na terenie gminy Przeciszów i Doliny Karpia (np. Święto gminy, dożynki itp.)
28.	Władysław Kozub	32-641 Przeciszów ul. Jazowa 3	Od roku 2007 sołtys wsi Przeciszów. Jest bardzo zaangażowany w życie społeczności lokalnej. Bierze czynny udział w organizowaniu imprez gminnych np. święta gminy, dożynek. Jest w stałym kontakcie z mieszkańcami sołectwa Przeciszów. Dbą o estetykę gminy. Charakteryzuje go otwartość, komunikatywność, stara się rozwiązywać wszystkie zgłaszane przez mieszkańców problemy.
29.	Tomasz Wójcik	32-641 Przeciszów , Piotrowice ul. Andrychowska 224	Pełni funkcję vice dyrektora Zespołu Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Piotrowicach. Czynnie uczestniczy w turnieju samorządowców w piłce nożnej. Angażuje się w życie społeczności lokalnej.
30.	Arleta Kania	32-641 Przeciszów ul. Nawsie 10	W chwili obecnej na emeryturze. Pracowała jako nauczyciel biologii w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Przeciszowie. Angażuje się w życie społeczności lokalnej. Uczestniczyła w warsztatach przyrodniczych organizowanych przez Towarzystwo na Rzecz Ziemi wspólnie ze Stowarzyszeniem Dolina Karpia w miejscowości Grodzisko, jako opiekun grupy.
31.	Bogdan Cuber	32-641 Przeciszów, Piotrowice ul. Andrychowska 204	Pełni funkcję Dyrektora Zespołu Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Piotrowicach. Mocno angażuje się w życie społeczności lokalnej. Corocznie przy jego udziale organizowany jest Rajd Rowerowy w Piotrowicach. Dbą o wizerunek szkoły, występuje o środki na rozbudowę, remont szkoły.
32.	Zofia Szwed	32-641 Przeciszów ul. Topolowa 30	Jest nauczycielem historii i bibliotekarzem w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Przeciszowie. Jest Radną Gminy Przeciszów i Przewodniczącą Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Spraw Socjalnych. Angażuje się w życie społeczności lokalnej. Wykazała ogromne zaangażowanie w czasie wakacji 2007r. w zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży Gminy Przeciszów. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż spotkania i wycieczki organizowane przez panią Szwed miały charakter edukacyjny i integracyjny poprzez udział dzieci z różnych szkół. Między innymi zorganizowała grupę 30-sto osobową uczniów gimnazjum, która w sierpniu 2007r. brała udział w 2-dniowych warsztatach przyrodniczych organizowanych przez Towarzystwo na Rzecz Ziemi wspólnie ze Stowarzyszeniem Dolina Karpia w miejscowości Grodzisko.

33.	Marek Trzaska	32-641 Przeciszów, Piotrowice ul. Andrychowska 166	Radny Gminy Przeciszów. Jest zaangażowany w życie społeczności lokalnej. Bierze czynny udział w organizowaniu corocznego „Rajdu Rowerowego” w sołectwie Piotrowice. Uczestniczy w imprezach gminnych.
34.	Mieczysław Żabiński	32-641 Przeciszów, Piotrowice ul. Andrychowska 340	Radny Gminy Przeciszów. Jest zaangażowany w życie społeczności lokalnej. Bierze czynny udział w organizowaniu corocznego „Rajdu Rowerowego” w sołectwie Piotrowice. Uczestniczy w imprezach gminnych.
35.	Justyna Skowrońska	32-641 Przeciszów, Piotrowice ul. Andrychowska 368	Prowadzi na terenie naszej gminy i poza gminą działalność gospodarczą. Jest przewodniczącą Rady Rodziców przy Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Piotrowicach. Jest zaangażowana w życie społeczności lokalnej. Bierze czynny udział w organizowaniu corocznego „Rajdu Rowerowego” w sołectwie Piotrowice. Uczestniczy w imprezach gminnych.
36.	UG w Polance Wielkiej	32-607 Polanka Wielka, ul. Długa 61 Tel. (0*33) 848 80 08	<p>Najważniejsze projekty zrealizowane w ostatnich latach przez gminę Polankę Wielką to w 1992 r. zakończenie rozbudowy Szkoły Podstawowej Nr 2 - obecnie gimnazjum. Okazały budynek posiada pełne zaplecze z salą gimnastyczną włącznie oraz w roku 2000 zrealizowano projekt budowy nowego amfiteatru w centrum Polanki, atrakcyjnie zlokalizowanego w starym parku pośród kilkusetletnich dębów.</p> <p>Gmina pozyskała dofinansowanie w ostatnim czasie dzięki złożonemu wnioskowi o dofinansowanie ze środków PFRON projektu o nazwie „Likwidacja barier w zakładach opieki zdrowotnej w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania” w celu włączenia projektu do programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami”. Na zakup platformy dla osób niepełnosprawnych w Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Polance Wielkiej przy ul. Długiej 3 w łącznej kwocie 97.356 zł, kwota przyznanych środków PFRON wyniosła 35.000 zł, udział finansowania PZOZ to 30.000 zł, a udział finansowania Gminy to 32.356 zł.</p> <p>Kolejnym projektem, który otrzymał dofinansowanie, była „Odnowa i renowacja terenu parku zabytkowego w Gminie Polanka Wielka”. Projekt realizowany był w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w zakresie działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”. Kwota wnioskowana wynosiła 261.760,00 zł, kwota pomocy przyznanej w umowie o dofinansowanie to 221.261,00 zł, zaś wydatki całkowite poniesione w ramach projektu to 334.891,05 zł.</p> <p>W ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Gmina starała się pozyskać środki na realizację dwóch projektów („Przebudowa drogi gminnej Od Sikorów do Pasternik wraz z budową mijanki w Polance Wielkiej”, „Rozbudowa Szkoły Podstawowej jako ważny czynnik rozwoju lokalnego Gminy Polanka Wielka”), niestety nie udało się pozyskać wtedy dofinansowania.</p>

			<p>W nowym okresie programowania 2007-2013 Gmina działa bardzo aktywnie. Jest członkiem Stowarzyszenia „Region Beskidy”, w ramach którego współpracuje z partnerską Gminą Stranavy (Słowacja). Realizuje projekt „Wioska internetowa” - kształcenie na odległość, w Centrum kształcenia wyposażonym w 11 najnowszej generacji stanowisk komputerowych odbywają się kursy komputerowe, językowe, abc przedsiębiorczości. Ponadto pozyskała środki na Projekt „Już pływam” dla dzieci ze Szkoły Podstawowej współfinansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie (całkowita wartość projektu 44.200,00 zł, wartość dofinansowania 22.100,00 zł). W ramach środków PFRON otrzymano dofinansowanie do budowy pochylni dla osób niepełnosprawnych (wartość dofinansowania: 24.179,75 zł). W ramach programu „Mecenat Małopolski” otrzymano dofinansowanie w kwocie 10.000 zł na zakup umundurowania dla orkiestry i organizację Wojewódzkiego Przeglądu Orkiestr Dętych. Dodatkowo w ramach programu POKL Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych, złożono dwa wnioski o dofinansowanie projektów dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum. Otrzymały pozytywną ocenę formalną. Projekty są w trakcie dalszej oceny merytorycznej. W ramach Działania 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich, złożono dwa projekty, które otrzymały pozytywną ocenę formalną. Projekty są w trakcie dalszej oceny merytorycznej („Genialny przedszkolak”, wartość 46.103,00 zł oraz „Mały poszukiwacz XXI wieku”, wartość 50.075,50 zł). Wspólnie z Gminą Przeciszów, Gmina Polanka Wielka złożyła wniosek pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Przeciszów i Polanka Wielka” w ramach programu Infrastruktura i Środowisko.</p> <p>Polanka Wielka posiada znaczący potencjał dla realizacji projektów miękkich – głównie kulturalno-rozrywkowych. Już teraz organizowane są cyklicznie: Dzień Kultury (ostatnia niedziela kwietnia), Majowy Festiwal Muzyczny (pierwszy weekend majowy), Dni Polanki Wielkiej. Gmina gościła u siebie w ostatnich latach m.in. Powiatowy Przegląd Ludowych Zespołów Artystycznych i Wojewódzki Przegląd Orkiestr Dętych.</p>
37.	Jan Fajczyk	ul. Południowa 36 32-607 Polanka Wielka	<p>Rolnik – pracuje na własnym gospodarstwie rolnym; W poprzedniej kadencji pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Polanka Wielka. Bierze czynny udział w pracach Rady Gminy oraz jej stałych komisjach. Jego zdaniem najważniejsze jest rozsądne gospodarowanie środkami finansowymi z budżetu gminy, a sposobem na zaspokojenie potrzeb gminy jest pozyskiwanie środków pochodzących z Unii Europejskiej. Otwarty, bardzo łatwo nawiązuje kontakt z mieszkańcami. Często służy dobrą radą i pomocą.</p>
38.	Daniel Gałgan	ul. Długa 129 32-607 Polanka Wielka	<p>Inżynier, absolwent Akademii Rolniczej w Krakowie. Pracuje na rodzinnym gospodarstwie rolnym; Bierze czynny udział w pracach Rady Gminy oraz jej stałych komisjach: Komisji Budżetu, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego Wsi oraz Komisji Ochrony środowiska, Zdrowia i Pomocy</p>

			Społecznej. Bardzo chętnie angażuje się w sprawy mieszkańców, służy pomocą i dobrą radą. Komunikatywny, otwarty dla ludzi.
39.	Józefa Sendera	34-116 Spytkowice ul. Czarnowiejska 69a, Tel. 0 33 879 15 48	Wieloletnia, skuteczna działalność gospodarcza – firma Piekarnia Senderów w Spytkowicach posiada uznaną w Małopolsce markę, działa między innymi na rynku krakowskim. Projekty modernizacyjne i rozwojowe pozwalają stale zwiększać zatrudnienie i poszerzać rynki zbytu. Rozwój firmy pozwala angażować się w roli sponsora w przedsięwzięcia i projekty społeczne.
40.	Agata Wiśniowska	ul. Orłowskiego 12/10 32-600 Oświęcim	Wykształcenie wyższe, absolwentka Animacji i kultury oraz studiów podyplomowych w dziedzinie administracji. Ukończyła kursy w zakresie pozyskiwania funduszy europejskich. Pracownik Urzędu Gminy w Polance Wielkiej na stanowisku głównego specjalisty ds. pozyskiwania funduszy europejskich. Wcześniej dyrektor Gminnego Centrum Kultury w Polance Wielkiej. Posiada duże doświadczenie w zakresie koordynacji wniosków do funduszy europejskich i pozyskiwania środków krajowych. Współpracuje z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, szkołami, GCK. Jest specjalistą w dziedzinie animacji, organizowała i pracowała przy imprezach o zasięgu lokalnym, regionalnym, wojewódzkim i międzynarodowym.

41.	Urząd Gminy w Tomicach	34-100 Tomice 159 tel. 033-823 35 98	<p>Gmina Tomice realizuje zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia zmierzające do podniesienia jakości życia i pracy na obszarze gminy. Spośród najważniejszych inwestycji zrealizowanych w ostatnich 5 latach należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budynek gimnazjum w Tomicach (2003) - hala sportowa w Tomicach (2007) - rozbudowa szkoły podstawowej w Tomicach (2004) - boiska sportowe w Radoczy (2008), Tomicach (2006-2008), Witanowicach (2008) i Woźnikach (2008) - modernizacja ośrodka kultury w Tomicach (2008) - kanalizacja miejscowości Tomice (2004) - chodniki przy drogach powiatowych w Witanowicach i Tomicach (2006-2008) - parkingi w Witanowicach i Tomicach (2007-2008) - drogi gminne w każdej miejscowości (2003-2008) - oświetlenie uliczne (2003-2008) <p>Wszystkie projekty inwestycyjne finansowane były z budżetu Gminy, jednostkowe – współfinansowane przez Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej i Powiat Wadowicki. Plan zagospodarowania przestrzennego gminy z 2004 r. sprzyja intensywnemu rozwojowi indywidualnego budownictwa mieszkaniowego i przedsiębiorczości. Gmina Tomice udziela dotacji organizacjom pozarządowym działającym w zakresie sportu, inwestuje w rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej, m.in. boiska sportowe ze sztuczną nawierzchnią w każdej miejscowości, realizuje od 2 lat program nauki pływania pn. „Już pływam” przy wsparciu Województwa Małopolskiego. W celu ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego Gmina Tomice współfinansowała w 2006 r. system zabezpieczeń przeciwpożarowych w zabytkowych kościołach w Woźnikach i Radoczy oraz prowadzi Izbę Regionalną w Szkole Podstawowej w Radoczy.</p>
42.	Jolanta Mazurkiewicz	34-100 Wadowice, ul. Topolowa 50 / Siedziba 34-100 Tomice 623	<p>Właściciel firmy NOVUM POLSKA. Prowadzi od 2005 r. działalność w zakresie handlu pasz dla gołębi, od 2008 r. – główny magazyn pasz w Tomicach. Jest nauczycielem w Szkole Podstawowej w Woźnikach, organizuje Gminne Dni Ekologii, autor kilku projektów ekologicznych, angażuje się na rzecz społeczności wiejskiej.</p>
43.	Rafał Jamróż	oś. XX-Lecia 15/1 34-100 Wadowice	<p>Pracownik Urzędu Gminy w Tomicach od 2007 r. na stanowisku kierownika Referatu Inwestycji i Rozwoju Gospodarczego, w latach 2003-2007 pracownik Urzędu Gminy w Preciszowie w latach 2003-2007. Członek Małopolskiej Sieci Koordynatorów ds. Funduszy Strukturalnych. Uczestniczył w opracowaniu projektu „Dolina Karpia”. Autor kilkunastu projektów tzw. „twardych” i „miękkich”.</p>

44.	Ryszard Góralczyk	34-103 Lgota 24	Pracownik Urzędu Gminy w Tomicach od 1999 r. na stanowisku sekretarza gminy. Zajmuje się m.in. sprawami funkcjonowania Urzędu Gminy, oświaty, kultury i sportu oraz współdziałaniem z organizacjami pozarządowymi i jednostkami pomocniczymi gminy. W miejscu zamieszkania (gmina Tomice) angażuje się społecznie na rzecz środowiska lokalnego.
45.	Grzegorz Łopatecki	oś. M. Wadowity 9/11, 34-100 Wadowice	Pracownik Urzędu Gminy w Tomicach od 2004 r. na stanowisku inspektora ds. organizacyjnych i promocji. Odpowiada m.in. za współpracę z organizacjami pozarządowymi i realizację zadań gminy w zakresie kultury, sportu i rekreacji. Jest redaktorem BIP i strony internetowej Urzędu Gminy.